דבר

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

קאל

יום שלישי, כ"ח בכסלו תשמ"ז, 30 בדצמבר 1986 ● גליון 19603

היום 14 עמודים ● המחיר 75 אג' באילת 65 אג'

היום בדבר

דו"ח חקירת השב"כ:
נוסח מפורט בעמ' 12—13

מוסף חקלאות מצורף היום ל"דבר"

עם פרסום דו"ח צוות חריש והנחתו על שולחן ועדת החוץ והבטחון

פרשת השב"כ – סוף פסוק משפטי ופוליטי וסימן שאלה מינהלי ותפקודי על המערכת

מאת יוסי מלמן
שלמה גינוסר ויצחק מרידור,
סופרי "דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר, ממלא-מקומו שמעון פרס ושר הבטחון יצחק רבין, הפועלים באורח בלתי-רשמי ב"פורום השלושה", הגיעו למסקנה, כי יש לסגור את פרשת השב"כ ולשים לה קץ. השלושה הגיעו, כל אחד בנפרד, למסקנה זהה, כי אין מקום להמשך העיסוק הממלכתי בנושא זה.

שר הבטחון אמר אתמול כי עם הדו"ח הוא רואה סוף פסוק לפרשה, והוסיף כי אינו מתנגד לפרסומו. הוא הביע בטחונו כי צה"ל נהג לפי אמות המידה המקובלות בנושא המוסר.

לעומת זאת סבור שר המשטרה חיים בר-לב, כי היה מקום להקים ועדת חקירה ממלכתית, שבסמכותה היה לחקור גם את נורמות ההתנהגות של הדרג המדיני. אולם חקירת המשטרה לא עסקה בסוגיה זו והתרכזה רק בשאלות הקשורות לעבירות פליליות.

ההערכה אצל שרים במערך ובליכוד היא, שעם פרסום דו"ח החקירה בנושא זה יבוא הסוף לפרשת השב"כ.

שרים וסיעות

שרים במערך ובליכוד ודוברי סיעות הליכוד והמערך בכנסת סבורים שהחלטת היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, שלא להעמיד לדין איש בפרשת השב"כ "נועלת" את ההיבט המשפטי ואת ההיבט הפוליטי של פרשת השב"כ. נציגים של שתי הסיעות הגדולות בוועדת החוץ והבטחון אמרו כי, ההיבט המינהלי והתפקודי הוא הנושא החשוב ביותר לגבי העתיד. בהקשר לכך מזכירים גורמים פרלמנטריים כי ועדה מיוחדת בראשותו של אלוף (מיל.) אהרן יריב הגישה לקבינט הצעה לנוהל-עבודה בין ראש

(המשך בעמ' 2)

יצחק שמיר: לא הורה, לא אישר, לא שמע, לא ידע (צילום: חנניה הרמן)

אין ראיה למעורבות של הדרג המדיני בשיבושים

מאת טובה צימוקי מערכת "דבר" בירושלים

"הדרג המדיני – חומר החקירה אין בו כדי לבסס ראיה למעורבותו, אם ביוזמה ובהנחיה לשיבוש הליכי החקירה והמשפט, אם במתן יד לשיבוש גופו". כך קבע היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, בהחלטתו על סמך דו"ח הבדיקה של צוות המשפטנים בפרשת השב"כ.

היועץ קבע עוד, כי אשר לאחריות להריגת המחבלים החלטתו היא כי לא ניתן להביא בפלילים לא את מבצעי המעשה בפועל ולא את ראש השירות, נותן ההוראה, על שום החנינה שניתנה להם על-ידי הנשיא. "ומאחר שחומר החקירה שהונח לפנינו אינו מצביע על אחריותו של מאן דהוא שלא נתון למעשה ההריגה, נתמצה העניין ושוב עלה להוסיף ולחקור בו. הוא הדין באשר לשיבוש הליכי החקירה והמשפט. יוזמי השיבוש, מבחוץ ומבצעיו מקרב השב"כ נחונו אף הם על-ידי נשיא המדינה ומטעם זה אין להביאם בפלילים בשל עבירות, ואילו לגבי שאר אנשי

(המשך בעמ' 2)

פרשת השב"כ – תזכורת

● 12.4.1984 – חטיפת האוטובוס בקו 300 והריגת המחבלים
● 20.5.84 – דו"ח ועדת זורע.
● 4.6.84 – היועץ המשפטי לממשלה ממנה את צוות בלטמן.
● יולי 1985 – צוות בלטמן מגיש את הדו"ח ליועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר. בעקבות דו"ח זה העמיד לדין הפרקליט הצבאי הראשי את תת-אלוף יצחק מרדכי באשמה של התעללות.
● 16.8.85 – תא"ל יצחק מרדכי זוכה מן האשמה.
● 6.9.85 – בית-הדין למשמעת של השב"כ מזכה חמישה מעובדיו שהועמדו לדין בהתאם להחלטת היועץ המשפטי, יצחק זמיר, שהחליט גם שלא לנקוט הליכים נגד שלושה אנשי משטרה שהיו מעורבים בפרשה.
● 18.5.86 – היועץ פרופ' זמיר מעביר תלונה למפכ"ל המשטרה בנושא פרשת השב"כ.
● 11.7.86–24.6.86 – הגשת יתר התלונות בפרשת השב"כ.
● 25.6.86 – נשיא המדינה העניק חנינה לראש השב"כ לשלושה מעובדיו לגביהם התייחסה תלונת היועץ המשפטי.
● 10.7.86 – מפכ"ל המשטרה מקים את צוות החקירה המיוחד בראשותו.
● 6.8.86 – בית-המשפט הגבוה לצדק מחליט ברוב דעות כי החנינות שניתנו על-ידי נשיא המדינה לאנשי השב"כ שרירות וקיימות.
● 24.8.86 – נשיא המדינה מעניק חנינות לשבעה אנשי שב"כ נוספים.
● 18.9.86 – צוות החקירה המשטרתית מסיים את החקירה והמפכ"ל מעביר את החומר ליועץ המשפטי לממשלה.
● 23.9.86 – היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, ממנה את צוות הבדיקה לחומר חקירת המשטרה בפרשת השב"כ.
● 11.11.86 – צוות הבדיקה מבקש מן המשטרה השלמות.
● 28.12.86 – דו"ח הבדיקה מועבר לראש הממשלה.
● 29.12.86 – פירסום דו"ח חקירת פרשת השב"כ.

"בשולי הדברים" קבע הצוות המשפטי:

הפקודה להרוג את המחבלים שנשבו בלתי-חוקית בעליל וחבל שצייתו לה

מאת צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

הצוות המשפטי שבחן את בדיקת המשטרה בפרשת השב"כ מצא לנכון לשבץ גם פרק הנקרא "בשולי הדברים". אנשי הצוות, פרקליטת מחוז המרכז עדנה ארבל, יהודית קרפ, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה והיועץ לשר המשפטים יצחק אלאסוף, מביעים תקווה כי הגופים המופקדים על פעילות השב"כ יפיקו את הלקחים המנהליים והמוסריים ויקיימו פעולות הדרכה והסברה בקרב עובדי השב"כ, כדי לשרש תופעות של סטייה מן החוק.

עוד קבע הצוות כי "אחת התופעות המדאיגות שנתגלו במהלך הפרשה היתה איסור שהוטל על אנשים במערכת להיפגש עם היועץ המשפטי לממשלה, ובמקביל סרובם של היועצים המשפטיים של השב"כ להיפגש עמו על-פי בקשתו. "נראה לנו שיש להתריע על תופעה זו שאין בה אלא נסיון למנוע גילוי האמת, ולא ניתן להסבירה בכל נימוק של בטחון המדינה. כפי שבדין חובה על היועץ המשפטי לממשלה כמו על בית-המשפט שידעו למצוא את האיזון שבין האינטרסים להגיע לחקר האמת מחד-גיסא, לבין שמירה על האינטרסים הקשורים לבטחון המדינה מאידך-גיסא, איזון שהוא לחם חוקו ודבר יומו".

הצוות קובע עוד כי "פקודה היוצאת מעם מפקד להרוג שבויים היא פקודה בלתי-חוקית בעליל, ויש לסרב לציית לה", "גם פקודה לשבש הליכי משפט היא פקודה בלתי-חוקית בעליל. צר עד מאוד שהדגל השחור לא הונף גם בעניינו וצר עוד יותר שאף יועצים משפטיים במערכת לא ידעו להניפו ולמנוע בכך את התקלה הגדולה שבאה על מדינתנו".

הצוות קובע כי במהלך פרשת השב"כ "ניטען כי פעולות השב"כ היא בגבול האפור שבין החוק ובין הצרכים הבטחוניים החיוניים של המדינה, וכי קשה מאד לפעול פעולה יעילה מבלי לחרוג מן החוק". הצוות קובע בעניין זה: "כל פעילות השלטון בישראל ובכלל זה של זרועות הבטחון, נעשים חייבים

(המשך בעמ' 2)

שוקלים שיגור מרפי למזה"ת לבדוק חידוש תהליך השלום

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר") – במחלקת המדינה של ארה"ב נשקלת אפשרות לשגר את עוזר מזכיר המדינה ריצ'ארד מרפי לביקור במזרח התיכון, כדי לבדוק את הסיכויים לחידוש תהליך השלום.

על פי התוכנית אמור מרפי לבדוק בין השאר את האפשרות לשכנע את ראש הממשלה יצחק שמיר לכינוס סמלי של פורום בין-לאומי, שבעקבותיו ייפתחו דיונים ישירים בין הצדדים. לבד מהרצון להניע מחדש את תהליך השלום, מבקש הממשל האמריקאי להוכיח, כי אינו משותק בשל החקירות בפרשה האיראנית, וכי הוא מסוגל ליוזמות במדיניות החוץ.

דובר מטעם מחלקת המדינה אמר אתמול ל"דבר" כי "האפשרות לשגר שליח אמריקאי למזה"ת נשקלת תמיד כשיש סיבה כי תביא תועלת".

כמרים מהכנסיות היוונית-אורתודוקסית והארמנית מטאטאים את רצפת כנסיית המולד בבית-לחם, לאחר שהושגה הבנה בין הכנסיות השונות על טקס ניקוי הכנסייה. (צילום: א.פ.)

הציבור יכסה כל "קיצוץ" וההוצאות לא יצומצמו – חוששים ראשי האוצר

הצוות פרס-נסים לישיבה לילית נוספת – עם נציגי התעשיינים

מאת שלמה קימר, סופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

אתמול הסתיימה שמיעת התנגדויות של חברי הממשלה לקיצוץ בתקציבי המשרדים שהוצע על-ידי האוצר בהיקף של 500 מיליון ש"ח. ההערכות הרווחות במשרד האוצר קובעות, כי אבדי הסיכוי לצמצום ממשי של בהוצאות הממשלה, גם אם תושג הסכמה על קיצוץ בהיקף של 250–300 מיליון ש"ח, מאחר שעיקר הכסף שיושג יבוא מייקור מוצרים לציבור עקב צמצום סובסידיות, היטלים ותשלומים שיוטלו על הציבור בתחומי החינוך והבריאות.

מצד שני, באוצר עוד מקווים, שתאושר הצעת המשרד לצמצום ה-עובדים בשירות הציבורי בשיעור של 3 אחוזים, כי בכך רואים צמצום ממשי בתשתית ההוצאה של משרדי הממשלה. כידוע, שכר העבודה בתקציב המדינה הוא סעיף ההוצאה העיקרי וקיצוץ כ-3 אחוזים מכוח-האדם מביא בסופו של דבר לקיצוץ כספי בהיקף של כ-1.5–2 אחוזים בתקציב, שמשמעותם יותר מ-500 ש"ח בטווח ארוך.

ישיבה לילית נוספת

צוות השרים פרס נסים קיים אמש ישיבה לילית נוספת, הפעם עם נציגי התעשיינים, במהלך הגישושים לעיסקת חבילה חדשה במשק.

בפגישה, שנועדה להבהרות ולחילופי דעות נעשה מאמץ לאתר את הפער בין הצעות האוצר למדיניות הכלכלית ותביעות התעשיינים. האוצר מביא עמו כמנוף לתעשייה הצעה לצמצום עלות העבודה באמצעות הפחתת דמי הביטוח הלאומי למעסיקים, בשלב (זה מדובר על 3 אחוזים בנוסף ל-5 אחוזים שכבר ניתנו), והצעה להורדת שיעורי המס על חברות ועל עצמאים יחידים.

התעשיינים תובעים מתן תמריצים ליצוא מעבר להפחתת עלות העבודה, (קביעת שער חליפין מועדף ליצוא) והגנה מפני יבוא מתחרה על-ידי מיסוי. זאת כדי להגדיל רווחיות היצוא תוך המנעות מפיחות. התעשיינים תובעים גם הסרת הפיקוח על התעשיה והקפאתם המחירים. כן יתנגדו לצימצום ההעדפה המסורתית במיסוי שניתנה עד כה לתעשיה.

פגישת הגישוש הראשונה בין צוות השרים ונציגי התעשיינים הוא מהלך נוסף בדרך לחבילה חדשה, אשר תדון בכל הנראה בפורום משולש, ממשלה, הסתדרות ומעסיקים, עוד במהלך השבוע.

צה"ל הקים מתקן כליאה ארעי לעצורי הג'יהאד מרצועת עזה

מאת טלי זליבגר, הסופרת הצבאית של "דבר"

בשל התנגדות שירות בתי הסוהר לקלוט במתקני הכליאה שלו עצירים ערביים מרצועת עזה, נאלץ צה"ל בימים האחרונים להקים מתקן כליאה ארעי לבמה עשרות תושבי רצועת עזה שנעצרו על-ידי זרועות הבטחון במסגרת פעילות זרועות הבטחון בחשד למעורבות בארגון "הג'יהאד האיסלאמי".

שר הבטחון פנה אל שר המשטרה בבקשה לחייב את שירות בתי הסוהר לכלוא את העצירים הללו, שחלקם בתהליך חקירה וחלקם בתהליך שפיטה.

לאיתור קני מחבלים ברצועת עזה וחשיפת אנשי ארגון "הג'יהאד האיסלאמי" שפעילין ביצעו את פיגועי הרקידה בתושבי ישראל ברצועת עזה בשנה האחרונה, נעצרו עשרות מעצרים.

נציב שרות בתי-הסוהר הבהיר כי אין לשב"ס תנאים הולמים לשיכון העצירים.

איש-עסקים יהושע מרש התאבד בקפיצה מביתו בצפון תל-אביב

אבי הדוגמנית שרונה מרש ● עוד שניים התאבדו

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

איש העסקים יהושע מרש, בן 63, אביה של הדוגמנית שרונה מרש, התאבד אתמול בשעות הבוקר בקפיצה מהקומה השישית בבית דירות, בפינת רחוב פישמן ומימון 5 בתל-אביב.

אתמול סמוך לשעה 08.00 בבוקר התקבלה במגן דוד אדום קריאה על אדם שקפץ מגג "מגדלי אורי" בתל-אביב. ניידת הטיפול הנמרץ, שהגיעה למקום, גילתה כי יהושע מרש קפץ מהקומה השישית, שבה הוא מתגורר ונפל על גגון הכניסה לבניין. הוא נמצא למוות.

אחד השכנים טען, כי בעת האחרונה נתגלעו חילוקי דעות בין בני הזוג, ולאחר שהתברר לבעל, כי רעייתו עומדת לצאת לחו"ל, הוא החליט לשים קץ לחייו.

עוד שניים התאבדו

גם במגדל-העמק התאבד אתמול בקפיצה מקומה שישית גבר בן 45.

ברמת גן התאבד בתלייה גבר בן 70. כנראה שסבל מדיכאון.

2,000 יהודי אתיופיה – פליטים חסרי כל הסובלים מהתנכלויות

מאת יוסף צור, סופר "דבר"

כ-2000, מיהודי אתיופיה אשר מכרו את רכושם ונטשו את כפריהם בתקופת "מבצע משה", אך לא הצליחו להגיע לסודאן, נאלצו להשאר באתיופיה בעוני כל והם נרוכים כפליטים בגונדר ובאדיס-אבבה. מתקבלות ידיעות על רדיפות, התנכלויות, אלימות ואף מקרי רצח, שריפת בתים על יושביהם והגלייה לאיזורים מרוחקים.

מידע זה נמסר במכתב ששוגר באחרונה לראש הממשלה יצחק שמיר על ידי הוועד המשותף למען עליית יהודי אתיופיה.

"אין כמעט משפחה בארץ שאינה חצויה, ילדים ללא הורים, נשים וגברים ללא בן-זוגם, קשישים ללא ילדים. הגעגועים לבני המשפחה קשים מנשוא, והגדלה עד מאוד המצוקה הנפשית" כותבים חברי הוועד לראש הממשלה. הם מבקשים כי ממשלת ישראל לא תרפה ממאמציה להצלת שארית הפליטה האתיופית בטרם יושמדו.

המועצה הלאומית למען יהודי אתיופיה מבקשת להקדיש את הנר השביעי של חנוכה ליהודי אתיופיה "כסמל לשובנו ארצה וכאות לשמות לבנו על הצטרפותנו לשלשלת הרודות והמאבק היהודי לקוממיות בארצנו".

אתמול היו נציגי הועדה האתיופית אורחי הכבוד של יו"ר הכנסת שלמה הלל, וביום ה' ישתתפו נציגי העדה והמבריה בטקס הדלקת נר שביעי ליד הכותל המערבי.

ראש שב"כ לשעבר ל"דבר":

לא היה כדבר הזה

מאת אמיר אורן, סופר "דבר"

"עצוב, עצוב מאוד. אני מסכים עם דברי איסר הראל – לא היה כדבר הזה", אמר אמש אחד מראשי השב"כ לשעבר, בתגובה קצרה על דו"ח החקירה המשטרתית ובדיקת המשפטנים בפרשת השב"כ.

"בעת חייב השירות להמשיך ולהשתקם בעודו עוסק בעבודתו, כי היריבים אינם נחים – לא הטרור ולא הריגול", אמר.

ראש השב"כ לשעבר ביקש להימנע מאזכור שמו.

האלוף יצחק מרדכי ל"דבר"

העוול לא יתוקן

מאת טלי זליבגר, הסופרת הצבאית של "דבר"

אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי, שנודע כאחד מקרבנות "פרשת אוטובוס קו 300" והנסיונות לטשטש את חלקו של השב"כ במות שני המחבלים, אמר אמש ל"דבר": "את העוול שנגרם כלום לא יכול לתקן, אבל מבחינתי הפרשה הסתיימה עם הזיכוי שלי". אלוף מרדכי סרב להביע שביעות רצון ממסקנאי דו"ח המשפטנים, בהבהירו כי לא עיין בו עדיין אך

(המשך בעמ' 2)

אלוף (מיל.) אהרן יריב ל"דבר":

מצב חמור מאוד

מקווה שמיישמים המלצות הוועדה על נהלי הדרג המדיני והשב"כ

מאת אמיר אורן, סופר "דבר"

ראש אמ"ן לשעבר, אלוף (מיל.) אהרן יריב, אמר כי המצב המתואר בדו"ח פרשת השב"כ "חמור מאוד, אך הוא היה כזה גם בלי הדו"ח. מספיק חמור שהדיחו עדים, כזה שהיה בידי עוד לפני שהסתבר אם ראש השב"כ עשה זאת על דעת עצמו או באישור ראש הממשלה, הרי הוא קיבל חנינה בראש. בחקירה

(המשך בעמ' 2)

אלוף (מיל.) מאיר זורע:

שמיר, קח האחריות

(ע). – אלוף (מיל.) מאיר זורע, שהיה חבר בוועדה הראשונה שחקרה את פרשת קו האוטובוס 300, אמר: מי שעמד בראש הממשלה באותה עת צריך ליקח את האחריות למעשים שנעשו.

"באותו רגע שראש הממשלה ראה שראש השב"כ לרמות וועדה שנתמנתה על-ידי שר הבטחון אינו צריך להשעות את ראש השב"כ וכל אלה שעזרו", הטעים אלוף זורע.

זורע, שרואיין ב"קול ישראל" לרגל פרסום הדו"ח כי לדעתו "נעשה מעשה נבלה בישראל ואין כי אם כי מי שהיה צריך לתת את הדין חונן".

שר המשטרה חיים בר-לב

התפקוד לא נ.

מאת אוריאל בן עמי, סופר "דבר"

שר המשטרה חיים בר-לב אמר אתמול: המשטרתית בפרשת השב"כ התייחסה רק להיבטים הקשורים בה ולא לתפקוד של ראש הממשלה.

בפגישה עם כתבי המשטרה בירושלים אמר בר-לב, מברך על כך שלראש הממשלה שמיר אין יד בעבירה פלילית בפרשה.

הגשם איחר אבל הגיע סערה ושלגים בצפון

משטר חורף קפדני במוצבי צה"ל

מאת אריה אגיד ושמעון חיים, סופרי "דבר"

לאחר שבמשך יומיים כמעט תקוע מגבהאויר בחזאי, החל אתמול בצהריים לרדת גשם, תחילה בצפון הארץ וכך גם בדרכו עד קו הצור. הגשמים העזים יימשכו הבוקר, אולם בקעות הצבוריים יוכלו להיהלש ומזג יהיה מעונן חלקית.

בגליל שורר מזג-אוויר סוער וגשום, ובחרמון התחדשו סופות השלגים.

בתשובה על שאלת סופר "דבר", מדוע התבדתה התחזית לגשמים בכל ימי תחילת השבוע אמר אמש החזאי: "זה קורה שהעננים מתעכבים בדרך".

(המשך בעמ' 2)

מזג האויר

(ע). – הטמפרטורות החזויות להיום: ירושלים 5–10, רמת הגולן 4–8, נהריה 10–15, צפת 2–7, חיפה 9–15, טבריה 7–17, כנרת 7–12, עפולה 6–16, השומרון 6–11, תל אביב 9–16. נמל התעופה בן גוריון 8–16, יריחו 7–18, עזה 9–16, באר שבע 7–16, אילת 8–19.

صكرا من الأصل

תגובות לדו"ח השב"כ

ברעם: אחריות לקויה

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, אמר אתמול בתגובתו על הודעת היועץ המשפטי לממשלה שהוא "מרוצה מהעובדה שראש הממשלה יצא נקי מבחינה פלילית, לפי קביעת היועץ המשפטי לממשלה ולאחר החקירה והמלצת ועדת המשפטנים".

"אלה שתקפו את רעיון החקירה עקרונית מריעים היום על תוצאותיה, אנחנו, שתבענו חקירה מראשיתה והעדפנו חקירה משפטית, סבורים שדו"ח זה יהיה סוף פסוק לפרשה הספציפית, אבל הוא מורה על ליקויים חמורים בתפקוד השב"כ וביישום אחריותו המיניסטריאלית והפוליטית של ראש הממשלה על מוסד זה", אמר ברעם.

הליכוד: "עלילת דם"

הנהלת סיעת הליכוד בכנסת שלחה אתמול ברכת "יישר כוח" לראש הממשלה יצחק שמיר על "עמידתו האיתנה והתנהגותו האחראית בפרשת השב"כ". בישיבת הנהלת סיעת הליכוד תקפו רוב הדוברים בחריפות את אנשי המערך והאשימו אותם ב"עלילת דם" נגד ראש הממשלה בפרשת השב"כ. ח"כ חיים קופמן קרא לשר משה שחל להתפטר מהממשלה "התנהגותו המתפירה וחסרת האחריות כלפי מר שמיר" במהלך חקירתה של פרשת השב"כ. ח"כ אריאל ויינשטיין תבע להקים ועדת חקירה שתבדוק "מי היו אלה, שפתחו בעלילת דם נגד ראש הממשלה". ח"כ אוריאל לין גינה את השר שחל בשל "פסילתו מראש את יצחק שמיר לכהונת ראש הממשלה ועל כי הציע להחליף את שר המשפטים. אברהם שריר בשר אחר" ח"כ פנחס גולדשטיין אמר כי, "לא ייתכן שאלה שהכפישו את מנהיג הליכוד לא יחזרו בהם" ואילו ח"כ יורם אירידור הכריז: "מיפעל העלילות של ראשי מפלגת העבודה שהעליל על הדרג המדיני של הליכוד, גם בעניין ויסות מניות הבנקים והטבח בסברה ושתילה, נחל עוד כישלון".

וייס: הפרשה מגוחכה

ח"כ שבח וייס (מערך) אמר, כי היום תקבל ועדת החוץ והבטחון של הכנסת את הדו"ח, ואם אכן מה שפורסם עד כה על אודות תוכן הדו"ח נכון, הרי כבר ברור, שאנשי השב"כ נענשו קשה למרות החנינה.

הדרג המדיני, אמר וייס, זוכה, וראש הממשלה היום וממלא־מקומו הדיינו, כי הופקו לקחים אופראטיביים כדי לצמצם את סכנת התרחשות של מקרים דומים.

"הלקח המוסרי", אומר וייס, מזוקק שבעתיים, הדור הקרוב לא יעז מישהו מהשב"כ לעשות דבר דומה. "לכן הפרשה מבחינתי סגורה", אמר.

שריד: ועדת חקירה

ח"כ יוסי שריד סבור, כי יש להקים דווקא עתה ועדת חקירה ממלכתית, אשר תבדוק כיצד ירד שירות הבטחון של ישראל לשפל המדרגה המבצעי והמוסרי ואיך קרה שהדרג המדיני לא ראה ולא שמע.

"משפרצה פרשת השב"כ, טענו, כי אוי לו ליצחק שמיר אם ידע ואוי לו אם לא ידע. על־פי הדו"ח צריך להגיע למסקנה, שלא ידע – ואוי לו ולנו. דברים כל־כך חמורים מתרחשים בשירותי הבטחון ולממונה הישיר, לראש הממשלה, אין מושג, כלומר, לראש הממשלה לא היו במשך תקופה ארוכה שליטה, בקרה ופיקוח כלשהם על הזרוע החיונית והרגישה ביותר", אמר שריד.

וירשובסקי: ועדת חקירה

ח"כ מרדכי וירשובסקי (שינוי) אמר, כי טרם ראה את הדו"ח אבל נותר הרושם, שראש הממשלה ראה, יצחק שמיר, לא ידע מה קרה עד הסוף. "יתכן שתהליך סברה ושתילה חזר על עצמו". וירשובסקי הודיע, כי אינו מסתפק במסקנות הדו"ח וכי הוא סבור שיש להקים ועדת חקירה.

גאולה כהן: שיקול־דעת

ח"כ גאולה כהן (התחיה) אמרה, כי היא היתה דורשת להקים ועדת חקירה לחברי כנסת כמו מוטה גור ווירשובסקי, המטיחים האשמות בלי לקרוא דו"ח. לדבריה, שמיר הוכיח שיקול דעת ממלכתי בלתי־רגיל בכך שלא הקים ועדת חקירה, שהיתה פוגעת בתפקוד שירותי הבטחון.

שליטא: לא לחפש עונש נוסף

אמר, כי דו"ח היועץ המשפטי בנושא השב"כ קלקל לרבים וטובים ממפלגת העבודה את החגיגה. הם עטו על הפגר ותבעו חקירה, ובראשם משה שחל ומוטה גור הזכורים לטוב. הם פיתחו עד לדרגת אמנות את עצם תביעות החקירה על כל נושא שבעולם.

לדברי שליטא, נגרם נזק, אולי חמור, לשירותי הבטחון, והוא יתן אותותיו בהמשך. עזיבתם של אברהם שלום וחבריו את השירות היא העונש הגדול ביותר, ואין צורך לחפש עונש נוסף.

אין ראיה למעורבות

(המשך מעמ' 1)

היועץ המשפטי לממשלה מסכם את חוות דעתו באמרו, כי אם מבחינתם של המעורבים בפרשה עיקרה של ההחלטה הוא בחלק האופרטיבי שבה הרי לגבי הציבור העיקר הוא בחלק הערכי שבדו"ח המתפרסם עתה ברבים.

"אם יהיה בדברים שנאמרו בשולי הדו"ח כדי להתוות לשלוחי הציבור באשר הם אורחות טובות מאלה, שבהם הלכו כמה ממעורבי הפרשה, יהיה בכך שילומים לציבור על כל הנפתולים שנפתל בעטיה של הפרשה מאז היותה", אומר חריש.

השב"כ שהורתו להעיד עדות שלא כשורה לפני גופי החקירה דומה בעיני כי משזכו מדיחים לחנינה לא מן הדין הוא שרק הם יהיו הלוקים להיות מובאים בפלילים.

היועץ חריש מציין עוד, כי באשר לאיש השב"כ ראובן חזק, אכן מתברר כי נטל חלק מסויים בפעילות השיבוש ובשל כך יש לכאורה עילה להעמידו לדין, אבל מאחר שקם והתריע על מעשי החיפוי בפרשה "יהיה זה מנוגד לעניינו של הציבור שדווקא הוא יהא היחיד הלוקה, וכיוון שכך אינו רואה להעמידו לדין".

פרשת השב"כ – סוף פסוק

(המשך מעמ' 1)

הממשלה לראש השב"כ, ההצעה אושרה והנוהל כבר מופעל. עוד אמרו כי צריך יהיה לעקוב אחרי ביצועו של נוהל זה, כדי שקלקולים נוסח פרשת השב"כ לא ישנו. השר חיים בר־לב אמר אמש כי מבחינה זאת הלקח הופק.

חברים בכתי הסיעות הגדולות בועדת החוץ והבטחון הדגישו אמש, כאחד הלקחים מפרשת השב"כ הוא, שוועדת המשנה של ועדת החוץ והבטחון חייבת לדאוג לעידכון צמוד ומירבי כדי לחזק את הבקרה על פעולות חסויות של זרועות הבטחון.

במערך הגיבו אמש באיפוק על התקפותיהם של כמה מחברי הנהלת סיעת הליכוד על אישי המערך ועל התביעות שאלה "שהעלילו על שמיר" צריכים להתפטר, כדברי ח"כ קופמן, או לחזור בהם, כדברי ח"כ גולדשטיין. "בסיעת המערך העדיפו אמש להמתין ולראות אם פרץ ההתקפות שבא בהנהלת סיעת הליכוד ייבלם מיד. אם התקפות אלה יימשכו גם היום יגיב המערך בהתאם.

לפי שעה, נראה כי גם ראש הממשלה יצחק שמיר וגם מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס מבקשים לאתר את ההתנגחות הפוליטית על רקע פרשת השב"כ ולהחניקה בעודה באיבה. שני האישים סירבו אמש להתייחס לנושא זה.

השר משה שחל, שהיה בין אלה שלחצו בעקביות לעריכת חקירה בפרשת השב"כ ושימש אמש יעד עיקרי לחצי הביקורת של כמה מחברי הנהלת סיעת הליכוד, אמר ל"דבר" כי הוא שמח שהדו"ח מנקה את הדרג המדיני. השר שחל הוסיף, שהדו"ח, שאת רמתו שיבח מאוד, רק מוכיח כמה חשובה היתה החקירה בפרשה זאת.

הדו"ח – לוועדת חו"ב

דו"ח החקירה בפרשת השב"כ יונח הבוקר על שולחנה של ועדת החוץ והבטחון ונראה כי גם ועדת המשנה של ועדה זאת תידרש לדו"ח על נספחיו הסודיים, אותם החליט היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש לחשוף בפומבי.

מחרתיים תדון מליאת הכנסת בהצעה לסדר היום של ח"כ גאולה כהן (התחיה).

עזר וייצמן לאנשי התק"ם

החי בבית זכוכית נא לא לזרוק חצץ

מאת דני צדקוני, סופר "דבר" בדרום

בפני פורום של מורים שהתכנס בדרום הארץ לדון בקיטוב החברתי, התייחס אתמול השר עזר וייצמן לתק"ם, ואמר "נציגי התק"ם מברכים אותי. אתם תחליטו מיהו סוציאליסט, אני לא הסתבכתי במניות ולא סחרתי בהם, גם לא קניתי מחסני ערובה, מי שחי בבית של זכוכית נא לא לזרוק חצץ".

וייצמן שדיבר ברוח טובה, ובתוקפנות פוליטית מלווה בהומור, הזכיר כי לפני הקמת ממשלת האחדות, היה הוא זה שנפל בגורלו להחליט מי יהיה ראש הממשלה, פרס או שמיר, ולדבריו יכול היה להיות שר הבטחון של שמיר "בלי בעיות", אך הוא הטיל את שלושת "קלפיו" (הח"כים של "יחד") כדי שפרס יהיה ראש ממשלה. "מי שמכבד את הסכם הרוטציה עם הליכוד, שלא היה קם ללא "יחד", צריך לכבד גם את הסכמיו עם "יחד" אמר ויצמן.

בתגובה אמר מנהל מחלקת ההסברה של מפלגת העבודה יוסף בר־ציון, מקיבוץ רעים, שהרצה גם הוא בכינוס שהוא אינו מבין את התרעומת של ויצמן על התק"ם, ואת ניצול הבמה להתחשבנות עמו, בעיקר על רקע הסתבכותו הכספית. לגופו של עניין אמר בר־ציון שהקיבוץ, שלא כמו מפלגות המאפשרות לעצמן מניפולאציות אידיאולוגיות, לא יכול לסבול את זה לאורך זמן, מפני שהוא מבקר את עצמו כשנדמה לו שמשהו השתבש מבחינה אידאית. "אדם המבקש להכנס למפלגה צריך להיות מוכן לעמוד לבדיקה". אמר, והוסיף: "קשה להיות חבר במפלגת העבודה אם לא הייתה קודם בליכוד".

"עבודה" מורישה לצעירה פחות משקיבלה מוותיקיה

מאת עליזה ולך, מוסרת "דבר" לענייני מפלגות

במפגש ראשון מסוגו, בין מזכירות ותיקי מפלגת העבודה ובין חברי המשמרת הצעירה, טענו אתמול הוותיקים, שהנהגת המפלגה בהווה מורישה לצעירה פחות ממה שירשה מוותיקיה.

מזכ"ל ההסתדרות לשעבר, ירוחם משל, אף מתח ביקורת על דרכה של מפלגת העבודה בשנתיים האחרונות לצרף אליה מבחוץ כוחות שאין להם שורשים בתנועת העבודה.

עוד נאמר במפגש שטועה הנהגת מפלגת העבודה, הסבורה שציבור הגימלאים מונח בכיסה ואילו הצעירים רחוקים ממנה, ולכן היא מזניחה את שני המיגזרים האלה.

ברי הורה על הפסקת־אש מיידית כמתנת חג־המולד

דמשק (רויטר וא.פ.) – מנהיג השיעים בלבנון נביה ברי הודיע אתמול, כי הורה על "הפסקת אש מיידית וכוללת" בקרבות עם הפלשתינים סביב מחנות הפליטים כ"מתנת חג המולד".

במסיבת עתונאים בדמשק אמר ברי, כי כוחותיו יסירו את המצור מעל מחנות הפליטים בביירות ובדרום לבנון כדי לאפשר אספקת מזון ותרופות. ברי גם חזר על תמיכתו בתוכנית הפיוס האיראנית והאשים את ערפאת בהכשלת נסיונות התיווך.

מנהיג השיעים טען, כי הנוצרים בלבנון מסייעים עתה לפלשתינים. "יש בידי הוכחות ועובדות", אמר ברי, לכך שאנשי הנשיא ג'מייל עזרו לפלשתינים להסתנן חזרה ללבנון.

הפקודה להרוג המחבלים

(המשך מעמ' 1)

להעשות במסגרת חוקי המדינה. אף אותו תחום של פעולות בשדה הבטחון המתקרא תחום הדמדומים, צריך היה מוסד ומבוקר על־פי הוראת הדין".

צורכי הבטחון

"חוקי המדינה, מאז היווסדה ועד היום, מביאים בחשבון את צרכיה המיוחדים של המדינה בכל הנוגע לבטחונה, והם נותנים תשובות מתאימות בקשר לכך תוך התחשבות גם בעקרונות היסוד של שמירת זכויות הפרט. המקרה נושא עניינו אינו נכנס כלל ועיקר לתחום עניינים של צרכי הבטחון המיוחדים, ואין בטענה זו אלא טעות והטעיה. עניינים בתחום הבטחון ואנשים שפועלים בתחום הבטחון אינם חסינים מחקירה, כשעולה לכאורה חשד שנעברה עבירה. בחריגות מהוראות החוק מטפלות המערכת המשפטית והמערכת הפיקוחית של המדינה, והן מביאות להענשת האשמים בחריגה".

ומסיים הצוות: "התגובות הציבוריות והמשפטיות לפרשת השב"כ ותוצאותיהן כלפי המעורבים העיקריים בה מעידות על ביסוסו העמוק וחוסנו של עקרון שלטון החוק בישראל ויש בהן כדי להתריע מפני תופעות דומות בעתיד".

העוול לא יתוקן

(המשך מעמ' 1)

אמר: "אני לא מחפש לנגח אף־אחד, ודאי לא מעל דפי העתון. עם המערכת של השב"כ יש לי יחסי עבודה מצויינים ואין משקעים כלפי הארגון".

במערכת הבטחון ככלל לא התייחסו אמש לדו"ח וראו בו עניין שבין הדרג המדיני למערכת השב"כ הנוגעת בדבר. לא ניכרה תחושה של שמחה לאיד, ואולם בשיחות פרטיות חזר והובע הספק אם יכול הדרג המדיני להתנער מאחריות באשר לעצם ידיעת העובדות מיד אחרי היווצרותן במהלך הפרשה ותמיהות לגבי מידת מיצוי האמת בדו"ח הבדיקה הזה. עם־זאת, במערכת הבטחון בולטת עמדה נגד המשך העיסוק בפרשה, ובעד סתימת הגולל על תהליך שחיבל בעבודת כל כוחות הבטחון.

מצב חמור מאוד

(המשך מעמ' 1)

היה חייב להימצא שאחד מהשניים שיקר, ראש־הממשלה או ראש השב"כ. נמצא שלא ראש־הממשלה שיקר. יש רבים שמצטערים, אבל מה אפשר לעשות? להמשיך לחקור? לזרות לראש השב"כ לשעבר מלח על הזנב?"

על לקחי הפרשה אמר יריב, שוועדה בראשותו בדקה לפני כמה חודשים את נהלי עבודתו של הדרג המדיני עם השב"כ, והוסיף כי הוא "מקווה ומניח שמיישמים עתה את המלצות הוועדה ואת הלקחים שעסקו בעבודת השב"כ". הוא סירב לפרט.

יריב, שהתפטר ב־1975 מכהונת שר בממשלה, במחאה על אי־הגינותה ותיפקודה, אמר כי קבלת אחריות מיניסטריאלית היא "נורמה שאינה קיימת במדינה לא בצבא, לא במערכת הבטחון, לא בממשלה לא בשום מקום. אין מסורת של התפטרות מיניסטר – מפטרים רק את עובד־המדינה הבכיר". נורמה כזו דרושה, אך "לא נתחיל אותה בהזדמנות זו של פרשת השב"כ. כעת צריך לתת לשירות לעבוד בשקט, להקים אותו על הרגליים ולהפסיק לחפור בתוכו".

בתשובה לשאלה אם על ראש השב"כ הנוכחי להחזיר לשירות את ראובן חזק, פלג רדאי ורפי מלכא, שצידקתם הוכחה, אמר יריב כי אינו בקיא דיו בפרטי העבודה בשב"כ כיום, אך הוא סומך על עניינית שיקולי ראש השב"כ, "שאינו מעוניין להישאר בתפקידו זמן רב. יתכן שטוב שראובן חזק יחזור. אינני יודע".

הגשם איחר אבל הגיע

(המשך מעמ' 1)

חיילי צה"ל המשרתים בפסגת החרמון, בהר דוב ובפסגות ההרים הגבוהים בגליל ובדרום־לבנון עברו השבוע למשטר חורף קפדני ובמסגרת זו צוידו בלבוש ובאמצעים נגד קור ושלג.

כל הפעילות המבצעית והשוטפת של חיילי צה"ל בצפון נעשית כשהם לבושים במעילי חרמוניות, בעלי שלג וכובעים מיוחדים. המוצבים מחוממים בעזרת תנורים מיוחדים. בימים האחרונים ירדה הטמפרטורה בפסגות החרמון והגולן לכדי מינוס חמש מעלות ואף למטה מכך. גובה השלג בהר דוב הגיע אתמול לכ־50 ס"מ.

חברי חמרה ומכורה בבקעת־הירדן החזירו את תעודות־הזהות ונשקם

מאת אוריאל בקעתי, סופר "דבר"

אנשי המושבים חמרה ומכורה מחזירים את תעודות־הזהות שלהם ליד משרד הפנים.
(צילום: יצחק הררי)

חברי המושבים חמרה ומכורה בבקעת־הירדן החזירו אתמול את תעודות הזהות שלהם ומסרו את נשקם במחאה על עיקול חשבונותיהם ונכסים אחרים שלהם על־ידי בנק־הפועלים.

אנשי חמרה ומכורה לוו מבנק־הפועלים כ־1.5 מיליון ש"ח והעבירו אותם לארגון הקניות של האיחוד החקלאי, שהתמוטט לאחר מכן והכסף ירד לטמיון.

בנק־הפועלים דרש מחברי חמרה ומכורה להחזיר בעצמם את ההלוואה ועיקל את חשבונות הבנק שלהם ובכלל זה את מכוניותיהם הפרטיות. בין המעוקלים נמצאים גם חברים שכבר עזבו את חמרה ומכורה ובנק־הפועלים הטיל עיקול על בתיהם בישובים שאליהם עברו.

ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות נסים זווילי, נפגש אתמול עם נציגי המתיישבים והבטיח להם להגיע להסדר עם בנק־הפועלים, שלפיו יבוטל העיקול עם הסדרת פריסת החובות למתיישבי הבקעה הצפוייה בקרוב.

הבוקר אמורים אנשי ההסתדרות הציונית להגיע להסדר עם אנשי בנק־הפועלים כדי להסיר את העיקול מחשבונותיהם הפרטיים של המתיישבים.

רבין: ידוע מה נקבל מארה"ב אך לא מה שנקבל מהממשלה

החגיגה נגמרה: קיצצנו 600 מיליון דולאר

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

המצב ביום הוא שאנחנו, במשרד הבטחון, יודעים מה נקבל מארה"ב יודעים, עדיין מה נקבל. ממשלת ישראל – אמר אתמול שר הבטחון, יצחק רבין במהלך פגישה עם תעשינים בבית־שאן. לתעשינים, שהעלו בפניו את הקשיים בהם הם נתונים בשל הקיצוץ בהזמנות משרד הבטחון. "אמר רבין"

"החגיגה נגמרה" "בשנתיים האחרונות עלה גרזן הקיצוצים על תקציב הבטחון ואין הוקוס פוקוס. אנו נתונים במאבק קיצוצים נוספים. 11,000 איש פוטרו בשל הקיצוצים בתקציב הבטחון, 6,000 אנשי קבע ואזרחים עובדי צה"ל ולפחות 5,000 פועלים, פוטרו במפעלי התעשיה שנפגעו בשל הקטנת ההזמנות על־ידי המשרד".

"תקציב הבטחון של ישראל קוצץ בשלוש השנים האחרונות ב – 600 מיליון דולאר. שמנו עשרות מטוסים במוסכים, העמדנו בצד מאות טנקים, פירקנו יחידות. במקרה של מלחמה צה"ל יהיה קטן יותר, ביכשה כאשר יבים. נאלצנו להוריד 400 מיליון דולאר מהזמנות של המשרד בארץ, האם לא ימצא פתרון כולל לבעיות הכלכליות של המדינה, המצב ילך ויחמיר – גם בלי קיצוץ נוסף".

שר הבטחון היה אתמול אורחם של המועצה המקומית ומועצת הפועלים בבית־שאן. ראש המועצה, שלמה בדלולו, ומזכיר מועצת הפועלים, פיני קבלו, ביקשו מרבין שמשרדו יתן עדיפות ראשונה בהזמנות לתעשיה בבית־שאן, כדי להקל על מצב האבטלה בה, שהוא מן החמורים בארץ.

זקהיים מעכב פרסום הדו"ח על ה"לביא"

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). עוזר שר ההגנה האמריקאי דב זקהיים מעכב את דו"ח המבקר האמריקאי על עלות מטוס ה"לביא". כך מוסר הדו־שבועון "דיפנס דיילי" בגליונו החדש. על פי הפרסום, מעכב זקהיים את פרסום הדו"ח, משום שהוא מכין את תגובותיו לממצאים הכלולים בו. וככל הנראה לא יפורסם הדו"ח עד הגיעו של זקהיים לביקור בישראל ב־3 בינואר.

זקהיים יבוא ארצה כדי להציג בפני שר הבטחון יצחק רבין את דו"ח החלופות ל"לביא", שהכין משרדו. על פי הידוע, ממליץ זקהיים על ייצורו בישראל של מטוס "אף 16" אמריקאי עם אוויוניקה ישראלית.

נמסרו להבי ה"לביא"

(ע)– 80 הלהבים הראשונים שיוצרו ב"להבי ישקר" בנהריה עבור ליבת איזור הלחץ הגבוה במדחס מנוע הלביא נמסרו אתמול בטקס חגיגי להנהלת מפעל המנועים בבית־שמש, המייצר את המנוע. ההשקעה בפיתוח הלהבים הסתכמה בכ־4 מיליון דולאר, מחציתם מכספי המפעל בנהריה והיתרה מכספי מינהלת תוכנית ה"לביא".

קיפאון בקניית מכוניות ישנות ההוזלות במכס קטנות מהצפוי

מאת אריה אגיד, סופר "דבר"

קפאון עמוק השתרר אתמול ברכישת מכוניות חדשות, לאחר שזה זמן־מה כבר היססו קונים פוטנציאליים מתוך ציפיה להוזלת כלי־הרכב החדשים. אולם קיים החשש כבר, כי לא לכולם תשתלם ההמתנה לבסוף.

נראה, כי ההוזלות, שעליהן הודיע שלשום מנהל המכס מרדכי ברקת, לא יעברו במלואן לצרכן, שכן משרד־התחבורה מתכונן לנצל את המצב החדש לתיקון מספר עיוותים, שנוצרו ב־18 חודשי הקפאת המחירים. על־פי טבלת המכסים החדשה, אמורות המכוניות הקטנות והעממיות שעד 1,300 סמ"ק להתייקר ב־8–12 אחוז כתוצאה מהכרה במספר התייקרויות, שמהן התעלמה עד כה הממשלה.

בין היתר יוחזר מתח־השיווק לרמה שנקבעה עם תחילת ההקפאה, 18 אחוז. באחרונה הגיע מתח־השיווק לרמה של אחוזים בודדים ואף לאפס אחוז. כן הוכרו התייקרויות יצרן מסויימות, שמהן התעלמו בזמן ההקפאה. נוסף על כך הוכר הצורך להתאים את שערי המטבע לצורך חישוב מחיר המכוניות לשער החליפין בפועל של המטבעות שבהם נקנו.

בשל ההבחנה בין המכוניות הקטנות ואלה שמעל 1,300 סמ"ק, הגדילה ההקפאה את הקטנות יותר מאשר את אלה שמעל 1,300 סמ"ק. עתה, לא רק שמתקנים את עיוותי ההקפאה, אלא שאף העלו את מדרגת ההוזלה ב־15 אחוז כדי לבטל את מדרגת המס התלולה, שיצר לפני שש שנים שר־האוצר דאז יורם ארידור. התוצאה היא, שלמרות הפחתת המכס ב־60 אחוז, יתייקרו המכוניות שעד 1,300 סמ"ק.

אלוף לפידות: פחות תקציב פחות בטחון

(ע) – "קיימת הרגשה בציבור שהבטחון כבר לא מהווה בעיה ראשונית. אולם אנו עלולים למצוא עצמנו לא מוכנים לקראת אירועים לא צפויים וכבר היו דברים מעולם". [illegible] מפקד חיל האויר האלוף עמוס לפידות [illegible] הכלכלי באשקלון.

אלוף לפידות הזכיר כי עיראק רוכשת נסיון קרבי שלא יסולא בפז, וסוריה בונה עצמה למלחמה, ירדן וסעודיה מצטיידות, וגם מצרים, עימה יש לנו הסכם שלום, לא כיתתה חרבותיה לאתים.

המלצה להסמיך בתי־הדין הרבניים לכפות סרבני גט

מאת [illegible], סופרת "דבר" בירושלים

ועדה במשרד המשפטים ממליצה, שחוק שיפוט בתי־הדין הרבניים בעניין נישואים וגירושים יתוקן ויקבע כי ינתן תוקף לפסקי־דין רבניים בדבר כפיית גט על בני זוג. לחלופין ממליצה הוועדה, יהיה בית־הדין מוסמך, לאחר מתן ארכה סבירה, בעיני בית־הדין, לצוות על מאסרו של הסרבן עד אשר יתן או יקבל את הגט.

כן ממליצה הוועדה, להסמיך את בית־הדין הרבני להטיל קנסות, לפי הדין האישי, כדי להביא את הצד הסרבן למלא אחרי פסק־הדין.

איזנברג יו"ר החב' לישראל

(ע) – יו"ר החברה לישראל שלום נמרוד אריאב, הודיע אתמול על התפטרותו, ובישיבת מועצת המנהלים של החברה לישראל נבחר שאול נחמיה איזנברג לתפקיד יו"ר הדירקטוריון. צבי צור נבחר לסגן יו"ר החברה. השינויים בחברה לישראל ייכנסו לתוקפם ב־1 בפברואר.

"הסכמתי לעמוד בראש החברה לתקופת ביניים. עתה, עם השלמת תקופת כהונתי, כפי שסוכם מראש, אני מגיש בזאת את התפטרותי". אמר היו"ר היוצא אריאב.

מנכ"ל "אומן" אופקים מזהיר מפיטורים

מאת שלמה קרמר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

מנכ"ל מפעל "אומן" באופקים יוסף פולק, התריע אתמול מפני סכנה לפיטורים נרחבים של עובדים בעקבות ירידה חמורה ברווחיות היצוא. הדברים הופנו אל שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי, שסייר במפעל.

יעקבי העלה אתמול בפני הקבינט הכלכלי את הסתייגותו מהפחתות המכסים והורדות מיסי קנייה, העלולים לפגוע בתעשייה המקומית ובייצוא.

השר שרון הזהיר אתמול כי הורדת מסי הקנייה במקביל להפחתת מכסים עלולים לפגוע בתעשייה המקומית, במיוחד בענף ההלבשה, ביצרני סוללות, מקררים ונורות. הוסיף כי היא לא נעשתה בהסכמתו.

שחמט

מוריי ממשיך בנצחונותיו

מאת אליהו סתר

אמש נערך הסיבוב החמישי של התחרות הבין־לאומית בשחמט בחולון. יעקב מוריי גבר ב־19 מסעים בלבד על רב־האמן הספרדי מיגואל אילסקאס ועוד בכלים השחורים, אחרי שבבוקר רשם ניצחון על אלוף הארץ נתן בירנבוים.

הגרמני ג'ראלד הרטוך ניצח את אוזיאס וייסמן ועלה למקום השני עם 4.5 נקודות, משתווה אתו במספר הנקודות אליהו שוודלר מישראל שניצח את רב־אמן ליאוניד שמקוביץ מארה"ב. אחריהם קבוצה גדולה של צוברי 3.5 נקודות.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

תל־אביב:
רמונה – ויזמן 16 נחלת יצחק – 257678
בריאות – המלך ג'ורג' 28 – 283731
ירושלים
אפותא – המלך ג'ורג' 12 – 224872
חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33 – 333312
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
רמת אלחנן – הרב כהנמן 97 ב"ב – 746643
פינצ'י – תיבת ציון 43 ר"ג – 782821
בת־ים – חולון
גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
ד"ר חדי – סוקולוב 70 חולון – 842433
רחובות
הנשיא – הנשיא הראשון 34 – 461342

מידעון
מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – 03־284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הגפן 26 קומה ג' 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03־261111
קו לילדים ונוער 03־261113
בירושלים – 02־227171
בחיפה 04־672222/3

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

אלמקס לכל המשפחה!

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי לודים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
...ת, בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 ...תכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי ...הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ...ז, ובמשרדי הועדה המקומית ...יה להיום הופקד שינוי ...: "שינוי תכנית מתאר ... 175" ביחד עם התשריט

הסינוי: שינוי יעוד ...ציבור למגרש מיוחד ...כוללת צרכניה.
...חים הכלולים בשינוי 418 חלק מחלקות 55.

...ר התכנית רשאי לעיין ...ום, בימים ובשעות ...ים פתוחים לקהל.
...כבנין או בכל פרט ...עצמו נפגע על־ידי ...ל הזכאי לכך עפ"י ...זור, רשאי, תוך ...ה של הודעה זו ...תנגדות לשינוי ...עדה המקומית ...ל פרוס ההנבקות ...לוה בתצהיר חתום ...ת העובדות שעליהן

ד. שייש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

דבר DAVAR
מאוחד עם "למרחב"
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך "דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים: ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזיה קומה ג' טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 2־642111, מ. 33104

צינורות המזרח התיכון בע"מ
מפעל צריפין
לרגל ספירת מלאי
יהיה מחסן הצינורות
סגור
ביום ד' 31.12.86

חטיבת החדשות של "קול ישראל"
שידורי חדשות ויומנים – עברית, אנגלית וצרפתית
עוברת ביום ה' 1.1.87
למרכז החדשות החדש
ברח' הורה מציון 15 רוממה, ירושלים
(ליד בניין הטלוויזיה).
מספר הטלפון של מרכז החדשות – 383311.

ק"ק "שער השמים" במונטריאל, קנדה
מודיעה בצער על פטירתו של
שמואל לרנר ז"ל
בתל אביב
מנהל לשעבר של בית הספר העברי על יד שער השמים.
מנכ"ל לשעבר של קרן התרבות בקנדה,
מנכ"ל לשעבר של איגוד בתי הספר העבריים בקנדה.
ת.נ.צ.ב.ה.

לידידנו מר שמואל ביאליק
מנכ"ל [illegible] הבינלאומיות – חיפה
אנו תנחומים באבלך הכבד בהילקח ממך
רעיתך
פלאורופ – אינטרפלורה הבינלאומי אוסקר ההמן – נשיא
אינטרפלורה ישראל הגי ביין – נשיא

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה
חנה כץ
לבית פינקלשטיין מצפת
ההלויה תתקיים היום יום שלישי כ"ח בכסלו תשמ"ז, 30.12.86 בשעה 1.45 בבית העלמין בחולון.
יוצאים מבית המנוחה רח' אלישע 13 גבעתיים בשעה 1.00.
המשפחה המתאבלת

אמנו
שרה קיפניס־קוזירובסקי
איננה עוד אתנו.
ההלויה תתקיים היום, יום ג' כ"ח בכסלו ה־30/12/86 בשעה 15.00 בכפר יחזקאל.
תצא מקרית־חיים, רח' הראשונים 91 בשעה 13.45.
עוזיה וחוה אלון – בית השיטה
יפה קוזירובסקי – קרית חיים
כרמלה ואהרון ברוך – חולתה
הנכדים והנינים

לחבר הנהלתנו
מולקה ברנצ'וק
ולכל המשפחה
איתכם באבלכם במות האח
טוביה ז"ל
הנהלת המועצה האיזורית חוף הכרמל ומוסדותיה

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
שלמה אלהרר
במות
אמו ז"ל
תנובה סניף [illegible]
ההנהלה והעובדים

אנשים • אנשים

מחווה לתיאטרון האידי

בחודש ינואר יוצאים התיאטרון הלאומי „הבימה", בית התפוצות ע"ש נחום גולדמן, קרן תל־אביב לספרות ואמנות, והמועצה הציבורית לתרבות ואמנות, בשבוע ארועים, שהוא מחווה לתיאטרון האידי, ובמרכזו תועלה הצגה מירל'ה אפרת. כמו כן יוקרנו באידיש הסרטים „הדיבוק", „מירל'ה אפרת", „המלך ליר היהודי", „אידל מיטן פידל", „טוביה החולב", „שדות ירוקים", „שתי אחיות", „אלוהים אדם ושטן". גם מופע של שירים הזמור מהתיאטרון האידי יועלה, ובהשתתפות מיטב האמנים וההכנסות תהינה קודש לקרן לעזרה הדדית של אמ"י. בנוסף תוצג גם מעין תערוכה על תולדות התיאטרון האידי במרכזיו השונים באכסדרה של אולם הבימה.

לזכרו

ראש מחלקת הנוער והחלוץ לשעבר אברהם בן ז"ל (בתמונה) סייר הפלמח, היה יודע גדול של נופי א"י ומקומותיה ואהב לשוטט ברחבי הארץ, אף כי תפקידו בהנהלה הציונית, חייבו להלך הרבה גם בארצות זרות. ידידיו החליטו על כן שהנושא המתאים ביותר ביום העיון לזכרו, שיתקיים באחד בינואר, בקרית מוריה בירושלים, יהיה, „בין עם למולדתו". ביום העיון ישתתפו בין השאר, הפרופסורים מנשה הראל ואליעזר שביד מן האוניברסיטה העברית, ויצחק מאיר ראש המחלקה לחינוך ותרבות תורניים בהנהלה הציונית.

תערוכה

בנוכחות מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, בתמונה גרשון שגיא – יו"ר האגף למנהל וכח אדם בהסתדרות, ופיני שומר – סגן יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך נפתחה אתמול בבית הועד הפועל, תערוכה לציון מלאת 100 שנה להולדת ד. בן־גוריון, שהיה המזכ"ל הראשון של ההסתדרות. התערוכה שעוצבה והופקה על ידי חברת „מפעלי תרבות וחינוך בע"מ", מבליטה את אישיותו הרב גונית של בן גוריון כמנהיג פועלים ומנהיג לאומי. יו"ר מטה הארועים לציון 100 שנים להולדת בן גוריון, פיני שומר מסר כי התערוכה תנייד, תלווה את מופעי תיאטרון בית ליסין היוצא לכבוד חודש ההסתדרות תשמ"ז במחזה זמר על ראשית צעדיו של בן־גוריון בישראל.

קנאת ארגונים

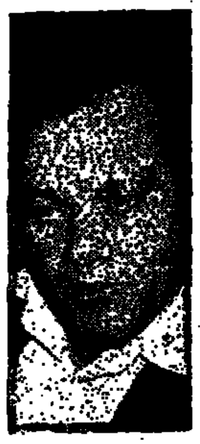

בישיבת ההנהלה הציונית שהתקיימה אתמול בירושלים הציע אורי גורדון (בתמונה) ראש עליית הנוער, להעניק לגברת שרלוט בייר־קובסון, לשעבר נשיאת הדסה העולמית ויו"ר האגף האמריקאי של ההנהלה הציונית, את תואר הכבוד של הפטרון העולמי של עליית הנוער. ההצעה התקבלה בחיוב על ידי מרבית חברי ההנהלה. היחידה שהתנגדה נמרצות להצעה היתה רעיה יגלום, נשיאת ויצ"ו העולמית. בין שני ארגונים אלה לא שוררים, כידוע, יחסי אהבה.

יקיר צור

המצאה בינלאומית

המצאה בקנה מידה בינלאומי לאיתור תקלות ברכב ותיקונו, שפותחה על־ידי מורי ותלמידי בית הספר „הדסה נעורים" ליד נתניה, הוצגה אתמול בפני סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון. המכשיר החדשני הוצג בפתיחת הכינוס הארצי ה־12 לחינוך טכנולוגי שנערך בבית־הספר. ההמצאה מאפשרת לתלמידים, הלומדים במגמה למכונאות רכב, ליזום תקלות במנוע ולתקנן בעזרת מחשב. בתמונה: שר החינוך ליד ההמצאה שפותחה בבית הספר „הדסה נעורים".

משכנתא מוגדלת

כאשר הופיע חתן פרס נובל, הסופר אלי ויזל, (בתמונה) בפני חברי הנהלת הסוכנות הוא נשאל מדוע אינו עולה לארץ או לפחות מתגורר זמן מה בירושלים. ויזל השיב שהיה רוצה אולם אין באפשרותו, למרות הזכיה בפרס נובל, לרכוש דירה בירושלים. אתמול, בישיבת ההנהלה הציונית. הציע ראש מחלקת הארגון, פרופסור יצחק ורשבסקי לעזור לויזל לקנות דירה בירושלים. „פניתי ליו"ר ולגזבר והצעתי שהסוכנות היהודית תעניק לויזל משכנתא מוגדלת לקניית דירה וכך יוכל לעלות ארצה ולהתגורר בירושלים", אמר ורשבסקי.

יקיר צור

הצעה לחזרה בתשובה

מזכיר מפלגת העבודה במחוז ירושלים, עמנואל זיסמן, מציע לח"כ אברהם שפירא יו"ר ועדת הכספים ומראשי אגודת ישראל, לחזור בתשובה... וכל כך למה? „אתה דואג למנוע שחיקה בקיצבאות לחמש עשר אלף תלמידי־ישיבות, וטורח להשיג עבורם עוד 1.5 מיליון דולאר. אולם מצוות העובדה כי לא פעלת על פי כללי כיבוד אב ואם ולא דאגת לארבע מאות אלף קשישים בישראל, מאבות המדינה, לוחמיה ומקימיה בפועל, שקיצבותיהם נישחקו". חברי ואני, כותב זיסמן, „ניאבק מעתה על הקמת מועצה ציבורית שתהיה אחראית לקיצבות הגימלאים והקשישים ותפקיע את טיפולו המתנשא והבוטה של משרד האוצר מנושא זה. בידך האפשרות לחזור בתשובה ולהצטרף לתומכים הרבים ברעיון זה, ועל כך נאמר: במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד..."

מציעים עזרה

רופאי הילדים במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה הביעו את נכונותם לטפל בילדה מצריה בת חמש שלקתה בהשמנת יתר ומשקלה מגיע כבר לכ־90 ק"ג. הם נענו בכך לקריאתו הנואשת של אבי הילדה המתגורר באזור הדלתה של הנילוס. מצוקתה של הילדה הדיה אל גוהרי פורסמה בשבועות האחרונים בהבלטה רבה בעיתונות המצרית. הרופאים החיפאיים הם בעלי ניסיון בטיפול בבעיות אלה. מזה חמש שנים הם מטפלים בילדה ישראלית בת 12 שמשקלה כיום הוא 90 ק"ג ויותר, כתוצאה מפגיעה במרכז השובע במח.

20 ילדים נולדו במרכז חיפה ביום האם ה־36 שנחוג אתמול בחיפה. עיריית חיפה שהיא החלוצה והיוזמת של יום האם בארץ, ממשיכה במסורת בה מקבל ראש העיר מדי שנה בלישכתו את ילדי יום האם מכל השנים. כששמע גוראל האב על מספר הילדים שנולדו, הודה כי זה הפרויקט היחיד בעיר שהוא לא נטל בו חלק. צילם: פול מלינג / ישראל סאן

המדור נערך ע"י אורה ארניצקי

חדשות • חדשות • חדשות

טיול קר על הר־הבית – בלי גשם

מאת יעל ארמוני, סופרת „דבר" בירושלים

היה קר מאוד אתמול בבוקר על הר־הבית. רוח חזקה השתוללה שם בין המסגד לשערים וחדרה דרך המעילים והצעיפים והכפפות. השוטרים קיוו שיירד גשם ושירטיב היטב את כולם לפני שיקרה אסון, אבל גשם, מסתבר, לא יורד לבקשת המשטרה.

תיירים שבחרו לבקר במקום דווקא אתמול לא כל־כך הבינו את פשר התהלוכה המוזרה. אחד מהם שאל, קצת בדאגה, מה קרה, ושוטר סימפאטי ענה לו, שאין מה לדאוג. התייר הסקרן לא השתכנע, והביט בתהלוכה בלא־מעט חשש. עשרות שוטרים במדים כחולים ועשרות אנשי משמר־הגבול במדים ירוקים הקיפו בטבעת קבוצה של שבעה מחברי תנועת „נאמני הר הבית", שהחליטו לסייר במקום לרגל חג החנוכה.

ארבע פעמים עלו אתמול „הנאמנים" אל הר־הבית. בכל פעם עלתה קבוצה בת שבעה אנשים, ובכל פעם התלווה אל הסיור שוטר חמוש ברובה גאז מדמיע, דרוך ומוכן לירי. בכל סיבוב ליוו את „הנאמנים" צעירים ערבים, רובם תלמידי המכללה האיסלאמית. „הנאמנים" התכוונו לקיים סיור מלווה בהסברים. „המסבירים" לא כל־כך התפנו לתת את ההסברים. המתח היה קשה מדי.

גרשון סלומון, מ„נאמני הר הבית" אחרי סיורו בהר. (צילום: רחמים ישראלי)

בכל רגע עלול היה הכל להתלקח. די היה בקריאה קטנה, באבן, כדי שהביקור על הר־הבית ייהפך לתקרית של ממש. השוטרים היו מתוחים מאוד, הביטו לצדדים, הרחיקו את הצעירים הערבים, גערו ב„נאמנים" בתקווה שאלה יסיימו כבר את הסיור שלהם. אנשי ה„ואקף" ניסו להרגיע את הרוחות וביקשו מן הצעירים לשמור על איפוק. השוטר עם רובה הגאז המדמיע הלך ואצבעו על ההדק.

„נאמני הר־הבית" הלכו שם כאילו לא בהם מדובר. אחד מהם הסביר לבני קבוצתו, ש„המקדש עמד פה ויעמוד פה".

תלמיד מן המכללה האיסלאמית הסביר אחר־כך, ש„צריך לדעת, שלנו נשאר רק מסגד אל־אקצה".

אחד „הנאמנים" אמר לאחד השוטרים, כי הביקור הזה הוא „בזיון". השוטר האיץ בו להמשיך וללכת, לצמצם רווחים. כל אחד מן הצדדים חיכה לראות לאן יגיעו הדברים. הפעם עבר הסיור בשלום. אולי בזכות עצי המיש, שאותם נתן השטן לשלמה המלך, כדי שייטע אותם סביב בית־המקדש כסגולה לגירוש שדים.

ארנס מכיר בוועד הרשויות הערביות ומבטיח הסדר לבנייה הבלתי־חוקית

מאת מחמוד חלילה, סופר „דבר"

השר פרופ' משה ארנס, הממונה מטעם הממשלה על ענייני ערביי ישראל, הודיע על כוונתו להכיר בוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות ולהיפגש עם נציגיו בימים הקרובים.

אתמול, בפגישה עם ח"כ עבד אל־והאב דראושה, חזר בו ארנס מהחלטתו הקודמת שלא להכיר בוועד, ובתום הפגישה הודיע, שהוא יביא בימים הקרובים את המלצות ועדת מרקוביץ בעניין הבנייה הבלתי־חוקית לאישור הממשלה וידאג לפתרון הבעיה.

השר ארנס הודיע גם, שהוא בעד שוויון בין הרשויות המקומיות הערביות והיהודיות ושיעשה כל מאמץ להשגת שוויון זה.

השביתה נדחתה

נוכח התוצאות החיוביות של השיחה בין ארנס לדראושה, החליט יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, איברהים נימר חוסיין, לדחות לשבוע הבא את השביתה וההפגנה שנועדו להתקיים היום מול משכן הכנסת, במחאה על הריסת שמונת המבנים בכרב אל־חואלד. בגילוי־דעת שהוציא אתמול יו"ר הוועד הארצי, הוא הביע תקווה, שעד יום ב' הבא יגיעו ראשי הרשויות הערביות להסכמה עם השלטונות בנושא הבנייה הבלתי־חוקית ושיוסכם להפסיק את הריסת הבתים עד לאישורן של תוכניות המתאר ולהרחבת תחומי השיפוט של הישובים הערביים. יו"ר הוועד הודיע, שאם אכן יושג הסדר בין הצדדים יבוטלו סופית כל הצעדים שעליהם החליט השבוע הוועד.

בעקבות שיחות מובארק וחוסיין

אש"ף מוכן לחידוש המגעים עם ירדן – אבל לא ישנה עמדותיו

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

הנהגת אש"ף תבורך על חידוש המגעים המדיניים בינה לבין ירדן, אך אין בכוונתה לשנות את גישתה השלילית כלפי החלטה 242 בניסוחה הנוכחי כבסיס להשגת פתרון לבעיית הפלשתינים.

זאת אמר אמש רפיק נתשה, נציג אש"ף בסעודיה, בהגיבו על דברי שר החוץ המצרי, עיסמת עבד אל־מג'יד, שאמר, כי בשיחות שקיימו בימים האחרונים הנשיא מובארק והמלך חוסיין בעקבה, הביע המלך הירדני את הסכמתו לחדש את ההידברות המדינית בינו לבין הנהגת אש"ף.

נתשה הוסיף ואמר, כי אש"ף לא יסכים להשתלב בהסדר מדיני לפתרון הבעיה הפלשתינית כל עוד לא תובטח מראש השתתפותו בוועידה בינ־לאומית במעמד שווה למעמד שאר הצדדים שיטלו חלק בוועידה זו. הוא גם ציין, שלפי השקפת אש"ף הוועידה הבינ־לאומית צריכה להוביל להקמת מדינה פלשתינית עצמאית. מקורות ירדניים מסרו בתוך כך, כי במוקד שיחותיהם של מובארק וחוסיין בעקבה עמדה יוזמה לקיים פגישת פיסגה בין המנהיגים הערבים בשולי ועידת הפסגה האיסלאמית, האמורה להיערך בסוף החודש הבא בכווית. יוזמה זו עמדה גם במוקד השיחות שקיים שלשום בסעודיה שליט עיראק סדאם חוסיין עם המלך פאהד.

בינתיים נמסר, כי מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר אמור להיפגש היום בקאהיר עם שר החוץ המצרי ולקבל ממנו דיווח על תוצאות השיחות שנערכו בין הנשיא מובארק למלך חוסיין.

מצרים מתנגדת להתנחלויות

קאהיר (ע"צ) – ראש ממשלת מצרים עאטף צדקי, הבהיר אתמול, כי מצרים תומכת באש"ף, „הנציג הלגיטימי והיחיד של העם הפלשתיני" והיא מתנגדת בתוקף להקמת התנחלויות ישראליות בשטחים הערביים הכבושים.

וייצמן: להביא את ערפאת להבנה שיש על מה לדבר

מאת דני צדוקי סופר „דבר" בדרום

השר עזר וייצמן מקווה שראש אש"ף יאסר ערפאת יגיע למסקנה שהפתרון לבעיה הפלשתינית יימצא בשיתוף בין ישראל, ירדן, מצרים והפלשתינים, יכיר בהחלטות האו"ם 242 ו־338 ובמדינת ישראל ויבטל את „האמנה הפלשתינית", ואז ילך וייצמן „לדבר אתו". לדעתו, יש להביא את ערפאת להבנה שיש על מה לדבר. דברים אלה אמר השר בפני פורום של מורים בכפר הנוער הציוני „ניצנים". וייצמן אמר שהאיום הצבאי על ישראל אינו מצד אש"ף שהוא מטרד קשה, אלא מצד סוריה ועיראק, ואם רוצים להימנע ממלחמה אתן יש למצוא הסדר לבעיה הפלשתינית.

ברה"מ: 50 שהיגרו לארה"ב ובהם יהודים רוצים לחזור

ניו יורק (ע"צ). – כ־50 מהגרים סובייטים, רבים מהם יהודים, מבקשים לשוב לברה"מ ממקום מושבם בארה"ב – כך הודיעו השלטונות הסובייטיים.

זו הקבוצה הגדולה של אזרחים סובייטים, המבקשת לשוב לארץ מולדתם – ציין דוריס מאלוקוב, דובר השגרירות הסובייטית בוואשינגטון. במתן הודיעה כבר השגרירות על שובם של 17 מהגרים בשתי קבוצות לברה"מ.

כמה מבין חברי הקבוצה, שעמדו להמריא משדה התעופה קנדי בטיסה של חברת „אירופלוט", מתגוררים בארה"ב שש עד שמונה שנים. רבים מהם יהודים וכבר זכו באזרחות האמריקאית, מציין אלכסיי ז'באקין, סגן הקונסול הסובייטי בניו יורק.

„לא עלה בידם להתרגל לאורח החיים האמריקאי", אמר סגן הקונסול. הוא גילה, כי כמה מהם משאירים בארה"ב בני משפחה, שהצליחו להסתגל לחיים בארה"ב.

רבים מבין השבים לברה"מ לוקחים עמם. מכשירים אלקטרוניים ובגדים שרכשו בניו יורק. „הם לא ימצאו חפצים מעין אלה במוסקווה", הודה סגן הקונסול.

במאי הקולנוע הסובייטי הגולה אנדריי טארקובסקי (בתמונה עם רעייתו) מת אתמול בפאריס ממחלת סרטן־הריאות בגיל 54. טארקובסקי, שגלה למערב לפני כשנתיים, נחשב לבכיר במאי ברה"מ ולאחד מגדולי הבמאים בעולם כולו כיום. בפרסום עולמי זכה לאחר סרטו „אנדריי רובלוב" שהופק ב־1966 והוגנב למערב. בשנים האחרונות זכה בפרסים רבים בפסטיבלי סרטים, בין השאר בפסטיבל קאן. סרטיו הידועים הם „סולאריס", „נוסטאלגיה", „הראי" וסרטו האחרון „הקרבן". (צילום: א.פ.)

אכרם הנייה בז'נווה:

גירושי – צעד ראשון נגד המוסדות הערבים בשטחים

ז'נווה (א.פ.) . – אכרם הנייה, עורך העתון „א־שאעב" שגורש מישראל, אמר אתמול בז'נווה, כי לדעתו גירושו היה צעד ראשון במסגרת מסע ישראלי נגד כל המוסדות הערביים בשטחים הכבושים.

הנייה, שהגיע לז'נווה בדרכו לאלג'יריה, הכחיש מכל וכל את ההאשמות כי היה חבר בכיר בארגון אש"ף. „בכל פלשתיני אני תומך באש"ף, אך לטענות כי הייתי מעורב בפעילות הארגון אין כל שחר", אמר הנייה. לדבריו, הוא גורש בגלל שישראל „חששה מ־עתידי".

העיתונאי בן ה־33, שאמר כי מטרתו היחידה „היא לשוב למולדתו", מסר כי ינסה לגייס את תמיכתם של ארגון העיתונות הבינ־לאומי בלונדון, של הפדראציה הבינ־לאומית של העיתונאים בבריסל וארגונים אחרים למען חזרתו לירושלים. הצלב האדום הודיע, כי גירושו של הנייה עומד בסתירה לאמנת ז'נווה, אולם הנייה הודה שסיכוייו לשוב לישראל – קלושים.

במסיבת עיתונאים אמר הנייה, כי ביטל את עתירתו נגד גירושו, משום „שלא רציתי להיות שחקן במחזה משעמם". הוא הוסיף, כי לא רצה לצאת לירדן, משום שחוסיין „לא אוהב אותי כל כך" ואמר כי שלטונות אלג'יריה הסכימו להעניק לו מקלט זמני.

ארגון הסופרים והעיתונאים הפלשתינים שבסיסו בפראג גינה אתמול בתוך כך את גירושו של הנייה. מזכיר הארגון באסם אבו שאריף אמר, כי המעשה הוא חלק מהניסיון הישראלי אמריקאי לחסל את העם הפלשתיני.

דני רובינשטיין, סופר „דבר" בירושלים, כותב:

העתונים „אל פג'ר" ו„אל שעב" במזרח ירושלים לא יופיעו היום כאות מחאה על גירושו של אכרם הנייה. אתמול היתה הפגנה בסמינר למורות א־טירה ברמאללה במחאה על הגירוש והנהלת הסמינר החליטה לסגור את המוסד לשבוע ימים.

תעמולה בארגנטינה נגד „פלישת" יהודים וישראלים

חוקרים ומומחים מישראל הגיעו השנה לארגנטינה כדי לערוך סקר בחבל פאטגוניה בדרום המדינה על מנת לבדוק את התאמתו לקליטת 10,000 ישראלים ו־30,000 עולים יהודים מברה"מ בעשר השנים הבאות. הפרוייקט המתוכנן אושר על־ידי השלטון הדמוקראטי בארגנטינה.

זהו מידע שאותו הפיצו בחודשים ינואר ומארס השנה סוכנויות ידיעות בארגנטינה המקורבות לגורמים לאומניים־ימניים המבקשים לחתור תחת המשטר הדמוקרטי החדש יחסית בארץ זו.

„ידיעה זו, שהיא רק דוגמה אחת מני רבות, מוכיחה כי למרות נסיונותיה של ארגנטינה לבסס את הדמוקרטיה, עדיין רווחת בה התעמולה האנטישמית", טוען יעקב קובדלוף, חוקר מטעם „הוועד היהודי האמריקאי", שהציג השבוע בפני הכינוס השנתי של הארגון המתכנס בסיאטל, ארה"ב, דו"ח מיוחד שכותרתו – „הפלישה היהודית – דוגמה היסטורית לתעמולה אנטישמית בארגנטינה".

לדבריו, עשו שימוש במידע מספר רב של עתונים רבי השפעה בארגנטינה, שנודעו בתעמולה האנטישמית שלהם. קובדלוף טוען, כי רעיון 'הקשר הפטגוני' אינו חדש. וכי כבר בזמן מלחמת העולם השניה נפוצה ידיעה, כי נאצים גרמנים מבקשים לנתק את חבל הארץ הנידח מארגנטינה כאתר להתישבות עתידית.

7

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מא

מגמה מעורבת בפעילות שקטה

מאת שמואל רוזנבלום*

מגמת מסחר מעורבת השתררה אתמול בבורסת הסקטורים הבורסאיים כאשר הנטיה הכללית היתה לירידות שערים קלות בדרך כלל. עודפי ההיצע ואו הביקוש היו בעדבית המקרים שוליים יחסית ותנודות השערים המתמצעות נער סביב כ־2% לערך לכל כיוון. הריפיון הכללי אתמול בפעילות השוק הוסבר באווירת סוף השנה הפוקדת את המניות. קרנות הנאמנות הודידו אתמול פרופיל לאחר יום המסחר היוכי שלשום בו השינוי שיפור תשואות נאה. ניתן להעריך שמנהלי חלק מהקרנות העריך אתמול שהודמת ביקושים בלידך יגרום להצעים נגדיים דבר שיאפשר לסבטר מוכרים פוטנציאלים, עקב סיבה זו נרתעו הקרנות מלהורים ביקושים והסתפקו "בתמיכה" כנגד ההצעים.

בקורבי השוק מקווים שחודש ינואר יהיה חודש טוב בבורסה. לדעתם, בשל השוק לסיבוב עליות נוסף לאור האטרקטיביות הטמונה בו בהשוואה לאפיקי השקעה אלטרנטיביים. יחד עם זאת ראוי לזכור שעל האווירה החיובית מעיב הצל המאיים הכלכלי ברוך דין של התוכנית הכלכלית. הפירסומים האחרונים באמצעי התקשורת אמנם גרמו להשקטת הפחדים של ציבור המשקיעים מפני הפיסוף, אך מצד שני "בישולי" האוצר וההסתדרות עדיין גורמים לדאגה אצל המשקיעים מפעילות בבורסה. יש לקוות שההבהרות הקרובות בנוגע לתוכנית יביאו לשקט יחסי בתחום זה.

ההגנה בפני פיחות מצויה בבורסה

בימים האחרונים רבו הלחושים הפירסומים אודות פיחות אפשרי. נציגי הממשלה ובנק ישראל הכחישו אמנם שמועות אלה, אך מסתכנת אפשרות לביצוע פיחות שיעוקר מהשכר. בכל הפיחותים האחרונים שהתבצעו במשק היווה שוק המניות אפיק השקעה שסיפק הגנה משמעותית למשקיעים בפני פיחות. כיום לא קיימים חשבונות הפת"מ המאפשרים קנית נכסים דולריים, השוק הסוחר רגע במהותו ותנודות השערים בו אינם מצביעים על פיחות צפוי. יתר הנכסים הפיננסיים הדולריים נמצאי בהתעוררות קלה יחסית ועיקרם הבנקאיות שבהסדר והאג"ח. ניתן להעריך לדעת פרשנים שפיחות לא יתבצע בתוך זמן קצר, אותם פרשנים קובעים שהמניות הטובות בעלית השווי הכלכלי הגבוה והמוכר עשויות להוות מקלט ראוי וטוב בפני פיחות אפשרי.

הנפקת ברוך – הצלחה נאה

שלשום הנפיקה חברת הטכסטיל אופנת ברוך אופציות במכרז. מחיר המינימום למכרז עמד על 31.5 ש"ח ליחידה, סך ההנפקה היה כמיליון דולר לערך. חברת ברוך שילמה דמי חיתום והפצה גדולים יחסית של כ־7.3% מסך שווי ההנפקה אך זכתה להצלחה נאה ביותר בדמות חתימת יתר גדולה. מחיר הסגירה בהנפקת ברוך עמד על 36 ש"ח ליחידה דבר המייצג כ־14% מעבר למחיר המינימום המבוקש. ההנפקה שרוכזה באמצעות בנק לאומי כמרכז ההנפקה, בנק ברקליס, איגוד הבינלאומי וכללי כחברי הקונסורציום המנפיק בתוספת שלושה חברי בורסה, מסמלת בבירור את אפשרויות השיווק הקיימות בבורסה לסחורה אטרקטיבית ובעלת פוטנציאל סביר כגון זו. ההצלחה שהתפגנה בהנפקת ברוך עשויה לגרום לדעתנו להגברת המודעות בתחום זה תוך נסיונות גוברים והולכים להנפיק בבורסה בשלב ראשון בסדרי גודל כספיים בינוניים. חלק ניכר מההצלחה של הנפקות בשוק כמון בבירור בדמי חיתום הפצה נאים לחברי הבורסה.

שינויי שער במסחר

פעילות ערה, כנראה על רקע כלכלי, מורגשת במניות אגרין שעשין מטפס באחרונה. הגורם או הגורמים המטפלים במניות אגרין מצטיידים כבעלי ממון ניכר וסבלנות מרובה. היצעים במניות דובק נקלטו בירידת שער של אחוז בודד. עצם נכונות קליטת ההיצע בדובק מלמדת על התרחשויות סמויות בחברה, וזאת עקב עליות השערים התלולות בדובק שגם לאחריהן מצויים קונים בירידה קלה. "בראה שהסיפורים" אודות מאבקי שליטה בדובק עשויים אולי להתאמת במציאות. אין ספק שברמת המחירים הנוכחית מניות דובק אינן "מציאה" היצע של 4240 ע.נ. בשופרסל ב' נקלט בירידה בת 1.7% ובמחזור של 2833 ע.נ. מניות הסנה שהפכו באחרונה למטולטלת בלתי ברורה בתנודות השערים ירד כ־2.3%. ביקוש ער במניות אינקובה גרמו לעלית שער נאה של 5%, גם במניות מתכת סדום ומרכז הקבלנים נרשמה פעילות ערה מלווה בעליות שערים. כלל תעשיות ירדו ב 1.2% במחזור נאה, ירידות שערים קלות בסביבות כאחוז או מעט יותר נרשמו בקופסאות פח 1, ודלתא גליל 1, המחזורים בב"ע אלו היו סבירים למדי. במניות קרמני 5 נרשם עודף היצע קטן 667 ע.נ. תוך נפח עיסקאות גדול בשיעור 32591 ע.נ. ושער המניה נותר ללא שינוי. תופעה דומה נרשמה במנית קרמני 1 ש"ח. בבנקאיות נרשמה יציבות עם עליות שבהן בלטו בל"ל בביקוש גדול של כ־5100 ע.נ. ובעליות שער בת 0.8%.

הודעות הבורסה

החברה לקופסאות פח הודיעה כי בנו גיטר התפטר מהדירקטוריון וליאון ריקנטי צורף אליו.

ת.א.ת. החברה הרוויחה 865 אלף שקל באפריל־ספטמבר 1986, העברה מהפסד לרווח.

פז השקעות – החברה הפסידה בחודשים אפריל־ספטמבר 1986 262.4 אלפי ש"ח. זאת בהשוואה לרווח של 126.4 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לבידי אשקלון – ההפסד הנקי למחצית השנה שנסתיימה בתאריך 30.9.86 עמד ע"ס 173 אלפי ש"ח בהשוואה לרווח קטן בתקופה המקבילה אשתקד.

זגלגל – החברה מתעתדת להגדיל את הונה הרשום.

אלסינט – החברה רכשה מחוץ לבורסה כ־86,700,351 ע.נ. יחידות מר"פ אלסינט תמורת סך של 2,613,000 ש"ח.

נכסים גבים – החברות תחלוקה 50% מניות הטבה.

תקנות ניהול תיקי בניירע – דירקטוריון הבורסה אישר באחרונה כללים חדשים בדבר ניהול עיסקי נ"ע עבור לקוחות חברי הבורסה, התקנות יכנסו לתוקף בתאריך 1.3.86.

מירית ניהול קרנות – החברה הודיעה על פתיחת מבצעי הנפצה ללא שיעור הוספה בקרנות אש ואדירים.

התשואה בבנקאיות שבהסדר

בל"ל	15.32%
פועלים ע"ש	14.80%
אי.די.בי. רג'	14.92%
דיסקונט א'	15.29%
מזרחי ע"ש	14.85%

יחס בין מטבעות בחו"ל

דולר = 1.96 מרק גרמני
דולר = 1.636 פרנק שוויצרי
דולר = 159.75 ין יפני
סטרלינג = 1.456 דולר
מחיר הזהב – 390 דולר לאונקיה

* הכותב הינו יועץ השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אגוד ש	19950				
הספנות 0.1	1140	924	+40	+3.6	+995
הספנות א 0.5	800	923			−699
הספנות אפ 2	* 777	1845	+8	+1.0	+1676
* ביצוע חלקי 92.00%					
כללי לא מסחרי	21700	135	−700	−3.1	−169
בנק בפ' אביב 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק בפ' אביב 5.	— הפסקת מסחר —				
בנק בפ' אפ אפ1	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3455	520			−56.0
ט.י.ב. 0.5	4450	3603	−30	−.7	−823

כלולים בהסדר הצמדה

אי.די.בי רג 100.0	83100	651			−400
אי.די.בי ב 100.0	84600	95.0	−400	−.5	−206
אי.די.בי בב א 2.0	502000	2.0			−2.0
אגוד 1שה	62100	507	+700	+1.1	+999
דיסקונט ב	105900	23.0	−600	−.6	−23.0
דיסקונט א	106160	406	+740	+.7	+878
דיסקונט שה ב	12500	16.0			−19.0
המזרחי ש	34100	636	−130	−.4	−398
המזרחי ב	34140	84.0	−1		−84.0
המזרחי שה 9	15495	25.0	+75	+.5	+240
הפועלים בבב	104841		−1059	−1.0	−5.0
הפועלים ש	56550	918			−704
הפועלים ב	56400	169	+120	+.2	+494
כללי א 1.0	144300	12.0	+700	+.5	+48.0
כללי שה 5	113000		−1400	−1.2	−1.0
כללי שה 7	6855	2.0	+5	+1	+48.0
כלל בנקאי 100.0	35940	1450	+300	+.8	+5149
כלל שה 11	13676	85.0			−13.0
ביטוח הבנק 1.0	49000				
ביטוח הבנק 5.0	24300	6.0	+200	+.8	+30.0

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	27001 תב	20.0	+2000	+8.0	+84.0
לאומי משכנתא' ש	7030	224	+100	+1.4	+335
לאומי משכנתא' ב	6922	7.0			−7.0
בנק ש	4200	20.0	−41	−1.0	−11.0
בנק שה 1	3500	1536			−1136
בנין ב 5.0	7260	45.0	+60	+.8	+155
פת ש	2430	382	−50	−2.0	−515
משכן ב ש	2481	445	−54	−2.1	−483
עצמאות 0.1	9700	30.0			−30.0
טפחות ש	17000				
טפחות רג ש	16000	51.0	−100	−.6	−45.0
טפחות שה 1	8650	58.0	−50	−.6	−58.0
טפחות שה 2	4517	429	−10	−.2	−179
יעבור 1.0	2700	410			+64.0
יעבור 5.0	1510	1054	+10	+.7	+156
בית 1.0	6240	76.0	−300	−4.6	−299

מוסדות מימון

א ש	497	6462			−3858
החקלאית בבב א	— לא נסחר —				
החקלאית בבב ג	— לא נסחר —				
לאומי העסקה א ש	9310	29.0	+10	+1	+29.0
פתח העסקה בבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1365	3890	+65	+5.0	+7779
תעשיית בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א0.1	18000	5.0	−300	−1.6	−15.0
כלל ליסינג ב0.5	13500	175	+600	+4.7	+171
כלל ליסינג אג"ח	12348 תב	10.0	+1123	+10.0	+145

ביטוח

איילון ביטוח 1שח	285	24519			−15556
ארית 0.1	1470	410			−5.0
ארית א 0.5	720	2324	+8	+1.1	+574
בטוח מבטח 0.1	521	395	−16	−3.0	−385
בטוח מבטח 0.5	178.0	2000	+5.0	+2.9	+1210
הדר 1שח	370	2246	−10	−2.6	−3466
הדר 5שח	206	7158	−10	−4.6	−9438
הסנה ש	337	19525	−8	−2.3	−34830
הפניקס 0.1	739 תב	11575	+36	+5.1	+27395
הפניקס 0.5	618	2094			−2362
המסנה־הראל 1.0	6870		+70	+1.0	+18.0
המסנה־הראל 5.0	3500	363	−100	−2.8	−963
מנורה 1.0	2185	105	+100	+4.8	+190
מנורה 5.0	1090	363			−43.0
כהר שתות השקע'	5280	160	+10	+.2	+27.0
מקדיטס 1שח	880	1310			−1049
צור ש	320	4116	−10	−3.0	−3269
ציון התחות 1.0	8678	3.0			−3.0
ציון התחות 5.0	2545	141	+25	+1.0	+168

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	5435	87.0			−84.0
אינטרגאמא 5.0	3165	700	−5	−.2	−264
מאיר עזרא 1.0	1301	2346			−117
מאיר עזרא אפ 1	7921	425	+781	+10.9	+2192
כלל סחר 1.0	253	11916			+3662
כלל סחר אפ' ד'	171.0	28212			−3362
כלל סחר אג"ח 2	95.5	56248	+1.5	+1.6	+445074

קריסטל 1.0	799	901	−1	−.1	−188
רפק 0.1	30600				
רפק 0.5	10289		−9	−.1	−39.0
שופרסל א 2.0	7860	550	−100	−1.3	−1009
שופרסל ב 10.0	6280	2833	−110	−1.7	−4240

שרותים

דלק ג 0.1שח	3450	6255			+3163
הראל 1.0	— הפסקת מסחר —				
הראל 5.0	— הפסקת מסחר —				
ספנות הספקה 0.1	14150	20.0	+150	+1.1	+8.0
ספנות הספ' 0.5א	5050	46.0			−46.0
קרור 0.1	1850	413			+212
קרור 1.0	285	10495			−1472
הבית הוסטל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוצגי קרוגה 0.1	4080 תב	221	−300	−6.9	−429
מוצגי קרוגה 0.5	2540	725	−50	−2.1	−349
קלבטרונים 0.1	* 3848	276	+38	+1.0	+55.0
* ביצוע חלקי 84.90%					
קלבטרונים 0.5	3270	242	−88	−2.4	−286
קפל 1.0	2810	80.0	−90	−3.1	−65.0
קפל אפ 1	1730	61.0	−7	−.4	−23.0

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 1.0	1460		−36	−2.4	−80.0
מלונות דן 5.0	1080 תב	100	+80	+8.0	+98.0
חוף האלמוג 0.1	5045	166	+15	+.3	+194
כנס 1.0	2453 תב	102	+223	+10.0	+240
מלונות ירדן 1.0	2730	150			−54.0

מחשבים ושרותי מחשב

אירגת 1שח	1673	613			−554
דטה מיכון 1.0	7426	447	−75	−1.0	−291
ת.י.ל.ן. 1.0	23501		+65	+.3	+1.0
יוגא 1.0	8688	246	+368	+4.4	+336
כלל מחשבים 1.0	13800	36.0	−199	−1.4	−26.0
מ.ל.ל. 1.0	23000	77.0			−22.0
מ.ל.ל. 5.0	7450	167			−47.0
מטב 1.0	761	4387	+15	+2.0	+3610
מטב אפ 1	594	680			−178
ניקב 1שח	17765 בב		−935	−5.0	−314
ניקב 5שח	11267	280			−149
תים מחשבים 1.0	1947	2179	+50	+2.6	+2122
תים מחשב אפ 1	— הפסקת מסחר —				

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם גינדי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אורן מבנים 1.0	850	1610			−617
אורן מבנים 5.0	390	7979	+11	+2.9	+12687
אזורים 1שח	833	6756			+2195
אזורים אפ 1	559	4218			+1628
אזורים אגח 3	106.0	28027			+33744
אילון 1.0	539	13384			−2231
אל־רוב 1.0	1290	1486	+24	+1.9	+931
אבנתים 1.0	3300	99.0	−100	−2.9	−169
אפריקה 0.1שח	37300	219	+500	+1.4	+419
אפריקה 1שח	31750	25.0			+31.0
אפריקה אפ 5	17400	98.0	+500	+3.0	+106
אדים 1.0	2309	200	+30	+1.3	+140
אילדן 1שח	2760	307	−41	−1.5	−796
אילדן 5שח	1445	1407			−669
בן־יקר גת 1.0	4670	61.0	−30	−.6	−409
ברנוביץ 1שח	3140	131	+35	+1.1	+83.0
ברנוביץ 5שח	2121	114	+26	+1.2	+486
דנקנר 1.0	4100 תב	169	−230	−5.3	−236
דרוקר 1.0	342	2897			+2521
דרוקר 5.0	280	1286			+4772
ידער 0.1	8065 תב	72.0	+600	+8.0	+291
ידער 0.5	4950	221	+100	+2.1	+277
הכלול 1.0	1750	119	+26	+1.5	+472
הכלול 5.0	1365	445			−435
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	3555	1901			+1925

בב־ים 0.1	4650	626			+821
בב־ים 0.5	3335	641	+30	+.9	+1654
הכשרת הישוב 1.0	60600	46.0	+350	+.6	+104
ישפרו 1.0 ש"ח	3500	1130	−110	−3.1	−613
ישראלום 1.0	1260 תב	2056	−110	−8.0	−2075
ישרס 10.0	14800	121	−400	−2.6	−131
בסן פיתוח 1.0	— הפסקת מסחר —				
כלל בנלין 0.1	465	10706	−5	−1.1	−7735
לומיר 1.0	4739	131	+200	+4.4	+726
לומיר 5.0	1700	505			−305
מ.ת.מ. 1.0	409	20796	+2	+.5	+21121
מ.ת.מ אפ 2	255	18460			+20277
מ.ת.מ אג"ח א	99.0	44540	+1.0	+1.0	+68540
מאגרי בניה 1.0	834	7142	−7	−.8	−10669
מישגאל 5.0	349	2419	+4	+1.2	+3082
מגרב 5.0	1735	2241	−20	−1.1	−2167
מר־לין 1.0	750	1655			−573
לוינשטין 1.0	420				−378
לוינשטין 5.0	152.0	8651	−3.0	−1.9	−14937
ליפשיץ 1.0	1701	557	−20	−1.2	−861
ליפשיץ 5.0	1013	1551	−2	−.2	−2228
נאות אביב 0.5	7703	232			+150
נכסי אחוזים 1.0	825	1812			+900
סהר התקות 1.0	14000	12.0			+18.0
סהר התקות 5.0	9903	30.0			+30.0
סולף 1.0	6100				+28.0
סולף 5.0	3383	30.0			−30.0
עמר וסלע 1.0	852	962	−3	−.4	−375
ערד 3.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.1	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.5	— הפסקת מסחר —				
רוגובין 1שח במה	440	3312			+459
רוגובין 5שח במה	175.0	4260			+1713
רוגובין אפ 2	1065	418			−18.0
רוגובין אג"ח א	99.0	10300	+.5	+.5	+18690
רסקו מבנה	9156	65.0	+436	+5.0	+116
רסקו רג	8140	80.0	−5	−.1	−178

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2880	498	−70	−2.4	−312
מטעי הדר 0.5	2080 תב	345	−200	−8.8	−605
מהדרין 0.1	7660	222			+158
נכסי הדרים 1.0	1350	900			+395
פרי אור 0.5	3060	337			+345
שגור 0.1 ש"ח	12050	133	−350	−2.8	−141

תעשייה

מזון ומבק

אטאס 1.0	1420	66.0	−60	−4.1	−66.0
גולדפרוסט 1.0	3199	50.0	−12	−.4	−289
גולדפרוסט 5.0	1940	62.0	−90	−4.4	−1390
גולדפרוסט אפ 1	1275	58.0	+50	+4.1	+58.0
דובק מב ש	4975	1329	−50	−1.0	−1027
דובק מב ם	4900	1116	−40	−.8	−877
זגלגל 1.0	1099	232	−33	−2.9	−3310
זגלגל 5.0	700	1281	−10	−1.4	−1133
פרי־הו 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי־הו 5.0	— הפסקת מסחר —				
טמפו בירה 1.0	18250	50.0	+101	+.6	+70.0
טמפו בירה 5.0	15350	37.0	−50	−.3	−42.0
יצהר 1 ש"ח	1504	82.0	+25	+1.7	+82.0
יצהר 5 ש"ח	1016	875			−475
מן 1 ש"ה	722	1103	+14	+2.0	+1040
מן מ"ר 5 ש"ח	379	1275	−9	−2.3	−3986
סנפרוסט 1.0	11850	90.0			+132
עלית 0.1	16500	449			+160
עסיס ב 0.5	337	5767	−2	−.6	−654
שלמה אבגל 1.0	2700	200			+110
שמן מבכר ש	5150	250	+100	+2.0	+438

טקסטיל והלבשה

ארגר 1.0	545	1925	+5	+.9	+353
אופיס 1.0	1399	438	+24	+1.8	+154
אופנת ברוך 1 שח	632	224	−7	−1.1	−1274
אופנת ברוך 5 שח	409	1410	−1	−.2	−145
ארגמן רג ש	17940	79.0	+340	+1.9	+172
דלתא־גליל 1.0	3020	2704	−30	−1.0	−2408
דלתא־גליל א 3.0	2290	477			−245
מכרות באחוד 1.	1650	60.0	−50	−2.9	−140
מכרות באחוד 5.	860	1278	−41	−4.6	−1286
ויסלגו 1.0	1405	283	−45	−3.1	−269
ויסלגו 5.0	925	286	−35	−3.7	−286
וודינגן 1.0	7680	273			+23.0
זיקית 1.0	1901	496	+61	+3.3	+840
זיקית 5.0	1277	1801			+1801
לודזיה 0.1	2600	212	−75	−2.8	−584
לודזיה 0.4	1402	2009	−18	−1.3	−1801
ליבת 1.0	735	3252	−16	−2.1	−1065
בית גליק 1.0	632	248	−6	−.9	−325
* ביצוע חלקי 97.30%					
מקס 0.1	5261	444	+161	+3.2	+755
מקס 0.5	2785	832			−117
עין 1.0	15999	92.0	−351	−2.2	−220
עין 5.0	8420	284			−19.0
עמק 1.0	1605	3552	−15	−.9	−1455
פולגת א 0.1	3555	236	+10	+.3	+118
פולגת ב 0.4	2410	611			+553
פוליגון א 0.5	8776	281	+87	+1.0	+170
פרגור 1.0	3599	238			−18.0
ניבוד טכניקה	15600	105			−66.0
תעש רוגוזין 1.0	2745	480	−35	−1.3	−689

מתכת ומוצריה

אוקטגון 5.0	2649	315	−88	−3.2	−607
אורדן 10.0	7110	90.0	−140	−1.9	−290
אורדן 50.0	6240	20.0	−100	−1.6	−30.0
אלוביט 1.0	6100	110	−20	−.3	−109
אלוביט 5.0	4280	158	+80	+1.9	+121
כבלים ש	25600	1.0	+400	+1.6	+34.0
התכוף 1.0	8180	236	+180	+2.3	+179
התכוף 5.0	4900	218	−151	−3.0	−167
התכוף אופציה	4000	65.0	−210	−5.0	−365
דיקה 1.0	4772 תב	68.5	−530	−10.0	−110
דיקה 5.0	2160	127	−89	−4.0	−775
קופסאות פח 1.0	2899	2243	−36	−1.2	−4568
קופסאות פח 5.0	2740	293	+25	+.9	+107
מתכת סדום 1.0	3350 תב	3406	+249	+8.0	+3400
כבלי ציון 1.0	2199	370	−102	−4.4	−781
כבלי ציון 5.0	1225	2982	−40	−3.2	−2194
כבלי ציון אפ 3	582	1184	−2	−.3	−190
מורגן 1.0	— הפסקת מסחר —				
מורגן אפ א	— הפסקת מסחר —				
מתכת קרמני 1 שח	250	15513			−3953
מתכת קרמני 5 שח	168.0	32591			−667
נחושתן 0.1	34398	23.0	−102	−.3	−16.0
נחושתן 0.5	11702	50.0			
פמר פלדה 1.0	13428	40.0	−20	−.2	−65.0
קרגל 1.0	1099	606			−47.0
קרגל 5.0	610	1250	−10	−1.6	−1195
קליל 1.0	6747	162			−64.0
קליל 5.0	4162 תב	182	−280	−6.3	−265
כלודה 5.0	5540	228	−50	−.9	−71.0
תעשיות לביש 1.0	1102 תב	336	−75	−6.4	−574
תעשיות לביש 5.0	630	1719			+330

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	385500	12.0	−500	−.1	−2.0
אלקו 0.1	7370	15.0			+37.0
אלקו 0.25 ש	3810	505			−195
אלקו 0.25 ב	3915		+40	+1.0	+50.0
אלקטרה 0.1 ש"ח	3571	86.0	+2	+.1	+42.0
אלקטרה 0.5 ש"ח	2040 תב	1454	−150	−6.9	−965
אלרון 3.0	280500	8.0			+19.0
אורית 0.02 ש"ח	32640	72.0	+140	+.4	+74.0
כלל תעש אלקטרו	1910	1758	−10	−.5	−925
ספקטרוניקס 1.0	2140	2806			−725
ספקטרוניקס 5.0	1565	1933			−560
פרינטנגר 1שח	516	2260	−26	−4.8	−2368
פרינטנגר 5שח	340	1450	−6	−1.7	−2430
ציקלון 1שח	2175	307			+46.0
ציקלון 5שח	921	970	−1	−.1	−589
קנבסטון אילד 1.	5000	17.0			+17.0
קנבסטון אילד 5.	3580	1.0			−1.0
ת.א.ת. 1.0	— הפסקת מסחר —				
ת.א.ת. 5.0	— הפסקת מסחר —				
ת.א.ת. אפ 1	— הפסקת מסחר —				
תרואה 1.0	8101	150	+100	+1.3	+186

מוצרי בניה

א.פ.בלל בנין 1.	957	301	+8	+.8	+1899
א.פ.בנין אפ א	490	1059			+1336
א.פ.בנין אגח א	106.5	5194			−11973
אלקל 5.0	9550	36.0	−2		−16.0
אקרשטיין 1שח	840	1837	+10	+1.2	+665
אקרשטיין 5שח	630	2726			+274
אקרשטיין אפ א	334	3552			−1575
אקרשטיין אג"ח 1	98.0	80704			−58547
בטון תדיר 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר־און 1.0	1820	698	+70	+4.0	+752
בר־און 5.0	611	1444	+1	+.2	+1447
פרומאבכסט 1.0	6829	6.0	−221	−3.1	−7.2
פרומאבכסט 5.0	2520	324			−66.0
מ.ל.מ. 1.0	817 תב	726	−74	−8.3	−974
מ.ל.מ. 5.0	570				
מודול השק בתעש	5200	47.0	−200	−3.7	−35.0
מוזאיקה ולפמן 1	— הפסקת מסחר —				
מוזאיקה ולפמן 5	— הפסקת מסחר —				

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	16111	93.0	−200	−1.2	−43.0
אליאנס ב 200.0	* 2335	60.0	−90	−3.7	−250
* ביצוע חלקי 60.00%					
גל תעשיות 1.0	11830	111	+180	+1.6	+104
גל תעשיות 5.0	7320				
דקסטר 1.0	2945	92.0	+5	+.2	+55.0
דשנים 0.1	4550	135	−50	−1.1	−105
דשנים 0.5	1340	500			−220
חיפה כימיקל 10.0	450	15494			−314
טבע 0.01 ש"ח	8430	1399			−324
ליפסקי 1.0	2620 תב	859	−140	−5.1	−1086
ים המלח 0.1	3972	1823			−84.0
פטרוכימיים 10.0	529	10535	−20	−3.6	−20108
מקסימה 1.0	6650		+130	+2.0	+11.0
מקסימה 5.0	3385	665	−15	−.4	−785
נקה 1 ש"ח	6890	238	−60	−.9	−209
מגו 1.0	17480	112	−10	−.1	−106
מגו 5.0	13200	180			+96.0
פריקלאס 1 ש"ח	494	20141	−6	−1.2	−15949
פריקלאס אפ 1	211	19394	−9	−4.1	−21156
קרם כימיקל 1.0	8590	157	+140	+1.7	+143
ת.ג.ל. 1.0	3800	52.0	+100	+2.7	+44.0
ת.ג.ל. 5.0	3031	31.0	+1		+2.0
תיא 5.0	10000	225	+470	+4.9	+287
פרוטארום 10.0	15241	82.0	−100	−.7	−87.0
תורן א 5.0	12900 תב	397	+1679	+15.0	+850

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	— הפסקת מסחר —				
דפרון 5.0	— הפסקת מסחר —				
ת.מ.ג. 1.0	7995	85.0	−36	−.5	−75.0
יאה 1.0	4720	200			−312
לבידי אשקלון 1.	450 תב	4006	−50	−10.0	−9756
לבידאשקלון אפ1	745 בב		−100	−11.8	−1390
מולט ב 0.5	39347				−3.0
מפעלי נייר 10.0	268000	45.0	−5000	−1.8	−112
סקאנדיה 1.0	3620	436			−85.0
רים 0.1	2399	50.0	+49	+2.1	+115
רים 0.4	1450	245	−20	−1.4	−60.0
תעל ב 0.2	14850	8.0	−100	−.7	−84.0

תעשיות שונות

אגרין 1.0	8230	125	+360	+4.6	+194
אגרין 5.0	3992	1934	+150	+3.9	+1797
חבישה יוד 1.0	10060	142	+60	+.6	+119
ה.ג.פולק 1שח	1730	399	−35	−2.0	−734
ה.ג.פולק 5שח	1095	154	−5	−.5	−154

השקעות תעשייה

ברדנית ב 0.1	8400	86.0			+62.0
כור בב 1.0	7210000	.3	+9890	+1.0	+4
כלל תעשיות 1.0	1518	15211	−18	−1.2	−15203
מאגרי טכנולוגיה	456	4150			−3984

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אוניקו ש	5990	175	−10	−.2	−106
אדיקי פתוח 2.0	−5110	1806			+551
אינטרפה	−126.0	139976			
[illegible]			+6.0	+5.0	+194792
אלגר ש	11570	158	+100	+.9	+117
אלגר ב	12100 תב	70.0	+700	+6.1	+125
אלרן ש	3670	1296	+40	+1.1	+2625
אלרן ב	3599	177	+49	+1.4	+157
אמישר בב 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 1.0	233	4100	−2	−.9	−3792
אפיק 5.0	176.0	2030			+2550
בחלת השקעות 1שח	1380	1002			−945
הברה לישראל 1שח	11520	614			−864
הברה לישראל 5שח	8945	340	+75	+.9	+224
חלפסון 0.1	113000	3.0			−3
חלפסון 1.0 ש	25000	113	−600	−2.5	−163
אבגא א 0.5	* 15554	54.0	+154	+1.0	+74.0
* ביצוע חלקי 91.30%					
פועלים השק ש	6450	679	−100	−1.5	−561
דיסקונט השק ש	3130	4461	−30	−1.0	−2352
מזרחי השק ש	23400	67.0	−250	−1.1	−74.0
בור השק אגח 124	12500				
הדרן 1.0	3000	111			−14.0
הדרן 5.0	1370	922			−1067
יבום השקעה 1שח	252	5395	−10	−3.8	−8145
יצוא ש	10550 תב	80.0	−1000	−8.7	−217
ירדן א 0.1	3177 תב	366	−165	−5.0	−854
כלל ישראל 10.0	936	4622	−2	−.2	−5413
כלל ישראל 50.0	857	365			+1915
לנדקו 1 ש"ח	3580 תב	46.0	−200	−5.3	−44.0
לנדקו 5 ש"ח	1085	356	−55	−4.5	−688
מגור 1 ש"ח	695	2603	+10	+1.5	+1252
מגור 5 ש"ח	430	2650	+16	+4.0	+3030
מגור אפ ב	323	1740	−10	−3.0	−3036
מגור אג"ח 1	98.5	15102			+88056
עוז השק ב 0.1	3700	217	+61	+1.7	+83.0
עוז השק ב 0.5	1995	395	+90	+4.7	+495
פז השק ש	6280	583	−220	−3.4	−903
פנה א 0.1	9940	319	−3		−142
פנה 0.5	6200	174			+169
פריון ב 0.2 ש"ח	5050	2000	−120	−2.3	−3144
קידן 1 ש"ח	757	4333	−10	−1.3	−1903
קידן 5 ש"ח	591	2913	+1	+.2	+2021

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	438	1287	−10	−2.2	−3274

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.0	3405	1296	+110	+3.3	+2302
דלק חיפושים 5.0	2085	2237	+85	+4.3	+3358
דלק נפט אפ 2	1335	3281	+50	+3.9	+5611
פז חיפושי נפט	20130	123			+60.0
יו.א.ל. 5.0	3995	1517	+262	+7.0	+4334
מ.ג.ן. 1.0	6596	682	+296	+4.7	+694
מ.ג.ן. 5.0	2145	3105			+914
פראיל ב 0.3	7184 תב	165	−700	−8.9	−336
צפון אמר נפט 1.	327	6761	+7	+2.2	+6347
צפון אמר נפט 5.	254	7342	−5	+2.0	+5959
נפטא ש	1650000	2.0	+59999	+3.8	+2.0

נסחרות במט"ח

בויה ב		229	−1	−4	−1600

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	4337.01	4278.93
אבוקה	383.92	376.48
אגוז	208.79	204.71
אדיר	1403.92	1376.42
אודם	2049.79	2010.01
אופיר	1697.60	1676.88
אור	394.23	386.05
אורין	143.37	140.49
אורלי	228.17	226.57
ארן	667.37	654.33
אייל	3348.87	3283.84
איילת	4167.74	4077.62
איריס	4355.45	4260.95
איתן	625.07	612.39
אלון	528.27	517.30
אלמוג	614.33	602.36
ארז	526.53	520.14
אש	127.65	124.89
אשל	170.58	167.26
אתגר	203.66	201.66
בדולח	2042.85	2003.46
ברוש	435.95	427.49
ברק	430.05	421.43
ברקת	768.36	764.56
בריש	1253.75	1229.45
גבע	911.96	898.42
גדין	638.84	626.13
גיא	8307.23	8184.22
גיל	2645.01	2594.35
גלית	532.20	529.62
דוכרבן	338.22	328.45
דוכיפת	588.89	577.34
דולב	197.34	193.13
דורון	1306.71	1281.07
דותן	227.64	223.27
דליה	—	—
דרור	370.16	365.07
דקל	333.17	326.71
הדס	327.73	324.68
הדר		
הבית	2693.71	2686.69
זהר	17580.25	17320.85
זיו	16338.19	16096.48
זמיר	783.25	773.75
חוחית	129.72	127.96
חליפין	119.15	118.62
חלמיש	578.67	575.86
חן	120.05	119.57
טופז	1221.41	1192.94
טל	4656.63	4682.22
יובל	715.47	707.10
יהלום	1862.42	1826.08
יסודות	357.81	354.49
יערה	598.81	585.84
כוכב	933.48	915.22
כחול	118.25	115.92
כלנית		
כספית	642.59	639.21
כרמל	124.88	122.51
כתר	980.92	961.92
להב	3864.47	3789.53
למשקיע	104006.9	102104.08
לפיד	814.64	808.54
לקט	1567.57	1535.66
לשם	875.02	870.59
מבטח	1064.96	1043.86
מבחר	3963.69	3854.14
מגד	201.24	198.28
מגון	2856.92	2827.19
מגל	669.59	662.85
מור	1429.44	1409.17
מורן	757.56	750.42
מטה	25050.45	24533.92
מיטר	798.55	774.77
מטף	3451.77	3365.03
מעיין	679.18	665.84
מקשה	906.74	902.44
מרגלית	1124.64	1102.79
מרווה	100.98	100.54
מרום	1040.91	1020.24
נוגה	23156.86	22814.26
נטיף	745.36	742.04
נטע	423.45	414.82
נילי	5032.06	4958.46
נכרון	—	—
סגולה	122.85	121.31
סלע	891.67	887.22
סנונית	624.80	617.13
סער	679.01	666.14
ספיר	502.67	502.67
עדין	737.03	728.52
עידית	1937.37	1927.69
עידן	6374.14	6281.22
עגור	1130.90	1106.02
עדן	2121.42	2100.48
עופרי	585.30	572.47
ערמון	133.72	131.14
פלא	1355.27	1328.57
פנר	505.33	495.31
צופית	565.70	554.59
צוק	106.44	106.44
צמרד	904.73	892.12
צמרת	7001.45	6899.26
צפורה	1581.95	1550.91
קלע	1878.94	1869.55
רובית	15751.66	15602.79
רימון	109.38	109.05
רקפת	—	—
רשף	672.15	657.69
שביט	708.48	694.70
שהם	829.66	822.16
שירה	349.35	347.86
שמיר	328.09	324.05
שנהב	703.12	695.27
שסק	685.74	669.10
שקד	166.77	163.48
תאנה	205.26	203.29
תדהר	439.25	437.07
תירוש	448.26	446.16
תמר	199.54	195.65
תפוח	181.92	180.66
תרשיש	1321.21	1305.28
תשרי	420.96	414.99

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלוות (100% הצמדה)		
4001	632822.0	
4002	560000.0	
4003	552200.0	
4004	545000.0	
4.25% מלווה מדינה (שנתי)		
ק־301 תשואה 3.74%		
4101	326.6	+3.5
ק־302 תשואה 3.97%		
4102	130.4	+.1
4103	125.2	+.1
ק־303 תשואה 4.26%		
4104	120.0	+.1
4301	120.0	+.1
4302	114.2	+.1
4303	115.3	+.1
4304	111.3	
ק־304 תשואה 4.63%		
4105	97.7	−.1
4106	95.0	−.1
4107	92.0	−.1
ק־321 תשואה 4.58%		
4201	112.7	+.4
4202	110.5	+.3
4203	108.4	+.4
4204	104.5	+.4
4205	102.4	+.3
4206	100.4	+.3
4207	100.0	+.3
4208	98.6	+.4
4209	96.4	+.4
4210	93.8	+.4
ק־322 תשואה 4.55%		
4211	91.0	−.1
ק־342 תשואה 4.23%		
4305	101.6	−.1
7%		
ק־201א' תשואה 3.74%		
3601	35264.0	−274.0
ק־201ב' תשואה 3.65%		
3602	32612.0	−90.0
ק־202א' תשואה 2.89%		
3603	31093.0	+925.0
ק־202ב' תשואה 3.50%		
3604	27318.0	−99.0
ק־203א' תשואה 3.71%		
3605	24731.0	−146.0
ק־203ב' תשואה 3.66%		
3606	23408.0	+48.0
ק־203ג' תשואה 2.26%		
3607	22403.0	−5.0
ק־203ד' תשואה 2.39%		
3608	21930.0	+12.0
ק־204 א' תשואה 2.65%		
3609	20679.0	−108.0
ק־204 ב' תשואה 2.62%		
3610	18670.0	−19.0
ק־204 ג' תשואה 2.55%		
3611	18084.0	+10.0
ק־304 תשואה 2.51%		
3612	17587.0	−55.0
ק־205 תשואה 2.45%		
3613	16590.0	+10.0
3614	15925.0	+10.0
3615	14704.0	+8.0
3616	13461.0	+7.0
ק־206 תשואה 2.52%		
3617	12656.0	+7.0
3618	12010.0	+7.0
3619	11051.0	+5.0
ק־207 תשואה 2.41%		
3620	10710.0	+71.0
3621	10176.0	+69.0
3622	9177.0	+63.0
ק־208 תשואה 2.41%		
3623	8617.0	+48.0
3624	8116.0	+41.0
ק־209 תשואה 2.59%		
3625	7549.0	−30.0
3626	6798.0	−28.0
3627	6305.0	−26.0
ק־210 תשואה 2.61%		
3628	5798.0	
3629	5433.0	
3630	5136.0	
ק־211 תשואה 2.67%		
3631	4703.0	−13.0
3632	4519.0	−13.0
3633	4269.0	−12.0
ק־212 תשואה 2.72%		
3634	3750.0	−32.0
3635	3546.0	−31.0
3636	3415.0	−30.0
ק־213 תשואה 2.77%		
3637	3197.0	+1.0
3638	2977.0	+2.0
3639	2725.0	+2.0
ק־214 תשואה 2.70%		
3640	2254.0	−4.0
3641	1954.0	−4.0
ק־215 תשואה 2.80%		
3642	1736.0	+1.0
3643	1506.0	+1.0
ק־216 תשואה 2.49%		
3644	1398.0	+28.0
3645	1261.0	+25.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק־231 תשואה 4.12%		
3701	998.5	+.6
ק־232 תשואה 4.55%		
3702	743.1	+2.8
ק־233 תשואה 4.36%		
3703	666.0	+.5
3704	570.1	+.4
ק־251 תשואה 4.60%		
3751	295.2	+.2
ק־252 תשואה 4.43%		
3752	120.0	+.3
3753	115.2	+.3
ק־253 תשואה 4.59%		
3754	106.4	+.1
3755	102.3	+.1
3756	98.7	+.1
3757	96.7	+.1
3758	94.8	+.1
3759	94.5	+.2
3760	93.1	+.1
3761	91.0	+.1
3762	88.6	+.2
3763	85.8	+.1
ק־261 תשואה 4.59%		
3791	87.0	+.2
ק־271 תשואה 4.59%		
3826	107.3	+.2
3827	105.2	+.2
3828	101.4	+.1
3829	99.4	+.1
3830	97.5	+.1
3831	97.1	+.1
3832	95.7	+.1
3833	93.6	+.2
3834	91.0	+.1
ק־290 תשואה 4.59%		
3901	110.1	+.1
3902	104.8	+.1
3903	104.0	+.2
3904	102.1	+.1
ק־281 תשואה 4.53%		
3861	92.7	+.7
4%–6%–7% מלווה פיתוח המדינה (80% הצמדה)		
3202	— הפסקת מסחר —	
3203	209300.0	+200.0
3204	203500.0	+500.0
3205	202500.0	+500.0
3206	199500.0	+500.0
3210	197500.0	
3211	190918.0	−2500.0
3212	196000.0	
3213	180499.0	−500.0
3214	172370.0	
6%		
3501	176000.0	
3502	173000.0	
3503	181416.0	
3504	159000.0	
3505	147440.0	
7%		
3521	146500.0	−2000.0
3522	145800.0	
3523	133659.0	+39.0
3524	133270.0	+70.0
3525	132506.0	
3526	130501.0	+601.0
3527	128008.0	+1300.0
3528	123901.0	+81.0
3529	124500.0	
ק־704 תשואה 2.90%		
3530	122114.0	+126.0
3531	121827.0	+129.0
3532	118261.0	+125.0
3533	118124.0	+128.0
3534	111377.0	+122.0
ק־705 תשואה 2.98%		
3535	111425.0	+124.0
3539	105008.0	+118.0
ק־706 תשואה 2.75%		
3536	111737.0	+46.0
3537	111605.0	+45.0
3538	105049.0	+42.0
3540	104877.0	+42.0
3541	101332.0	+40.0
3542	101226.0	+32.0
3543	96280.0	+30.0
ק־707 תשואה 2.84%		
3544	96292.0	+48.0
3546	98089.0	+58.0
3547	97856.0	+57.0
3548	97740.0	+57.0
3550	92673.0	+54.0
3551	92289.0	+54.0
ק־708 תשואה 3.02%		
3545	97456.0	−204.0
3549	92063.0	−202.0
3552	84902.0	−196.0
3554	86346.0	−205.0
3555	84346.0	−205.0
ק־709 תשואה 2.96%		
3553	84104.0	+49.0
3571	72053.0	+45.0
ק־710 תשואה 2.86%		
3556	80316.0	−313.0
3558	80214.0	−221.0
3559	77371.0	−214.0
3560	73237.0	−211.0
3561	73018.0	−212.0
ק־711 תשואה 3.00%		
3557	80978.0	−451.0
3572	75626.0	−445.0
ק־712 תשואה 3.10%		
3573	73013.0	+48.0
3574	67322.0	+39.0
3577	67274.0	+40.0
3578	62139.0	+37.0
ק־713 תשואה 3.12%		
3575	67048.0	+7.0
3576	66847.0	+7.0
3579	61780.0	+6.0
ק־714 תשואה 3.06%		
3580	57546.0	+33.0
3581	52340.0	+31.0
3582	48269.0	+29.0
3583	44860.0	+22.0
ק־715 תשואה 3.08%		
3584	44607.0	+26.0
3585	42293.0	+25.0
3586	38304.0	+22.0
3588	38257.0	+22.0
ק־716 תשואה 3.00%		
3587	38417.0	+22.0
3591	35011.0	+21.0
3592	34969.0	+20.0
3593	34906.0	+20.0
ק־717 תשואה 3.10%		
3589	34824.0	+135.0
3594	33201.0	+132.0
3596	31729.0	+129.0
3597	31615.0	+129.0
ק־718 תשואה 3.07%		
3590	34710.0	−53.0
3595	33072.0	−53.0
ם 2	110.8	+.2
3	111.9	
סדרה 4	107.3	+.1
מימון 157	121.0	
מימון 160	111.0	+.5
ת ח 2	112.6	+1.0
ם 82	110.4	+.2
ם 85	115.8	
בנין כר א	106.0	−.3
1 1	107.5	+.5
סדרה 2	106.2	+.2
5% מלווה פיתוח ומדינה (בניה) (סדרה צמודה)		
2001	144700.0	
2002	142808.0	
2003	137500.0	
2004	138500.0	
2005	130200.0	
2006	129608.0	
2007	127700.0	
2008	125308.0	
2009	128000.0	
2010	127050.0	
2011	124400.0	
2012	125350.0	
2013	124100.0	
2014	120328.0	
2015	119080.0	
2016	122611.0	
ק־108 תשואה 3.08%		
2017	118985.0	+69.0
2019	118696.0	+69.0
2020	115222.0	+68.0
ק־109 תשואה 2.88%		
2018	119989.0	+294.0
2021	116135.0	+396.0
ק־110 תשואה 2.95%		
2022	108596.0	+647.0
ק־111 תשואה 2.99%		
2023	109365.0	+384.0
ק־112 תשואה 2.64%		
2024	102718.0	+59.0
2027	99088.0	+57.0
2031	94719.0	+34.0
ק־113 תשואה 2.99%		
2025	102752.0	+448.0
2026	102384.0	+450.0
ק־114 תשואה 2.97%		
2028	99075.0	+615.0
2030	94231.0	+599.0
ק־115 תשואה 2.90%		
2029	93686.0	+764.0
2033	89034.0	+767.0
2035	81751.0	+731.0
ק־116 תשואה 3.18%		
2032	94338.0	+242.0
2034	89107.0	+235.0
2036	81779.0	+223.0
ק־117 תשואה 2.65%		
2037	77825.0	+618.0
2052	65343.0	+590.0
ק־118 תשואה 3.00%		
2038	78172.0	−794.0
2040	75263.0	−795.0
2051	71202.0	−779.0
ק־119 תשואה 3.06%		
2039	74627.0	+280.0
2041	70639.0	+272.0
ק־120 תשואה 3.12%		
2053	65340.0	+39.0
ק־121 תשואה 2.60%		
2054	60706.0	+340.0
2056	56184.0	+523.0
2058	51120.0	+503.0
2060	47161.0	+286.0
ק־122 תשואה 2.89%		
2055	60698.0	+35.0
2057	56164.0	+33.0
2059	51060.0	+30.0
ק־123א תשואה 2.57%		
2061	36993.0 ב	−1081.0
ק־123ב תשואה 0.74%		
2062	35787.0	+1056.0
ק־123ג תשואה 1.33%		
2063	33511.0	+18.0
חלים		
ם 18	104.5	
ם 19	102.0	
ם 20	100.1	−.2
ם 21	98.0	−2.0
ם 22	104.5	+1.5
ם 23	91.0	+.8
ש24	88.7	+.3
ש25	87.5	−1.5
ש26	93.2	+1.2
ש27	90.0	−1.0
ש28	88.1	−2.0
ש29	87.5	
ש30	96.5	−.7
ש31	94.1	−2.9
תית 15	89.5	11/12/86
32	90.3	+.2
33	94.0	18/12/86
מימון 12	94.2	
2	85.9	28/12/86
מ"ג 34	98.5	+.5
מ"ג 35	98.0	
מ"ש 36	106.0	+.4
אגרות חוב בלתי סחירות בכמ		
אמפל ם	98.0	11/12/86
וקס ש	— הפסקת מסחר —	
ישראל 11	98.4	11/12/86
ישראל 12	98.4	11/12/86
ישראל 13	96.3	11/12/86
ישראל 14	95.8	28/12/86
מבנה ש 24	86.1	28/12/86
מבנה ש 25	88.0	11/12/86
מבנה ש 26	88.0	11/12/86
מבנה ש 29	86.5	−2.6
מבנה ש 30	86.4	11/12/86
מימון 1	98.0	
אגרות חוב עתידיות צמודות לדולר (100%) (הנפקה)		
סר' 2501	156.2	+.7
סר' 2502	153.4	+.9
סר' 2503	147.7	+.7
סר' 2504	147.6	+.6
סר' 2505	142.1	+.5
סר' 2506	136.7	+.5
סר' 2507	132.7	−.6
ק־604 תשואה 1.00%		
סר' 2508	203.6	+.2
ישראל—מסגר דולר ריבית קבועה		
ק־901 תשואה 9.60%		
7001	223.8	
7002	216.9	
ק־902 תשואה 9.80%		
7003	206.2	−.5
7004	198.5	−.4
ק־903 תשואה 9.75%		
7005	183.7	−.9
ק־904 תשואה 9.77%		
7006	173.6	−.8
ק־905 תשואה 9.82%		
7007	161.8	+.4
7008	152.8	+.5
ק־906 תשואה 9.79%		
7009	148.1	−1.2
ק־907 תשואה 9.99%		
7010	139.2	−.4
ק־908 תשואה 9.91%		
7011	131.8	+.3
7012	127.1	+.4
ק־909 תשואה 9.83%		
7013	120.3	+.9
ק־910 תשואה 10.00%		
7014	104.1	−.4
ק־911 תשואה 9.97%		
7015	89.3	+.3
7016	88.4	+.3
7017	87.6	+.4
7018	87.4	+.4
7019	87.7	+.5
7020	87.5	+.3
7021	86.7	+.5
7022	86.4	+.3
ק־951 תשואה 9.72%		
7201	85.1	+.7
7202	86.4	+.8
7203	86.1	+.7
7204	86.5	+.8
7205	86.6	+.8
ילכנוטי צמוד דולר ריבית משתנה		
ק־801 תשואה 5.32%		
6101	11796.0	+66.0
ק־802 תשואה 5.79%		
6102	7010.0	+21.0
ק־803 תשואה 4.10%		
6103	6198.0	+50.0
ק־804 תשואה 4.00%		
6104	5719.0	+23.0
6105	5408.0	+22.0
ק־805 תשואה 4.09%		
6106	5232.0	+16.0
6107	5038.0	+16.0
ק־806 תשואה 4.40%		
6108	3556.0	+9.0
6109	3406.0	+11.0
6110	3343.0	+10.0
ק־807 תשואה 4.52%		
6111	2757.0	+18.0
6112	2672.0	+18.0
ק־808 תשואה 4.48%		
6113	1817.0	+8.0
ק־821 תשואה 4.62%		
6151	729.2	−7.0
6152	698.2	−6.7
ק־822 תשואה 4.80%		
6153	683.6	+1.9
6154	592.5	+1.9
ק־823 תשואה 4.80%		
6155	390.2	+1.2
ק־824 תשואה 4.70%		
6156	313.3	+3.1
ק־825 תשואה 4.27%		
6157	231.8	+1.2
6158	219.5	+1.1
ק־826 תשואה 4.79%		
6159	184.9	+.7
ק־827 תשואה 4.64%		
6160	175.1	+2.3
6161	169.1	+3.4
ק־828 תשואה 4.77%		
6162	152.5	+.8
ק־829 תשואה 4.70%		
6163	142.4	+1.5
6164	136.9	+1.5
ק־830 תשואה 4.70%		
6165	137.9	+.6
ק־831 תשואה 4.74%		
6166	121.3	+1.8
6167	118.6	+1.8
6168	116.8	+1.8
ק־832 תשואה 4.79%		
סר 6169	109.7	+.4
ק־833 תשואה 4.79%		
6170	102.9	+.4
ק־834 תשואה 4.75%		

שערי מטבע חוץ ביום 29.12.86 — דולר יציג: 1.4836 — סל: 1.4978

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.003	1.45	1.522	1.45	1.51	1.45	1.52	1.4773	1.4957	1.4773	1.4957	1.4768	1.4954	1.4863
1 מארק גרמני	+0.006	0.74	0.78	0.74	0.78	0.74	0.78	0.7572	0.7666	0.7576	0.7670	0.7571	0.7666	0.7601
1 לישט"ג	+0.004	2.11	2.21	2.12	2.22	2.12	2.22	2.1554	2.1822	2.1596	2.1866	2.1575	2.1847	2.1644
1 פרנק צרפתי	+0.001	0.22	0.24	0.22	0.24	0.22	0.24	0.2290	0.2319	0.2286	0.2315	0.2291	0.2320	0.2302
100 יינים יפאניים	+0.015	0.91	0.95	0.91	0.95	0.91	0.95	0.9265	0.9380	0.9278	0.9394	0.9258	0.9375	0.9317
1 גולדן הולנדי	+0.006	0.66	0.69	0.66	0.69	0.65	0.69	0.6698	0.6782	0.6701	0.6785	0.6695	0.6780	0.6725
1 פרנק שוויצרי	+0.011	0.89	0.93	0.89	0.94	0.89	0.93	0.9055	0.9168	0.9094	0.9207	0.9079	0.9193	0.9111
1 כתר שוודי	+0.001	0.21	0.22	0.21	0.22	0.21	0.22	0.2162	0.2189	0.2164	0.2191	0.2163	0.2190	0.2175
1 כתר נורבגי	+0.001	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1985	0.2009	0.1986	0.2010	0.1990	0.2015	0.1994
1 כתר דני	+0.002	0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.21	0.1999	0.2023	0.2000	0.2025	0.1998	0.2023	0.2005
1 מארק פיני	+0.003	0.30	0.32	0.30	0.32	0.30	0.32	0.3062	0.3100	0.3062	0.3100	0.3063	0.3102	0.3076
1 דולר קנדי	—	1.05	1.10	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0701	1.0834	1.0711	1.0844	1.0693	1.0828	1.0774
1 דולר אוסטרלי	+0.004	0.93	1.02	0.94	1.01	0.95	1.01	0.9802	0.9924	0.9780	0.9902	0.9767	0.9890	0.9840
1 ראנד דרא"פ	+0.003	0.43	0.52	0.45	0.67	0.45	0.62	0.6663	0.6716	0.6662	0.6745	0.6675	0.6759	0.6699
10 פרנקים בלגיים	+0.003	0.35	0.37	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3586	0.3630	0.3639	0.3684	0.3638	0.3684	0.3648
10 שילינגים אוסטריים	+0.010	1.06	1.11	1.06	1.11	1.05	1.11	1.0760	1.0894	1.0744	1.0878	1.0751	1.0887	1.0798
1000 לירטות איטלקיות	+0.006	1.06	1.13	1.07	1.14	1.06	1.13	1.0888	1.1024	1.0903	1.1039	1.0894	1.1051	1.0929
1 "סל" (ECU)	+0.011	—	—	—	—	—	—	1.5704	1.5899	1.5741	1.5937	—	—	1.5781
1 דינר ירדני	+0.067	4.05	4.30	4.03	4.28	4.00	4.24	—	—	—	—	—	—	4.0319
10 לירות לבנוניות	−0.042	—	—	0.15	0.16	0.13	0.18	—	—	—	—	—	—	0.1791
1 לירה מצרית	−0.006	0.73	0.76	0.72	0.76	0.74	0.79	—	—	—	—	—	—	0.7877

חיים שטסל: 1986 – שנת מפנה והתעוררות בבורסה

מנכ"ל הבורסה יוסף ניצני, הציג בפני העיתונאים את מאגר הנתונים הממוחשב שהקימה הבורסה

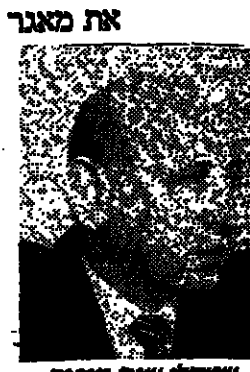

שטסל: שנת מיפנה

מאת יואב יצחק

הבורסה השלימה חלק ממאגר המידע, שיופעל מתחילת ינואר – ויועמד באמצעות חברי הבורסה לציבור הרחב.

במסיבת עיתונאים השנתית שערכה הבורסה, הוצגה מערכת המידע הממוחשבת, הכוללת נתונים כלליים על ניירות ערך ועל החברות הרשומות למסחר בבורסה. מאגר המידע הממוחשב, בענין קרנות נאמנות ובעלי ענין יושלם במהלך 1987.

מאגר הנתונים על החברות כולל את מרבית הנתונים המתפרסמים בדו"חות הכספיים של החברות, הערות של רואי חשבון, תיאור כללי של עיסוק החברה, פרטים מהתשקיף האחרון, תביעות משפטיות (אם ישנן) כנגד חברות, בעלי השליטה בחברה, שמות המנהלים, התפתחויות אחרונות וכו'. בענין ניירות ערך כולל מאגר המידע את נתוני המסחר היומיים, ורכוז חודשי לנתוני מסחר, פעילות חברי הבורסה בניירות ערך ספציפיים, פעילות קרנות נאמנות וכו'. חלק מהנתונים הנ"ל לא יועמדו לרשות הציבור מפאת סודיות פעילות חברי הבורסה.

מאגר המידע – שהוצג על ידי מנכ"ל הבורסה, יוסף ניצני – הינו שירות בעל חשיבות ממדרגה ראשונה, לתועלת חברי הבורסה -ככלל והמשקיעים הפרטיים בפרט.

יו"ר דירקטוריון הבורסה, חיים שטסל, סקר את ההתפתחויות שהיו בבורסה בשנה הנוכחית, שעיקרם גידול ניכר בגיוס ההון על ידי החברות והגידול בנפח הפעילות השוטפת בבורסה. כמו כן סקר שטסל את הנושאים העיקריים בהם טיפל הדירקטוריון במהלך השנה:

★ שיפור תקינות המסחר על ידי פירסום עודפי היצע וביקוש, אישור כללים לענין פקודות מאוזנות בשער הבסיס, ביצוע חלקי וטיפול בפקודות הריגות.

★ הוראת שעה שמטרתה עידוד הנפקות הרישום של חברות גדולות.

★ עידוד הנפקת אג"ח להמרה, בכך שהבורסה לא תידרש עוד לנושא הבטחונות להבטחת פרעון אג"ח הניתנות להמרה.

★ המלצה לרשות לניירות ערך לחייב חברות – שיש בדו"חות שלהן הסתייגויות או הערות של רואי חשבון – להמציא אחת לשלושה חודשים דו"ח בענין זה.

★ אושרו ההוראות בדבר מתן הודעה מיידית לבורסה ולרשות על סיבת התפטרות של נציגי ציבור.

★ אושרו כללים להסדרת ניהול עיסקי ניירות ערך, והיחסים ואופן ההתקשרות בין חברי הבורסה לבין לקוחותיהם.

★ אושרו תיקונים בתקנון הדין במסחר בבורסה.

שטסל התייחס בדבריו להתעוררות שחלה השנה בבורסה, אשר במידה רבה נובעת ממדיניות הייצוב הכלכלית שהחלה עוד בשנת 1985 – מדיניות שהביאה בין השאר לשיפור במצבן העיסקי של החברות. לדעתו, הגורמים שהביאו לשיפור הריווחיות הם הגידול בביקושים המקומיים, הירידה בשערי הריבית, הירידה במחירי האנרגיה והתחזקות המטבעות האירופאיים.

ניצני: מאגר מידע

קבוצת רפא"ל תייצא השנה כ־100 מיליון דולר

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

יצוא קבוצת מפעלי רפא"ל (הרשות לפיתוח אמצעי לחימה) לשנה העסקית 1986 יסתכם ככל הנראה בהיקף כספי של כ־100 מיליון דולר. זהו גידול נאה לעומת יצוא שנת 1985 שהסתכם בכ־72 מיליון דולר ושבעקבותיו זכתה החברה באותה שנה בתואר יצואן מצטיין.

ברפא"ל שוקדים בימים אלה על תנופת שיווק של מוצרי הקבוצה גם ואולי בעיקר לשימושים אזרחיים. החברה, כך נודע תעשה מאמצים לפרוץ לשוק האזרחי הבינלאומי ולשווק בו מוצרים שפותחו במקור עבור מערכת הבטחון הישראלית.

יצוין כי מערכת השיווק של רפא"ל הוזנחה במהלך כל השנים כאשר עיקר הדגש הושם על תשתית פיתוחית וטכנולוגית. עתה, כך נמסר, יושם דגש על נושא השיווק ובעיקר בשוקי חו"ל.

אפריקה ישראל תבנה פרויקט בדרא"פ ב־50 מיליון דולר

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

חברת אפריקה ישראל מתכננת בניית פרויקט שכונתי גדול בדרום אפריקה. היקפו הכספי של הפרויקט כ־50 מיליון דולר. מדובר בפרויקט לבניית 1700 יחידות דיור בסמוך לעיר קייפטאון ובנוסף בניית מבני ציבור, פיתוח רשת החשמל והקמת התשתית. את הבנייה מתכוונת אפריקה ישראל לבצע ביחוד עם חברת מגרב. הקרקע שעליה ייבנה הפרויקט שייכת לחברה מאירופה.

אפריקה ישראל פעילה בדרום אפריקה על בסיס האמנה בין שתי המדינות ובהתאם למדיניות ממשלת דרום אפריקה לשיפור מצב הדיור של השחורים והצבעוניים.

סנקציות עולמיות על דרום אפריקה יוזילו מחירי הפחם עבור ישראל

מאת סופרו הכלכלי של דבר

כל עוד מחירי הפחם ממדינה זו יהיו נמוכים תמשיך ישראל לרכוש ממנה.

ישראל תהנה מסנקציות שיוטלו על דרום אפריקה על ידי מדינות אחרות משום שמחירי הפחם ממדינה זו ירדו מתחת לרמתם כיום. זו הערכה של כמה כתבי עת בינלאומיים, ביניהם ה"אקונומיסט" הבריטי וכן של כמה כתבי עת לעניני פחם בעולם. יוסף קוליץ' מנהל אגף מסחר וכלכלה בחברת הפחם הלאומית סבור כי השפעת דרא"פ על שוקי היצוא של פחם היא גדולה מאוד. אם יוטלו סנקציות, סביר שהמחירים יעלו בשווקים החלופיים ואלה שימשיכו לרכוש בדרא"פ יקבלו את הפחם במחירים נמוכים, אך פחות לחוצים כלפי מטה מאשר היום.

סיבה נוספת, לדעת קוליץ', היא שישראל כן עשויה להנגד להטלת סנקציות על דרא"פ כמי שחברה במשפחת המדינות החופשיות.

לדעת קוליץ כל עוד מחירי הפחם ממדינה זו יהיו נמוכים תמשיך ישראל לרכוש ממנה פחם, אלא אם כן תתקבל החלטה שתחייב את החברה לצמצם רכישותיה שם.

החברה מתכוונת להפחית את שעור הרכישה מדרא"פ ל־50% מ־67% סך כל יבוא הפחם, כדי למנוע תלות.

כיון שאחוז הרכישות מדרא"פ הוא גדול, הממוצע המשוקלל של מחיר לטונה פחם מכל המקורות במחיר פו"ב שהחברה רוכשת, הוא נמוך מהמחיר הממוצע של הפחם ממדינות אחרות. הרכישות פחם מכל מיני מקורות, כשבכל שלהן אחוז הרכישות מדרא"פ נמוך ביותר.

קוליץ' אומר כי חברת הפחם מתבססת על ביזור מקורותיה ויש לה קשרים עם ספקים בכל העולם, כך שתוכל לגשר על הפער עם צמצום היבוא מדרא"פ.

חברת הפחם: הסבה לפחם כדאית

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

חברת הפחם הלאומית טוענת כי כיום, יותר מתמיד, כדאי למפעלי תעשיה לעבור הסבה לשימוש בפחם.

לטענת אגף ההנדסה בחברה עם ירידת מחירי הפחם בעולם וביחוד בדרום אפריקה והתייצבותם על 25 דולר לטונה פחם משופר, אין ספק שמכל הבחינות כדאי למפעלים לבצע הסבה לשימוש בפחם. מחיר של טונה פחם ממוין בערימה בתחנת הכוח בחדרה עשוי להגיע ל־50־55 דולר.

מחיר זה לדברי החברה ישאר קרוב לוודאי בתוקף בשלוש השנים הבאות וזאת לעומת הדלק שמחירו גבוה יותר ושלפי דעת מומחים עשוי עוד לעלות בשנים הקרובות.

משרד האנרגיה תומך בהשקעות של מפעלים בהכנת סקר של כדאיות ההסבה בגובה של 80% מהעלות. חברת הפחם, כך נמסר, מוכנה במקרים מסוימים להשלים את החסר עד ל־100% לכיסוי ההוצאות הקשורות בהכנת הסקר ותסקיר ההשפעה על הסביבה.

סיכומי האוצר ל־1986:

קפאון בתוצר, ירידה בהשקעות ובייצוא והרעה במאזן תשלומים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

בלימת האינפלציה היתה ההישג הכלכלי הבולט ב־1986, אך הישג זה לווה בהתפתחויות שליליות ונסיגה כמעט בכל התחומים האחרים המשפיעים על המשק. כך מתברר מסיכומים מעודכנים של משרד האוצר לגבי ההתפתחויות הכלכליות בשנה החולפת.

המשק קפא על שמריו ולא צמח כלל ב־1986. התוצר עלה השנה בפחות מאחוז אחד, ובמונחים לנפש חלה אפילו ירידה בתוצר. הקפאון במשק לא מנע שיפור ניכר ברמת החיים של הפרט. הצריכה הפרטית עלתה השנה בלא פחות מ־12־11 אחוזים כלומר 10־9 אחוזים לנפש, וזו בוודאי עליה חדה ביותר לגבי משק שמנסה לצעוד להבראה.

גם בהשקעות אין בשורה – ההשקעות בנכסים קבועים ירדו גם ב־1986 – ב־7 אחוז.

במאזן התשלומים חלה הרעה. היצוא גדל אמנם – אך ב־6% פחות מהמקווה, ואילו היבוא גדל ב־17%. הגידול ביבוא מבטא בין השאר גידול במלאים בסך 700–600 מיליון דולר.

התוצאה לגבי מאזן התשלומים היא הרעה בגרעון האזרחי הכולל בסך 700 מיליון דולר. הגרעון עלה מ־2.1 מיליארד דולר ב־1985 ל־2.8 מיליארד השנה. ההרעה במאזן המסחרי, לא יצרה סכנה של משבר במאזן התשלומים הכולל וביתרות מטבע החוץ בשל הסיוע האמריקאי הגדול וההתפתחויות החיצוניות. לבד מסיוע אמריקאי מיוחד בסך 750 מיליון דולר נהנה המשק הישראלי מירידת מחירי הדלק שתרמה אף היא 750 מיליון דולר.

הזרמה של 150 מיליון שקל שיפרה נזילות מערכת הבנקים

הבנקים נערכים לעודפי נזילות הצפויים בראשית ינואר.

מאת יואב יצחק

משרד האוצר הזרים באמצעות הביטוח הלאומי ב־25 לחודש סכום של כ־150 מיליון ש"ח לקיצבאות זיקנה, דבר שהביא לשיפור במצב הנזילות במערכת הבנקים.

למרות זאת המשיכה הריבית על פיקדונות גדולים (ג'מבו) לעלות לרמת שיא של כ־22.5%, זאת לעומת ריבית בשיעור של כ־17% עד 19% לפני כשבוע. המשך העליה בריבית מקורו במדיניות הבנקים, לפיה הם מתאמצים בסוף כל שנה לגייס פיקדונות גדולים ככל האפשר במגמה לשמור על חלקם במערכת הפיננסית. גם מדיניות בנק ישראל מעודדת את הבנקים להגביר את גיוס הפיקדונות, האיל ומגודל הפיקדונות נגזרת מדיניות ההלוואות המוניטאריות של בנק ישראל לבנקים המסחריים. כמו כן מתחשב בנק ישראל בגודל הפיקדונות לשם אישור הלוואות לבנק הבודד.

הבנקים ניצלו עד כה את שלוש ההלוואות המוניטאריות שמעמיד לרשותם בנק ישראל, בסכום כולל של 160 מיליון ש"ח. למרות זאת, נמצאים הבנקים בגרעונות נזילות גדולים, המוערכים בכ־100 עד 150 מיליון ש"ח. בבנקים צופים, כי מיד עם תחילת החודש תוצף המערכת הבנקאית בעודפי נזילות גדולים, שיגרמו לירידה חדה בריבית על פיקדונות גדולים, לרמה של כ־17% עד 19%. חלק מהבנקים כבר נערכים לכך: דבר זה בא לידי ביטוי בריבית הנמוכה יחסית שהם מוכנים לשלם על פיקדונות פק"מ לחודש ויותר.

מפעלי פלדה מאוחדים עובדים רק בכמחצית מכושר הייצור

בגלל השפל הקשה בענף הבנייה עובדים המפעלים בתפוקה של כ־150 טונות לשנה בלבד.

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

מפעלי פלדה מאוחדים השייכים לקבוצת מפעלי "כור" פעילים כיום רק בכ־50% מכושר התפוקה המירבי שלהם. הסיבה לתפוקה הירודה נובעת מהשפל בו מצוי ענף הבנייה הגורם לכך שמפעלי פלדה מייצרים רק כ־150 אלף טונות לשנה במקום תפוקה כוללת של כ־250 אלף טונות בשנה.

לחברה שלושה מפעלי ייצור: מפעל התכה ומפעל עירגול בעכו ומפעל עירגול נוסף בקרית גת. בשל הביקוש הנמוך למוצריה עובדים מפעלי הערגול בעכו וקרית גת בשתי משמרות בלבד. כתבנו מציין כי אלה המפעלים היחידים בארץ המייצרים פלדה מגרוטאות והם מספקים את צריכת השוק המקומי בפלדות זיון לבטון בקטרים שמ־6 מ"מ ועד 28 מ"מ וחלק מתצרוכת חוטי הפלדה.

אלמת אשדות יעקב תמכור תאי טלפון במיליון דולר

מפעל אלמת בקיבוץ אשדות יעקב המייצר תאי טלפון ואזעקות דואר מעריך כי השנה יסתכמו מכירות תאים ואזעקות (ממתנת) בכמיליון דולר. במפעל מועסקים כ־15 עובדים. ההכנסות ממכירת תאי טלפון ציבוריים יסתכמו בכ־600 אלף דולר ואילו ההכנסות ממכירות דואר המותקנות בבתי מלון, קיבוצים ומוסדות ציבור יסתכמו בכ־400 אלף דולר.

. כיום מייצר אלמת כ־3,000 תאי טלפון בשנה עבור חברת הבזק. במפעל הושקעו באחרונה כ־30 אלף דולר להגדלת כושר הייצור.

התעשיה הקיבוצית תשווק בארה"ב במקביל לשיווק כור־סחר

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

התעשיה הקיבוצית מתכוונת לשלוח אנשי שיווק מטעמה לארה"ב כדי לסייע בהחדרת מוצרי איגוד התעשיה הקיבוצית לשוק האמריקאי. אנשי שיווק אלה יפעלו בנוסף ובמקביל למערך השיווק של כור סחר המטפל כיום ביצוא התעשיה הקיבוצית בארה"ב.

איגוד התעשיה הקיבוצית מתכוון לשלוח נציגים באנשי שיווק הן לחוף המזרחי והן לחוף המערבי שהוחנו בשנים האחרונות.

מניסיונו של האיגוד בהפעלת אנשי שיווק משלו בארה"ב בעיקר בתחום יצוא ענף הפלסטיקה מסתבר כי כדי להגדיל את יצוא התעשיה הזו לשוק האמריקאי, יש צורך באנשי שיווק משלו שיטפלו בעסקות היצוא ויתנו היזון חוזר מידי על העסקות שבוצעו.

באילת ניתן לרכוש מגרשים ב־20% מעלות הקרקע

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

מנהל מקרקעי ישראל העניק באחרונה הקלות משמעותיות למי שירכשו מגרשים לבנייה בעיר אילת. אף שמחירי הקרקע באילת נמצאים במגמת עלייה, הקלות אלה הינן רבות משמעות למי שמבקש לבנות בעיר.

מועצת מנהל מקרקעי ישראל החליטה למסור קרקעות זולות למעוניינים כדי לעודד רכישות של קרקעות בעיר זו.

בינתיים מדובר רק בשני מגרשים המותרים לבנייה, ועליהם יוקמו קוטג'ים. שטח מגרש אחד הוא 860 מ"ר ושטח השני 1.7 דונם. המחיר הממוצע ליחידה בשני המגרשים הוא כ־15,000 דולר.

מינויים במשק

ויימן ובן־דב – יו"ר "ישראטק 87"

התעשיינים יצחק בן דב ויצחק ויימן יעמדו בראש "ישראטק 87" – תערוכת הטכנולוגיה הגדולה והיוקרתית של ישראל שתתקיים בעוד כשנה בניו־יורק. יצחק בן דב היה עד לאחרונה ראש קבוצת המתכת של קונצרן כור. יצחק ויימן הוא מנכ"ל חברת "אמריקה־ישראל בלויידס", חבר נשיאות התאחדות התעשיינים ובעבר יו"ר מכון היצוא ויו"ר הועד הפועל של התאחדות התעשיינים. שני התעשיינים עמדו בעבר בראש תערוכות "ישראטק".

נשיאות להתאחדות המלונות

★ אלי פפושדו נבחר לתפקיד נשיא התאחדות המלונות בישראל. פפושדו הינו מבעלי "אביה – סונסטה".

★ יאיר יוצים נבחר לתפקיד ממלא מקום נשיא התאחדות המלונות בישראל ולראש מועצת ההתאחדות. יוצים מנהל כיום את רשת מלונות "מוריה".

★ אבי קמוטו נבחר לסגן נשיא התאחדות המלונות. קמוטו, חבר מועצת עיריית ירושלים, הוא מבעלי מלונות "רם" ובנו של הנשיא היוצא של התאחדות המלונות, מוריס קמוטו.

★ לסלי אירלר נבחר לסגן נשיא התאחדות המלונות בישראל. אירלר משמש כיום מנהל רשת מלונות "בול".

★ יחיאל לקט מונה ליו"ר המועצה לתנועת נוער בישראל. לקט משמש גם יו"ר תנועת העבודה הציונית.

★ עוזי דיירמן מונה למנהל הכללי של רגים בע"מ, מקבוצת דיסקונט השקעות, העוסקת ביבוא ואחזקת ציוד לתעשייה.

משק עולמי/ביל כספי

1986 – מחכים לצמיחה

קפאון בפעילות כלכלית – פעילות שיא בשווקים הפיננסיים. ירידת שערי הדולר, ירידת מחירי רוב הסחורות ירידת שערי הריבית הדולריים. כשלון נסיונות תאום מדיניות כלכלית כלל־עולמית – הפרוטקציוניזם מרים ראש – הסחר העולמי בנסיגה.

השתוללות בשווקים הפיננסיים

הפעילות בבורסה עמדה בניגוד לקפאון בפעילות היצרנית

הפרוטקציוניזם החזיר את הסחר העולמי לרמה של 1974

שנת 1986 תיזכר כשנה של פרדוקסים: עליות מטורפות בשערי המניות, תנודות קיצוניות ופעילות נמרצת בשווקים הפיננסיים, אך קפאון בתוצר ובסחר.

במשך שנת 1986 שברה הפעילות בשוקי המניות שיאים: בניו־יורק עלה מדד הדאו ג'ונס בכ־30 אחוז, בהונג קונג בכ־70 אחוז, במדריד ביותר מ־100 אחוז ובטוקיו בקרוב ל־50 אחוז. העליות החזקות הללו לא נבעו מריווחיות חברות ולא שיקפו גידול בפעילות הכלכלית אלא בטאו ספקולציה לשמה. האיש שסימל יותר מכל את האירועים בשווקים הפיננסיים היה איבן בוסקי, אשר הצליח על ידי שימוש במידע פנים להונות את השווקים בעולם כולו.

אולם, למרות העליות החזקות בשוק המניות, למרות הגאות בבורסות ובשערי המניות הפעילות הריאלית, הייצור והמסחר לא תגבו בשנת 1986. צמיחת התוצר ברוב מדינות העולם לא עלתה על 2.5–2 אחוזים. בארה"ב תגיע הצמיחה בשנת 1986 לכ־2.4 אחוזים, בבריטניה לכ־2 אחוזים, במערב גרמניה לכ־2.8 אחוזים וביפן לכ־2.5 אחוזים. רמות הצמיחה הללו נחשבות לרמות סטאגנציה שכן במונחים של תוצר לנפש אין כל גידול. אלו שיעורי גידול נמוכים מהתחזיות.

שנת 1986 היתה גם שנה של הזדמנויות מבוזבזות בתחום התיאום הכלכלי הכלל עולמי. הניסיונות לתאום במדיניות מוניטרית שלנו ומקרו־כלכלית, פגישות חמשת הגדולים, (G–5) שבעת הגדולים (G – 7) כמו גם פגישות במסגרת גאט"ט, O.E.C.D וארגונים כלכליים בינלאומיים אחרים לא הניבו תוצאות כמצופה. בתקופה של חוסר יציבות כלכלית, העדר צמיחה פחתה נכונות המדינות לשתף פעולה ולהקריב אינטרסים כלכליים לאומיים.

שנת 1986 מאופיינת בגלישה מסוכנת לעבר הפרוטקציוניזם המסחרי, בעיקר מצד ארה"ב, שהגרעון המסחרי שלה מתקרב ל־200 מיליארדי דולרים.

התוצאה היתה צמצום בהיקף הסחר העולמי, שירד בשנת 1986 לרמה כפי היה בשנת 1974

ירידה חזקה בשער הדולר

גידול בגרעון המסחרי וירידת שערי ריבית בארה"ב הקטינו ביקוש לדולר

בשנת 1986 ירד שער הדולר האמריקאי מאוד: ירידה בשיעור 20.5 אחוז ביחס למרק. ירידה של 26 אחוז ביחס לין וירידה של 6.5 אחוזים ביחס ללירש"ט הולשה.

החלשות הדולר האמריקאי נבעה מהתפתחויות המשקיות בתוך ארה"ב: העליה בגרעון המסחרי, הירידה בפעילות הכלכלית והירידה בשערי הריבית.

הגרעון המסחרי הגדול של ארה"ב, אשר השנה עשוי להגיע לכ־200 מיליארדי דולר, יצר היצעים מסחריים גדולים של דולרים, שכן כדי לממן את רכישת היבוא העצום, נאלצו היבואנים האמריקאים למכור דולרים כדי לרכוש מרקים, יאנים ולירות שטרלינג, היבואנים ביפן ובאירופה, לעומת זאת, נזקקו לפחות דולרים, כדי לממן רכישת סחורות אמריקאיות. וכתוצאה מביקוש נמוך לדולר יחסית להיצע – ירד מחירו.

הריבית הריאלית על הפקדות במטבעות אירופיות גבוהה היום מהריבית הריאלית בארה"ב.

מאחר שהירידה החזקה בשער הדולר עירערה את היציבות בשוקי הכספים ובמערכת המוניטרית המערבית, נסו המדינות התעשייתיות להגיע להסדרים כדי לייצב את השווקים. לכישלון של נסיונות אלה אחראיות מדינות אירופה וארה"ב כאחד. המפתח לייצוב הדולר הינו בוושינגטון, אולם ארה"ב מסרבת לשתף פעולה ללא התחייבות שותפותיה לסחר הבינלאומי לנקוט צעדים מוניטריים פיסקליים שימריצו את הפעילות הכלכלית בארצן וכתוצאה מכך את הסחר העולמי, עד כה הסכימה רק יפן לדרישות האמריקאיות, ואכן שער הדולר ביחס ליאן עלה והתייצב. סירוב מדינות אירופה לדרישות ארה"ב גרם לכך ששערו של הדולר ממשיך לרדת ביחס למרק, ועקב כך גם ביחס לכל המטבעות האירופיות, המאוגדות במסגרת ההסדר המוניטרי האירופי.

לא כדאי להשקיע בדולר

גם הירידה בשערי הריבית הדולריים בעיקר בעוד שערי הריבית במערב אירופה נשארו גבוהים, השפיעה לרעה על שער הדולר, שכן הפחיתה כדאיות ההשקעה בדולרים בהשוואה להשקעה במרקים, פרנקים שוייצריים או בלירות שטרלינג.

התחזיות לקראת שנת 1987 ביחס למצב הדולר אינן חד משמעיות, אך אם הפעילות הכלכלית תתאושש, והממשל אכן ינקוט צעדים אדמיניסטרטיביים לבלימת היבוא ולצמצום הגרעון המסחרי, שער הדולר יבלם.

1986 – עודפי סחורות וירידת מחירים

המהפכה הירוקה והסובסידיות לחקלאות הניבו הררי תבואה ואגמי מים ● קפאון ביצור צמצם ביקוש למתכות בסיסיות ● ביקוש השקעתי למתכות יקרות ● ירידות חדות במחירי נפט עד להסכם אופ"ק

בשנת 1986 ירדו מחירי מרבית הסחורות ההשקעתיות. מחירי המזון ירדו בגלל עודפים ניכרים, מחירי המתכות הבסיסיות ירדו עקב ירידת הפעילות הכלכלית, ואילו מחירי הנפט ירדו בגלל צמצום הצריכה והצטברות עודפים. העליה היחידה היתה במחירי המתכות היקרות, והיא נבעה מסיבות פוליטיות ומוניטריות.

ירידת מחירי המזון בעולם נמשכת זה כמה שנים, והיא תוצאה מהמהפכה הירוקה והסובסידיות אדירות לחקלאים במערב אירופה ובארה"ב. המהפכה הירוקה שינתה את מהלך הסחר העולמי במזון. מדינות כמו הודו, סין פקיסטאן, בנגלדש שהיו בעבר יבואניות מזון החלו לא רק לספק את צרכיהן אלא גם לגדל עודפים לייצוא. השוק לייצואני מזון, בעיקר דגן, הצטמצם למדינות העניות באסיה ובאפריקה, השוק המזרח אירופאי עדיין שוק טוב אך מצטמצם אף הוא.

אפילו סעודיה המדברית מייצרת היום כמויות עצומות של חיטה. מדיניות הסובסידיות לחקלאות של ארה"ב ושל השוק האירופי המשותף מחריפה את הבעייה. החקלאים האירופים יכולים לייצר מזון כפי שרק ירצו והם אוגרים מייצרים הררי חיטה וגבינה ואגמי יין ושמן זית.

ביקוש השקעתי לזהב

הביקוש למתכות בסיסיות היה השנה ירוד בגלל צמצום הפעילות היצרנית. לעומת זאת עלו מחירי המתכות היקרות כתוצאה מחוסר היציבות המוניטרית אשר חידש את הביקוש ההשקעתי לזהב ולפלטינה. המתח בדרום אפריקה, שם מייצרים 55 אחוז מתפוקת הזהב בעולם ו־80 אחוז מתפוקת הפלטינה, התבטא אף הוא בעליות מחירים. 1986 היתה שנה של ירידות חדות במחירי הנפט כתוצאה מצמצום צריכה, גידול בתפוקה ובמספר המדינות המפיקות נפט והצטברות עודפים. באמצע השנה ירד מחיר הנפט לשפל של שבעה דולר לחבית, אך באוגוסט שב המחיר והוכפל בעקבות הסכם בין מדינות אופ"ק לצמצום התפוקה. ההסכם חודש בראשית דצמבר, אך לפי שעה קשה להעריך אם יחזיק מעמד. מומחי נפט בעולם מעריכים שלמרות מאמצי אופ"ק ספק אם מחיר הנפט יעלה מעבר ל־15 דולר לחבית.

הירידה בהיקף הסחר העולמי ובהיקפי המטענים הביאה לעודף כושר תובלה ימי ולמשבר הנוכחי בענף הספנות.

1986 – ירידה בשערי הריבית הדולריים

גרמניה מסרבת, ערב בחירות, להוריד שערי ריבית.

היפנים הסכימו, ובתמורה ייצבה ארה"ב שער הדולר ביחס ליאן.

התנודות בשערי הריבית ברחבי העולם ממחישים יותר מכל את מגבלות כוח השיכנוע של ארה"ב, שכן למרות רצונה העז להביא להורדה כלל עולמית בשערי הריבית, היתה הצלחתה מוגבלת: רק בארה"ב בבריטניה וביפן נרשמו ירידות משמעותיות בשערי הריבית ואילו במערב אירופה שערי הריבית אף עלו במשך שנת 1986.

תמורת הורדת שערי הריבית ביפן הפניית כספים לצמיחה ולצריכה, התחייבה ארה"ב לייצב את שער החליפין דולר־יאן ולא לפגוע ביצוא היפני. להסכם דומה עם מדינות מערב אירופה לא הצליחה ארה"ב להגיע, בעיקר בגלל התנגדות גרמניה, הסבורה שהורדת שערי הריבית תגביר את האינפלציה. בגרמניה רגישים כיום מאוד לאינפלציה, מאחר שהממשלה הפדרלית עומדת לפני בחירות באמצע ינואר הקרוב ועד כה סירבה להיענות לדרישה האמריקאית ולהוזיל את האשראי. כמוה מסרבות גם שאר מדינות מערב אירופה להקטין את שערי הריבית.

חדש! תמוז JUL
ב־15 שקל בלבד
תוכל לקבל את המדריך השנתי העיסקי הטוב ביותר וכן יומן שנתי מהודר.
קווים – מדריך עסקי למשרד לשיווק ולדפוס 03-829903

ראש גדול!
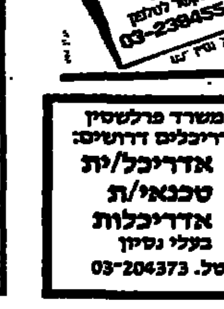
אפיקאי 03-238455

למשרד פרלשטין אדריכלים דרושים:
★ אדריכל/ית
★ טכנאי/ת אדריכלות
בעלי נסיון
טל. 03-204373

למוסד ציבורי בתל־אביב
דרוש
עורך־דין/עורכת־דין
מתחיל/מתחילה
לעבודה בתחום דיני נזיקין.
ללא הופעה בבית המשפט.
המעוניינים יענו בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 7093 ת"א עבור מס' 531
מיקוד 61006
רק מועמדים מתאימים יענו!

למוסד ציבורי גדול בת"א דרושים
• מהנדסי תעשיה וניהול
המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים, לת.ד. 7093 ת.א. עבור מס' 532.
רק מועמדים מתאימים יענו!

לחברה ותיקה ומבוססת בתחום פרוייקטים פירסומיים יחודיים
דרושים
1. מנהלי/ות סניפים בכל הארץ
א. ידע ונסיון בפרסום וברכש
ב. יכולת גבוהה בניהול מו"מ עם לקוחות
ג. נסיון בניהול צוות סוכנים
2. אנשי/נשות רכש בכל הארץ
א. נסיון הכרחי
ב. בעלי/ות תעודת בגרות, הופעה נאה ויכולת ניהול מו"מ
נא לפנות בכתב יד בפרוט קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 2431 ת"א 61024
• סודיות מובטחת •

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור למעביד לקבל אדם לעבודה בהבחנה מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים לבחור שלא בן אחד המינים לעבודה הנדונה. המעבידים צפויים לעונש על פי החוק.

מטבחי דניה
דרושים
אדריכלים/יות
מעצבים/ות
לתכנון ומכירת מטבחים באולם התצוגה המרכזי מודיעין 19 ר"ג
להתקשר לטל. 7512380/2/3
קבוצת מבוא

למפעל עסיס בנתניה – דרוש/ה
פקיד/ת יצוא
כישורים:
נסיון מוכח בדוקומנטציית יצוא, שפת אם אנגלית. עדיפות לנשים בגיל העמידה מאזור השרון. המשרה מלאה.
נא להתקשר אל רבקה 03-7511227

לחברה מסחרית
דרושה:
עוזרת לגיזבר
כישורים נדרשים:
★ סוג 2 בהנה"ח
★ נסיון קודם מוכח (2–3 שנים)
★ רצוי המלצות
לקביעת ראיון נא לפנות
טל' 03-381281
לבקש את דני

דרושות
בחורות נאות
לקידום מכירות של עתון בסופי שבוע
תנאים טובים למתאימות
לפרטים 03-337192/6

ל־מ.ש.י. מוצרי חשמל
סניף בת־ים, רח' רוטשילד 34
דרושים:
1. מנהל חשבונות מעולה
2. אנשי מכירות – רצוי מנוסים
להתקשר 03-591367 או 03-585888
לפנות למנהלת

לכוכב יאיר
דרוש
מנהל־חשבונות
סוג 2 בעל ניסיון, לעבודה בת"א
טל' 03-204660 ,03-205595

לחברת יעוץ
דרוש
מהנדס ייצור
מתחיל
טל. 03-477838

שמאי
אלמנטרי
וסוקר
למשרד שמאים
טל' 03-235890

נבחרת הנוער תנסה לקצור נצחון בכורה על קפריסין

מאת אשר גולדשלגר

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל תנסה היום ב־2.30 אחה"צ לזכות בנצחון בכורה בטורניר הנוער בהתמודדות עם נבחרת קפריסין. המשחק יתקיים באיצטדיון רמת־גן.

חניכיו של גיורא כהן ערכו אתמול חשבון נוקב בינם לבין עצמם בעקבות התיקו עם שוויץ במשחק הפתיחה שלשום. כל השחקנים לא פצו פה בתדרוך שערך אתמול המאמן והרכינו ראש. כולם היו מודעים לכך שהיכולת מול שוויץ עלולה שלא להספיק היום מול קפריסין אשר הובילה אתמול 0:2 נגד דנמרק ובסופו של דבר נוצחה 3:2.

שחקני הנבחרת יצאו אתמול בצוותא לחזות במשחק בין נבחרות קפריסין לדנמרק, שהתקיים ברחובות. מיד לאחר המשחק כינס המאמן כהן את השחקנים ומיקד את תשומת ליבם לצורת המשחק של קפריסין.

אלעד קורן משחקני ההגנה של הנבחרת אמר אמש: "פחות מנצחון לא בא בחשבון". קורן שהוא כדורגלן מכבי נתניה הדגיש כי זו גם התחושה של יתר השחקנים.

המגן הנתנייתי הדגיש כי הנבחרת של קפריסין יוצאת במהירות להתקפות מתפרצות ועבודה זו תחייב ערנות מצד שחקני ההגנה. הוא הוסיף גם להגנה של קפריסין הגם שספגה אתמול שלושה שערים מנבחרת דנמרק.

כל שחקני הנבחרת הרגישו אמש במלון בנתניה, כי המאבק היום מול קפריסין הוא המפתח להמשך הדרך. פחות מנצחון עלול להשאיר את ישראל מעבר לתחנות הגמר.

המאמן כהן ערך אתמול בבוקר אימון קל במגרש במכון וינגייט. כל ה־18 התאמנו. שחקני הספסל שלא נטלו חלק במשחק מול שוויץ ערכו אימון מתגבר אולם כהן לא רמז כלל אם בכוונתו לשנות את ההרכב שפתח מול שוויץ.

על סמך השיחות עם השחקנים יעניק כהן אשראי ל־11 שפתחו מול שוויץ ורק אם יתגלו ליקויים יערוך שינוי אפילו במחצית הראשונה.

כהן ייעד להבוקר שיחה נוספת עם השחקנים על־מנת להרביץ צינות לקראת המשחק.

בעניין המשחק שלשום מול שוויץ אמר המגן קורן: "על הלב שנשפך אין מה לבכות. התוצאה נקבעה ואי אפשר לשנותה. אין טעם לחפש אשמים לתיקו. נצטרך לתקן את מה שהיה". קורן סרב לומר אם המאמן כהן האשים שחקן זה או אחר בשער השוויון של שוויץ.

המאמן גיגי כהן יורה להניכיו לתקוף היום כבר מדקות הפתיחה על־מנת להשיג שער מהמם ואולי בכך לפתוח את המערך של קפריסין.

הקפריסאים שהגיעו שלשום לישראל ונוצחו אתמול 3:2 הפתיעו את המומחים כאשר הוליכו 0:2 מול דנמרק. הנבחרת שהייתה בעבר "בשר תותחים" מסוגלת להפתיע הפעם בטורניר הנוער. נקווה שלא יהיה זה מול ישראל.

נבחרת ישראל תפתח היום בהרכב הבא: לביא קרוניצקי, גיא שרעבי, יצחק לוי, בני קוושוילי, אלעד קורן, דורון ביטון, אליאור ברנס, רונן לחוח, אלון חזן, משה איזנברג, יאיר סגרורי.

במקביל למשחק של נבחרת ישראל יתקיים משחק נוסף בבית הישראלי בין נבחרת שוויץ לבין נבחרת דנמרק.

המשחק בין שתי הנבחרות יתקיים בשעה 2.30 במגרש בית"ר נתניה. היכולת של שתי הנבחרות שווה פחות או יותר ונראה כי למרות הכל נבחרת דנמרק שכבר זכתה בנצחון עדיפה על פני נבחרת שוויץ.

השוויצרים סיימו שלשום בתיקו אפס עם ישראל וגם הם גילו יכולת לא מבוטלת. נצחון של דנמרק יעניק לנבחרת זו מקדמה רצינית בהמשך הדרך.

הנבחרות בבית ב' של הטורניר יתנו היום מנוחה.

במשחק הפכפך גברה דנמרק בקושי רב על קפריסין 2:3

מאת משה רוזנברג

במשחק הפכפך ומרתק גברה אתמול נבחרת דנמרק בקושי רב על נבחרתה השאפתנית של קפריסין בתוצאה 2:3 (1:0).

שחקני קפריסין ראויים למירב המחמאות, שכן הם לא נבהלו מהדנים החסונים ושיחקו במערך התקפי. רק כושר גופני לקוי וחוסר ניסיון מנע מקפריסין להפתיע את דנמרק הנאה.

שחקני דנמרק שיחקו מתחת לכל ביקורת עד לשלהי המשחק. רק במצב של פיגור של שני שערים הם התעוררו מתרדמתם והחלו להראות מעט מיכולתם.

בדקה ה־26 הצליחו שחקני קפריסין לעלות ליתרון מפתיע לאחר ששחקן ההגנה הדני, בינגרס, הפתיע את שוערו ובעט את הכדור לרשת נבחרתו – 0:1.

הדנים ניסו להגיב, אך משחק הקרנה של הגנת קפריסין וחוסר בעיטות לשער הותירו את התוצאה בעינה עד לסיום המחצית הראשונה.

גם פתיחת המחצית השניה היתה שייכת לשחקני קפריסין. ואכן, בדקה ה־56 ניצל דימיטריו עירבוביה בתוך הרחבה הדנית ובבעיטה חדה הוא קבע – 0:2.

במצב זה נסוגו שחקני קפריסין לעבר שערם. הדנים ניצלו זאת והשתלטו כליל על מרכז המגרש. כבר בדקה ה־57 הצליח אנדרי סארגוסון בבעיטת יעף לקבוע – 2:1.

הדנים המשיכו ללחוץ ובדקה ה־76 היה זה אנדרי סארגוסון, שקבע מקרוב שוויון מוצדק – 2:2.

הדנים לא הירפו ושלוש דקות לפני סיום המשחק הם הצליחו להותיר את שחקני קפריסין המומים וחפויי ראש, לאחר שמולאבי ניצל טעות חמורה בהגנת קפריסין ומול השוער הוא קבע את תוצאת המשחק – 2:3.

שפט אריה פרוסט לעיני 100 צופים בלבד ברחובות.

מאלטה הפתיעה את יוון 0:2

מאת עמי רוזן

שתי התקפות במהלך 90 דקות הספיקו אתמול לשחקני נבחרת הנוער של מאלטה לזכות בנצחון מפתיע מול יוון – 0:2 (0:1).

שחקני יוון חשו עצמם בסיום המשחק, בצדק, מקופחים מהתוצאה, שכן הם תקפו ללא הרף את שער יריביהם, אך חוסר מזל בהתקפה מנע מהם להבקיע שערים.

החלוצי יוון נקלעו ליום "שחור". רק כך ניתן להסביר את ההחמצות הרבות מול השער של מאלטה. אין ספק, כי נבחרת מאלטה חייבת את נצחונה לשוערה המצויין ולמזל, שעמד לצידה.

כבר בהתקפתה הראשונה במשחק הצליחה נבחרת מאלטה לעלות ליתרון, לאחר שנואל אג'יס חטף כדור מהגנת יוון ומול השוער היווני הוא לא התקשה לקבוע – 0:1.

היוונים ניסו להגיב, אך ההחמצות מסמרות השיער היו בעיטות. לשיא החמצותיהם הגיע [illegible] קוטמטריס, בדקה ה־53, לאחר שבעט בעיטת עונשין מ־11 מ', היישר לגופו המזנק של צאפרה, שוער מאלטה.

כפי שקורה לא אחת במשחקי הכדורגל, כשמחמיצים אז סופגים שערים. את זאת חשו על בשרם היוונים, שבדקת הסיום ספגו שער נוסף מרגלי סטפאן סולטאנה, שניצל טעות של נואל ומול השוער היווני הוא קבע את תוצאת המשחק – 0:2.

שפט עובדיה בן־יצחק לעיני 100 צופים בחולון.

בלגיה–רומניה 1:1

מאת עמי רוזנברג

יכולת טובה של נבחרות בלגיה ורומניה במחצית השניה חיפתה על היכולת העלובה, בה חזו הצופים במחצית הראשונה. שתי הנבחרות הצעירות לא הצליחו להכריע את המשחק השקול – 1:1 (0:0).

במחצית הראשונה שלטו הבלגים ללא עוררין במרכז המגרש. הם תקפו ללא הרף את השער הרומני, אך חוסר מחץ בהתקפתם מנע מהם לממש את יתרונם האיכותי לשפת השערים.

ההזדמנות הבולטת במחצית זו להבקעת שער, ניתנה בדקה ה־7 דווקא לרומנים, לאחר שבתום התקפה מתפרצת הגיע הכדור לאדריאן, שמקרוב נגח למשקוף הבלגי.

במחצית השניה השתנו יחסי הכוחות במגרש. הרומנים בעזרת הרוח הגבית שלטו במרכז המגרש ותקפו ללא הרף את השער הבלגי. אך דווקא הבלגים הצליחו לעלות ליתרון.

בדקה ה־56 נשלח אוליבר קארס לתוך הרחבה ומול השוער הרומני הוא לא התקשה לקבוע – 0:1.

היתרון הבלגי החזיק מעמד רק דקה אחת. הרומנים מיהרו לצאת להתקפה נגדית, בסיומה ניצל פלורין ראדוצ'יו טעות של הבלם הבלגי מארק ומול שער חשוף הוא גלגל את הכדור לרשת – 1:1.

בדקות הסיום "התחמם" המשחק. השחקנים החלו לבצע תיקולים חריפים. בדקה ה־72 נאלץ השופט, יעקב שיינר להרחיק מהמגרש את השוער הרומני, סאבו, שנגח בפניו של שחקן בלגי.

רק 200 צופים חזו במשחק שנערך בפ"ת.

האוסטרלי פאט קאש מתעופף כדי להחזיר כדור לשודי פארנפורס במשחק גביע דייוויס בו זכו האוסטרלים בגביע לאחר שניצחו את יריביהם 2:3.

הורשע בשיחוד שחקני כדורגל ומבקש לפסול את השופט ברא"ז

מאת משה כהן

"לאחר מתן פסק הדין ופרסומו בכלי התקשורת, התחילו להגיע למערער ידיעות על מעורבותו העמוקה בעבר ובהווה של השופט ברא"ז בעניני ספורט", טוען עו"ד דוד מועלם, שהגיש ערעור על הרשעתו של יעקב הרץ בשיחוד שחקני כדורגל.

בית המשפט המחוזי בת"א עומד לדון מחר בערעורו של הרץ, שהורשע לפני חצי שנה בשיחוד שחקני כדורגל ונדון בשל כך למאסר של שנתיים וארבעה חודשים. חלק נכבד מהערעור, המשתרע על פני 12 עמודים, מתייחס לאי כשרותו של השופט ברא"ז לדון בתיק זה.

"כדי עבר ומקריאת גזר הדין, מסתבר כי בידי השופט היה מטען רב של ידע, מידע ונטיה בנושא הנידון ובכל הנראה מצא הזדמנות נדירה לבטאם ולתת להם פומבי בתיק זה", טוען בערעורו עו"ד מועלם.

בערעור נטען, כי השופט ברא"ז היה מעורב בעבר בפעילות במוסדות ספורט שונים, לכן היה עליו לפסול את עצמו מלדון במשפט השוחד.

> המורשע יעקב הרץ טוען בערעור לבית המשפט המחוזי, על מעורבותו העמוקה בעבר של השופט בעניני ספורט, ומכאן שהיה עליו לפסול את עצמו — משה כהן

עו"ד מועלם טוען, כי "שוחד חיובי" הניתן לשחקני כדורגל אינו מהווה עבירה, כיוון שזהו דבר מקובל בספורט, הניתן ע"י כל מיני אנשים בכוונות שונות והספורט אינו יכול להתקיים בלעדיו.

לגבי מתן "שוחד שלילי", נאמר בערעור, כי סעיף 292 לחוק העונשין על שוחד לשחקנים חל רק על עובדי ציבור.

על האשמה, כי הרץ התערב עם שחקני הפועל לוד, כי אם הם ינצחו את אחד ממשחקיהם הם יקבלו 1000 דולר ואם יפסידו, אז יקבל הנאשם 100 דולר, נטען בערעור: "התערבויות על תוצאת משחק, לא זו בלבד שהן דבר נהוג ומקובל, אלא אף זו שאין שמץ של הוכחה, כי בהתערבויות אלה קיימת סכנה של הטית משחק".

מנסדורף ניצח בסיבוב הראשון באוסטרליה

עמוס מנסדורף, המדורג במקום השני, הצליח לאחר מאבק קשה לעלות לסיבוב השני בפתיחת אליפות הטניס הפתוחה של דרום אוסטרליה באדלאייד.

...מנסדורף, העטור לפנים, בתורני הבאו את שירותו הצבאי, נאלץ לעמול קשה מול האוסטרלי פיטר דוהאן בטרם ניצח 6-7, 6-2, 6-7, 7-6.

דוהאן, שניצח אשתקד את מנסדורף באותו טורניר, הפסיד בשובר־השוויון הראשון 6-8, ניצח במערכה השניה, המשיך בלחץ במערכה השלישית אך הפסיד בה בשובר שוויון 4-7.

מנסדורף, המדורג במקום ה־39 בעולם, ייחס חלק מהצלחותיו למאמנו החדש פיטר פישבך, שעמו התאמן תקופת רק ימים ספורים.

הטניסאי הצ'כי איוואן לנדל, המדורג במקום הראשון בעולם, לא נרשם למשחקי היחידים, אך הגיע היום לאחר טיסה של 30 שעות מארה"ב כדי לשחק יחד עם הקנדי ביל סקאנלון במשחקי הזוגות, כהכנה למשחק על מגרשי דשא לקראת אליפות אוסטרליה הפתוחה שתתחיל ב־12 בינואר.

בסיבוב הראשון של אליפות דרום אוסטרליה ניצח ביל סקאנלון מארה"ב את חוויאר פראנה מארגנטינה 6-4, 6-4, 6-1.

גלן מיצ'באאת מקנדה ניצח את דס היטון 6-2, 6-1. ברוד דייק ניצח את ג'רמי בייטס מבריטניה 6-3, 6-4. מיכאל סאפארס מהולנד ניצח את סייבון יול 7-6, 7-5. (סי)

ייעשה מאמץ למצוא יריב אימון לנבחרת

מאת אשר גולדשלגר

ההתאחדות לכדורגל תעשה כל מאמץ למצוא יריבת מבחן לנבחרת הלאומית כבר בחודש הקרוב, כך הבהירו אתמול ראשי ההתאחדות לכדורגל.

יו"ר הנהלת ההתאחדות שאול סוריי אמר אתמול, כי מתנהל מו"מ עם נבחרות שונות לקיום משחקי מבחן עם הנבחרת הישראלית, אולם כרגע אין שום הצעה מעשית בידי ההתאחדות.

על־מנת שלא להשאיר את הנבחרת ללא יריב מבחן עד לחודש מארס 1987, מועד שבו תופיע נבחרת מערב גרמניה בישראל, תנסה ההתאחדות לכדורגל לסכם עם אחת משתי הקבוצות המערב גרמניות פ.צ. קלן או בורוסיה מינכנגלדבאך על קיום משחק בינלאומי עם נבחרת ישראל. שתי הקבוצות אמורות להופיע בישראל בתחילת חודש פברואר בטורניר ביב"ל לקבוצות.

הופעת שתי הקבוצות בישראל כבר הובטחה שכן נוסף לטורניר הן תקיימנה מחנה אימון בישראל.

טורניר חורף בין־לאומי בכדוריד — בסוף ינואר

מאת משה כהן

טורניר החורף הבין־לאומי בכדוריד יערך בסוף חודש ינואר בישראל בהשתתפות ארבע נבחרות מצמרת הכדוריד במערב־אירופה.

בטורניר זה יטלו חלק נבחרות איטליה, הולנד, ישראל ונורווגיה. לנבחרות האירופיות יהווה הטורניר הכנה אחרונה לפני משחקי אליפות העולם דרגה ב'.

במשחק הפתיחה, שיערך בקרית מוצקין, יהיה אורח הכבוד שר האנרגיה והתשתית משה שחל. יו"ר איגוד הכדוריד, מני ויצמן, אמר אמש: "אני מקווה, כי טורניר זה יהפוך למסורת. אין ספק, כי הסכמת הנבחרות המערב אירופיות ליטול חלק בטורניר זה מהווה הישג לענף הכדוריד".

ויצמן ציין, כי קימת אפשרות לשיתופה של נבחרת ישראל באליפות העולם דרגה ב'. השבוע התקבל באיגוד הכדוריד מכתב, בו נאמר, כי אם אחת מהנבחרות האפריקאיות או האסיאתיות תבטל את השתתפותה באליפות, תמלא ישראל את מקומה.

בכל מקרה, הנבחרת הישראלית תמשיך את הכנותיה לאליפות העולם דרגה ג', שתערך בעוד שנה בפורטוגל. בעוד עשרה ימים תשתתף הנבחרת הישראלית בטורניר חג המולד, שיערך בלוכסמבורג ומשם תמשיך הנבחרת הישראלית לשוויץ ואוסטריה.

● שני משחקים במסגרת המחזור ה־12 בליגה הלאומית בכדוריד יערכו כבר הערב באולם אוניברסיטת ת"א. אס"א ת"א תארח את הפועל ראשל"צ והפועל ר"ג תתמודד מול אליצור הרצליה.

מכבי – הפועל 20:21 בדרבי כדוריד לזכרו של שרגא בקארי

במשחק שקול ולאחר הארכה ניצחה קבוצת מכבי רחובות בכדוריד את הפועל רחובות בתוצאה 20:21. במחצית היתה התוצאה 4:6 להפועל ובתום הזמן החוקי תיקו 18.

הדרבי הרחובותי נערך במסגרת ערב מופעי ספורט לזכרו של שרגא בקארי ממייסדי סניף הפועל רחובות.

כן הופיעה באירוע להקת המחול הייצוגית של מרכז הפועל – התנועתרון ונבחרת הפועל חולון בהתעמלות.

את המשתתפים בירכו ראש עיריית רחובות יחזקאל הרמלך ומזכ"ל הפועל יצחק אופק.

בכדורסל נשים

אלה תוצאות משחקי שמינית גמר בגביע המדינה לנשים, שנערכו אמש:

אליצור ת"א – הפועל שפיים 25:99; הפועל ת"א – מכבי רמת־גן 51:102; הפועל ירושלים – הפועל גלבוע 54:63; הפועל גבעת חיים – הפועל חיפה 49:64; מכבי ת"א – הפועל גדרות 74:97.

נערים: ישראל – דנמרק 0:0

מאת ניסן פרידמן

נבחרת הנערים של ישראל סיימה אתמול בתיקו 0:0 את משחקה נגד דנמרק ותשחק מחר בחצי הגמר מול נבחרת רומניה.

למעשה, הבטיחו הדנים והישראלים את עלייתם לשלב חצי הגמר עוד לפני מפגשם אתמול. חשיבותו היחידה של המשחק היתה הדירוג הסופי של הבית המוקדם.

בעקבות התיקו סיימו הישראלים והדנים את הבית עם מאזן זהה לחלוטין: 3 נקודות והפרש שערים 0:2. לאחר המשחק נערכה הגרלה. מטבע יווני נזרק לראש ודנמרק זכתה ודורגה ראשונה לפני ישראל.

בבית השני ניצחה כצפוי נבחרת יוון את מלטה והולשה "רק" 1:4. יוון, שסיימה במקום השני בבית, תשחק בחצי הגמר מול דנמרק.

ישראל 0 דנמרק 0

המשחק, שכה ציפו לו, איכזב במידת מה. שתי הנבחרות לא עשו מאמץ רב כדי לזכות בנצחון, מאחר שהבטיחו את עלייתן לחצי הגמר עוד קודם לכן.

חולית הקישור הישראלית, בראשות טל בנין מהפועל חיפה, שהסיבה לשחק במשחק הנצחון על הונגריה, היתה נרפית אתמול. היחיד שבלט בשורות הנבחרת הישראלית היה הקפטן־בלם, רן בן־שמעון ממכבי פ"ת, שנתגלה כמנהיג מלידה.

בדרך כלל היה זה קרב נוקשה, אך חסר תכלית ודיוק. שתי הנבחרות לא הצליחו ליצור מצבי הבקעה נוחים. לדנים ניתנה, בכל זאת, הזדמנות יוצאת מן הכלל, אך קלאוס נילסן "יהר" מקרוב לקורה.

באותן דקות בהן תקפו הדנים, היה השוער הישראלי, מאיר מלבי מהפועל חדרה, עירני והפגין יכולת משביעת רצון.

שפט הרומני גיאורגי קונסטנטין לעיני פחות מ־100 צופים בהרצליה.

יוון 4 מלטה 1

היוונים הצליחו להפוך פיגור מפתיע, 1:0 במחצית הראשונה, לנצחון קל ומוחץ בסיום 1:4. בכך הצטרפו לרומנים בדרכם לחצי הגמר.

אלדו סקרדינו העלה את מלטה ליתרון בדקה ה־27. נסיונות היוונים להשוות במחצית הראשונה עלו בתהו. החלוץ המצוין, טרסטנידיס, החטיא ממצבים נוחים.

חוסר המזל שלו הגיע לשיאו במחצית השניה, כאשר בדקה ה־59 בעט כדור עונשין מ־11 מטר לעמוד. דווקא החמצה זו דירבנה את היוונים שהבקיעו שלושה שערים בתוך ארבע דקות מרגלי בוג'יאס (61) וטורסטנידיס (62, 64). דקה לסיום חתם צ'מבליקס את התוצאה.

שפט הרומני מירצ'ה ניישי לעיני 300 צופים בהרצליה.

מחר בחצי הגמר:
דנמרק – יוון
רומניה – ישראל

טבלות הבתים המוקדמים

בית א'

1. דנמרק	2	0:2	3
2. ישראל	2	0:2	3
3. הונגריה	2	4:0	0

בית ב'

1. רומניה	2	1:8	3
2. יוון	2	2:5	3
3. מלטה	2	11:1	0

קפטן הנערים [illegible] צופה עתיד ורוד [illegible]

"אני צופה עתיד ורוד לנבחרת שלנו", אמר אמש קפטן [illegible] של ישראל, רן בן־שמעון, לאחר התיקו 0:0 נגד דנמרק. "קשה מאד לשחק מול נבחרות אירופאיות, [illegible] יותר מהירים וחזקים מאיתנו. אבל, אני שמח [illegible] והיינו שווים לדנים. לישראל נבחרת [illegible] ואופטימית שלנו היא המשחק נגד בלגיה בגביע [illegible]".

המאמן, אמנון רז, חזר ושיבח את חניכיו. [illegible] "בגלל הרוח המנוי", אמר רז, [illegible] מול הדנים, מה עוד שאנו שיחקנו יום אחד [illegible] הדנים טובים יותר מההונגרים".

על היריבה הבאה שלנו בחצי הגמר אמר רז: [illegible] בנבחרת טובה מאד והמשחק יהיה קשה".

במשחק אתמול נכח המאמן הלאומי [illegible] המאמן [illegible] לשעבר, [illegible].

שלמה קירט מהשבת במדי מכבי יפו

מאת אשר גולדשלגר

שלמה קירט, עד לשבת האחרונה בלם בית"ר נתניה, עבר אתמול לקבוצת מכבי יפו יריבתה של בית"ר נתניה למאבק נגד הירידה.

קירט ניתק מגע עם בית"ר נתניה כבר לפני שני מחזורים וזהו אף במשחק הליגה האחרון של מכבי יפו מול מכבי יבנה.

אשתקד שיחק קירט בקבוצת מכבי שערים שירדה מהליגה הלאומית לליגה הארצית.

קבוצת בית"ר נתניה שחררה את חלוצה רפי וקנין לקבוצת [illegible] לזרוס חולון מליגה א' ובכך המשיכה במדיניות של שחרור שחקנים והצערת הקבוצה.

תמיר גילת, אשתקד שוער מכבי תל־אביב והעונה של מכבי לזרוס חולון, עבר אתמול לקבוצת בית"ר חולון מליגה ב'. גילת הביע רצונו לשחק בליגה נמוכה כדי להתמסר ללימודי משפטים.

השוער גיא לוי, שהושאל בתחילת העונה מהפועל פ"ת להפועל מרמורק, הושאל אתמול פעם נוספת להפועל אזור מליגה א'.

קבוצת הפועל מרמורק העבירה אתמול לשורותיה את ברקוביץ פנקס מקבוצת הפועל באר־שבע. אשתקד שיחק פנקס בבית"ר תל־אביב.

כדורסלני הפועל ר"ג "גנבו" ההצגה בטורניר ע"ש הרושם

מאת רונן בר־לב

האירועים המביכים בהם הייתה מעורבת קבוצת הפועל ר"ג האפילו אתמול על טורניר הכדורסל לזכרו של משה הרושם, בהשתתפות נבחרת ישראל הבוגרת.

לפני פתיחת הטורניר הכריז המנג'ר הרמת־גני, אברהם חבז, כי קבוצתו לא תשחק מול אליצור רמלה, בגלל נסיון הרמלאים "לגנוב" את קיט בנה. בשעה 2.30 המתינו שחקני אליצור רמלה יחד עם מאות צופים למשחק בין שתי הקבוצות.

הרמת־גנים לא הגיעו, הצופים חזרו מאוכזבים לבתיהם ושחקני רמלה עזבו את האולם, אך כעבור זמן הצליח אברהם חבז להגיע. הוא הגיע לאולם הבאר־שבעי בלווית שבעה שחקנים וטען, כי הוא איחר בגלל אי איתור האולם.

במשחק עצבני הוליכו בתחילה שחקני רמלה ביתרון גדול. במחצית הם הוליכו – 28:41. אולם במחצית השניה התאוששו הרמת־גנים וללא כוכבם, קית בנה, הצליחו להשוות את התוצאה ולזכות בסיום ביתרון בנצחון – 65:66.

במשחק הראשון, שנערך בשעות הבוקר, גברה אליצור רמלה על הפועל באר־שבע בתוצאה 72:99 (30:55). במשחק הגמר שיחקו נבחרת ישראל והפועל ר"ג. למשחק זה הופיעה רמת־גן רק עם שישה שחקנים, בגלל פציעתו של בקארי במהלך המשחק מול רמלה.

על הספסל הרמת־גני נראה שוקו נועד והמנג'ר חבז. שחקני הנבחרת לא נאלצו לגלות את מלוא יכולתם, כדי להביס את קבוצתה המפורסמת של רמת־גן בתוצאה 60:94 (31:55).

במשחק זה שפטו פישר וביטון לעיני 400 צופים.

נקודות לנבחרת ישראל: שפיינהאור (18), אורדיטי (16), פליישר (11), גוהין (9), אורן שכר (7), ארי רוזנברג (12), שפע, ברנע ויצחק כהן (6 כ"א).

נקודות להפועל ר"ג: ג'ונס (23), ברנר (18), אביגדורי (10), אסף כהן (4), זולדן (4).

בסיום הטורניר העניק מזכיר מועצת פועלי באר שבע, בנק ברזל, את הגביע לנבחרת ישראל. בטקס, בו נכחו ראש עיריית באר שבע, אליהו נאוי ויו"ר איגוד הכדורסל, יורם אוברקוביץ, הבטיחו המכובדים לעזרת באבין בשותף להקמת אולם כדורסל בשכונה בבאר שבע.

מכבי ת"א 111 ראסינג 86

מאת יצחק קליין

הקבוצה הבלגית, ראסינג מאלין, לא הצליחה להוות יריבת מבחן טובה למכבי ת"א, שזכתה בנצחון קל – 86:111 (37:56).

הבלגים, שהופיעו למשחק בהרכב חסר, גילו חולשה רבה. הם הירבו להחטיא מתחת לסל ולא הצליחו להתמודד מול ענקי מכבי על הכדורים החוזרים. השחקן הבולט בשורותיהם היה האמריקאי, רביר, שניסה להחזיק את קבוצתו בתמונת המשחק, אך בהעדר סיוע מצד חבריו הוא נותר בודד במערכה.

במכבי נתנו גם אמש שחקני הפנים את הטון. קרין מאגי היה שליט בלעדי מתחת לסלים ולי ג'ונסון בקליעות מטווחים בינוניים הוכיח כי הוא נמצא בכושר טוב.

את נקודת התורפה של מכבי היוו שחקני הקו. ג'מצ'י וברקוביץ, גילו יכולת פושרת. אין ספק, כי עד למשחקה של מכבי מול אסו בעוד שמונה ימים, חייב לחול שיפור משמעותי ביכולתם של שחקני הקו.

שפט הורניק וויזובניק לעיני 1000 צופים בירושלים.

נקודות למכבי ת"א: מאגי (35), ג'ונסון (27), ברקוביץ (16), ג'מצ'י (12), קוזלוסקי (7), לאפוף (9), ליפין (5).

נקודות למאלין: רביר (33), סמאר (16), באייר (7), מאפי (10), סרלניס (7), ניקה (4), ואנדרבוק (2).

נבחרת הכדורסל תקבע הערב לקראת הטורניר בשוודיה

מאת משה כהן

סגל נבחרת ישראל לטורניר חג המולד, שיערך בשוודיה בסוף השבוע יקבע הערב, בתום המשחק בין נבחרת ישראל לבין מכבי ראשל"צ בנתניה.

לנבחרת, יהווה המשחק הכנה אחרונה לפני הטורניר. הנבחרת הישראלית תצא לשוודיה ביום חמישי. את הנבחרת ידריך בטורניר זה עוזר המאמן הלאומי, דני כהנא.

במשחק הערבי, שיערך הערב בהיכל הספורט בראשון לציון, תתמודד מכבי ת"א מול הקבוצה הבלגית, ראסינג מאלין. למכבים משמשים המשחקים מול הבלגים הכנה לקראת המשך משחקיהם בגביע אירופה.

כדורעף

● אלה משחקי המחזור ה־16 בליגה הלאומית בכדורעף, שיערכו הערב:

הפועל בת־ים – הפועל המעפיל, מכבי חיפה – הפועל קרית אתא, הפועל העמקים־סריד – הפועל רמת אביב, הפועל העוגן – הפועל כפר אשר, הפועל כפר־סבא – אליצור ת"א.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר בדבר ראשון בבוקר

לביטוח
מהגדולות והמבוססות בענף הביטוח
דרוש לנו
● מתמיד, הרוצה להצליח בעסק עצמאי
● מנהיג, בעל אופי ורצון חזק להצליח
● בעל יוזמה אישית
אנשי מקצוע מנוסים יכשירו אותך בדרך הטובה ביותר להצלחה בקורס ביטוח חיים כולל הכנה לבחינות האוצר.
אפשרות קידום לתפקיד ניהול, מכירות ופיקוח. הכנסה גבוהה מותאמת למאמץ ולכישורים אישיים.
אם אתה מעל גיל 23 צלצל עד היום 03-222203, 03-242142
פרט לימי שישי וערבי חג, יום ג' עד 15:00
מגדל חברה לביטוח בע"מ

לחברת ביטוח בתל־אביב
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
נסיון בביטוח – יתרון
טל' 292836

המוסד לביטוח לאומי
דרוש משפטן
לעבודה בבאר־שבע והדרום
הכישורים הנדרשים:
רשיון ישראלי לעריכת דין.
עדיף בעל נסיון בהופעה בבתי־משפט.
נא לטלפן 02-216327 02-232863

עירית ירושלים
דרוש/ה
ללשכת ראש העיריה
מזכיר/ה
לעבודה בשעות אחר הצהרים
(במשרה מלאה).
ידיעת השפות עברית ואנגלית על בורין סלל הדפסה.
פרטים נוספים אודות המשרה ניתן לקבל אצל האחראית לקבלת עובדים ביחידת המנגנון רח' יפו 22 קומה ב' חדר 207.
ירושלים, כ"ח כסלו התשמ"ז, 30 בדצמבר 1986

להפצת מוצר המוני
בכל הארץ
דרושים
סוכני מכירות
הכנסה גבוהה וקבועה מובטחת בתמורה לעבודה רצינית.
אך ורק לבעלי רכב מסחרי מדגמי 82 ומעלה.
נא לפנות: ישראדיסק בע"מ – יצרני ספרקלטת 03-201352

למועדון אורנטל
דרושים
מקדמי מכירות
לגוש דן או אזור באר־שבע
ל־5 ימי עבודה.
שכר בסיסי + אחוזים, אפשרות לרווחים גבוהים.
אם את/ה בעל מוטיבציה גבוהה עד גיל 28,
פנה לטל' 9־838118־03,
057-39512 057-73118

למרכז רפואי הרצליה
דרושים
★ כוח עזר
במשרה מלאה.
★ עובדי ניקיון
לעבודה בכל ימי השבוע ו/או שבת.
לפנות לטלפון: 052-548574/19/20

עיריית רמת־גן
הודעה על משרה פנויה
באגף ההנדסה
הנדסאי בנין – טכנאי/ת
בנושא היטל השבחה
השכר בהתאם לכישורים.
המעוניינים יוכלו לקבל את תיאור התפקידים והדרישות המשרה באגף ההנדסה טלפון: 719638.
אורי עמית, ראש העיר

קידמה ציוד לטובלה (1971) בע"מ
למפעלינו באזור התעשיה החדש בראשל"צ
דרושים
מכונאים כלליים
לטיפול ושירות במלגזות
5 ימי עבודה בשבוע
טלפון 03-9614111
– סודיות מובטחת –

ליזום [illegible]
דרוש/ה
גרפיקאית – ביצועיסטית
למשרה מלאה (רצוי עם נסיון קודם בתחום העיצוב)
טל': 290423

[illegible] 1981 [illegible]

مكان الأصل

דבר היום

תם ולא נשלם

ודאי שיש לברך את ראש הממשלה ואת כל המערכת הפוליטית בארץ על שחקירת פרשת השב"כ לא העלתה שום ממצאים פליליים נגד ראש הממשלה. אלא שלפי הצהלה אשר בקעה בימעה האחרונה מקרבתו של יצחק שמיר אפשר היה לחשוב כי מחברי הדו"ח בחרו בו לאיש־השנה של המימשל והמינהל הציבורי התקינים – ולא היא. מסקנות צוות המשפטנים שבדק, בעקבות חקירת המשטרה, את פרשת המתתם של שני המחבלים מ"אוטובוס 300" ואת בידוי הראיות לפני הגופים החוקרים, אכן מזכות את מי שהיה אז ראש הממשלה והמכהן גם עכשיו בתפקיד זה, לאמור: "לא ניתן לקבוע שראש הממשלה מר שמיר ידע על ההוראה... ועל פעולות השיבוש... וממילא לא ניתן לקבוע אחריותו לפעולות אלה". מדובר כמובן באחריות פלילית. לא באחריות מיניסטריאלית, שאינה רק פורמאלית, היא גם מהותית.

אם היה שמיר קורבן לכחש, קורבנו של מי היה? של ראש השירות הרגיש ביותר במערכת הממלכתית, מאבטח המדינה ואישיה, אך גם אוסף המידע על אזרחים ואישים, הזוכה בשם הבטחון לציתותם ומתויג באמינות מירבית. ראש השב"כ היה עומד לדין פלילי, לולא החנינה, אך ראש הממשלה אז והיום הינו בדינו של הציבור. ברור ששמיר ידע מה שהציבור לא ידע, אך לא ראה עצמו נדרש לפעול. כמו בהזדמנות דומה בעבר – שיחתו הטלפונית עם מרדכי ציפורי בעת הטבח בסאברה ושאתילה – הגיב שמיר בסבילות נוחה לו. דרכיו נפרדו מדרכי אברהם שלום רק כאשר עימתה אותם טענת שלום כי פעל "בסמכות וברשות". עד אז טען שמיר כי ידע "מה שראש־ממשלה צריך לדעת". עתה מסתבר שבמקרה הטוב לא ידע מה שראש ממשלה היה צריך לדעת. כך או כך, מראש־ממשלה בישראל מותר לצפות לפחות לעירנות אחרת.

לאחר שהממשלה החליטה על חקירה משטרתית, ולא על ועדת חקירה – וזאת בניגוד לעצת היועץ המשפטי לדעת רבים – אין עתה מקום לפעולות נוספות בנושא זה מצד הממשלה. את הדרג המדיני ישפוט הציבור, ואילו משפטנים ועתונאים יוסיפו להידרש לנושא. אך דומה, כי גם ראש הממשלה וגם שמעון פרס, יורשו וקודמו של שמיר, חייבים התנצלות לראובן חזק, לפלג רדאי ולרפי מלכה. ואילו שרות הבטחון הכללי – שכמעט כל הצמרת שלו נאלצה לפרוש – זקוק וראוי כי יינתן לו לעבוד ולהשתקם בשקט.

המס שיציל את הבורסה

מאת טדי פרויס

כל עוד לא יוטל מס על רווחי הון, תמשיך הבורסה להזדעזע כל אימת שידובר או יוזהר בהטלתו, וימשיכו לדון בהטלתו, כי ההגיון הכלכלי, הפיסקאלי והחברתי זועק לכך

הבורסה התל־אביבית יותר משהיתה מקור לגיוס הון, היתה קזינו: לספסרים וספקולאנטים שניצלו, בין היתר, את הפריווילגיה שעל עסקות בלאס־ואגס דתל־אביב אין גובים מס. רבים התעשרו, רבים יותר הפסידו את מכנסיהם, כמעט פשוטו כמשמעו, משום שלא ידעו את כלל הברזל של ההימורים: זכית, הזל לשוק. ניסו את מזלם והתגרו בפורטונה עד ששר זה או אחר (למשל שר התעשיה המסחר והתיירות גדעון פת ב־1985) פלט משהו בדבר הצורך במס רווחי הון, או עד שמוסד פיננסי זה או אחר הפסיק להריץ מניה מסוימת ואז התהפכו היוצרות: המהמר מהשורה אשר קודם לכן לעג להולכים לעבודה – "פרייר מי שעובד" – הפך פתאום לאיש העשירון התחתון הזועק לביטוח לאומי, ללשכת הסעד ולח"כ אברהם שפירא כי יגאלו אותו מאביונותו. לאלה נתוספו חוסכים הגונים שהאמינו לשר האוצר ארידור כי הבורסה היא המקום השלישי בחשיבותו אחר קודש הקדשים ומצודת זאב, והשקיעו מכספם במקום לרווחים קלים מובטחים שברחוב אלנבי 113. התוצאה: קופתם האישית נראתה כמו קופת המדינה בימי בגין ארידור.

נמצאו גם אנשים רציניים שהאמינו, כי בניין הארץ, גאולת יהודה ושומרון סתימת הפערים החברתיים הצלת נקש מידי רוצחים בבתי־כלא צרפתיים והצמחת התוצר הלאומי בארבעה אחוזים לשנה תלויים בשיגשוג הבורסה ולכן יש להרחיב את היקף העסקות הנערכות במסגרתה. לגבי דידם היו תנודות הזיג־זג בבורסה בשבועיים האחרונים אסון לאומי, כמעט, כי הנה הנה יבש מעיין הכסף העתיד לבנות את המולדת.

התנודות בבורסה התחוללו אחר שחוגים מסויימים טענו, כי רווחי הבורסה – חיונית ככל שתהיה זו – אסור שיישארו פטורים ממס.

כי אם על הכנסה מעמל כפיים שמעל 500 שקל צריך לשלם מס, לא ייתכן כי רווחי הון, גם בהיקף של מיליונים, לא יחויבו במעשר כלשהו. הוויכוחים, כמו בעבר, גרמו מנוסה מהבורסה תוך ירידה תלולה של שערי הניירות הנסחרים שם. כך היה בעבר בכל פעם שדיברו על העיוות הכלכלי והעוול החברתי שבפטור משחקי ההאזאר ממיסוי. וכך יהיה גם בעתיד. הבורסה תתנהג כמו בתולה היסטרית הנכנסת להריון כל אימת שמשמיעים בדיחה מלוכלכת או דיבורים על משגל. הדרך האחת והיחידה לשחרר את הבתולה מפחדיה היא הכנסתה למיטה, כדי שתיווכח שלהריון דרוש יותר מעיון בדפי "פנטהאוז".

הכוונה למס רווחי הון. כל עוד לא יוטל מס שכזה תמשיך הבורסה לשקוע כל אימת שידונו, יציעו או יזהירו בהנהגתו. והטלתו ימשיכו לדון, להציע ולהזהיר כל עוד לא הוטל המס למעשה כי ההגיון הכלכלי, הצורך הפיסקאלי והצדק החברתי זועקים לכך. על כן, אחת לכמה חודשים תזדעזע הבורסה ותשקע במצולות וכך עד אידך. לעומת זאת, אם ייקבע מס, תרד הבורסה רק עוד פעם אחת בלבד – ואחריה, וזה אמנם יכול להיות רק מקץ חדשים רבים – היא תתייצב ותפעל כמו שצריכה בורסה לפעול: לגייס הון ולא לשמש מצבעה להפיכת כסף שחור ללבן ולא להיות תחליף לבתי הימורים שקיומם נאסר בישראל.

תיאורטית עדיף מס על רווחי הון (עדיף כפליים מס על ההון עצמו, אך זה עניין מורכב. מוטב לגשת אליו בזהירות, גם אם לא בזהירות עד כדי אי הטלתו). אבל כבר הוכח ב־1964 עת ניסו להנהיגו, כי הגביה מסובכת וכזאת היא גם כיום. יש לחשב הפסדי הון על אף ההתקדמות במיחשוב ובאוטומאציה, לעומת זאת נמצא במהלך מלחמת לבנון, כי מס מחזור על מכירת ניירות־ערך קל לגביה ואף לא עורר שום בהלה. החיילים בלבנון המשיכו ליפול והעורף המשיך להמר ולצבור רווחים ספקולאטיביים, כאילו אין מלחמה. למה אם כן לא לשוב לצורה זו של גביית מס?

לחוששים, כי הבורסה תשקע אל מתחת לקרקעיתה, ייאמר כי הנפילה כבר החלה. לעומת זאת, ייכנס לא מעט כסף לקופה הציבורית, שימלא את החסר בעקבות הרפורמה הדרושה במס הכנסה. ישראל קיסר ואחרים התובעים חלוקת הנטל ייווכחו, כי הנה, לא רק בעלי שכר נמוך נושאים בעול ההבראה המשקית, ומשקיעים אמיתיים ילמדו לדעת כי השקעות בעסקי אויר אינן בהכרח יותר רווחיות מהשקעות בתעשיה, בחקלאות ובתיירות.

לכן, יבוצע הניתוח הדרוש – ויפה חצי שעה קודם.

מפגשים מן הסוג המסווג

מאת דני רובינשטיין

נימוק חדש מונע מפגשים בין בני נוער יהודי לערבי: חשש מפגיעה בסיווג הבטחוני, שהרי יש להרחיק שמאלנים ממערכת הבטחון

בשנים האחרונות השתתפתי מדי פעם במפגשים בין יהודים וערבים, מהם מפגשים של בני נוער במסגרת בתי־ספר, מפגשים של קבוצות מתנדבים ומפגשים של מבוגרים. קשה לי לשפוט, על־פי נסיוני זה, אם מפגשים כאלה וההכרויות שנקשרות בהם הם בעלי ערך. פעמים נוכחתי בפגישות שחידדו דווקא את הניגודים בין יהודים וערבים ואולי אף הגבירו עויינות; לפעמים שרה בפגישות הבנה הדדית, וכמעט תמיד היתה סקרנות. כיוון שעיקרו של הסכסוך היהודי־ערבי הוא לאומי ופוליטי, אפשר לפתור אותו רק באמצעות הסדרים פוליטיים: פגישות והכרות הדדית אינם מחוללים שינויים משמעותיים ביחסי יהודים וערבים.

לאחרונה, על רקע הוויכוח אם יש לעודד פגישות כאלה, שמעתי מפי אנשים שיוזמים ומעודדים את הפעילות הזאת, שבני־נוער וצעירים יהודים חוששים להשתתף בפגישות עם ערבים. הסיבה, מבחינתי לפחות, היתה מפתיעה. הצעירים אמרו שהם פוחדים שהדבר יפגע ב"סיווג הבטחוני" שלהם. המדובר בתלמידי כיתות גבוהות של בתי־ספר תיכוניים, שעומדים להתגייס לצה"ל ומבקשים לשרת ביחידות מודיעין או במקומות אחרים, רגישים מבחינה בטחונית, וכן בסטודנטים, שחושבים על עתיד מקצועי במוסדות שונים של מערכת הבטחון או במקומות עבודה אזרחיים, שעובדיהם נזקקים לאישורים בטחוניים ברמה כלשהי.

ייתכן מאד שבגלל פרשת מרדכי ואנונו התגבר החשש הזה. בעיתונים כתבו אמנם שהתנהגותו של ואנונו לא היתה יציבה – גם היה קומוניסט וגם התנצר, דרש סכומי כסף גדולים תמורת סודותיו, היה דוגמן במועדון לילה – אבל כל אלה לא עוררו תשומת־לב מיוחדת כמו הטענה שהוא ישב עם סטודנטים ערבים בקאפטריה של האוניברסיטה, התיידד איתם ודרש שוויון כלפיהם במעונות הסטודנטים. במלים אחרות, הפגישות עם הערבים היו כתם על אישיותו יותר מנוהגיו ומעשיו האחרים. מן הסתם גם דבריה של ח"כ גאולה כהן, שאין להעסיק שמאלנים במערכת הבטחון, עודדו אצל בני נוער חשש מפגישות עם ערבים.

אין לי ידיעות ברורות מהו בדיוק סיווג בטחוני (אבל־כי אפשר לנחש) ולצורך הכתוב כאן אין זה משנה בכלל, אם הצעירים שחוששים מפגיעה בסיווג הבטחוני שלהם – בגלל פגישות עם ערבים – צודקים בחששם זה או טועים. אני משער שרבים בציבור הישראלי יאמרו שאכן אלה הנפגשים עם ערבים עלולים להיות סכנה לבטחון. מה שנוגע לענייננו הוא שחשש כזה קיים בקרב בני־נוער וצעירים (בין שיש לו סיבה של ממש ובין שאין) והוא מרתיע אותם.

זה גילוי עגום ומפחיד. כבר שנים ארוכות אנו חיים במציאות דו־לאומית בארץ ישראל: קבוצות הכרתיות רחבות למדי בארץ מוטרדות מהמדיניות כלפי הערבים ומהיחס אליהם בשכם, בחברון, בעזה וגם בנצרת ובשפרעם. במפלגת העבודה, במפ"ם, בשינוי ובר"צ, ב"שלום עכשיו" ובתנועות שמאל אחרות יש פעילים הנרתמים לתיקון מה שנראה להם כמעשי־עוול וקיפוח של ערבים. יש המארגנים פגישות כאלה או משתתפים בהן מתוך מניעים אישיים, ויש העושים זאת ממניעים הומניטאריים או פוליטיים: ויש החרדים מערעור הדמוקראטיה ומהתגברות הגזענות. כל אלה מצטיירים יותר ויותר כאנטי־פאטריוטים וכמסוכנים לבטחון. לא חסרים גורמים פוליטיים שדוחפים לכיוון כזה.

בשנים קודמות, כאשר התנהלו, למשל, מערכה וויכוח ציבורי על הממשל הצבאי שהוטל על ערביי ישראל עד 1966 אי־אפשר היה להדביק למשתתפי הוויכוח תוית של יותר או פחות פאטריוטיים. נגד הממשל הצבאי לחמו, בטענות כמעט זהות, גם מפלגות השמאל וגם תנועת החירות. היום המצב שונה. לא רק שהדגש בסכסוך הישראלי ערבי עבר אל תוך הארץ אלא שהאבחנה שמאל־ימין חדרה לכל תחום של יחסי יהודים וערבים, החל בוויכוח על ההתנחלויות וכלה בפרשת ויליאם נקש. באין־סוף משרות בכירות וכמעט בכל תחום מקצועי יש רגישויות בטחוניות ואפשר בהחלט להבין בני־נוער וצעירים שמפחדים מפגישות ומהכרויות עם ערבים שמא תיחסם בשל כך דרכם בעתיד. אווירה כזאת היא אסון לחירותנו של הפרט בחברה הישראלית, היא עוד עיוות של הוויית הדו־קיום העכשווית בין יהודים וערבים בארץ־ישראל השלמה.

בזווית חדה / חגי אשר

יחי ההבדל הגדול

במחילה מאלי ויזל: יש יהודי טוב ויש יהודי טוב יותר. יהודי־ישראלי הוא יהודי טוב יותר ממי שאינו ישראלי

זה לא רק עניין של דרכון, או של פיסת נייר וזה הכל, כפי שמנסה לטעון אלי ויזל בשיחתו עם ישעיהו בן פורת, בעתון "ידיעות אחרונות" ביום ששי האחרון. הדרכון הוא לא ההבדל היחיד בין ישראלי ליהודי החי בגולה, כפי שטוען לכאורה אלי ויזל. וקשה להאמין שהוא מאמין במה שהוא אומר, או שהוא משמיע טענת סרק כזאת, רק כדי להתחמק מן השאלה הגדולה והחשובה – מה באמת ההבדל בין ישראלי ליהודי בימינו.

עם כל הכבוד לאלי ויזל ולפרס נובל, שהוא זכה בו, זו לא רק שאלה אישית שמכוונת רק אליו. שיעשה הוא עם עצמו ועם גורלו מה שליבו חפץ. שיעלה, או שיישאר בגולה, כרצונו. זו אחת מתוצאות הקמתה של מדינת ישראל – שאלי ויזל איננו שותף מלא בנשיאה בעול קיומה – שכל יהודי יש לו עכשיו ברירה, להיות ישראלי, או לא להיות. יש לו לאן ללכת. יש לו לאן לבוא. זה תלוי רק בו. (פרט ליהודים בארצות המצוקה, שלהם אין ברירה, אבל לא זאת השאלה ששנוייה במחלוקת בינינו לבין אלי ויזל. הוא אף מגלה בשיחה הזאת, כי כל פעילותו הוא בעניין יהודי ברית המועצות נעשתה ביוזמת מדינת ישראל, והיא שניהלה את המערכה הזאת ביוזמתה מההתחלה שלה).

גם לאלי ויזל יש ברירה. הודות לאזרחי ישראל, נושאי הדרכון הישראלי והנושאים עימם רוב שנות חייהם עוד פיסת נייר אחת שהוא ובנו אינם נושאים – תעודת השירות בצה"ל, בסדיר ובמילואים. לאלי ויזל יש ברירה והוא בוחר במה שבחר. וזו זכותו המלאה כיהודי. אבל במטותא ממנו, שלא יעניק לבחירתו האישית הפרטית, משמעות רחבה ופסקנית על היחס בין גולה לגאולה – גאולת עם ישראל בארצו בימינו – ועל הצורך, או היעדר הצורך, של כל יהודי להשתתף במעשה הגאולה הזה, או לא להשתתף בו.

שיואיל אלי ויזל בטובו, לא לסתום את הגולל על התביעה הציונית מכל יהודי, שרוצה ויכול לעלות, שאכן יעלה לארץ וישתתף בבניינה, בחומר וברוח, ובהגנה עליה. שלא יתריס אלי ויזל כנגד התביעה הציונית הזאת וכנגד ציפור הנפש של קיומנו ומאבקנו בארץ הזאת. שלא יפסוק כנגדנו שאפשר להיות יהודי טוב גם בגולה, לא פחות מאשר בארץ. ושכל ההבדל בין יהודי טוב כזה, כמוהו, למשל, לבין ישראלי, שחי בתוך הארץ, הוא רק ההבדל של הדרכון ופיסת נייר, כפי שאמר לישעיהו בן פורת.

שלא יגזים באפולוגטיקה האישית שלו, שלמען האמת היא מיותרת, משום שלאף אחד מאתנו אין זכות להטיף מוסר לרעהו. יותר על כן, עובדה היא שרוב היהודים לא רוצים לעלות. כמוהו. כשם שיש ישראלים רבים שרוצים לרדת מהארץ ואף עושים זאת. מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית ויש יוצא ויש בא בשעריה הפתוחים בשני הכיוונים.

העובדה הזאת היא כישלון היסטורי של העם היהודי שלא רוצה להיגאל, שלא רוצה לחזור לארצו ולהיות עם ככל העמים, שמעדיף להיות כמיעוט בקרב עמים אחרים, ולהצטיין ולהתייחד בקירבם בכמה מקצועות מועדפים, בחומר וברוח, ב"עשיית כסף" – הרבה כסף, הרבה יותר ומהר יותר משניתן לעשות בארץ – וגם, כידוע, ללמוד ולעסוק בעיקר במקצועות המדע והרוח. להיות השאור שבעיסת הגויים.

לא ללכלך את הידיים ואת הנשמה היהודית, הטהורה והזכה, בכל המלאכות הציוניות הבלתי־גמורות – בהקמת מדינה, שאולי היא פחות מוצלחת בינתיים ממדינות המערב, בבניין עם וארץ, שהם עדיין רחוקים מן החלום שחלמנו עליהם, ועוד להיות מסובכים בסכסוך קשה על עתידם ובהגנה עליהם. את כל המלאכות הקשות והלא־נעימות שיעשו הישראלים. ובארצות הגולה – שיעשו הגויים. זה לא בשביל יהודים.

זה כישלון של מדינת ישראל שנובע מהכישלון של העם היהודי, שנשאר עם של נודדים ו"יורדים" מימי אברהם ויעקב ועד ימינו. רק יצחק אבינו המקופח, הנעקד, לא ירד מצריימה כשהיה רעב בארץ, אלא חפר בה בארות כדי שיוכל להתיישב בה לצמיתות. ואולי זו הסיבה שלא כתבו עליו כמעט כלום בכל ספרי התנ"ך. נראה, שגם על סופרי התנ"ך חלו כללי התקשורת של ימינו, שמפרסמת רק דברים שליליים. ואולי הם הבינו שיצחק אבינו הוא מין חריג בעם היהודי לדורותיו – זה שעתיד לרשת אותו ואת צאצאיו היורדים מצריימה. מה לעשות – פרצוף כזה יש לעם היהודי מאז ועד היום, ואת הפרצוף הזה ואת האופי הזה באה הציונות לשנות בעמל של דורות רבים. לא מהיום למחר. זהו העם היהודי שלנו. נוח להם בגולה. כמו לאלי ויזל.

אבל במחילה מכבודו – אנחנו כאן בארץ – אנחנו הננו המעטים בקרב העם הזה. ומה לעשות – גם הטובים יותר. מסתבר, שיש יהודי טוב ויש יהודי טוב יותר. יש תפקיד חשוב ויש חשוב יותר. והחזית העיקרית של מדינת ישראל בדור הזה היא החזית הדמוגרפית. כאן בארץ. מה שיחרוץ את גורלה של המדינה הוא מספר היהודים שיגורו ויחיו בה ויבנו אותה ויגנו עליה ויצביעו בקלפי בבחירות.

זו לא רק שאלה של דרכון, אלא של פיסת נייר נוספת, לא פחות חשובה – הפתק בקלפי. כי דמוקרטיה היא קודם כל שאלה של דמוגרפיה. מספר היהודים המצביעים בקלפי, לעומת מספר הערבים המצביעים באותה קלפי, הוא שיקבע אם מדינת ישראל תהיה או לא תהיה מדינה יהודית דמוקרטית. או במלים אחרות, אם היא תמשיך למלא את ייעודה הציוני שלמענו היא הוקמה, ואם היא תהיה גם בעתיד בית לאומי ומקלט בטוח לעם היהודי כולו ולכל "יהודי טוב", כמו אלי ויזל, שתהיה לו ברירה אם לעלות לארץ או לא לעלות. ושאלת השטחים והגבולות רק תדחה לכמה זמן, או תחיש את מועד ההכרעה הזאת, אבל לא תבטל אותה כליל.

אפשר להוסיף, כמובן, כי דמוגרפיה היא גם שאלה של בטחון ושל כלכלה ותרבות ואמנות ותיאטרון וספרות וכל היתר. שאלה פשוטה – כמה יהודים יהיו פה. כמה ישתתפו באורח פעיל וסביל, במישרין ובעקיפין, במתן תשובה לכל השאלות הללו, כאן בארץ, בשפתנו העברית. שאלה פשוטה מאד. שאלה של מספרים. וכל יהודי הנמצא כאן, כישראלי, לא כסתם יהודי, הוא הנושא בעול ההווה והעתיד של קיום העם היהודי לדורותיו. הוא ולא אחר. האחרים, כמו אלי ויזל, עוזרים לו לעשות זאת. שימשיכו. אדרבא. יש צורך בעזרה המועילה שלהם. אבל שלא יתיימרו שהם יותר מזה ושאין הבדל בינינו לבינם.

במחילה מאלי ויזל ובניגוד למה שאמר לישעיהו בן פורת – יש יהודי טוב ויש יהודי טוב יותר. ובימינו ובדורותינו ישראלי – הוא יהודי טוב יותר ממי שאינו ישראלי. וכל מי שלא רוצה או לא יכול לעלות, וכל מי שיורד מן הארץ מכל סיבה שהיא, שיהיה בריא ושתהיה הברכה שורה בעסקיו ובלימודיו ובכל מעשיו. הוא אפילו משוחרר מהצורך בהתנצלות. אבל שלא ישלה את עצמו ולא יתיימר להיות "יהודי טוב גם בגולה", בדיוק כמו בארץ. יש הבדל גדול בין מי שעומד בחזית העיקרית והמכרעת של הקיום היהודי בימינו ובדורות הבאים, ובין מי שמתחמק מלהתייצב בה או עורק ממנה. ויחי ההבדל הגדול.

אם לא הממשלה – אז ההסתדרות

מאת מאיר בראלי

יש להפסיק למכור חברות ממשלתיות משום שבמציאות של ישראל רק משק ציבורי יכול להביא לפיתוח משמעותי. אם בכל זאת מוצעים הנכסים למכירה – על חברת העובדים לרוכשם

קשה לי להאמין שממשלת ישראל, אשר בכל זאת בתוך עמה היא יושבת, האמינה שאפשר לכפות על ישראל תכנית כלכלית ריאקציונית, כפי שהוצגה. אי־אמונה זו מתחזקת, מכיוון שהתכנית אינה מוליכה לשום צמיחה כלכלית וקשה להבין, כי מה שברור לכל "יהודי מכל ימות השנה" לא מובן לשרי הממשלה. אגב, הנמקותיו של משה נסים מזכירות באורח לא נעים כלל את יורם ארידור, בעל "הכלכלה הנכונה" הזכורה לרע, שמדיניותו היתה אמורה להיות טובה לכולם. דבריו של משה נסים מזכירים גם את "פונטמרה" של סילונה. לאחר שבעלי הקרקעות העשירים יקבלו שלושה רבעים מהמים יקבלו האיכרים העניים את "יתר שלושת הרבעים"...

יש לי חשד שהכוונה הנסתרת היא להעסיק את הציבור בויכוח על תכנית כלכלית שממילא לא תיושם ובינתיים לבצע מחטף כלשהו, בכיוון אחר, שגם הוא יהיה רע למדי, לפחות מבחינה חברתית.

ידובר כאן על אחת האפשרויות האלה, אפשרות שמיישמים אותה בקנה מידה קטן שנים רבות ועתה מתכוונים לתת לה תנופה גדולה. המדובר במכירת חברות ממשלתיות, כלומר מכירת נכסי האומה ליוזמה פרטית. אינני יכול לטעון שזו מזימה של הליכוד לבדו, מפני שהחלו בה עוד לפני המהפך, כאשר התהליך של התרחקות מערכי הסוציאליזם התקדם בתוך תנועת העבודה. אמנם התהליך נעצר במקצת בתקופה הקצרה שיהושע רבינוביץ ז"ל היה שר האוצר, אולם בשום אופן אין לטעון רק אל הליכוד בעניין זה, מכיוון שלא מעטים משרי מפלגת העבודה תומכים אף הם בהסתלקות, יותר הדרגתית או פחות הדרגתית, מבעלות ממשלתית על אמצעי ייצור. הנסיגה הרעיונית בתנועת העבודה נובעת מאי־היכולת האובייקטיבית להבטיח סוציאליזם בימינו. אין הדבר מצדיק נסיגות עמוקות של המשק הציבורי שהוא הלוז של החברה והמשק בישראל.

תמיד עושים זאת גם בלחץ של צרכים דחופים, כאילו היה זה צעד אופורטוניסטי שאין מנוס ממנו. אין להתחמק מן המסקנה שזה לא אופורטוניזם אלא להיפך – דוגמטיות, כשהדוגמה היא אמונה נאיבית שהיוזמה הפרטית תפתח משק טוב יותר משתפתח היוזמה הציבורית. הויכוח אינו על צעד זה או אחר, ואינו ויכוח אקטואלי בלבד, שהיום הוא מספיד ומחר יהיה מיושן. הויכוח הוא יסודי, על דרכה של ישראל בבניין משקה.

נכון שלא די לקבל החלטה ברוח סוציאליסטית, בדבר בעלות ממשלתית (ובעלות ציבורית אחרת) על משק. הכרח לחנך מנהלים שיתאימו למשק ציבורי, והשאיפות האישיות שלהם אינן להתעשר אישית. כידוע יש הבדלים עקרוניים בין משק ציבורי ומשק פרטי. אצל האחרון הריווח הוא המטרה, הוא חזות הכל. אצל הראשון הריווח הוא אמצעי (אמנם אמצעי הכרחי) למען מטרות לאומיות וחברתיות. הדבר מחייב הכרעות שונות של ניהול והדבר מחייב אופי אחר של מנהלים.

במציאות של ישראל רק משק ציבורי יכול להביא לפיתוח משמעותי והמשק הפרטי יכול למצוא לעצמו מקום באזורי הכלכלה שכבר פותחו. אין פירושו של דבר שמוצדק למכור משק ציבורי מצליח (ורק הצלחות הם קונים!) למשקיעים פרטיים, שיעשו בו לריווחיהם בלי שיהיה לכך, בהכרח, קשר לצרכי המשק הלאומי והחברה הישראלית.

כשתהיה ברורה לתנועת העבודה תמורת הדרך שהיא הולכת בה עתה יהיה עליה קודם כל לחנך ציבור מנהלים – והדבר כולל את כל דרגות הניהול – כדי שהמשק הציבורי יצליח. חינוך מנהלים הוא העיקר והדברים נאמרים בקצרה לא מפאת צדדיותם, אלא מפני שאין להכביר מילים על עניין ברור כל כך.

יש להיאבק נמרצות להפסקת מכירתן של חברות ממשלתיות, אולם סיכויי הצלחתו של המאבק מוגבלים, הן מפני שמפלגת העבודה אינה חזקה דיה בממשלת האחדות הלאומית והן מפני שחלק ניכר משריה בממשלה הם נושאי התפיסה שהביאה את הממשלה שבראשותה, עוד לפני המהפך, למכור לידיים פרטיות נכסים בעלי ערך רב מבחינה לאומית.

לכן חשוב מאוד להפנות את חברת־העובדים ההסתדרותית לרכישת מפעלים שהממשלה מוכרת. אין הצדקה בתביעה אל ההסתדרות שתרכוש מפעלים פרטיים כושלים. אם תעשה זאת – תיכשל. לעומת זאת רכישת חברות ממשלתיות משגשגות, ואלה מועמדות למכירה, היא אפשרות ריאלית ויש בה כדי למנוע הידרדרות של החברה הישראלית.

אם לא נשים סכר להידרדרות לא ירחק היום וגם קרקעות הלאום יעמדו למכירה ולספסרות בקרקע. מוטב לעצור בזמן.

ישראל והנשק הגרעיני (ב')

מה יש לכם בדימונה?

מאת אלי טייכר

גילויים בארצות־הברית על היכולת הגרעינית של ישראל היו בעשור השנים האחרון לרפלקס מותנה ביחסים שבין שתי המדינות. כל אימת שמבקש המימשל בוושינגטון לקדם עסקת נשק עם מדינה ערבית והשדולה הישראלית מגלה התנגדות, קיימת סבירות גבוהה שמסמך אמריקאי כלשהו על כלי נשק גרעיניים בישראל יודלף בטעות, ואחר כך תבוא התנצלות על הטעות

לעיסוק העיקש של מדינאים ועתונאים בעולם בתוכניות הנשק הגרעיני של ישראל מלאו בימים אלה 26 שנים. הוא החל בתשעה בדצמבר 1960, כאשר שגריר ישראל בוושינגטון דאז אברהם הרמן, שהיה חף כתינוק בדיוק מכל ידיעה בנושא, הובהל למחלקת המדינה ושם נאמר לו בשפה צחנת, כי המבנה הענקי, מוזר הצורה, ההולך ונבנה בדימונה אינו מפעל טקסטיל כפי שטענה ישראל ולא ייצרו בו גרביים ומכנסיים, כי אם כור אטומי העלול ללדת פצצה גרעינית. לפיכך התבקשה ישראל "לספק בדחיפות הסברים והבהרות על כוונותיה".

הרמן הנרעש לא ידע, כי עוד קודם שוזמן למחצית השעה של אי־נחת במחלקת המדינה, כבר כונסה הוועדה המשותפת לאנרגיה אטומית של שני בתי הקונגרס לישיבת חרום, כדי לשמוע מפי אנשי הסי־אי־איי כי "ישראל היא בדרך להיות המעצמה הגרעינית החמישית".

הידיעה נפלה על האמריקאים בשעה בלתי נוחה להלוטין: תקופת התפר בין נשיאים. בדיוק חודש קודם לכן נבחר ג'ון קנדי לנשיא ה־35 של ארה"ב, אך הוא אמור היה להיכנס לתפקידו רק כעבור חודש ב־20.1.1961. כנשיא לחודשי המעבר – "ברווז צולע" בעגה הפוליטית האמריקאית – כיהן עדיין איזנהאואר, שהיה טרוד באריזת חפציו ומימשלו מן הבית הלבן.

חמתם של האמריקאים בערה בהם משתי סיבות. ראשית משום שהאכילו אותם מעשיות, או בלשונו המעודנת יותר של ה"ניו־יורק טיימס" מה־20.12.60 "בקרב פקידי המימשל בארה"ב שוררת הרגשת תרעומת גלויה על ששתי ידידות בתחום היחסים הבינלאומיים – צרפת וישראל – הסתירו ממנה פרשה זו"; שנית, האמריקאים ביקשו בפשטות לבעוט בעצמם כיצד זה עלה בידי ישראל לבנות כור אטומי במשך שלוש שנים כמעט ושרותי המודיעין שלהם לא ידעו דבר. שמועות עיקשות בוושינגטון אמרו, כי קנדי הנזעם פיטר את ראש הסי־אי־איי. אלן דאלס שנה בלבד לאחר שנבחר לנשיאות, בגלל המחדל המודיעיני של הכור בדימונה. לפטר אותו קודם, אמרו השמועות, היה מביך יותר ממה שאפשר לשאת.

בינתיים חגגה התקשורת העולמית. "דיילי אקספרס" הלונדוני, למשל, (17.12.60) כתב כאילו הגיעה ישראל לשלב מתקדם בבניית פצצה אטומית. "דיילי מייל" לעומתו ציטט מומחים "הסבורים כי ישראל תהיה מסוגלת לפוצץ את הפצצה האטומית הראשונה שלה תוך שנה אחת". כפי שניתן היה לצפות, הצטרפה גם ברה"מ לחגיגה. בשידור רדיו מוסקווה בערבית (19.12.60) הוטלה כל האחריות לפרשה על ארה"ב, שאף האשמה כאילו סיפקה לישראל "פצצות אטום מבצעיות מוכנות".

בנסיון לבלום את הנחשול הגואה של שמועות, מעט עובדות הרבה דמיונות מסר בן־גוריון בכנסת (21.12.60) את ההודעה הבאה: "בנגב מוקם והולך כור אטומי למחקרי בדומה לכור שהוקם בהודו בעזרת קנדה. אבל ידיעות החוץ כאילו ישנו בישראל תהליך של ייצור פצצה אטומית הנה כזב וגם הכור בנגב משמש צרכי שלום בלבד".

גם האמריקאים שינו לפתע את טעמם. התברר להם כי נכנסו למילכוד. אם יפקפקו בהצהרות ישראל יקימו מדינות ערב מהומה רבתי. לפיכך נכנסו מחלקות הדיסאינפורמציה לפעילות נמרצת, ובעתונות האמריקאית והישראלית החלו צצות ידיעות כי פקידים אמריקאים החלו להבין שהסודיות שנקטה ישראל בבניית הכור שלה מקורה בשלוש סיבות: א. החשש מחרם ערבי והתערבות מדינות ערב אצל ספקים... ב. ישראל חששה שאם יתחדשו התקפות הפדאיון עשוי הכור להיות מטרה טבעית... ג. מנהג הסודיות שסיגלו לעצמם מנהיגי ישראל עוד בימים שפעלו בגטאות במזרח אירופה ובמחתרות הציוניות...

אלא שפרשת הפצצה האטומית הישראלית לא גוועה. נהפוך הוא: היא צברה תאוצה ופרסום גוברים והולכים. נזכיר רק אחת מעשרות פרשות המשנה שלה שזכו להד תקשורתי רב. זוהי פרשת העלמותם המסתורית של 100 ק"ג אורניום מועשר מחברת "נומק" מן העיר אפולו במדינת פנסילבניה. החברה היתה בבעלותו של ד"ר זלמן שפירו שתואר כ"יהודי תם וציוני נלהב".

ב"מעריב" מיום 23.1.78 – כשהמקור לידיעה הוא שירות ה"וושינגטון פוסט" נאמר, כי ב־11 בפברואר 1976 התקיימה בוושינגטון ישיבה בדלתיים סגורות לכמה מבכירי עובדיה של ועדת התיאום הבין־משרדית לעניינים גרעיניים. הוועדה שמעה עדות מפיו של קארל דאקט, שהיה אז במשרה השלישית בחשיבותה בסי־אי־איי: "מסמכים מסווגים של הוועדה על אותה ישיבה מגלים כי הסי־אי־איי ראה בשאלה אם אורניום מועשר הועבר ממפעל בפנסילבניה לישראל שאלה אקדמית כיוון שעד אז כבר פיתחה ישראל את היכולת הגרעינית שלה".

בעשור האחרון היו גילויים שמקורם בארה"ב על היכולת הגרעינית של ישראל לרפלקס מותנה – נוסח פבלוב והכלב – ביחסים בין שתי המדינות. כל אימת שהמימשל מבקש לבצע עסקת נשק עם מדינה ערבית כלשהי והשדולה הישראלית מתנגדת לה, או כל אימת שיש מתיחות מדינית או אחרת ביחסי ארה"ב־ישראל, קיים סיכוי גבוה מאוד שמסמך אמריקאי על כלי נשק גרעיניים בישראל יודלף "בטעות" ואחר־כך תבוא או לא תבוא התנצלות מוושינגטון בנוסח: "סליחה, טעינו".

כך למשל כתב מעריב 29.1.78 מפי כתבו בוושינגטון אז ועורכו כיום, עידו דיסנצ'יק, כי "סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב הודיעה אתמול כי היא מצטערת על פרסום תזכיר ממשלתי פנימי, שבו טוען הסי־אי־איי, כי ישראל כבר פיתחה כלי נשק גרעיניים. חשיבות המסמך, מציין דיסנצ'יק, גלומה בעובדה, כי זו הפעם הראשונה שמתפרסמת הערכה רשמית של הסי־אי־איי. הקובעת, כי ישראל פיתחה כלי נשק גרעיניים. הערכות מעין אלה היו עד עתה בחזקת שמועות בלבד, אך עכשיו נהפכו לרשמיות".

הגילוי הבוטה והמרחיק הלכת ביותר עד כה בעניין נשק גרעיני בישראל נעשה בשבועון "טיים" מיום 12.4.1976 וכך נאמר שם: "ל'טיים' נודע כי לישראל מאגר נשק גרעיני של 13 פצצות אטום, מורכבות, מאופסנות ומוכנות להיות מוטלות על כוחות אויב ממטוסי כפיר ופנטום בעלי מתקנים מיוחדים או מטילי יריחו... בשעה 10 בלילה בשמונה באוקטובר (1973) הודיע מפקד חזית הצפון אלוף יצחק חופי לממונים עליו: 'אינני בטוח כי נוכל להחזיק מעמד'... גברת מאיר נתנה לדיין רשות להפעיל את נשק יום הדין של ישראל... ואולם המצב בשתי החזיתות השתנה לטובת ישראל. 13 הפצצות נשלחו למחסנים במדבר ושם נשארו עד עצם היום הזה, מוכנות לשימוש"... ישראל, צריך להדגיש, הכחישה נמרצות את סיפורו של "טיים".

מה אומרים השכנים? ראש ממשלת מצרים מוסטפה חליל לעזר וייצמן – במהלך ביקורו של סאדאת בירושלים: "מה יש לכם לפחד, הרי אתם מצויידים בנשק גרעיני"... וייצמן: "אולי רמזו לי בכך בארידצון שהם באו לישראל גם מתוך החשש הזה שיש לנו נשק גרעיני – וכל עימות צבאי נוסף שידחוק את ישראל לקיר עלול להביא שואה על האיזור"... ערפאת מה הוא אומר? בראיון טלוויזיה עם מיודענו דיוויד פרוסט, ביוני 1977 הכריז ערפאת, כי "ישראל מחזיקה בין שבע לעשר פצצות אטומיות והיא מאיימת על מדינות ערב בפצצות אלה; באמצעות חלק מאמצעי התקשורת הנתונים לפיקוחה: שנה וחצי אחר־כך, בראיון שהוקלט בביירות והוקרן בטלוויזיה הרחיב ערפאת

(המשך בעמוד 8)

מכתבים למערכת דבר

הבאמת צריך לשאול אותנו?

עמוס גבירץ משפיים מתייחס במכתבו למערכת („דבר" 7.12.86) לפרשת וענונו ומשווה אותו למרטין לותר קינג ולסרבני מלחמת לבנון שהפרו את החוק מתוך מניעים מוסריים נעלים. מרטין לותר קינג, הוא כותב, הפר בצורה גלויה את החוק וגם ישב מספר רב של פעמים, עשה זאת בצורה אי־אלימה וכעת הוכרז יום הולדתו כחג לאומי בארה"ב וגם בישראל קראו רחוב על שמו.

ובכן הוא משווה את הבוגד השפל הזה שבמעשיו רצה לחשוף אותנו למזימות שכנינו בנסיונם להשמידנו בחשבם שיפרקו אותנו מכלי הגנה נאותים להרתיעם וכל זה בנימוק מוסרי, כביכול, נגד שימוש בנשק אטומי. לו היה איש בעל מוסר ומצפון כמסורבי מלחמת לבנון, יכול היה לסרב לעבוד במפעל המייצר נשק כזה ולא לחכות במשך זמן רב עד שיפוטר.

לו היה נשק כזה בידי קדאפי ואסד הם לא היו מהססים להטילו עלינו, אם רק היו בטוחים שלא תבוא תגובה מתאימה מצדנו. נשק כזה בידינו אם אכן ישנו, הוא כלי מגן ותו לא. הנשק היחידי שיש להשתמש בו כשיכלו כל הקיצים. הנהגת המדינה לא היתה ממלאת תפקידה, לו לא היתה עושה הכל לעמוד ביום צרה ועברה. האם באמת החבר הנכבד משפיים חושב שהיו צריכים לשאול אותי ואותו בנדון? זהו סילוף ועיוות של מושגים וערכים יפים וטובים.

יחיאל גלברד
נתניה

פתרון אחד: טרָאנספר

כבר זמן רב לא מובן לי מדוע אין מעלים על סדר־היום בעולם את רעיון הטראנספר (חילופי אוכלוסין); הרי היו כמה ביצועים מוצלחים כאלה בהיסטוריה.

השנים עוברות ואין התקדמות בשאלת פתרון בעיית העם הפלשתיני, ואולי ההיפך. למה לא יעזרו כל ארצות ערב לקלוט את ערביי פלשתין במדינת ירדן למשל? יעזרו לפתח את השטחים העצומים שם. את הכסף למיבצע כזה בוודאי אפשר לגייס בעולם, חסר הרצון בלבד!

יהושע מאיר
כפר רופין

חובה לתקן את החוק

בצער רב שמענו את פסק הדין בעניינה של ד"ר רות נבו מהסוכנות היהודית, שבו נאמר כי האשה חייבת לפרוש בגיל 60 במקום 65 – גיל שבו הגבר פורש ושזו „אינה אפליה". אם זו אינה אפליה, הרי באמת איני יודעת מה זו כן אפליה.

אם חשבנו שהאפליה נגד הנשים היא רק בחוק הדתי הרי התבדינו. האפליה לצערנו הרב טבועה כנראה יותר עמוק בציבור הרחב.

יש לערער על פסה"ד הזה הפוגע בנשים ומפלה אותן לרעה לעומת הגברים ולתת לד"ר רות נבו לפרוש כמו הגברים – בגיל 65, וכן חובה למגר את האפליה נגד הנשים במדינת ישראל וליישם בפועל את שוויון הזכויות גם לנשים.

זו בהחלט בושה למדינת ישראל שמפלים את האשה לרעה בחוק ויש לתקן עוול זה מיד.

שושנה בר
גבעתיים

יהודי טוב, מי הוא?

בדיונה המתנהל בנושא הגיור הרפורמי, הבענו דעתנו, (לא פעם) לפיה, אם הרבנות האורתודוכסית, 'תכניס' קצת מ„יופיפיותו של יפת, באהלו של שם" (היינו, קצת אסתטיקה ואתיקה) בנושאי קידושין, גירושין, גרות וקבורה, תצליח בכך להקהות בעקצים של התנועה הרפורמית, אולם, תנאי מוקדם לכך הוא להביא לתודעת העם את השקפת האמונים על ההלכה. בדברים להלן, אני תורם כמלוא הנימה לכך, אולם, יש להרבות בנרון, כתנה וכתנה.

ידוע הסיפור על אותו נכרי שביקש להתגייר על רגל אחת וכולם מתפעלים מההומניות של הלל אשר גיירו – גיור רפורמי – על רגל אחת. אבל, המעיין היטב בסוגיה הנ"ל במס' שבת דף ל"א, יווכח, כי תחילה גייר הלל את הנכרי (ויש להניח לפי ההלכה) ורק אח"כ אמר לו: „דעלך סני (מה ששנוא עליך), לחברך אל תעביד" (אל תעשה לחברך).

כל בר־דעת יבין כי דברים אלה אמורים לנכרי מתגרה, המבקש ללמוד כל התורה על רגל אחת, כי המעיין באותה סוגיה (כמה שורות לפני כן) יווכח לדעת, כי הלל אמר לגר: התורה שבע"פ, חשובה לא פחות מתורה שבכתב: „דעל־פה, נמי, סמוך עלי" (עיין שם).

ובאשר לאימרה: „דעלך סני" וגומ', כוונת התנא: בשלב הראשון, מספיקה מצוה פאסיבית־נגטיבית ובכך להיות אדם טוב. אבל „אידך" – כדי להיות יהודי טוב – „זיל גמור": תלמד לקיים גם מצוות אקטיביות־פוזיטיביות של: „ואהבת לרעך, כמוך". וכדי לקיים מצוה זו לכל אדם, בכל זמן ובכל מקום, חייבים לקיים גם „מצוות של בן אדם למקום" (לאלוהים) שמשמעותן מצוות שאינן תלויות בשפיטת ההגיון האנושי. רק בכך נוכל להימנע מלערוך סלקציות „הגיוניות" בקיום מצוות שבין אדם לחברו.

אם נקבל עלינו כל המצוות, גם של תורה שבע"פ, נחלק את הפסוק: „ואהבת לרעך, כמוך", לפי הפיסוק של מתקן טעמי המקרא שלפי חז"ל, הם בבחינת: „הלכה למשה, מסיני". אבל, אם לא נקבל ונרצה להיות רק „חכמים" (כמאמר האווילי: „בדרך אל תהיה צדק, תהיה 'חכם'...") נפסק הפסוק לאחר ו„אהבת", ונקבל פסוק מסולף, מעוות: ואהבת, לרעך כמוך.

רק אם החבר חכם, עשיר, יפה כמוך, (אשכנזי, או ספרדי כמוך) והגרוע מכל, השוביניזם של ה„דתיים": יהודי כמוך! מי שלומד הפסוקים בתורה לפי ה'הלכה', היינו לפי התורה שבע"פ, בפרספקטיבה הנכונה, מובטח לו להיות יהודי טוב.

אריה טהורי
בת ים

הרפו מפרופסור בן־סירה

לאור ההתקפה חסרת הרסן על פרופסור בן־סירה, אינני מסוגלת להשלים עם הדברים האמורים על אודותיו.

הנני אחות ותיקה. בעשותי ביקורי־בית נתקלתי בפציינטים רבים של פרופסור בן־סירה אשר הציל את מאור עיניהם והקדים תורים לניתוח כאשר נשקפה סכנה למאור עיניהם ללא כל תמורה כספית.

הרפו ממנו!!

ריבה רביקוביץ־פיינשטיין
תל־אביב

כנסת בת מאה חברים

איש מהנוגעים בדבר, אם לנקוט לשון המעטה, אינו חסיד רעיון הקטנתם של מספר חברי הכנסת. למונח דמוקראטיה יש אין ספור הגדרות. אף־על־פי־כן טרם מצאנו אסמכתא – ולו אצל גדולי המלומדים בתחום זה – ממנה ניתן להסיק שדמוקראטיה, למען חוסנה ותפארתה, זקוקה לבית נבחרים של 120 צירים דווקא, ולא מאה למשל.

הגדולה בדמוקראטיות בעולם, העצומה במדינות תבל, מסתפקת במאה חברי סנאט, התורמים את גודל ארצם והעולם כולו. יאמרו האומרים: שם יש להם גם בית שני – בית המחוקקים. אפילו כך, מדינה בת כ־250 מיליון תושבים יכולה להרשות לעצמה אפילו שלושה בתים, לעומת מדינה שיש בה 4 מיליון תושבים סך הכל...

גם מדינה עשירה לא היתה מוותרת על חיסכון של שישית ממשכורות חברי הכנסת. הקטנה פרופורציונאלית של מספר השרים, ביטול ה„מוסד" הקרוי „שרים בלי תיק", הקטנת מספר סגני השרים, הקטנת מספר חברי הוועדות, הקטנה יחסית של כל המנגנון המשרת את כל הנ"ל. אם מותר לפטר אלפי פועלים, מורים, פקידים ועוד ולדרוש מהנותרים העלאת הפריון, למה ייחסך מחברי הכנסת השרים את אשר הם דורשים מהזולת?

הקטנת מספר חברי הכנסת מעלה אוטומטית את אחוז החסימה ותגרום לכך שרק הטובים ביותר יכנסו אליה. כנסת קטנה יותר מבחינה מספרית תשמש נימוק מה לטפסלים הריקים המביישים אותה ואולי תקטין את מספר הנוסעים לחו"ל, מאימת הצבעות אי־אמון.

אני יודע שהדרישה להקטין את מספר החברים בבית הנבחרים שלנו אין לה כל סיכוי להתממש, כל עוד הדבר תלוי בחברי הכנסת עצמם, שאינם בושים להוסיף לעצמם אחוזים רבים למשכורתם, עת שנמצאים בקרבם כאלה המבקשים להקטין את הגימלה של הקשישים (ה„עשירים").

בבחירות הכלליות שתתקיימנה, ניתן גם לערוך משאל עם בנדון. אדרבא, אם דמוקראטיה היא ברוב עם, תנו לעם להכריע גם בעניין זה וחוקה על כולם שהוא יקבע את דעתו בלי שום פניות אישיות.

מרדכי און־יקר
תל־אביב

האם גם אצל הדתיים?

במשדר „מבט" בטלוויזיה ביום 23.12.86 הודיעו כי על פי חוק חדש שנתקבל בכנסת יחוייבו מוסדות ציבור כמו משרדים ממשלתיים, בתי משפט וכו' להניף את דגל מדינת ישראל דרך קבע.

באותה ידיעה נמסר, כי ח"כ מאיר כהן־אבידוב, יוזם החוק החדש, אמר, כי לדידו יום קבלת החוק הוא חג גדול אך את העוקץ הקנטרני של יוזמתו ביטא כשהוסיף שיילך לבקר ולהיווכח כי אכן מתבצע החוק בנצרת ובאום אל פחם.

מעניין אם הוא, כפטריוט ואיש דתי, יבדוק אם החוק מתבצע גם בבתי־הדין הרבניים, „בהיכל שלמה" וב„בית דין צדק" של העדה החרדית.

אליעזר בוכבי
גבעתיים

להיערך לקליטת עליה

לפני כשבוע הופיעה ידיעה בעיתון על מהנדס מבאר־שבע, עולה חדש מברית־המועצות, שהתאבד לאחר שלא הצליח זה 5 שנים למצוא עבודה. הממשלה והסוכנות מעיקות את מנהיגי המדינות ברחבי העולם למען העליה מברית־המועצות ולמען שיחרור אסירי־ציון.

נשאלת השאלה: ככה רוצים אנו לקלוט את העולים שיבואו אלינו? לא פלא הוא, שעולים המגיעים לווינה נושרים בדרך אלינו. האם זה משום ששמעו על קשיי הקליטה בארץ?

על שר הקליטה להתחיל לטפל בבעייה בכל האחריות כדי שנוכל לקלוט עליה בממדים גדולים כאשר זו תגל.

בנימין רוזנבלט
משמר השרון

הקבלה אומללה

הזדעזעתי עמוקות למקרא מכתבם של צבי ויהודה משי־זהב („דבר" 16.12.86) וביחוד מהמשפט: „דמו השפוך של הקדוש דהיהאן זועק אלינו מן האדמה", באיזו חוצפה ועזות מצח הם עושים הקבלה בין רצח ארלוזורוב ז"ל ורצח הבוגד דהיהאן.

זוכר אני את המאורע הזה ואני אז הלוך צעיר, חבר מפלגת „הפועל הצעיר", שהיתה ידועה במתינותה וכמפלגה פציפיסטית המתנגדת לכל פעולה אגרסיבית. מעולם לא היתה לי שייכות לרוויזיוניזם אך נשמתי לרוותה יחד עם כל היישוב בארץ (חוץ ממספר זעום ממרעיו) מהפעולה הזו.

הדבר היה צפוי מראש בגלל מעלליו הבוגדניים והפרו־בוקטיביים כלפי היישוב והתנועה הציונית. והתגובה הכללית היתה: „כן יאבדו".

לדעתי אין צורך להטט ממי באה ההשראה והפקודה למיבצע הזה: מז'בוטינסקי או ממנהיגי תנועת העבודה. את הרצח הזה עלול היה לבצע כל בחור וטוב בישראל מתוך דחף פטריוטי לאומי במובן „ובערת הרע מקרבך".

חיים אריסמן
חיפה

„לי זה לא יקרה"

בהתייחס לכתבה ב„דבר" מיום שני 22.12.86 של שלמה קרטר בעניין „הגידול החמור בתאונות הדרכים".

האמת היא שהתאונות הפכו „ללחם חקנו". לא עובר יום אחד מבלי שנראה ונשמע על הרוגים ונפגעים. מרבית תאונות הדרכים הן קטלניות וגורמות נזקים עצומים, בנפש וברכוש ראה את בעלי המומים – המשותקים – „בבית לוינשטיין" שברעננה.

למגינת לבנו למדנו לחיות עם נגע אומלל זה, כאשר כל אחד כמובן בטוח „לי זה לא יקרה".

מדוע שראש הממשלה לא יטיל על אחד מהשרים „בלי תיק" לקחת תחת חסותו את הטיפול בנושא?

חייבים להירתם ולתקן את הליקויים במערכת, כדי להביא לאלתר לירידה תלולה בקטל ובהרג בכבישי הארץ.

תמוה מאד מדוע משרדי החינוך, ההסברה, התחבורה והרבנות הראשית אינם משמיעים ברמה את קולם נוכח שפך הדמים האיום והמחריד.

מרדכי אופיר
ירושלים

טלוויזיה

5.30 הדלקת נר חמישי של חנוכה בהשתתפות מקהלת הילדים שליד האקדמיה ע"ש רובין שבירושלים.
5.34 „הגב לחדשות".
6.00 „שובה של האנטילופה" – פרק עשירי: „מקדש האבודן".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 „מקצועות מסוכנים" – סדרת תעודה בת 9 פרקים. כל פרק בסדרה עוסק במקצוע מסוכן ומיוחד במינו. פרק ראשון (תרגום ערבי־עברי).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 הדלקת נר חמישי של חנוכה – בקיבוץ נתיב הל"ה, עם חברי הקיבוץ. הקיבוץ נקרא על שמם של 35 בחורים שנפלו בקרב במלחמת השחרור, כאשר חשו לעזרת גוש־עציון הנצור. סיור גם בשני אתרי קרבות סמוכים מימי החשמונאים.
8.09 זוג או פרד – סדרת שעשועים.
8.35 „חיות מדברות" – סרט משעשע על התנהגות בעלי־חיים. הסרט מצולם בגן חיות בלווי קריינות של שחקנים.
9.00 מבט לחדשות.
9.40 מבט שני.
10.20 „שיגעון ושמו פוקסי" – פרק אחרון: „פוקס בארץ הפלאות".
11.05 „בית דין לילדים" – פרק שישי: „ילד המחשב". משפטו של ילד, גאון למחשבים בן 12, המעלים תכניות מחשב כנקמה בבית־ספרו. עד מהרה מתברר להארי סטון שמדובר בנער בודד.
11.30 „מצוקי של מקבי" – מבט אל חנוכה – המצודה הנזכרת במלחמת החשמונאים.
חדשות.

טלוויזיה לימודית

09.00 טלטקסט: עד כאן.
09.03 שעת כושר.
09.15 עוד סיפור: הבאר שבקצה העולם.
09.25 סינדרלה פינגווין: אנימציה בלא מלים.
09.35 תיאטרון אגדות עם: גני הבליף.
10.05 ילדי צוקי: פרק ג'.
10.45 על תבל ודק: פרקים ג'־ד'.
11.30 האלבטרוס: סרט תיעודי המנציח את נסיון הטיסה הראשון של תעלת לאמאנש.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 הקמצן: גירסה דרמטית למחזה הקלאסי של מולייר.
4.00 שביל באמצע שביל בצד: טיול לנחל פולג.
4.15 רובוטריקים, פרק 5.
5.00 ערב חדש.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – ביזה: סימפוניה בדו מג'ור (תז. שוויץ המערבית/א. אנסרמה); מוצרט: קונצ'רטו לאבוב בדו מג'ור ק. 314 (מ. בודג'/הסינפוניאטה הישראלית/ג. שריף); היידן: רביעיית כלי־קשת ברה מינור, אופוס 76 מס' 2 „רביעיית הקווינטות" (הרביעייה הישראלית החדשה); פרנק: הסימפוניה ברה מינור (תז. פריס/ד. ברנבוים).
09.00 קונצרט בוקר – באך: סוויטה מס' 1 בדו מג'ור לתזמורת (תז. קאמר/ד"פ. פאיירז); רוסיני: הפתיחה „לבלוכית" (התז. הפילה. המלכותית/ק. פאייסה); ברליוז: הפתיחה „בנבנוטו צ'ליני" (התז. הפילה. הנידרלנדית/פ. בולה); סזאר פרנק: סונטה בלה מג'ור לכנור ולפסנתר (י. פרלמן/ו. אשכנזי); וייטאן: קונצ'רטו לכנור מס' 4 ברה מינור (י. פרלמן/תז. פריס/ד. ברנבוים); דביסי: סונטה לחליל ויולה ונבל (א. שהם/ל. חן/ר. מעיין); מאהלר: סימפוניה מס' 4 (ב. הייטינק/תז. קונצרטגבאו/א. אמלינג).
13.05 בהאזנה נינוחה – היידן: קונצ'רטו במי־במול מג'ור לחצוצרה (הלמוט וובייס, חצוצרה/הסולנים מזגרב/ אנטוניו יניגרו); אריאגה: רביעיית מיתרים בלה מג'ור (רביעיית רומנובסקי); לקלייר: סונטה ברה מג'ור (מוניקה האגט, כנור בארוק, כריסטופר הוגווד, צ'מבלו); י.ס. באך: פרטיטה מס' 2 לפסנתר בדו־מינור 826 (מרתה ארגריך, פסנתר); מוצרט: חמישית הקלרינית בלה מג'ור, ק. 581 (סאבינה מאייר, קלרנית ורביעיית פילהרמוניה מברלין).
16.00 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש, מנצח: חואן פבלו איסקיירדו; סולן: פיטר פראנקל; גלוק: הפתיחה „איפיגניה באאוליס"; שומאן: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת, אופוס 54; שומאן: ערבסקה; צ'רלס אייבס: „שאלה ללא מענה"; סטרווינסקי: „צפור האש", סויטה מתוך הבאלט.
17.30 מוסיקה מן העבר הרחוק.
18.00 דיוקן – לולי.
20.05 הדלקת נר ששי של חנוכה ומעוז צור.
20.10 אינטרלודה.
20.27 מגישים שיר.
20.30 התזמורת הפילהרמונית הישראלית – קונצרטי היובל, מיצירות: נעמי שמר, פוצ'יני, קרייזלר, מוצרט, היידן, חדיד, סרסטה, שירים עממיים ספרדיים, זאלים, דוב זלצר, סוזא; מנצח זובין מהטה, סולנים: ר. אלכסנדר, סופראן, פ. קוזואר, מצו־סופראן/ש. מינץ, כנור, י. פרלמן, כנור.
23.00 מחזורי יצירות – באך: הקונצ'רטי לצ'מבלו עפ"י ויואלדי: קונצ'רטו ברה מג'ור (ב.ו.ו. 976); היידן: מבחר מן הדיברטימנטי לבריטון, ויולה וצ'לו; מנדלסון: הטוקטה לצ'לו ולפסנתר, סונטה מס' 2, ברה מג'ור, אופוס 58.

„אבות עם"; פינות שונות.
15.00 תולדות.
16.05 מועדון שעון הזהב – מעולמו של האדם המבוגר.
17.12 קריאה מספר הספרים.
17.20 האוניברסיטה המשודרת. „תרבות המבנה בתקופת היישוב המנדטורי": „תרבות הבוגרה הנוער".
18.06 הדלקת נר ששי של חנוכה ומעוז צור.
18.11 למתנדבים בעם.
19.05 שאל כעניין.
22.05 חבר מאותו כוכב – בשידור חי.

רשת ב'

18.06 הדלקת נר שישי של חנוכה ומעוז צור.
18.11 למתנדבים בעם.
18.16 מי יגלל – שירים ומקראות לנוער.
19.35 מוקד לעניני צבא והבטחון.
20.05 „משפחתוכה" – מסיבת חנוכה עם משפחת עוזרי.
21.05 שיר לדרך.
22.05 מגישים את הכסטון בהשתתפות קהל – שידור חי.

רשת ג'

18.06 הדלקת נר שישי של חנוכה ומעוז צור.
18.11 הצעקה האחרונה.
20.05 לי ולך.
21.05 צליל מכוון.
23.05 גימל חי – שידור ישיר.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
16.54 הדלקת נר שישי של חנוכה עם ריקה שיפרית עוברת אגף השיקום בהדסה.
18.05 „עד משודר" – מגזין לעניני צבא וביטחון.
19.05 מבט עולמי – סיכום אירועי השבוע האחרון והלפת בנושאי חוץ.
20.05 שיקום.
20.55 פינה חמה לבכי.
21.30 אוניברסיטה משודרת – העידן הגרעיני – פרק בהיסטוריה מטריית – פיתויים גרעיניים.
23.55 „שיחות חצות" – עם העיתונאית בינה אוסף.
00.05 צפרי לילה קלאסיות.

קולנוע

תל־אביב
אלנבי: עסקה ללא רחמים 9.40, 7.15, 5, 2.30
אוגריל: הורה לנעורים 9.30, 7.15, 4.30
סינן (אלנבי לשעבר): ואיפה העדינות?! – לצואלו! 9.40, 7.30, 5
ת.א.ש. – חצות
קולנוע מכוכב אחר 11.00 בבקר
בן־יהודה: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: אותנטי פשוטו 9.30, 7.15
גת: קטיפה כחולה 9.30, 7.15, 4.45
דיזנגוף 1: מכבסה יפהפיה שלי 9.40, 7.15, 4.45
חבורת אופני B.M.X 3, 1, 11
דיזנגוף 2: מונהליזה 9.40, 7.15, 4.45
כלבת הים המחובת 3, 1, 11
דיזנגוף 3: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40, 7.15, 4.45
שלא נדע מצרות 3, 1, 11
דקל: פרנקנשטיין הצעיר
למבוגרים בלבד 9.30, 7.15
דרייב־אין: גבור מגוע אחר 7.15
פולטרגייסט II 9.30
סקס 12.00
הוד: גבור מגוע אחר 9.30, 7.15, 4.30
עוץ לי גוץ לי 2 – 11.30
בית ליסין: בננות 11.15 בלילה
11.15 בלילה
חן 1: חטיפה בעימה 9.45, 7.30, 5
תעתועי שחור הזקן 2.40, 12.25, 10.30
חן 2: גלשוע אתמול היום 9.45, 7.25
בעקבות החרב הקסומה 5.00, 2.30, 12.30, 10.30
חן 3: בשרות האל 9.45, 7.30
תעתועי שחור הזקן 5.00
עליסה בארץ הפלאות 2.30, 12.30, 10.30
חן 4: דונה פלור בשואה לשניים 9.45, 7.30
חברי הדרקון אליוט 5, 2.35, 12.30 10.30
חן 5: שובו של הנוסע השמיני 9.45, 7.05
הפיראטים 5, 2.40, 12.35, 10.30
לימור: בלגן מאדגן 9.30, 7.15, 4.30
תקלה מופלאה 2, 11
לב 1: הגבל הבודמי 9.40, 7.30
לב 2: בעקבות הכרך 9.40, 7.30
לב 3: אתולו 9.40, 7.20
לב 4: מסע לאושר 9.30, 7.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15
סינמה 1: מחיר הסקס 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 4.30
ספרדיה: סגור לרגל שיפוצים
פאר: ג'ינג'ר ופרד 9.30, 7.15
פריז: את מכוכב אחר 9.30, 7.15, 4, 2, 12, 10
הפרחחים 11.30
צפון: המשימה 9.30, 6.50, 4.30
תמוז – רמת־אביב: כל אהבותי 9.40, 7.30, 5
פריץ החתול – חצות
שחף: חנה ואחותיה
תכלת: כולם נפלו על הראש 9.30, 7.00, 4.30
9.30, 7.15, 5
תל־אביב: שוטר ללא חוק 9.45, 7.45
עוץ לי גוץ לי 6, 4, 1, 11
הקלנוע (בית ציוני־אמריקה) ברוזים 9.30, 7.15, 4.30

ירושלים
אדיסון: קומנדו 10.30 בבקר
המשימה 9.15, 7.00, 4.30
אדיסון 1: כל אהבותי 9.00, 7.00, 4.30
חברים צמודים 12.30
קרטה קיד II 10.30
אורנע: עסקה ללא רחמים 9.00, 6.45, 4.30
בית אגרון: הדרדסים באים 3.00
ציטי ציטי בנג בנג 4.30
סיפורו של אלוף 6.15
קרמר נגד קרמר 8.15
מועדון ארוחת בוקר 10.15
שנת הדרקון – חצות
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: אותנטי פשוטו 9.15, 7.00
הסיפור שלא נגמר 4.30, 11.00
אור 2: רומן במבוכיות 9 – 7 – 4.30
שגעון של אבא 10.30 בבקר
גיל אור: עליזה בארץ הפלאות 12.30, 10.30
חטיפה בעימה 9.15, 7.00, 4.30
כפיר: חנה ואחותיה 9.15, 7.15
עוץ לי גוץ לי 5.30, 4.00, 12.30, 10.30
סמדר: העלול קטלני 9.15, 7
עדן: שוטר ללא חוק 9, 7, 4.30
רון: גבור מגוע אחר 9.00, 7.00, 4.30
מיטשל: משפט הנשרים 9.15, 7.00

חיפה
אורה: המשימה 9.00, 6.30, 4.00
אורלי: הגבל הבודמי 9.00, 6.45
אמפיתיאטרון: שוטר ללא חוק 9.15, 7.00, 4.30
ארמון: עסקה ללא רחמים 9.00, 6.45, 4.30
חן: כולם נפלו על הראש 9.15, 6.45, 4.30
מאי: חטיפה בעימה 9.15, 7.00, 4.30
רון: משפט הנשרים 9.00, 6.45
עוץ לי גוץ לי 4.00, 12.30, 10.30
רב גת 1: גבר ואשה לאחר 20 שנה 9.15, 6.45
תעתועי שחור הזקן 4.30, 12.30, 10.30
רב גת 2: כל אהבותי 9.15, 7.00, 4.30
הפיראטים 15.35, 10.30

קרית־ביאליק
סביון: קוד הרעם 9.15, 7.00
כבוק: חטיפה בעימה 9.15, 7

קרית־חיים
בית העם: חנה ואחותיה 9.15, 7.00
היובל: שובר הלבבות 9.15, 7

קרית־ים
ציון: לאורך כל הלילה 9.15, 7.00

קרית־מוצקין
אורות: אהבה בשחקים 9.30, 7.00

אשדוד
אסתר: אהבה בשחקים 9.30, 7.15
אשדור: עסקה ללא רחמים 9.30, 7.15

אשקלון
אסתר: יפה בורור 9.30, 7.30
כאזה: קוד הרעם 9.30, 7.30
רוזה: שובו של הנוסע השמיני 9.30, 7.00

באר־שבע
חן: משפט הנשרים 9.30, 7.30, 4.30

בת־ים
עצמאות: שוטר ללא חוק 9.45, 7.45
עוץ לי גוץ לי 6, 4, 11

עכו

הרצליה
היכל: משפט הנשרים 9.45, 7.45
עוץ לי גוץ לי 6, 4, 11
מלון דניאל: תקלה מופלאה ב־5 בלבד

עפולה
כוכב־תירון: צרות גדולות
בצ'ינה סאון 8.30

חולון
ארמון: צרות גדולות
בצ'ינה סאון 11.30 בבוקר
מגדל: חטיפה בעימה 9.10, 7.15
מגדלים קרית שרת: שבט רב המערות 9.30, 7.15, 4.00
סבוי: המשימה 9.40, 7.30
עוץ לי גוץ לי 6, 4, 11
רינה: משפט הנשרים 9.30, 7.15

טבריה
אביב: שתי אצבעות מצידון 9.15, 7.15

כפר־סבא
עמל: אהבה בשחקים 9.15 – 7
עוץ לי גוץ לי 5 אחה"צ
חן: שובו של הנוסע השמיני 9.15, 7.00

לוד
אורלי: פולטרגייסט II 9.15, 7.15
נח ויתן: צרות גדולות
בצ'ינה סאון 9.15, 7.15, 5.00

נהריה
הוד: שתי אצבעות מצידון 9, 6.45

נתניה
סמודיה: עליזה בארץ הפלאות
11 בבוקר
שבט רב המערות 9.15, 7, 5
שרון: עסקה ללא רחמים
5.00, 7.00 9.15
פרי פופינס 11 בבוקר

קרית־אונו
שובו של מקבוע 6.30
כתום הגוף 8.00

פתח־תקוה
שלום: ארבע מקצוענים בשליחות הקסמה 9.30, 7.15
היכל 1: עוץ לי גוץ לי 5, 3, 1, 11
משפט הנשרים 9.30, 7.15
היכל 2: אותנטי פשוטו 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: חורה לנעורים 9.30, 7.15, 4.30

ראשון־לציון
נעמן: שובו של הנוסע השמיני 9.30, 7.15
ראשון: רעם הגינג'ה 9.15, 7.00

רחובות
בית העם: רעם הגינג'ה 8, 6
חדר: חנה ואחותיה 9.15, 7.15
חן: עסקה ללא רחמים 9.15, 7.15

רמת־גן וגבעתיים
אראלה: המשימה 9.40, 7.15, 5.00
ארמון: עסקה ללא רחמים
9.40, 7.15, 5
לילי: חנה ואחותיה 9.30, 7.15
הדר: משפט הנשרים
9.30, 7.15, 4.30
רב גן 1: חטיפה בעימה 9.45, 7.25
תעתועי שחור הזקן
10.30, 12.35, 2.40, 4.45
רב גן 2: גלשוע אתמול היום
9.40, 7.20
[illegible]
10.30, 12.30, 2.30, 4.35
רב גן 3: קטיפה כחולה 9.40, 7.15
[illegible]
10.30, 12.30, 2.30, 4.35
רב גן 4: גבר ואשה לאחר 20 שנה
9.40, 7.10
בעקבות החרב הקסומה
10.30, 12.30, 2.30, 4.40
שביט: שבט רב המערות 9.30, 7.15

רמת־השרון
כוכב: נילס הולגרסון
11 בבוקר, 4 אחה"צ
יפה בורור 7
חושים של אלמו 9.30

רעננה
אורות: קרטה קיד II 9.30, 7.30

רמלה
אורך: מחול השמש ניגה
9.30, 7.30, 5

עכו
אורגווה: תרגיל לשוטרים
מתקדמים 9, 7

רכוש ספר מספרית דבר

מה יש לכם בדימונה?

(המשך מעמוד 7)

קמצא את המאגר הישראלי וטען כי בידיה 12 – 15 פצצות אטום".

ידידנו הסנטור מניו־יורק, פטריק מויניהאן, ולשעבר שגריר ארה"ב באו"ם, מה הוא אומר? „טוב שלעולם נדע כי לישראל יש 10 עד 20 פצצות אטום; כיוון שלאיש לא יהיו עוד אשליות לגבי העלול להתרחש"...

הציבור הישראלי מה הוא אומר? רוב הציבור היהודי בארץ היה רוצה שלישראל יהיה נשק גרעיני והרוב בציבור גם סבור שאכן יש לישראל כבר פצצות גרעיניות – משאל פורי ביוזמת הארץ מ־25.3.76.

מילות סיכום: התגובה הישראלית הקלאסית „לא נהיה ראשונים" וכו' טעונה שינוי או לפחות שיפוץ מן היסוד. בעולם של לווינים, חיישנים, רחרחנים ושאר מיכשור אלקטרוני סופר־מתוחכם נמצאת התגובה „הכל אירשם בין הגיהוץ לבין האיוולת".

1. „הארץ" 20.12.60.
2. „ואשינגטון פוסט" 19.12.60 מפי כתבו הראשי של העתון צ'למרס רוברטס.
3. „מעריב" 20.3.81.
4. „הארץ" 1.7.77.
5. „הארץ" 4.12.78.
6. „הארץ" 26.3.76.

היה מנוי על
קווים המשרד   קווים הדפוס
ותבטח קבלתם לביתך
לרגל מבצע המנויים הגדול שאנו עורכים
אנו מציעים לך – גליון דוגמא בחינם!
של "קווים המשרד" או "קווים הדפוס" בהתאם למחירוך
"קווים הדפוס" – כתב עת לאומנויות הגרפיות, מדווח לך אחת לחודשיים על ההתפתחויות בדפוס, על כל ענפיו, ניר, הפצה לאור, עיצוב גרפיקה, כתבות, תחקירים, חדשות, ידיעות מהארץ והעולם.
"קווים המשרד": יוצא לאור אחת לחודשיים. בו כתבות, תחקירים, חדשות וידיעות מהארץ ומהעולם בנושאים המעניינים אותך במשרד.
• כמו כן תצטרף לך הזמנה לרכוש את "קווניר" – המדריך השנתי העיסקי למשרד, למפעל ולדפוס.
חתום על "קווים" ועל מדריך קווים
זכור!
• מחיר מנוי אחד על קווים המשרד 48 שקל חדש (12 גליונות).
• מחיר מנוי אחד על קווים הדפוס 48 שקל חדש (12 גליונות).
• מחיר המדריך השנתי קווים למפעל, למשרד ולדפוס 15 שקלים חדשים.
• מחיר מנוי אחד על קווים המשרד וקווים הדפוס סה"כ 96 שקל חדש (12 גליונות).
• קווים המשרד, קווים הדפוס ומדריך קווים – 100 שקל חדש.
לכבוד
קווים המשרד, קווים הדפוס
רח' הרצל 77 ת.ד. 29678 ת"א – 61296
* אני מעוניין במנוי שנתי. ____
** רצ"ב המחאה מספר ____ ע"ס ____ שקלים.
שם המנוי ____ שם משפחה ____
חברה ____ תפקיד ____
רח' ____ מס' הבית ____
ישוב ____
מיקוד ____ טלפון ____

עירית כפר־סבא
מכרז פומבי על משרה פנויה של
מהנדס העיר
דרישות התפקיד: תכנון הבניה בשתוף עם אדריכל העיריה, רישוי עפ"י חוק התכנון והבניה ותקנותיו, עבודות צבוריות – סלילת רחובות, תיעול וביוב ...
הכישורים הדרושים: תעודת הסמכה כאינג'ינר אזרחי ...
שיעור המשרה: משרה מלאה.
דרגת המשכורת: תיקבע לפי דירוג מהנדסים בהתאם לכישורי המועמד.
על המועמדים בעלי הכישורים הדרושים להגיש מועמדותם בכתב למזכיר העיר תוך ציון קורות חיים, נסיון במקומות עבודה קודמים והמצאת העתקי תעודות ממלצות, לא יאוחר מיום 9.1.87.
יצחק ולד
ראש העיריה

مكان الأصل

או.אר.אס שרותי כח אדם

למפעל בטחוני במרכז הארץ
דרושים:

★ **מיבנאי מטוסים**
★ יוצאי ח"א עם נסיון בעבודה.
★ שרות צבאי מלא.
★ פרופיל מ־72 ומעלה.
שכר גבוה, ארוחות חינם, תנאים סוציאלים מלאים, עבודה לתקופת זמן ממושכת.
הסעות מאיזור חדרה בצפון ועד אשדוד בדרום, לתושבי ירושלים תוסדר הסעה יומית, לתושבי חיפה והצפון ולתושבי הדרום יינתן דיור חינם.

★ **חשמלאים מוסמכים**
בעלי: תעודת הסמכה ונסיון שרות צבאי מלא.
עבודה במרכז הארץ בחוטי לוחות.

★ **עוזרי חשמלאים**
שרות צבאי מלא.
רשיון חשמלאי עוזר ונסיון מתאים.
עבודה בחציבת נקודות והנחת כבלים.
★
המועמדים המתאימים יפנו לראיון עליהם להביא — פנקס מילואים, פנקס שבי, תעודות לימוד, אישורים ממקומות עבודה קודמים, רצוי.
כיכר אתרים 134 ת"א
טל. 03-202460

מיבנאים
יוצאי חיל האויר
אנו מחפשים אותכם
לעבודה מיידית במפעלים ביטחוניים באזור המרכז וירושלים
המתאימים יקבלו שכר בהתאם לכישורים ותנאים סוציאלים מלאים. (חופש, הבראה, ימי חג, ימי מחלה, מתנות חג, ביגוד, ביטוח מנהלים, תגמולים, הסעות וארוחות).
פנו עוד היום לסניפינו:
תל־אביב: רח' גורדון 88, טל' 222268, 245541, 03-240878
ירושלים: רח' בן יהודה 7, טל' 222111, 02-242801
רחובות: הרצל 187 בפסג', טל' 08-455904
אשדוד: רוגוזין 8, טל' 33844, 055-32221
דנאל
החברה לשירותי כח אדם
תל־אביב • ירושלים • באר־שבע
רחובות • אשדוד

בגיר קרית־גת
דרושים
דוגמנים
בעלי נסיון
הנתונים: היקף חזה 100 ס"מ, היקף מותן 86 ס"מ, היקף ירכיים 106 ס"מ, גובה 176 עד 186 ס"מ.
בדבר פרטים להתקשר לטלפון 051-873968 בין השעות 7:30 עד 16:30

לחברה העוסקת בייצור תפאורות ומפעל ארועים
דרוש
מנהל עבודה קליבר
כישורים: ניהול צוות עובדים גדול
עמידה בלחצים
רקע טכני ניהולי כולל נסיון מוכח
העבודה בשעות חריגות
למתאים שכר גבוה
לתאום פגישה נא לצלצל לטלפון 03-210538

דרושים
1. מחסנאי צעיר
אחראי וישר עם נכונות לעבודה קשה בעל רשיון נהיגה. תושב ת"א והסביבה בלבד.
2. דיילות מכירה
לעבודה ברשתות השיווק בשעות אחה"צ (אפשרות לסטודנטיות במשרה חלקית).
בפרטים נא לפנות לטלפון 03-788573, 792998

לבית חרושת סריגמיש – מפעל לטריקו
דרושות
עובדות מקצועיות ובלתי מקצועיות
לכל סוגי מכונות התפירה
שעות עבודה במשמרת בוקר מ־7 עד 3.30 אחה"צ (אפשרות לגמישות ולחלקי משרה לאמהות) או למשמרת מ־3.30 עד 8.00 בערב.
1. הזדמנות לעובדות בלתי מקצועיות ללמוד מקצוע.
2. ארוחת בוקר מוגשת במקום.
3. אווירה נעימה.
תנאי עבודה מהטובים במשק.
הסעות מחוץ לגוש דן.
לפנות למנהל כח־אדם, שולה, רח' הרכבת 32 ת"א ליד התחנה המרכזית התחבורה נוחה, טלפון 377746

אסם
תעשיות מזון בע"מ
דרושים/דרושות
נהגים מחלקים/ נהגות מחלקות
להובלת תוצרת וחלוקתה
★ בעל/ת רשיון נהיגה על משאית מעל 15 טון
★ 10 שנות לימוד לפחות
★ מגורים בגוש-דן
נא לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים, לת.ד. 1578 תל-אביב 61015, עבור "נהג מחלק".

למחלקה לביטוח ישיר
דרוש/ה
פקיד/ת תביעות
שליטה בשפה האנגלית
עדיפות לבעלי נסיון
לפנות לטלפון 03-623485
מגדה חברה לבטוח בע"מ

עיריית כפר־סבא
מכרז פומבי על משרה פנויה
של מהנדס העיר
הדרישות התפקיד: תכנון ובניה בשתוף עם אדריכל העיריה, רישוי עפ"י חוק התכנון והבניה ותקנותיו, עבודות צבוריות – סלילת רחובות, תיעול וביוב וכדומה, עריכת אומדנים, מפרטים וחוזים, אשור חשבונות לקבלנים, ניהול ופיקוח שוטף מתמיד על צוות מחלקת ההנדסה, השתתפות בישיבות, ניהול מו"מ עם גורמי פנים וחוץ, הכנת תכניות ואומדנים לפרוייקטים שנתיים ודו־שנתיים.
הכישורים הדרושים: תעודת הסמכה כאינג'ינר אזרחי מטעם מוסד טכנולוגי גבוה, תעודת רישום בפנקס מהנדסים ואדריכלים בענף של הנדסה אזרחית, כושר הבעה בע"פ ובכתב בעברית רהוטה (רצויה ידיעת השפה האנגלית), כושר ניסיון בארגון, פקוח ובתכנון עבודות בתחומי הנדסה אזרחית.
שיעור המשרה: משרה מלאה.
דרגת המשכורת: תיקבע לפי דירוג מהנדסים בהתאם לכישורי המועמד.
על המועמדים בעלי הכישורים הדרושים להגיש מועמדותם בכתב למזכיר העיר תוך ציון קורות חיים, נסיון במקומות עבודה קודמים והמצאת העתקי תעודות והמלצות, לא יאוחר מיום 9.1.87.
יצחק ולד
ראש העיריה

לחברה ארצית גדולה
דרושים
בירושלים ובחיפה
קבלנים עצמאיים
להתקנת אינסטלציות גז
בעלי רשיון עבודה בגז
ורכב מתאים.
על המעוניינים להתקשר טלפונית בירושלים מר נדיר טל. 02-223331 בחיפה מר מירוז טל. 04-660126 או למר זאבי טל. 03-614551

קבוצת מפעלי „גלי"
למפעל ההנעלה בראשל"צ
דרושים:
1. טכנאי ייצור
עם רקע בטקסטיל
לניהול מתפרה.
2. עובדי ייצור
לעבודה ב־3 משמרות
מועמדים מתאימים יפנו לטלפון 03-9631010.

לעתון מצל"ח
דרושים
רכזי סוכנים
באיזור הצפון והדרום
★ בעלי נסיון ברכש מודעות
★ בעלי יכולת ארגון וניהול
★ בעלי רכב
★ לעבודה במשרה מלאה
לפרטים 03-337192/6 (לי־אור).

מועצה מקומית כפר יונה
דרוש:
עובד קדם נוער
במשרה מלאה (במסגרת היחידה לקידום נוער)
הדרישות: נסיון בעבודה עם נוער מנותק, נכונות לעבודה בשעות בלתי שגרתיות.
הכישורים: מדריך מוסמך בעל 5 שנות ותק או עובד סוציאלי אקדמאי בתחום קרוב.
לפרטים נוספים נא לפנות למנהל הלישכה לשרותי רווחה או למזכיר המועצה בטלפון 4–053-685381.
א. דרעי יו"ר המועצה

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללימודי חוץ
המרכז בתל־אביב
דרושה
פקידה־כתבנית
הדפסה מעולה בעברית.
רצוי גם במעבד תמלילים.
לפנות: הטכניון, המדור ללימודי חוץ, רחוב ליסין 14, תל־אביב, טלפון 262134.

Melia מליה Mpt
Mpt Wholesale Division of
Melia International Travel Organization
למחלקה הסיטונאית
תיירות יוצאת (OUTGOING)
דרוש/ה
TOUR OPERATOR
עם נסיון.
לתאום פגישה: טלפון: 03/243321.

לתיכון מקיף אורט „יד גיורא"
הרצליה, טל' 052-551614
שד' שבעת הכוכבים
דרושים
1. מורה לפיסיקה (20 ש"ש)
2. מורה לאנגלית
(20 ש"ש – ילדי עולים – 3 הודעות)
3. מורה לאלקטרוניקה
(חצי משרה)
4. טכנאי אלקטרוניקה
(חצי משרה).

לרשת מלונות בזל
Basel Group Hotels
דרושים
למלון קונקורד (★★★★)
מנהלת משק
בעלת נסיון
לפנות: 03-659241
למלון בזל (★★★★)
עובד נקיון משק —
לפנות לגב' מלי סביר
בר־מן – לפנות למר ישראל דביר טל' 03-244161
למלון טל (★★★★)
חדרניות, טבחים
לפנות למר גבי דרור טל' 03-455281

לחברת אלדטה מחשבים בע"מ
דרושים
★ **אנשי מכירות** – גיל 38 – 25, נסיון קודם במכירות ורצוי בתחום ה־PC, בעלי רכב.
★ **מדריכה להוכנות משרד ממוחשב** – רקע בעבודה על מחשב PC.
★ **מנהלת משרד – בעלת יוזמה ואחראית** – גיל עד 33, נסיון 3 שנים במזכירות, הדפסה עברית אנגלית.
נא לפנות: אלדטה מחשבים בע"מ טל' 9240031, 03-9234062

שופר־סל
לסניף רמת־אביב
דרוש מחסנאי
אין צורך בניסיון קודם – הכשרה תינתן במקום.
המעוניינים מתבקשים לפנות אישית ביום רביעי 31.12.86, בין השעות 08.00 – 10.00 למחלקת כ"א, בית שופרסל, רח' רוטשילד 79, פ"ת. אוטובוסים: 49, 50, 51, 62, 66.

ג.א.ש.
שרותי תוכנה
משווק לטוטוס
בישראל
דרוש:
איש מכירות
1. ידע בתוכנה מחשבים.
2. נסיון קודם.
טלפון: 03-234976

דרוש
סוכן
להברה המשווקת מוצרי עזר לענף הקונפקציה
03-652721 03-657383

דרוש
סגן מנהל מחלקת הקצבות הפיתוח
הגדרת התפקיד:
1. טיפול בבקשות הסיוע של רשויות מקומיות
2. אחריות על הביצוע הממוחשב של תקציב הפיתוח
3. טיפול בפעילות השוטפת של המחלקה
4. פיקוח על צוות עובדי המחלקה
רקע הנדרש:
השכלה גבוהה באחד מהתחומים הבאים: כלכלה, סטטיסטיקה או מחשבים.
נסיון בעבודה עם מערכות מחשב ופיקוח על צוות עובדים
תנאי התעסוקה:
דרגות 6 – 8 של דרוג המח"ר.
על המעוניינים לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים.
על הבקשות להגיע עד יום ה' – 8.1.87 למפעל הפיס, ת.ד. 7819, ת"א 61070, עבור סגן מנהל מחלקה.

דרוש
קבלן שלד
לעבודות מקלטים ויסודות
בישוב ברקן
לפנות טל' משרד 3–03-493582
ובבית – 03-5051372 לעמוס, גנות

בית־הספר התיכון המקצועי
ויצ"ו
(מיסודה של ד"ר מאיה רוזנברג)
רחובות • ארלוזורוב 18, ת.ד. 55
דרוש/ה
מורה להוראת חשבונאות ומתמטיקה
לקבלת פרטים נא לפנות למזכירות בית הספר טל' 08-451596

לבי"ח אסותא חדש בתל־אביב, דרושים
★ פקיד קבלה לילה
רצויה ידיעת השפה האנגלית
יועדף בעל נסיון.
★ שליח
למשרה מלאה, אפשרי פנסיונר
להתקשר בי"ח אסותא מח' כ"א,
טל' 240185 שלוחה 213

לקו מנחה מידע פיננסי בע"מ
החברה המובילה בהספקת מידע בורסאי
דרוש
אחראי על תחום ניתוח ופרסומים
כישורים: ★ בוגר בכלכלה ומינהל עסקים.
★ ידע בתחום ניירות ערך.
★ יכולת ניסוח מעולה בעברית.
המישרה דורשת עבודה בשעות לא שיגרתיות.
לקביעת ראיון: 03-290466 03-291416

לפרוייקט בניה (6000 מ"ר)
דרוש
הנדסאי/מהנדס בנין
נסיון 2–3 שנים בהקמה ובפיקוח על קבלני שלד וגמר
לפנות בכתב־יד בצרוף קורות־חיים ונסיון קודם, ת.ד. 11333 ת"א, מ. 61112, עבור 610.

דרוש עורך
לעתון טכני
בעל כישורים עתונאיים
למשרה מלאה – 5 ימים.
תנאים טובים למתאים.
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 10800 רמת־גן, 52006.

מנת דם
היום
לאדם

היפרכל פתח־תקוה
דרושים
★ קופאיות
★ עובדי/ות מאפית
★ עובדי/ות מח' הלבשה
★ העבודה במשמרות בוקר ואחה"צ לסירוגין
★ אין צורך בניסיון קודם – הכשרה תינתן במקום
★ תנאי שכר משופרים.
המעוניינים מתבקשים לפנות אישית למנהל היפרכל פתח־תקוה, מול בי"ח בילינסון.

לקבוצת **השמירה** בע"מ
סניף תל־אביב
דרוש
מפקח אזורי
★ נסיון בניהול צוות עובדים גדול
★ כושר ארגון
★ בעל רשיון נהיגה
★ בעל טלפון בביתו
העבודה רבת אתגר ועניין, בלתי שיגרתית, מצריכה מהעוסק בה מסירות, נאמנות, ושעות עבודה מרובות.
מועמדים תושבי גוש־דן יפנו לקביעת ראיון לטל. 03-651051 לעליזה.

למפעל תעשייתי
דרוש
★ מנהל־חשבונות
עם נסיון בהפעלת מחשב ובתעשיה
★ פקיד/ת הנה"ח
ידע בהפעלת מחשב
+ קורספונדנציה באנגלית
נא לפנות ישירות לחברת **„ברברה וולף" בע"מ רעננה,**
אזור התעשיה, העמל 38

לחברה מסחרית בהקף ארצי
דרושים
עוזר לניהול כספים:
– ידע ונסיון בתחום־ניהול כספים
– תארים מוסמכים וקשר עם בנקים
– יכולת עבודה ועמידה בתנאי לחץ
– עדיפות לבוגרי כלכלה / מינהל עסקים / חשבונאות.
המעוניינים יפנו בכתב לת.ד. 8751 ת"א – ימו לאגף כח־אדם בצרוף תולדות חיים ונסיון קודם ויציינו על גבי המעטפה משרה (1) או (2)
– סודיות מובטחת –

ליומאר טקסטיל בע"מ
דרושים
1. מנהל/ת חנות
למוצרי טקסטיל ובדים עם נסיון.
להתקשר לטל' 03-652231
2. פקידה
עם נסיון
להתקשר לטל' 03-661431.

שרותי „ארגל"
שיווק לבתי מלון ומסעדות
דרושים
אנשי מכירות
עד גיל 35 דוברי אנגלית, רכב – רצוי
טלפון: 03-5464443

דרוש/ה
מפעיל/ה מסוף למחשב
רצוי עם נסיון
בעל השכלה תיכונית
לפנות לת.ד. 9155
מיקוד 61091 בתל־אביב

לאינסטרקון בע"מ דרוש
טכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה
לאחזקה ותיקונים של מחשבים ציוד תקשורת ופקסימיליה. נסיון במערכות דומות חיוני.
טלפון 03-611161

עוזר תקציבאי
רצוי בוגר מוסד אקדמי
דרוש לחברת פרסום בתל־אביב
לפנות לירון טל. 03-281824

יותר טוב מנפאואר
ליום עבודה מלא ולתקופה ממושכת
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
סוג 2, 3, מדופלם/ת, מנוסה ועצמאי/ת.
למועמד/ת המתאים/ה מובטחים: עבודה מעניינת, שכר גבוה וכל התנאים הסוציאליים כחוק.
בן־יהודה 12, א'־ה', 08:00—14:00
טל: 284128, 03-298877
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
ירושלים • תל אביב • חיפה • באר שבע • רחובות

סהר
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מחשבה אחת קדימה
דרושים:
1. פקיד/ת ביטוח חיים
★ בעל/ת נסיון בביטוח חיים
★ הדפסה במעבד תמלילים C.P
2. פקיד/ת תביעות
★ נסיון בטיפול בתביעות
★ נסיון בעבודה על מסוף
★ רקע בהנהלת חשבונות
משרה מלאה 5 ימי עבודה
נא להתקשר לטל. 03-640418

קופ"ח מאוחדת
לסניפנו ברחובות
דרושות
סייעות לרופא שיניים
בעלות נסיון
המעוניינות מתבקשות לפנות למנהל הסניף רחוב בנימין 23 רחובות טלפון: 4–08-457991 או לגברת אולגה טלפון 08-652345.

דרושה
אשה
דוברת עברית, ספניולית ו/או צרפתית.
★ לחברה וללוויה (עם לינה).
★ לאשה מבוגרת בריאה.
★ במרכז תל־אביב.
★ ★
★ התחלת העבודה מיידית.
★ למתאימה תנאים נוחים וטובים.
טלפון בשעות אחה"צ והערב: 03-260613, 03-251593

ל„ידי זהב"
דרוש
צעיר נמרץ
בעל השכלה מקצועית ורקע טכני
טלפון: 03-200592.

למרכז רפואי הרצליה
דרושות
אחיות
עם נסיון, הסמכה של קורס בטיפול נמרץ, ידע בפענוח א.ק.ג. העבודה לפי שעות
לפנות לטלפון: 052-548574/19/20

למשרד לתכנון כבישים
דרושים
שרטטים/ות
טכנאים/ות
בעלי נסיון
למשרה מלאה
לפנות 03-455214

לכפר הנופש כינר
דרושים
★ טבח
אחראי משמרת
★ עוזר טבח
בפרטים נא להתקשר 067-63670

בחור אינטליגנטי
לעבודה במחסן לאספקת ציוד מדעי
בעל רשיון נהיגה.
052-540247

דירות

○ בבבלי רם הדר חדשה 85 ,3.5, 4, 5 ובטבאות, משרד מכירות 19.00 ‎-11.00 14.00 ובשבתות 9.30. 463242 455241 444266

■ בראשון-לציון בנוה הד־רים, בבנות, 134 מ״ר מטבח־רס בניה גבוהה, החל מ־ 68,000 דולר, כולל מקום .03-283341 03-959556

דירה להשכרה

דירה למכירה 2-2½ חדרים

דירה למכירה 4 חדרים ויותר

דירה למכירה 3-3½ חדרים

דירה למכירה 1-1½ חדרים

קבלנים מציעים

ת״א-יפו

שרון

חולון-בת-ים

מגרשים

משרדים

עסקים

מבני תעשיה

מחסנים

אולמות

חנויות

הצעות עבודה

דירות ברוהטות

חדרים מרוהטים

דירות בשרון

ביקוש דירות

■ מעוניין לשכור 4 חדרים במערות קיא/ ב באיזור טוב בבנמ״סכא מינימום לשנתיים .052-31588 (#3891)

■ המקום לא מתאים כוח ע״י זה מצחום 3 חדרים

■ הסוף בקרן מכור פרגונוג לייש מקומות ב״90 שיוק בלבד (#9808) 03-885-885

مكان الأصل

חוק הודעות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. המפרסמים צפויים לעונש על פי החוק.

מחסנאים

מוכרים/ות

■ להברת יבוא מוצרי מזון דרוש עוזר מנהל, בעל ניסיון. 03-824302 (#8503) 03-824914

■ לבית אופנה מעצב/ת מוכרים/ות ועצמאים. 446251 ובערב 252901 (#3835)

■ למחלקת אביזרי רכב מוכרים/ות דרושים ש.ע. ברי קרי/ אוחויים. 03-252115 (#3910)

פועלים/ות

■ דרוש מוסך עוזר רישום ניסיון 1 לקבוצת 2+1 בי. 03-371551-2 (#8405)

עובדי מתכת

■ מפעלים לעבודות מסגרים מיומנים, תנאים טובים. 03-203052-3 (#8487)

■ הזמנות מתחילה לעבודה קבועה. 221214 (#8442)

■ מתלמדות/ כלהורות בע"י לבדיקת ניסיון לעבודה בירידה. 221214 (#8350)

שומרים

שרותי אחיות

שליחים

הנהלת חשבונות

■ מנהל חשבונות סוג 2 ה"י ידע התאמות חשבונות, קשורה ממחשבים. 03-203052-3 (#8474)

■ שירותי השמה ומכון לקבוצות הבריות מסורות, מקים, מאורים. 7513854 (#8249)

טכנאים הנדסאים

■ אלקטרונאים בעלי ניסיון להרכבה ותיקונים לעבודה בירידה. 221214 (#8440)

■ הנדסאי אלקטרוניקה בעל ניסיון לעבודה בענף המיזוג לעבודה זמנית. 221214 (#8428)

חשמלאים

■ ל.א.ת.י דרושים: 1. חשמלאי מוסמך 2. חשמלאי ראשי 3. עוזר חשמלאי (#8447) 03-203052-3

עובדי יהלומים

ספרים/ות

נהגים

עוזרות ומטפלות

גזירה/תפירה

■ מקבלת מפקידות תפירה. 03-383822-3 (#8545)

■ טכנאים מתחום קרם תפירה, עבודה מתחילה. 03-706342 (#8488)

■ לחברה תיירות 119 ת"א 03-839151 (#8335)

■ למפעל אופנה בת"א 03-835154 (#8297)

■ דרושות עובדות מקצועיות. 8:00-14:00 (#8288) 03-837724

■ למלון קלבוון דרושות תמרונות. 03-281467 (#3913)

■ לחברת אשראי דרושה פקידות לטפל. 03-805215 (#3893)

■ מחזירה עצמאית בעלת ניסיון בשיווק והפעלת מחשב. 03-497346 (#4018)

■ מחזירה עצמאית בעלת ניסיון בשווק והפעלת מחשב. 03-497346 (#3893)

פקידים/ות

■ ליבוא מקצוע דרושים קופאים, אנגלית. 03-656032 03-658454 (#8539)

■ מכבע הגבוה בישראל לעבודת ניירות: בנבי ברק, קלדנות, המלגות. תל-אביב 03-624144 052-444342 (#8525)

■ פקידה כללית יחידה ברמת ת"א. 03-203853 (#8431)

■ קלדניות מנוסות להדפסה. 03-203052-3 (#8451)

■ קלדניות מנוסות להעברה. 03-345287-8 (#8443)

סיטרואן

■ בהזמנות מראש סיטרואן בי.אס.איי סלאם (1380) 38,000 1984 15,600 (#4058) 03-858102

סימקה-קרייזלר

פולקסוואגן

רוצים לקנות

רהיטים

פורד

■ מזרנים 248 ש"ח, מיטות 50 ש"ח, ספות 65 ש"ח, 03-821785 (#8523) 03-836089

■ נבר שיש לב, אנ.די.אפ. 18 מ"מ, 18.60 03-371547 03-381817 (#8518)

ביאט

■ פיאט 127 1988 4 דלתות פי.אל מפוארת (#8458) 03-5520104

מקררים

וידאו טייפ

כלי נגינה

הלוואות

תקלאות

מזגני אוויר

ריפוי והדיה

פיז'ו

רנו

השכרת רכב

וולבו

טלבוט

טנדרים

לנצ'יה

מסחריות

מרצדס

סובארו

סוזוקי

סיאט

■ בהזדמנות בב.מ.וו 316 1987 03-225217 (#3821) 03-235824

אאודי

■ מבצע אאודי 80 1600 1987 03-235824 (#3829) 03-225217

אוטוביאנקי

אופל

■ במחיר מבצע קדט אופל 1300 1600 03-231305 (#3822) 03-235824

אימצינטי

אלפא רומיאו

אמריקאיות

ב.מ.וו.

■ 1977 1800 אוטומטית מזגן 03-249273 (#8265)

■ בהזדמנות ב.מ.וו 316 1981 03-859007 (#3844)

■ מבצע במחירים מיוחדים ב.מ.וו 316 1987 03-225217 (#3826) 03-235824

דייהטסו

מכוניות

■ הגיעה מרצדס. 03-825718 03-839653 03-825666 (#8243)

חלפי רכב משומשים

מציעים לאוורר

ציפוי אלומיניום

קופות השמה

שרותי מכלות

הובלות

ידיעות

דירות להשכרה

דירות למכירה 4 חדרים

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דירות למכירה 2-2½ חדרים

דירות מרוהטות

עסקים

משרדים

מטבעות ומדליות

ספרים

שרותים כלליים

תנורי אפיה

פוליש ונקיון

ציוד תקשורת

הלוח הכללי

להפצת מוצר הדגל בכל הארץ דרושים סוכני מכירות

הכנסה גבוהה וקבועה מובטחת בתמורה לעבודה רצינית. אך ורק לבעלי רכב מסחרי מדגמי 82 ומעלה.

נא לפנות: ישראליסק בע"מ - יצרני ספרקלטה 03-202332

למוסך יצוא דרוש מנהל חשבונות סוג 2 בעל ניסיון, לעבודה בת"א טל' 03-204630 ,03-203595

هكذا من الاصل

דו"ח חקירת פרשת השב"כ • דו"ח חקירת פרשת השב"כ • דו"ח חקירת פרשה

לא ניתן לקבוע כי שמיר ידע על ההוראה להמתת המחבלים ועל הסתרת העובדות ושיבושי החקירה

ביום 18.5.86 מסר היועץ המשפטי לממשלה פרופ' י. זמיר תלונה למפכ"ל המשטרה, לפיה הובא לידיעתו מידע הנותן יסוד לחשד בדבר עבירות פליליות שעברו אנשים הממלאים תפקידים בשרות הבטחון הכללי (פרטי התלונה מובאים במכתבו של היועץ המשפטי לממשלה מתאריך 9.3.86 [נספח א]).

נשוא התלונה מתייחס לארועים בלילה שבין 12 ו־13 לאפריל 1984 הקשורים בחטיפת אוטובוס נוסעים על ידי 4 מחבלים והשתלטות כוחות הבטחון עליו באזור דיר־אל בלח, ארועים אשר זכו לכנוי „פרשת אוטובוס 300".

ביום 25.6.86 העניק נשיא המדינה חנינה לארבעה אנשי שב"כ, ביניהם ראש השב"כ, על המעשים נשוא תלונת היועץ המשפטי לממשלה. למשטרה הוגשו תלונות נוספות בקשר לארועי אוטובוס קו 300 לפי סדרן הכרונולוגי כדלקמן:

- תלונת עו"ד זכרוני מתאריך 24.6.86 (מסמך י"א).
- תלונת ח"כ שריד מתאריך 25.6.86 (מסמך ט').
- תלונת עו"ד גל בשם ח"כ י. שריד מתאריך 4.7.86 (מסמך י"ג).
- תלונת עו"ד פ. לנגר בשם משפחות המחבלים מתאריך 11.7.86 (מסמך ט"ו).
- תלונת עו"ד מ. חשין בשם רפי מלכא מתאריך 22.6.86 (מסמך כ"ה).

לאחר מתן החנינה הוגשו מספר עתירות לבית המשפט העליון בבג"צ 428/86 ואח' שעניינן סמכות החנינה של הנשיא בטרם הרשעה וקיום חקירה בארועים נשוא פרשת אוטובוס 300.

● „התרשמותנו היא, כי אנשי השב"כ שהיו בשטח ביום האירוע הכבידו על המשטרה במשימתה ולא תמיד דייקו בדבריהם."

ביום 15.7.86 מסר היועץ המשפטי לממשלה י. חריש לבית המשפט העליון הודעה, שניתנה על דעת מפכ"ל המשטרה, שלפיה תחקור המשטרה בתלונות שהוגשו לה בפרשת אוטובוס 300.

ביום 10.7.86 לאחר החלטת הממשלה שלא להקים ועדת חקירה ממלכתית מינה מפכ"ל המשטרה ניצב ד. קראוס צוות חקירה מיוחד בראשותו ובפקודו. בשלב ראשון החל צוות החקירה באיסוף החומר אך נמנע מלחקור עדים עד מתן החלטת בית המשפט הגבוה לצדק בעתירות הנ"ל, וזאת בשל חוסר הוראות באשר לתוקפן של החנינות. צוות החקירה של המשטרה החל בחקירת עדים ביום 10.8.86.

ביום 18.9.86 העביר מפכ"ל המשטרה את חומר החקירה ליועץ המשפטי לממשלה י. חריש.

ביום 23.9.86 מינה היועץ המשפטי לממשלה מר י. חריש צוות בדיקה בראשותו, בצוות נכללו:

- יהודית קרפ – המשנה ליועץ המשפטי לממשלה.
- עדנה ארבל – פרקליטה מחוז מרכז.
- י. אל־אסוף – ממונה בכיר על חקיקה ויועץ לשר המשפטים.

הצוות החל בבדיקת החומר ביום 23.9.86.

ראוי לציין את הקושי האובייקטיבי של קיום חקירה במקרה זה. בנושא החקירה מעורבים בכירי השב"כ שהינו אחד מהגופים הממלכתיים החשובים במדינה.

אופי הגוף ונוהג פעילותו מכתיבים לו התנהגות של שמירה מוחלטת על מידור וסודיות. אנשיו במסגרת פעילותם ותפקידיהם מחוייבים ומורגלים בשמירה על סודיות. לפי מיטב ידיעתנו השב"כ כגוף מעולם לא נחקר על־ידי המשטרה. מאז האירוע ועד חקירת המשטרה עבר זמן רב והחלק הגדול של הנחקרים מסר עדויות בהזדמנויות קודמות. ראוי לציין, שחלק מהנחקרים שימשו בתפקידי חקירה ויעוץ משפטי בשב"כ, עובדה המוסיפה כשלעצמה קושי בניהול החקירה.

התרשמותנו והתרשמות המשטרה, כפי שיפורט בהמשך, היא שאנשי השב"כ שהיו בשטח ביום האירוע הכבידו על המשטרה במשימתה ולא תמיד דייקו בדבריהם. הדברים מתבררים במיוחד על רקע עדויותיהם בהזדמנויות קודמות.

קושי נוסף נבע מהעובדה שחלק מהנחקרים הינם בעלי תפקידים בכירים ביותר במדינה ביניהם ראש הממשלה ושרים בכירים, כשחלק מהחקירה התייחס לשיחות שלפי הנטען נוהלו לעתים בארבע עיניים ולא היו מתועדות כלל.

● החוקרים: „בשיטתיות נמנעו אנשי השב"כ להעיד בפנינו על חלקם בהכאת המחבלים"

למרות הקשיים שמקצתם פורטו לעיל נראה לנו שצוות החקירה של המשטרה עשה כל שביכולתו בזריזות וביעילות בלי להסוף כל בדיקה או חקירה, תהא קשה בכל שתהא, שעשויה להביא לבירור הפרטים וידיעת הנתונים בדרך להגיע לחקר האמת.

החקירה היתה סודית ומסווגת והחומר סווג במשטרה כ„סודי ביותר". בהתחשב בסיווג החומר מובאים בחלק זה של חוות הדעת, העובדות, קטעי העדות והראיות שלדעתנו אין גילויים פוגע בבטחון המדינה ואשר חלקם כבר פורסם ברבים. איסור פרסום חלקה השני של חוות הדעת נראה לנו דרוש לשם שמירה על בטחון המדינה ועל יחסי החוץ שלה.

בהתחשב באמור יצויין שמם של המעורבים על פי מפתח שמות (נספח ד').

בדיקת חומר החקירה ע"י צוות הבדיקה של היועץ המשפטי נעשתה בעיקר בהתיחס לשתי שאלות:

- האם יש בחומר החקירה ראיות מספיקות לאישום אדם פלוני.
- האם קיים אינטרס ציבורי בהעמדתו לדין.

עמדו לנגד עינינו הנחיות היועץ המשפטי 51.051 מיום 1.12.85 ופסיקת ביהמ"ש העליון באשר לשיקולי התביעה הכללית. הזמן שעבר מאז האירוע, הבדיקות שנערכו ע"י ועדת זורע ובלטמן, העמדת חלק מהאנשים לדין ובעיקר מתן החנינות ע"י נשיא המדינה לגבי חלק מהנחקרים היה בהם כדי לקשור את ידי צוות הבדיקה ולהשפיע על המלצותיו כפי שיבואר במהלך חוות הדעת.

השתלשלות האירועים עד לחקירה המשטרה

ואלה עיקרי העובדות המפורטות במכתבו של היועץ המשפטי לממשלה, כלשונו, על מה שהתרחש ביום 12.4.1984, אירוע הידוע בשם פרשת אוטובוס בקו 300:

„באירוע זה חטפה קבוצה של ארבעה מחבלים אוטובוס של אגד בקו 300 ואיימה על חיי הנוסעים בו. האוטובוס נעצר על ידי כוחות הבטחון ליד דיר־אל בלח בחבל עזה. עם שחר ביום המחרת פרצו אנשי צבא לתוך האוטובוס. בעקבות האש הראשונה נהרגו שניים מן המחבלים. שני המחבלים הנותרים הוכו בידי חיילים מיד עם הפריצה כדי להממם, בשל חשש שיפעילו את מטען חומר הנפץ שהיה בידיהם, ולאחר מכן הורדו חיים מן האוטובוס. עם יציאתם מן האוטובוס ובדרכם אל שדה החיטה הסמוך נראו שני המחבלים כשהם מובלים על ידי אנשי כוחות הבטחון, ואף צולמו על ידי עתונאים. מאוחר יותר הודע באופן רשמי, כי גם שני המחבלים שהוצאו חיים מן האוטובוס, מתו.

ועדת זורע – זיכוי תא"ל מרדכי

לאחר שנתעוררה תביעה לחקור את נסיבות מותם של שני מחבלים אלה, הקים שר הבטחון משה ארנס ועדת חקירה לפי סעיף 537 לחוק השפוט הצבאי, תשט"ו־1955. הרכב הועדה היה כדלהלן:

אלוף (מיל) מאיר זורע, יו"ר וג. עובד בכיר בשרות הבטחון הכללי (להלן: „ועדת זורע").

על הועדה הוטל, בכתב המינוי שלה „לקבוע את העובדות בקשר לסיבת מותם של המחבלים, להסיק מסקנות ולהמליץ המלצות, לרבות מסקנות והמלצות בתחום האישי".

על יסוד החומר שבפניה הוציאה ועדת זורע ביום 20.5.84 דין וחשבון שסווג כסודי ביותר.

על יסוד דו"ח ועדת זורע הוחלט על דעתם של ראש הממשלה ושר הבטחון לערוך חקירה כדי לברר את החשד בדבר ביצוע עברות בקשר למותם של שני המחבלים שהוצאו חיים מן האוטובוס. כיוון שהמעורבים באירוע נמנו על גופים שונים הוחלט להקים צוות חוקרים בראשותו של פרקליט המדינה, יונה בלטמן ובהשתתפות נציגים של הצבא, המשטרה ומשרד המשפטים. הצוות מונה על ידי היועץ המשפטי לממשלה ביום 4.6.1984 (להלן: „צוות בלטמן") ושר המשפטים ניסים הסמיך לצורך זה את יונה בלטמן ואת חיים לירדן, סגן בכיר לפרקליט המדינה כחוקרים לפי פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות).

צוות בלטמן גבה הודעות בתוקף סמכותו על פי החוק מן המעורבים בארוע, ובכללם אנשי שרות הבטחון ואסף ראיות נוספות. בחודש יולי 1985 הגיש פרקליט המדינה את דו"ח הצוות ליועץ המשפטי לממשלה.

המסקנות העיקריות של הצוות מפורטות במכתבו של היועץ המשפטי לממשלה (נספח א' כנ"ל).

עם קבלת דו"ח צוות בלטמן החליט היועץ המשפטי לממשלה כדלקמן:

- להעביר את מסקנת הצוות הנוגע לתא"ל יצחק מרדכי אל הפרקליט הצבאי הראשי כדי שיפעל בתוקף הסמכות המוקנית לו לפי חוק השפוט הצבאי.
- להעמיד חמישה מאנשי השב"כ לדין משמעתי.
- להעמיד שלושה אנשי המשטרה לדין משמעתי.

הפרקליט הצבאי הראשי החליט להעמיד את תא"ל מרדכי לדין בפני קצין שיפוט באשמה של התעללות לפי סעיף 65 לחוק השפוט הצבאי. בהתאם לכך הועמד תא"ל מרדכי לדין ביום 16.8.1985 בפני אלוף (מיל) חיים נדל, אשר מצא את תא"ל יצחק מרדכי זכאי בדין.

● הקשיים שהועמדו בדרכם של הבכירים לחשיפת האמת אינם ניתנים להצדקה בנימוקים של בטחון המדינה.

בהתאם להחלטת היועץ המשפטי לממשלה הועמדו חמשת אנשי השב"כ לדין בפני בי"ד למשמעת של עובדי שירות הבטחון הכללי והמוסד למודיעין ותפקידים מיוחדים שהוקם לפי צו שירות המדינה (משמעת) (שרות הבטחון הכללי והמוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים) תשל"ט – 1979.

בה"ד למשמעת נתן פסק דין ביום 6.9.85 ובו מצא את כל הנאשמים זכאים בדין.

לאחר זיכויו של תא"ל יצחק מרדכי ושל חמשת אנשי השב"כ ובהתחשב בכך שלפי חומר הראיות לא ניתן היה לייחס לשלושת אנשי המשטרה שהיו מעורבים בענין זה אלא האשמות קלות באופן יחסי, החליט היועץ המשפטי דאז פרופ' י. זמיר שאין הצדקה לקיים את ההליכים המשמעתיים נגד אנשי משטרה אלה.

מחאת בכירי השב"כ

בהמשך מכתבו למפכ"ל מפרט היועץ המשפטי לממשלה פרופ' י. זמיר כי הגיע אליו מידע לפיו העובדות בנוגע למותם של שני המחבלים בכל הנוגע לחלקם של אנשי שב"כ בארוע זה שונות לחלוטין מן ההודעות והעדויות שניתנו על ידי אנשי שב"כ בפני ועדת זורע, צוות בלטמן ובה"ד למשמעת.

נתברר ליועץ המשפטי לממשלה כי שלושה עובדים בכירים בשב"כ הביעו במסגרת השב"כ מחאה חריפה על התנהגותם של אנשי שב"כ מסוימים בפרשה זו ובמיוחד על התנהגותו של ראש השב"כ, ותבעו את התפטרותו. היועץ המשפטי לממשלה הוא שזימן אליו את שלושת אנשי השב"כ כדי לשמוע גירסתם, דבריהם הוקלטו ועיקריהם נרשמו.

שמות אנשי השב"כ הבכירים, תפקידיהם ועיקרי תלונתם מפורטים במכתבו של היועץ המשפטי לממשלה (נספח א') (להלן: „הבכירים") היועץ המשפטי לממשלה מציין עוד במכתבו כי השמיע בפני ראש השב"כ את הדברים ואלה לא הוכחשו על ידו. בקשתו לשמוע את גירסתם של היועצים המשפטיים של השב"כ נדחתה בשל סירובם להופיע בפניו.

היועץ המשפטי לממשלה מפרט במכתבו את הדברים שבהם יש משום ראיה לכאורה בדבר ביצוע עברות פליליות חמורות על־ידי אנשי השב"כ ומבקש מהמפכ"ל להורות על חקירה משטרתית כמקובל.

מחומר החקירה עולה כי בשלב הראשון לאחר שזומנו שלושת עובדי השב"כ הבכירים ליועץ המשפטי לממשלה נמנע מהם הדבר עפ"י הוראת ראש השב"כ ורק כעבור מספר שבועות ופגישות שקיים היועץ המשפטי לממשלה עם ראש הממשלה וראש השב"כ (בחלקן השתתפו עוזריו הבכירים) ניתנה ל„בכירים" הרשות להעתר להזמנת היועץ המשפטי לממשלה.

פרוט הפגישות בנושא פרשת האוטובוס קו 300 בין ראש הממשלה והיועץ המשפטי לממשלה לפני הגשת התלונה למשטרה מצוי בסכום שנערך על־ידי אל"מ ע. נבו מזכירו הצבאי של ראש הממשלה. (נספח ד').

כפי שכבר צויין, על דעת היועץ המשפטי לממשלה והמפכ"ל עוכבה החקירה. בתאריך 10.7.86 הורה המפכ"ל על הקמת צוות חקירה מיוחד בראשותו, אשר עסק בשלב ראשון באיסוף חומר החקירה הרלבנטי מועדת זורע, צוות בלטמן ופרטיכל הדיונים בבה"ד למשמעת של השב"כ.

כאמור בתאריך 23.6.86 העניק נשיא המדינה חנינה לראש שרות הבטחון הכללי ושלושה מעובדיו לגביהם התייחסה תלונת היועץ המשפטי לממשלה, „מכל העבירות הכרוכות בפרשה המכונה אוטובוס 300 מלאחר הארוע בלילה שבין ה־12 וה־13 1984 ועד לחתימת כתב זה".

החנינה לפני העמדה לדין הועמדה בבקורת בג"צ 428/86 ואח' כפי שהוזכר לעיל; ביום 6.8.86 החליט בהמ"ש הגבוה לצדק ברוב דעות כי החנינות שניתנו על ידי נשיא המדינה לאנשי השב"כ שרירות וקימות.

צוות החקירה של המשטרה אשר נמנע מלזמן עדים עד למתן ההחלטה בבג"צ כפי שכבר הוזכר חידש את פעילותו מיד לאחר ההחלטה בבג"צ והחל בחקירה שוטפת.

במהלך חקירת המשטרה העניק נשיא המדינה חנינות לשבעה אנשי שב"כ נוספים ביום 24.8.86 (שמותיהם וחלקם בפרשת ארועי אוטובוס 300 [נספח ח']).

נושאי הבדיקה

חקירת המשטרה התרכזה בבדיקת ארבעה נושאים עיקריים:

- מידת מעורבותם של אנשי השב"כ (בנוסף לאחרים) בפגיעה במחבלים בעת הורדתם מהאוטובוס ועד להוצאתם מאזור הארוע.
- בפקודת מי ועל ידי מי חוסלו המחבלים.
- בדיקת מכלול הארועים וההוראות למתן הודעות ועדויות שקריות בפני ועדת זורע וצוות בלטמן וביה"ד למשמעת של השב"כ (החפוי).
- בדיקת מעורבותו ואחריותו לפעולות החיפוי.

חשוב להביא את התרשמות צוות החוקרים לגבי עדות אנשי השב"כ בפניהם בנקודה זו. הדברים מובאים בלשונם: „אנשי השב"כ עמדו כחומה בצורה על גירסאותיהם כפי שנמסרו בפני החוקרים והרשות השופטת, לפיהן לא היכו ולא ראו אף אחד מאנשי השב"כ שמכה את המחבלים. (למעט י. אשר הודה בכל התהליכים הקודמים ואף בפנינו כי נתן סטירה לאחד המחבלים). יצויין כי עדויותיהם אלה של אנשי השב"כ עומדות בניגוד ובסתירה לעדויות אחרות שנגבו על ידי ועדת זורע וצוות בלטמן...

בשיטתיות, נמנעו אנשי השב"כ להעיד בפנינו על חלקם של חבריהם בהכאת המחבלים".

אין לנו אלא להביע את צערנו כי למרות החנינות לאנשי שב"כ ולמרות התוצאות הקשות שאירעו בעקבות מעשי החפוי שיפורטו בהמשך, נאלצה המשטרה להגיע למסקנה הנ"ל.

בנושא זה גם על פי המלצת המשטרה אין מקום להעמיד לדין אדם כלשהו מהמעורבים.

כאמור נגד חלק גדול מהמעורבים בפרשת אוטובוס 300 מוצו ההליכים. חלקם הועמדו לדין בפני שופט צבאי ובה"ד המשמעתי של השב"כ וזוכו, לגבי שלושה אנשי משטרה נסגר התיק על ידי היועץ המשפטי לממשלה. אחד עשר אנשי שב"כ קיבלו חנינה מידי נשיא המדינה וביניהם ראש השב"כ.

נותרה אפוא ראויה לדיון שאלת אחריותם של המעורבים בפרשת קו אוטובוס 300 טרם נתברר עניינם.

כאן כבר המקום להדגיש את שאינו שנוי יותר במחלוקת:

- תלונת היועץ המשפטי לממשלה פרופ' י. זמיר אומתה במלואה על ידי הראיות שנאספו במהלך החקירה ונתמכת בודאי בחנינות שהעניק נשיא המדינה לאנשי השב"כ.
- על פי חומר החקירה והודאות הנחקרים ניתן לקבוע כי עדויות „הבכירים" אינן משפיעות על קביעת העובדות וניתן לקבוע ממצאים ומסקנות חד משמעיים גם ללא עדויותיהם של „הבכירים".

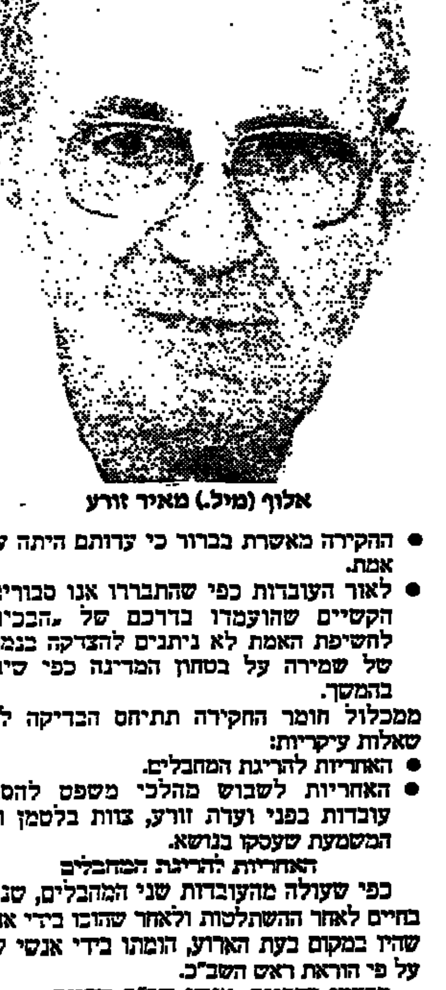
אלוף (מיל.) מאיר זורע

- החקירה מאשרת בברור כי עדותם היתה עדות אמת.
- לאור העובדות כפי שהתבררו אנו סבורים כי הקשיים שהועמדו בדרכם של „הבכירים" לחשיפת האמת לא ניתנים להצדקה בנמוקים של שמירה על בטחון המדינה כפי שיובהר בהמשך.

ממכלול חומר החקירה תתיחס הבדיקה לשתי שאלות עיקריות:

- האחריות להריגת המחבלים.
- האחריות לשבוש מהלכי משפט להסתרת עובדות בפני ועדת זורע, צוות בלטמן וגופי המשמעת שעסקו בנושא.

האחריות להריגת המחבלים

כפי שעולה מהעובדות שני המחבלים, שנותרו בחיים לאחר ההשתלטות ולאחר שהוכו בידי אנשים שהיו במקום בעת הארוע, הומתו בידי אנשי שב"כ על פי הוראת ראש השב"כ.

מבצעי ההריגה, אנשי שב"כ שהינם האחראים הישירים למותם של שני המחבלים, קיבלו חנינה מנשיא המדינה.

כל המעורבים הודו לראשונה במעשה בחקירתם במשטרה לאחר שקיבלו חנינה מנשיא המדינה.

ראש השב"כ – נותן ההוראה

ראש השב"כ הודה במשטרה במתן ההוראה לאנשיו להמתת שני המחבלים. דברי ראש השב"כ בהקשר זה מובאים בהודאתו, הנתמכת בדבריו של מקבל ההוראה י. ובדברי אנשי שב"כ אחרים. ראוי לציין כי על אף האמור לעיל בבקשת החנינה של ראש השב"כ לנשיא המדינה אין הודאה מפורשת במתן ההוראה אלא התיחסות לנטען נגדו בתלונה למשטרה.

ראש השב"כ מסביר בהודעתו את הנמוקים אשר שימשו בסיס למתן ההוראה להמתת שני המחבלים. אלה היו משני סוגים – צידוק וסמכות.

ראש השב"כ מפרט את הנמוקים הקשורים במהות תפקידו, אחריותו ובדרך מילוי משימותיו. פרוט הנמוקים מובא בהודעתו. הנימוקים אינם נראים לנו תואמים את נסיבות המקרה ולדעתנו יש לקבוע כי בנסיבות כפי שתוארו לא היתה צריכה הוראת ראש השב"כ להינתן והיא פסולה מכל וכל, ולדעתנו פסלות זו היא שהביאה לתהליך החיפוי.

הצידוק השני של ראש השב"כ למתן ההוראה נשען על הסמכה שניתנה לו לדבריו מידי הדרג המדיני הממונה עליו, ראש הממשלה. אין חולק על כך וגם מדברי ראש השב"כ עולה, כי בליל האירוע לא קיבל מראש הממשלה כל הוראה בענין ארועי אוטובוס 300.

מקור הסמכות לדברי ראש השב"כ היא שיחה שקיים עם ראש הממשלה בחודש נובמבר 1983 בה נדון הנושא של טיפול במחבלים ללא קשר לארוע מסויים.

ראש הממשלה שמיר אישר בעדותו את קיומה של השיחה האמורה, אולם תוכנה המדויק ובעיקר הפרשנות שניתנה לה לאחר מכן על ידי ראש השב"כ שנויים במחלוקת ביניהם.

נתוח זה מביא למסקנה כי ראש השב"כ לא יכול היה לראות בשיחתו עם ראש הממשלה מנובמבר 1983 מקור לסמכותו לתת את ההוראה בענין המתת שני המחבלים.

ראוי לציין כי בשיחה שקיים ראש השב"כ עם ר' ביום א' 15.4.84, לאחר האירוע, דיבר על גיבוי הדרג המדיני, בלי לפרט את מהות הגיבוי.

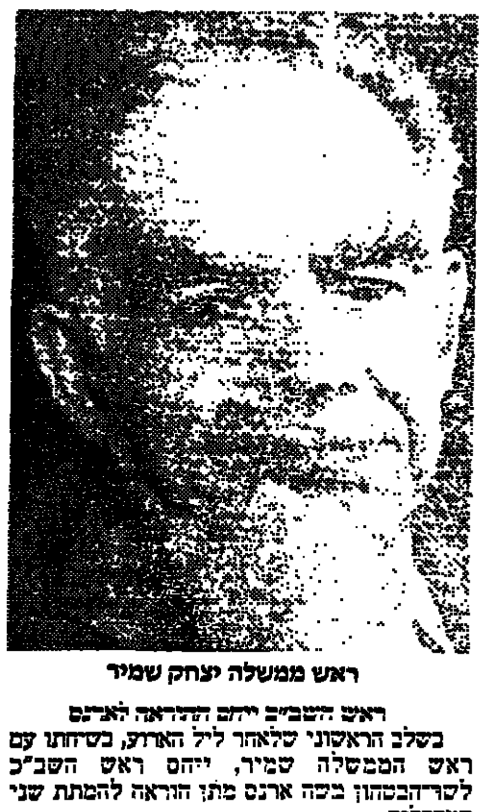
ראש ממשלה יצחק שמיר

ראש השב"כ ייחס ההוראה לארנס

בשלב הראשוני שלאחר ליל הארוע, בשיחתו עם ראש הממשלה שמיר, ייחס ראש השב"כ לשר־הבטחון משה ארנס מתן הוראה להמתת שני המחבלים.

לגבי תוכן השיחה הנ"ל יש הבדלי גירסאות בין ראש הממשלה וראש השב"כ, אולם ייחוס מתן ההוראה לשר הבטחון כאמור לעיל נתמך בעדויות שמיר וארנס (ראש השב"כ דלהלן):

בהזדמנות הראשונה לאחר שיחת ראש הממשלה וראש השב"כ דווח ראש הממשלה לשר הבטחון שהיה אצלו ראש השב"כ ואמר לו ששר הבטחון נתן הוראה להמית את המחבלים. שר הבטחון הבהיר לראש הממשלה, שלא היו דברים מעולם וכי לא נתן שום הוראה בשעה. לדברי ראש הממשלה שר הבטחון התרגז ובעקבות הדברים שמע זימן אליו את ראש השב"כ לבירור בתל־אביב.

● ראש השב"כ הודה במשטרה במתן ההוראה לאנשיו להמתת שני המחבלים, אבל בבקשתו לחנינה מהנשיא אין הודאה מפורשת במתן ההוראה אלא התייחסות לנטען נגדו במשטרה

ב־16.4.86 בשעה 15.00 התקיימה פגישה בלשכתו של שר הבטחון משה ארנס בינו ובין ראש השב"כ. שר הבטחון כחה בפני ראש השב"כ על דבריו לראש הממשלה שלפיהם נתן שר הבטחון הוראה להמתת המחבלים בעוד שהוא ראש השב"כ יודע ששר הבטחון לא נתן הוראה כזאת.

תשובת ראש השב"כ על פי הודעת שר הבטחון: „היה נדמה לי כנתנת הוראה כזאת, אבל עכשיו כשאני מדבר אתך אני רואה שבעיקר, זה לא היה".

לפי עדות שניהם לא דיווח ראש השב"כ באותה הזדמנות לשר הבטחון, כי הוא שנתן את ההוראה.

כאן המקום להעיד שראש השב"כ לא הזכיר בהודאתו הראשונה במשטרה (בה התיחס לשיחתו עם ראש הממשלה בהזדמנות הראשונה), לא את דבריו לראש הממשלה שבהם יחס לשר הבטחון את מתן ההוראה ולא את הבירור בנדון לאחר מכן עם שר הבטחון ביום 16.4.86.

בשהוזר ונחקר ראש השב"כ בנדון במשטרה (לאחר שראש הממשלה ושר־הבטחון התיחסו לנושא בהודעותיהם) הבהיר ראש השב"כ בהודעתו הנוספת כי התיחס לדעתו של שר הבטחון בשלב שלפני ההשתלטות על האוטובוס ומוסיף כי „לדעתי בכפפה של השיחה נחה דעתו של משה ארנס והוא הבין שהיתה כאן אי הבנה".

דברים אלה מלמדים כי ראש השב"כ, בעת הארועים, לא נשען על הסכמת ראש הממשלה שמיר, שכן היטענות זו אינה מתיישבת עם יחוס ההוראה לשר הבטחון בשיחתו של ראש השב"כ עם ראש הממשלה.

דברים אלה מתחזקים גם בעובדה שהובהרה כי שר הבטחון מעולם לא נתן הוראה כזו.

על פי הודאת ראש השב"כ לא סיפר על ההוראה שנתן לרמטכ"ל לא לשר הבטחון ולא ליועץ המשפטי לממשלה. „מחוץ למערכת השב"כ לא סיפרתי על כך לאיש מלבד ראש הממשלה".

ייאמר עוד, כי להודאתו הראשונה של ראש השב"כ במשטרה קדמה חקירה במשטרה בתאריך 11.8.86, בה ביקש ראש השב"כ לדחות את חקירתו עד אשר יוחזר בטוח שהחנינות בדוקה, בשל החשש שתבוטלנה ע"י הבג"צ – עובדה המעוררת כשלעצמה את הבטחון שהיה לראש השב"כ באשר למקור הסמכות והגיבוי שהיה לו.

המלים ברשות ובסמכות – לא על דעת ראש הממשלה

ייאמר מיד כי על פי חומר הראיות אין כל אחריות מוטלת על הדרג המדיני, קרי ראש הממשלה מר שמיר, באשר למותם של המחבלים.

אחריות ראש הממשלה צריכה להבחן בשני מישורים: יום הארוע וההסכמה.

כפי שכבר צויין וגם על פי גרסת ראש השב"כ בליל הארוע לא היה ראש הממשלה מעורב בכל דרך שהיא למהלך הארועים.

כפי שמסר ראש הממשלה בליל הארוע של קו אוטובוס 300 היה עסוק ביישיבה של מרכז תנועת במסגרת הכנות לבחירות לכנסת. על החטיפה נודע לו מעוזר אל נבו ובן נודע לו ששר הבטחון נמצא במקום.

במשך הלילה קיבל הודעה טלפונית מסר הבטחון שהעניין נגמר. האוטובוס שוחרר, שני המחבלים נהרגו ושניים נשבו. אחר כך הגיעה הודעה ששניים נהרגו ושניים מתו מפצעיהם. ואומר ראש הממשלה בהקשר זה:

„באשר להריגת המחבלים ברור שבאותו לילה איש לא שאל אותי מה ייעשה במחבלים וע"כ לא יכולתי לתת הוראה להרוג אותם".

ההסמכה

באשר לשיחה ממנה שאב לכאורה ראש השב"כ את סמכותו למתן ההוראה להמית את המחבלים ראוי להביא את דברי ראש הממשלה כלשונם: „אני זוכר שבאחת הפגישות שלי עם ראש השב"כ דיברנו מה צריך לעשות במחבלים במקרים של חטיפת מטוסים או פיגוע מיקוח ואני הבעתי את דעתי .... במבט לאחור אני חייב לומר, שאין להבין הנחיה כזאת כהרשאה לקחת שבויים, לחקור אותם ואח"כ להרוג אותם. שנית, ראש השב"כ אף פעם לא מסר לי שהוא נתן הוראה להרוג מחבלים בהסתמך על ההנחיה הזאת..."

איננו סבורים שראש השב"כ באמת ראה בשיחתו עם ראש הממשלה מקור סמכות למתן ההוראה.

נכון ששלושה מאנשי השב"כ „שותפי הסוד" מאשרים כי ראש השב"כ עידכן אותם לגבי שיחתו עם ראש הממשלה מנובמבר 1983 סמוך לתאריך השיחה, אולם התיחסותם לשיחה כפי שתוארה על ידם אינה תומכת בפרשנותו של ראש השב"כ לגבי משמעות השיחה.

● בליל האירוע לא קיבל ראש השב"כ מראש הממשלה כל הוראה בעניין אירועי אוטובוס 300; מקור הסמכות לדברי ראש השב"כ בשיחה שקיים עם ראש הממשלה בחודש נובמבר 1983 ובה נדון נושא הטיפול במחבלים ללא קשר לאירוע מסוים

גם אם היתה השיחה עשויה לסייע לראש השב"כ בהנחה שפירש אותה פירוש מוטעה (הנחה שאינה מקובלת עלינו ובוודאי שאינה מתחזקת בדברי פקודיו כאמור) הרי שבודאי אין בשיחה זו מנובמבר 1983 כדי לקשור את ראש הממשלה לא באופן ישיר ולא באופן עקיף להוראה נשוא פרשת אוטובוס 300.

נשאלת, אפוא, השאלה האם המלים „ברשות ובסמכות" שבבקשת החנינה של ראש השב"כ נוסחו בידיעתו ועל דעתו של ראש הממשלה שמיר.

על פי עדותו של עו"ד כספי שליווה את הטיפול בבקשות החנינה הרי שבלילה שבו נוסחו בקשות החנינה בתאריך 24.6.86 בהתייעצות שרים שהתקיימה אצל ראש הממשלה, הודיע מר יצחק שמיר כי מעולם לא קיבל דיווח כנטען על ידי ראש השב"כ. עוד מציין עו"ד כספי כי הוא לא שמע את הדברים, כי נעדר מהישיבה לצורך הליכה עם שר המשפטים למשכן הנשיא. הדברים דווחו לו וזו היתה הסיבה האמיתית לכך שביקש מראש השב"כ להנציח בכתובים את המילים „בסמכות וברשות".

המילים „ברשות ובסמכות" לא נכתבו על דעתו של ראש הממשלה. נהפוך הוא, הם הוספו לבקשה משום שראש הממשלה הביע דעה לפיה לא היתה רשות ולא היתה סמכות.

לסיום וכדי להסיר ספקות ראוי להדגיש, כי גם לו ניתנה לראש השב"כ הוראת ראש הממשלה ו/או היתה בידיו הרשאה כנטען על ידו לא היה בכך כדי להכשיר בכל דרך שהיא את ההוראה להמתת המחבלים ואת ביצוע המעשה על ידי אנשי השב"כ.

שיבוש עשיית המשפט

התקלה שהביאה לתהליך שיבוש עשיית המשפט והסתרת העובדות בפני הרשויות החוקרות („להלן פעולות החיפוי") החלה עם פרסום הדיווחים הסותרים של דובר צה"ל בדבר גורלם של שני המחבלים שהורדו חיים מהאוטובוס.

עתונאים שחלקם היו עדי ראיה לחלק מהארוע התחילו לשאול שאלות, וכן התברר ששני המחבלים צולמו ע"י צלמי העתונות בעודם בחיים בעת שהורדו מהאוטובוס על ידי חיילי צה"ל.

משלב זה החל ראש השב"כ בפעילות נמרצת שמטרתה למנוע כל דליפת מידע לגבי נסיבות הארוע ובעיקר לגבי גרימת מותם של המחבלים ע"פ הוראתו.

לפעילותו צרף ראש השב"כ „שותפי סוד" אשר במשך תקופה ארוכה עסקו בפעילות קדחתנית ונקטו דרכים שונות כדי להסתיר את חלקו של השב"כ בהמתת שני המחבלים בפני כל גורם שאינו „שותף סוד".

„שותפי סוד" – היו המבצעים, האנשים שאיתם דיבר ראש השב"כ בליל הארוע וסמוך לאחריו ושהוזכרו לעיל, היועצים המשפטיים ונציג השב"כ בוועדת זורע.

כפי שתואר לעיל תיאם ראש השב"כ פגישה עם ר. בנסיון למנוע את פרסום תמונת המחבלים בעתונות. הנסיון נכשל והתמונות פורסמו (התמונות היו בידי מספר צלמי עתונות וחלק נשלח לחו"ל).

בעקבות הפרסומים התעוררה דרישה בציבור לחקור מה גרם למותם של המחבלים. ראש השב"כ עשה כל שביכולתו למנוע חקירה בעיקר ע"י קיום מגעים עם ראש הממשלה ומאמצים לשכנעו שהעניין לא ייחקר.

● על־פי דברי ראש־הממשלה פרס... נוצר אצלו הרושם, שח' בא אליו לא בנושא האוטובוס והחיפוי אלא בנושא ראש השב"כ והחלפתו – יוצא איפוא שדברי פרס תומכים בדברי שמיר („היה מקום להתייחס לעניין כאל אינטריגה)

לבסוף החליט שר הבטחון בהסכמת ראש הממשלה, בהתחשב בלחץ הציבורי למנות את האלוף (מיל) זורע כבודק על פי חוק השפוט הצבאי.

ראש השב"כ זימן אליו את היועץ המשפטי של השב"כ ובשלב שני גם את סגנו והורה להם לסייע בהסתרת חלקו של השב"כ בהמתת המחבלים, תוך מתן הסבר שאם הענין יתגלה ייגרם נזק חמור לבטחון המדינה ויחשפו סודות שב"כ.

ראש השב"כ עשה מאמצים לשכנע את ראש הממשלה ואת שר הבטחון לצרף לועדה איש שב"כ, לדבריו כדי שישמור על האינטרסים של השב"כ בוועדה „מפני שחששתי שללא צירוף איש שב"כ הסוד עלול להתגלות".

עם מנויו של ג. כחבר בוועדת זורע, הוטל עליו ללמוד את הנסיבות של המתת המחבלים. בפגישה בה השתתפו י. (המבצע) ט. וד' נמסרו לג' פרטים מלאים לגבי מה שקרה בשטח בעת הארוע. הוחלט על סיפור הכיסוי לועדת זורע ותודרוך העדים.

ראש השב"כ נתן הוראה לי. שיורה לאנשים שהשתתפו בהריגה לא לדבר בפני הועדה על ההריגה. ג. ידע על ההוראה. במשך כל דיוני הועדה הכחישו אנשי השב"כ, על פי הוראת ראש השב"כ, את חלקו של השב"כ בהמתת המחבלים.

במשך כל תקופת פעילותה של ועדת זורע בין התאריכים 26.4.86 – 18.5.86 התקיימו פגישות ליליות בביתו של ג. (סגן היועץ המשפטי של השב"כ) יחד עם ראש השב"כ, וג. חבר הועדה ובשלב יותר מאוחר הצטרף לפגישות ה. שנקרא מחו"ל. בפגישות גובשו ותואמו הגירסאות של אנשי השב"כ בפני הועדה „במטרה להרחיק את החקירה מנושא ההריגה".

על פי הסיכומים שגובשו בפגישות הנ"ל קיימו היועצים המשפטיים של השב"כ פגישות עם כל עד לפני ואחרי עדותו. במידה שנתקבל עדכון על סתירות בעדויות היו מקרים שזומנו עדים פעם נוספת.

לאחר שהוגשו מסקנות ועדת זורע והועבר להחלטת היועץ המשפטי לממשלה על הקמת צוות בלטמן נעשה נסיון לשכנע את היועץ המשפטי לממשלה להימנע מהקמת ועדה נוספת.

לצורך גיבוש גירסת השב"כ בפני צוות בלטמן קוימו מספר דיונים בלשכת ראש השב"כ בהשתתפות חלק מ„שותפי הסוד".

לאנשים שהופיעו בפני צוות בלטמן ניתנה הוראה להסתיר את חלקו של השב"כ בהמתת המחבלים.

לצורך עדותם בפני צוות בלטמן תודרכו העדים. חלק מהם זומן לשיחה ראשונית עם היועצים המשפטיים של השב"כ על־מנת לבחון שוב מה הן הגירסאות שאותן הם עומדים להשמיע בפני צוות בלטמן.

ביום העדות זומנו כל העדים למשרדי השב"כ, תודרכו ונשלחו להעיד בפני צוות בלטמן ועם סיום עדותם היה עליהם לחזור למשרדי השב"כ ולדווח על מהלך חקירתם.

ראוי לציין שכל העדים זומנו כאמור לפני עדותם למשרדי השב"כ, כולל העדים שנכחו רק במהלך המכות בליל הארוע ולא היה להם כל קשר למעשה בהמתת המחבלים.

עפ"י המלצת צוות בלטמן הועמדו שישה מאנשי השב"כ לדין בפני בה"ד למשמעת של השב"כ, (ללא קשר להמתת המחבלים). ע"פ עצת היועצים המשפטיים של השב"כ ישבו בדין שני אנשי שב"כ כחברי בי"ד לצדו של אב בה"ד שהינו שופט מקצועי. אי צרופו של איש מוסד במקום אחד משני חברי בה"ד השופטים, כפי שהוצע נעשה בדר"כ, נומק ע"י השב"כ בכך שלא היה איש „מוסד" פנוי לנהל ברציפות ובמהירות האפשרית את הדיון. אין כל אישור של המוסד לקביעת הנ"ל.

„למנוע גילוי אחד הסודות הכמוסים"

ראוי לציין כי היועצים המשפטיים של השב"כ הסבירו כי מטרת החיפוי היתה למנוע גילויו של אחד הסודות הכמוסים ביותר של השב"כ וכי היה חשש, שאם הנושא יתגלה, ייגרם נזק חמור לבטחון המדינה.

החששות הנ"ל אינם מוצאים ביטוי ואינם מופיעים בהודעותיו של ראש השב"כ במשטרה, ומובאים רק על־ידי „שותפי הסוד", כפי שלדבריהם שמעו או הבינו מראש השב"כ.

אין ספק שחקירת סיבת המות בידי צוות בלטמן התמקדה בחשד כלפי תא"ל יצחק מרדכי בין היתר בשל היעדר ראיות על חלקם של אנשי השב"כ בהמתת המחבלים. בהקשר זה ראוי להזכיר את התרשמות הצוות החוקר של המשטרה כפי שהובאה לעיל, לפיה גם בחקירת המשטרה לא נמסרה עדות אמת בנושא המכות.

ראש השב"כ ואנשי השב"כ „שותפי הסוד" תמכו והעלו את הטענה שראש השב"כ חזר ואמר במהלך פעולות החיפוי כי במידה ותא"ל יצחק מרדכי יואשם במעשה הריגה, הוא, ראש השב"כ, ידאג לגילוי האמת ואף הזכירה הליכתו ליועהמ"ש לממשלה „לפוצץ את הפרשה ולספר את כל האמת".

בדברים הנ"ל יש לדעתנו כדי להשמיט את הקרקע מטענותיו של ראש השב"כ והסבריהם של „שותפי הסוד" בדבר החשש שיחשפו סודות שב"כ ואשר הולידו לטענתם את הצורך להסתיר את האמת משר הבטחון, להטעות את ועדת זורע שבראשה עמד איש צבא האלוף מיל זורע, וצורף אליו איש שב"כ, וכן להטעות את ועדת בלטמן וביה"ד של השב"כ.

האחריות לפעולות השיבוש

על פי חומר הראיות וכפי שתואר לעיל נעשו פעולות החיפוי על פי הוראת ראש השב"כ ובהשתתפותו וכן בידי אנשי שב"כ אחרים. חלקם נטלו חלק בארגון פעולות השיבוש ובהכתבתם וחלקם במתן העדות בפני הועדות וגופי המשמעת, תוך הסתרת האמת.

המעורבים העיקריים מאנשי השב"כ שהיו שותפים לפעולות השיבוש והסתירו את האמת בעדותם בועדות קיבלו חנינה מנשיא המדינה, לפיכך איננו רואים מקום לדון בענינם.

בענינו של ח. כפי שצויין לגבי האחרים בהתחשב בחנינות שקיבלו המעורבים העיקריים איננו רואים מקום לדון בפרטי מעורבותו. הטענה שהוא יחד עם אחרים הביא בסופו של דבר לחשיפת הפרשה וגילוי האמת מבלי לבקש חסיון כלשהו, מצדיקה לדעתנו סגירת התיק הפלילי נגדו.

האם ומתי ידע הדרג המדיני

השאלה העיקרית לבחינת אחריותו של הדרג המדיני לגבי החיפוי היא האם ומתי ידע הדרג המדיני את עובדות המתת המחבלים ע"פ הוראת ראש השב"כ. התשובה לשאלה הנ"ל מהווה נקודת מוצא לנושא החיפוי והגיבוי. שכן בנסיבות המקרה העדר ידיעה על ההמתה של המחבלים שוללת מעורבות בנושא החיפוי וממילא גם שוללת גיבוי למעשה החיפוי.

כפי שכבר הובהר, עובר לארוע ובמהלכו לא היה ראש הממשלה שמיר שותף בכל דרך שהוא למהלך הארוע. הדווח הראשוני שקיבל מראש השב"כ היה דווח שלפיו שניים מהמחבלים נהרגו בעת ההשתלטות ושניים מתו מפצעיהם בדרך לבית החולים. דיווח זהה מסר ראש השב"כ גם לשר הבטחון.

משלב זה חלוקות הגירסאות לענין ידיעתו ומעורבותו של ראש הממשלה. בעוד שלגירסת ראש הממשלה לא ידע על ההוראה להמתת המחבלים ולא על פעולות החיפוי עד לשלב של חשיפת הפרשה, הרי שראש השב"כ – על פי הודעתו – מייחס לשר שמיר ידיעה ומעורבות בענין החיפוי.

עדותו של ראש השב"כ היא העדות היחידה בהקשר זה.

ראש השב"כ עפ"י הודעתו מייחס לראש הממשלה שמיר ידיעה ומעורבות בענין החיפוי בארבעה הקשרים.

הקשר הראשון: לדבריו מסר ראש השב"כ את הפירוט המלא של הארועים לראש הממשלה שמיר בהזדמנות הראשונה שנפגשו בארבע עיניים, אך אינו זוכר בוודאות אם היה זה ביום הראשון ‏15.4.86

דו"ח חקירת פרשת השב"כ • דו"ח חקירת פרשת השב"כ • דו"ח חקירת פרשת

סיפרתי לראש הממשלה פרוט מלא של האירוע כולל זה שנתתי הוראה... ואני אמרתי לו גם ש... קיבל אותם במצב קשה מאוד. סוכם לצאת מהעניין בצורה זו או אחרת ולרדת מהכותרות. סיכמנו לא להגיד ליועץ המשפטי לממשלה יצחק זמיר. אני לא סיפרתי על כך לכל אורך הדרך לא לרמטכ"ל, לא לשר הבטחון ולא ליועץ המשפטי לממשלה. ומחוץ למערכת השב"כ לא סיפרתי על כך לאיש מלבד ראש הממשלה".

ראש השב"כ לא מסביר בהודעתו מדוע לא סיפר את הפרטים לשר הבטחון. הדברים תמוהים ביותר בהתחשב בעובדה שבשיחתו הנ"ל עם ראש הממשלה הזכיר את הוראות שר הבטחון להרוג את המחבלים כפי שהובהר לעיל, ואף נקרא לשר הבטחון לשיחות בירור בעניין. משנתבקש להסביר את הדברים בעדותו הנוספת במשטרה אישר ראש השב"כ את דבריו לראש הממשלה בנדון והסביר: „אני אמרתי לשמיר שהוא, הכוונה למשה ארנס... אבל השיחה לפני ההשתלטות, ולא שוחחנו לאחר ההשתלטות".

ומוסיף בהמשך לגבי תוצאות הבירור עם השר ארנס „לדעתי, בסופה של השיחה, נחה דעתו של משה ארנס והוא הבין שהיתה כאן אי־הבנה. ברצוני להוסיף כי אני תמה כעת: אם כך היו פני הדברים, למה לא קרא לי ראש־הממשלה כדי להגיד לי למה אני אומר לו דבר אחד ולמשה ארנס דבר אחר".

לגבי הדיווח סמוך לאחר האירוע אומר שמיר: „כנראה ביום ראשון שלאחר האירוע, בבוקר כנראה, פגשתי את אברהם שלום והוא סיפר לי על ענין החטיפה, שהיה בלגן בסביבה והסתובבו הרבה אנשים, ביניהם אנשים שלא היה להם כל קשר לענין, ושאותם שני אנשים שהוצאו מהאוטובוס חיים הובלו ...ובדרך לבית החולים מתו. באותה הזדמנות סיפר לי דבר נוסף כי כפי שהוא יודע שר הבטחון נתן הוראה להרוג אותם".

● שמיר לא ניסה להפריך את הרושם שנוצר – או שיצר ראש השב"כ – שלפיו פעל (ראש השב"כ) „ברשות ובסמכות" עד אשר נתעוררה שאלת הגיבוי בכל חריפותה.

בהמשך הודעתו, משהוקראה לו גירסת ראש השב"כ: „הוא אמר שאנשיו קיבלו את המחבלים במצב קשה. הוא לא הזכיר את השם י' ולא אמר אפילו ברמז כי הוא נתן את ההוראה... את שמו של י' או יותר נכון את הסיפור שאנשי שב"כ הרגו את המחבלים על פי הוראה, שמעתי בפעם הראשונה מפי שרים ששמעו את זה מי' אחרי מאי 1986".

על פי דברי שמיר בהזדמנות הראשונה שראה את שר הבטחון סיפר לו מה ששמע מראש השב"כ, והיינו ששר הבטחון נתן הוראה כאמור. שר הבטחון הגיב מאד ואמר שזה לא נכון. לאחר שיחת הבירור עם ראש השב"כ אמר שר הבטחון לראש הממשלה, כי ראש השב"כ התנצל לפניו ואמר שכנראה טעה.

האירוע עם שר הבטחון, דהיינו דברי ראש השב"כ ושיחת הבירור ובעיקר העובדה שלא הוזכרו על ידי ראש השב"כ לראשונה במשטרה אלא בלמוד מדברי ראש הממשלה ושר הבטחון ורק אחר כך אושרו על ידי ראש השב"כ, מעוררים ספק לגבי גרסתו של ראש השב"כ מחד, כפי שכבר ניתח הסבר, ומאידך מחזקים את דבריו של שמיר.

רצונו של מר שמיר לרדת מהכותרות בשלב הראשון כדברי ראש השב"כ ובהמשך התנגדותו להקמת ועדת חקירה אינם שנויים במחלוקת ומובאים בברור בהודעתו של מר שמיר. לדבריו בעקבות התצלומים בעתונות התעורר לחץ ציבורי בלחץ של היועץ המשפטי לחקור את הענין. „מר שמיר מציין כי הוא המתנגד לועדת חקירה ביזמו שחשב שלא צריך להקים רעש גדול אבל קשה היה לעמוד בלחץ".

גם לגבי הקמת צוות בלטמן מציין שמיר – ואין על כך מחלוקת – כי לא היה שבע רצון „מפני שראיתי שכל הענין יסגר". לדבריו עם תום כהונתו לא היה לו קשר לנושא, לא התעניין ולא שאל את ראש השב"כ בענין.

הקשר השני: לדברי שמיר, בעקבות הלחץ להקמת ועדת חקירה ולמרות התנגדותו אי אפשר היה לעמוד בלחץ". על פי דבריו של שמיר, הנתמכים בדבריו של שר הבטחון, הושפע שר הבטחון מהעובדה שראש השב"כ ייחס לו את מתן ההוראה, בבוחן להקמת ועדת חקירה על ידי האלוף זורע.

כפי שפורט עולה מדבריהם כי בעקבות האירוע נוצר מתח בין צה"ל ובין השב"כ. ראש השב"כ אמר שאנשי צה"ל מאשימים את השב"כ ואנשי השב"כ מאשימים את צה"ל בהריגת שני המחבלים וע"כ ביקש ראש השב"כ שבועדה ישתתף גם מישהו מאנשי השב"כ, באשר האלוף זורע הוא איש צה"ל במקורו.

לאור האמור הסכימו ראש הממשלה שמיר וגם שר הבטחון להיעתר לבקשת ראש השב"כ.

ראש השב"כ מציין בהודעתו כי פנה לראש הממשלה לצרף איש שב"כ לועדה „כדי שישמור על האינטרסים של השב"כ בוועדה, מפני שחששתי שללא צרוף איש שב"כ הסוד עלול לצאת".

נראה לנו כי החשש הסוביקטיבי של ראש השב"כ ועובדת צרופו של ג. לועדת זורע אין בהם כדי להצביע על ידיעת ראש הממשלה שמיר את פרטי האירוע ואת המטרה האמיתית לצרופו של ג' לועדה, והיינו לסייע בפעולות החיפוי בוועדה.

הקשר השלישי: דברי ראש השב"כ שלפיהם שאל ראש הממשלה מר שמיר כשהוחלט על הקמת ועדת חקירה האם המעורבים ישתקו, הוצגו בפני שמיר, וע"כ השיב „להרס", לא שאלתי ולא יכולתי לשאול שאלה כזאת. ברצוני להדגיש שלמעשה עד שהנושא לא הועלה על ידי ח., אני לא ידעתי ולא עלה בדעתי שיש פעולות לגבי הסתרת האמת בפני ועדת החקירה של זורע וצוות בלטמן".

ניתן לקבוע שאנשי השב"כ שותפי הסוד היו משוכנעים שכל שנעשה בקשר עם אירועי אוטובוס 300 נעשה על דעת ובגיבוי הדרג המדיני. ראש השב"כ חזר והכחיר את הדברים בפני „שותפי הסוד", אך אין עובדה זו יכולה להוות ראיה נגד ראש הממשלה שמיר כאשר איש מבין האנשים אינו מציין ולא במלה כי שמע אמירה כלשהי באופן ישיר מראש הממשלה בקשר עם פרשת אוטובוס 300 בכלל ובענין שתיקת המעורבים בפרט.

הקשר הרביעי: לדברי ראש השב"כ, כשראש הממשלה פרס היה בחו"ל באוקטובר 1985, לפני שח. היה אצלו סיפר ראש השב"כ למ"מ ראש הממשלה שמיר על הפוטש ושח' „בגד בענין האוטובוס". לדבריו, הציע שמיר להוציא את ח. מהענינים „תעביד את זה".

לדברי שמיר, כל הענין צף ועלה באוקטובר 1985 כאשר ח. הסביר עורר את הענין ואז שמע מראש הממשלה פרס על פגישתו עם ח. ואת תוכן השיחה ביניהם. לדעת שניהם, היה מקום להתייחס אל הענין כאל אינטריגה ולא חשבו שיש לנקוט צעדים נגד ראש השב"כ.

על פי דברי ראש־הממשלה פרס חומרת הבעיה והיקפה נודעו לו מפי היועץ המשפטי לממשלה. משיחותיו עם ח. הגיע למסקנה שאם ראש וסגן אינם יכולים לעבוד יחד, על הסגן ללכת. לדברי פרס נוצר אצלו הרושם שח' בא אליו לא בנושא האוטובוס והחיפוי, אלא בנושא ראש השב"כ ובהחלפתו.

יוצא אפוא שדברי פרס תומכים בדברי שמיר, שהובאו לעיל.

נסיון להחזק עפ"י ראש הממשלה פרס

ראש השב"כ מספר בהודעתו, כי באוקטובר 1985, כשהסתיימו ההליכים בוועדות בחקירה בבה"ד, דרש ממנו ח' להתפטר בגין אחריותו לתקלה באירועי קו האוטובוס 300 והוראתו לענין החיפוי. אחריו הגיעו אליו גם ר' ומ' באותו נושא. עם שובו של ראש־הממשלה פרס מחו"ל נפגש אתו ראש השב"כ בביתו וסיפר לו את כל פרשת האוטובוס מתחילתה כולל החיפוי ומוסיף: „שאלתי אותו מה הידשתי לו, כי כשהוא מונה לתפקידו כראש־הממשלה התחלתי לספר לו על הפרשה. הוא הפסיק אותי ואמר לי, כי שמיר כבר אמר לי וצריך לצאת מזה".

אם נרמז בדברים שראש השב"כ הבין מראש הממשלה פרס כי כשמונה לתפקיד דיווח לו שמיר את פרטי האירוע, הרי שע"פ המשכה של השיחה המתוארת שהתקיימה באוקטובר 1985, ברור גם מדברי ראש השב"כ שראש־הממשלה מר פרס הבהיר לו כי שמיר לא סיפר לו „שום פרטים מעבר למה שהופיע בעתונות בנושא זה".

● עם מינויו של ג' כחבר בוועדת זורע... נמסרו לו פרטים מלאים לגבי מה שקרה בשטח בעת האירוע. הוחלט על סיפור הכיסוי לוועדת זורע ותיאדוד העדים

בהתייחס לעובדה שמר פרס ראש הממשלה הפסיק את הרוחו של ראש השב"כ כפי שתואר, מציין פרס כי באומרו ידוע לי „התכוונתי לענין הטפול המשפטי בתא"ל יצחק מרדכי ובאנשי השב"כ".

גם מ"מ ראש הממשלה שמיר בדבריו מיום 29.8.86, בתשובה לשאלה בנדון, משיב: „אינני זוכר שאמרתי משהו לראש הממשלה הנוכחי בענין זה". ומוסיף, כי אינו זוכר שראש השב"כ סיפר לו פרטים על הריגת המחבלים ופעולות החיפוי. „ואני גם לא שאלתי, כיוון שלא העליתי על דעתי שקיימת בעיה כזו, ראש השב"כ ביקש ממני שאפגש עם ח' והסכמתי".

מדברי ראש הממשלה פרס, הנתמכים בדברי שמיר, אי אפשר לקבוע שפרס ידע משמיר ו/או מראש השב"כ על ההוראה להמתת המחבלים ופעולות החיפוי לפני ששמע את הדברים מח' באוקטובר 1985.

מהדברים אותם ציין ראש השב"כ לגבי שיחותיו עם ראש הממשלה פרס אי אפשר ללמוד שראש־הממשלה שמיר ידע על ההוראה להמתת המחבלים ופעולות החיפוי ושדיווח על כך לפרס.

נסיון להחזק עפ"י ג'

משעמד ראש השב"כ על דעתו כי שמיר ידע את עובדות האירוע והחיפוי נשאל בחקירתו במשטרה האם ידוע לו על שיחה בין ראש הממשלה שמיר לבין אדם אחר על הפרשה מאז האירוע ועד היום. ראש השב"כ הזכיר שיחה בין שמיר לג' בתקופה שבין מרס 1986 ומאי 1986 בנושא החיפוי. לדבריו השיחה התקיימה בנוכחותו והשתמע לו מהשיחה כי מר שמיר ידע על החיפוי.

הדברים הוצגו בחקירה נוספת לג. ולדבריו מפבר' 1986 קיים פגישות עם שרים, ראש הממשלה שמיר וראש הממשלה פרס לגבי עתידו בשב"כ ולדבריו תוכן השיחות נסב על עתידו בשב"כ והובהר לו שהם אינם רואים בחלקו בפרשה כתם לגבי העתיד.

ג' מציין כי בשיחות אלה: „לא נאמרו דברים שיש בהם לאמת או להזים את דברי ראש השב"כ לגבי ידיעתו של מר שמיר כפי שהוזכר".

נסיון להחזק עפ"י י. מודעי שר המשפטים ועפ"י עו"ד רם כספי

ראש השב"כ ראה חיזוק נוסף לעובדה שראש הממשלה שמיר ידע כטענתו על החיפוי ועל מינויו של ג. כחבר בועדת זורע בשיחת הטלפון שהתקיימה בין ראש הממשלה שמיר ומר מודעי שר המשפטים שיחה שנערכה בנוכחותו וע"פ בקשתו. לדבריו

פרקליט המדינה יונה בלטמן

באותה שיחה אמר שמיר למודעי כי בהמשך לשיחתם מאתמול הוא רוצה להבהיר לו כי הוא ידע על כל הענין של ג. וכי המינוי היה על דעתו, ומוסיף ראש השב"כ ואומר: „לי היה ברור ואני בטוח, שגם להם היה ברור שהכוונה היא לחיפוי".

כפי שעולה מחומר הראיות ביום 1.5.86 סמוך לאחר כניסת מודעי לתפקיד שר המשפטים, התקיימה ישיבה אצל ראש־הממשלה פרס, בה השתתפו גם מ"מ ראש הממשלה שמיר, שר הבטחון רבין, ראש השב"כ והמזכיר הצבאי.

בישיבה השתתף גם עו"ד ר. כספי, אשר מאז חודש פברואר, עפ"י בקשת ראש־הממשלה, ניסה לסייע בנושא. הפגישה נועדה להכניס את שר־המשפטים לתמונה באשר להתלבטויות לגבי דרך הטיפול בפרשה. בתום הישיבה ביקש עו"ד כספי לשוחח עם השר מודעי בארבע עיניים, ואת כדי לברר אם ידועה לשר המשפטים גירסת ראש השב"כ כי פעילותו בפרשה היתה בסמכות וברשות ראש־הממשלה שמיר.

לדברי עו"ד כספי השיב השר מודעי, כי שמע את הטענה אך לדבריו בתשובה לשאלה שהיפנה אל שמיר בענין „הוא לא אישר ולא הכחיש".

עו"ד כספי עדכן את ראש השב"כ בפרטי השיחה, ומיד לאחר מכן ביקש שר המשפטים לקיים שיחה עם ראש השב"כ בארבע עיניים.

ע"פ דברי ראש השב"כ אמר לו השר מודעי באותה שיחה כי שמיר אינו מכחיש ואינו מאשר כי ידע על החיפוי.

ברשות ראש הממשלה פרס פנה ראש השב"כ לשמיר בבקשה שיגיד למודעי שהוא ידע על החיפוי. שמיר שאל את ראש השב"כ אם זה יפתור את הבעיה? ומשענה בחיוב, הרים כאמור שמיר טלפון למודעי ואמר לו „כי הוא ידע על כל הענין של ג' וכי המינוי היה על דעתו".

השר מודעי אינו מאשר את פרטי השיחה כפי שתוארה ע"י ראש השב"כ. לדבריו שמיר אמר לו, שהוא לא ידע על הענין, ומשהוקראה לו הודעת ראש השב"כ לגבי השיחה, הרי שלדעתו הדברים בענין ידיעתו של שמיר על פעולות החיפוי ועל מינויו של ג. לא עלו בשיחה זו.

ראש הממשלה שמיר זוכר כי בתקופה שי. מודעי נכנס לתפקיד שר המשפטים ורצה לדעת פרטים על הפרשה, קיים אתו מספר שיחות בהן סיפר לו את הידוע לו והביע את עמדתו שלפיה יש למנוע חשיפת הענין כולו ולגמור בחקירה פנימית.

ומוסיף שמיר: „אם נשאלתי על ידו, אם ידעתי על מינויו של ג. כחבר ועדת זורע, בוודאי אישרתי זאת, משום שאכן מינויו של ג' היה על דעתי".

ראוי לציין כי דבריו של מר שמיר בשיחת הטלפון עם השר מודעי אפילו לפי גירסתו של ראש השב"כ באו כתגובה לבקשה מפורשת של ראש השב"כ, ששמיר יאשר למודעי שהוא ידע על החיפוי.

העובדה שהתשובה התיחסה רק לענין מינויו של ג' בוועדת זורע יש בה כדי להחליש את טענתו של ראש השב"כ ומכל מקום והיא שאינה יכולה לשמש חיזוק לגרסתו של ראש השב"כ בדבר ידיעתו של שמיר על פעולות החיפוי.

נסיון לחיזוק עפ"י העימות עם שמיר

על פי חומר החקירה ועדויות כל המעורבים עולה בבירור כי שמיר לא אישר ולא הכחיש בכל פורום שהוא את ידיעתו באשר לאירועי אוטובוס 300, כולל נושא החיפוי.

עד אוקטובר 1985 היו הדברים כמעט חסויים וגם לדברי ראש השב"כ ידעו על כך רק ראש הממשלה ומספר אנשי שב"כ „שותפי סוד". כפי שכבר הובהר הרי שאיש בנוסף לראש השב"כ לא מאשר ו/או מחזק את ידיעתו של ראש הממשלה מר שמיר.

גם מאז אוקטובר 1985 שאז שוחח ח. עם ראש הממשלה מר פרס והתחילו בדיקות ושיחות בירור בנושא בפורומים שונים הרי שע"פ העדויות ברור שמר שמיר לא אישר ולא הכחיש את דברי ראש השב"כ. (עד ליום 24.6.86 בו התקיים הדיון בועדת שרים ערב החנינה שאז הכחיש ראש הממשלה ידיעה בענין כפי שפורט).

● אין ספק שהחקירה ...בידי צוות בלטמן התמקדה בחשד כלפי תא"ל יצחק מרדכי בין היתר בשל היעדר ראיות על חלקם של אנשי השב"כ בהמתת המחבלים

נראה אפוא כי מאז נחשפה הפרשה נוצר מצב, לפיו ראש השב"כ חזר וטען, אם בפירוש או מכללא, כי פעל „ברשות ובסמכות" שמיר לגבי האירוע ופעולות החיפוי. אך הדברים נאמרו על ידו בעיקר בשיחות בארבע עיניים, ומכל מקום לא בפני שמיר.

שר המשפטים י. מודעי מציין שראש השב"כ סיפר לו על השתלשלות הארועים בצורה כללית מאוד, גם על החיפוי, אך לא סיפר לו כי דיווח בזמנו לראש הממשלה שמיר. גם ראש השב"כ מאזכר רק מקרה אחד שבו „הטיח כדבריו את הדברים בפני שמיר וזה היה בישיבת קבינט מתאריך 11.4.86 בה לדבריו התפרץ וטען כי פעל על פי סמכות שהיתה לו מראש הממשלה מר שמיר.

פרטיכל הישיבה נבדק על ידנו. הישיבה לא היתה ישיבת קבינט אלא התייעצות שרים, ואין ברשום אישור לדברים כנטען ע"י ראש השב"כ.

ראש הממשלה מדגיש בעדותו, כי בנוכחותו אף

היועץ המשפטי לשעבר יצחק זמיר

פעם לא אמר ראש השב"כ דברים כאלה. „אילו היה אומר הייתי מגיב".

הדברים הנ"ל מתחזקים בדבריו של עו"ד כספי לפיהם טענת ראש השב"כ כי פעל „ברשות ובסמכות" הועלתה מספר פעמים בפורומים שונים שבחלקם השתתף יצחק שמיר, אבל לגבי דרך הניסוח של הטענה אומר עו"ד כספי: „ראש השב"כ הסתפק באמירה שפעולותיו בפרשת אוטובוס קו 300 לא חרגו מפעולות שקדמו לה ושבאו אחריה..."

הנושא, לדבריו, הועלה בפורומים שונים מאז פברואר 1986 (שאז החל תהליך של נסיונות למצוא פתרון לפרשה). לדעתו של עו"ד כספי, על כל המשתתפים בהתייעצויות השונות היתה מוסכמת עמדת יסוד אחת, שראש השב"כ לא חרג מסמכות בענין, אך שמיר לא נקט עמדה כלשהי שחייבה אותו לגירסה כלשהי, אם כי לא אישר את גירסת ראש השב"כ.

לדברי עו"ד כספי הרושם היה שעמדת ראש השב"כ, לפיה פעל ברשות ובסמכות, היא העמדה המקובלת.

שמיר התנגד לצעדים נגד ראש השב"כ

לדברים אלה מצטרפת העובדה שמר שמיר היה ברעה כי אין לנקוט צעדים נגד ראש השב"כ.

החלו להתעורר שאלות בפורומים שונים ובעיקר לגבי אישור הדרג המדיני. על פי הראיות רק בשלב מאוחר, ערב מתן החנינה ביום 24.6.86, אמר לראשונה שמיר לראש הממשלה פרס ולשר הבטחון, שלא ידע על כך שהשב"כ המיתו את המחבלים ועל כך שהם הסתירו מהוועדות הבודקות (הדברים גם אושרו על ידי עו"ד כספי כפי שצויין).

על סמך האמור – ובמיוחד בהתחשב בגישתו של שמיר – יש לבחון את תשובתו לשאלה מדוע לא הגיב בדיון בקבינט ביום 25.6.86 על דברי ראש־הממשלה פרס לפיהם „גם ראש השב"כ אמר לי, שהוא פעל לפי הוראות או גיבוי של הדרג המדיני".

ראש הממשלה שמיר משיב: „נושא הדיון היה מה ייעשה עם אנשי השב"כ: אם להמליץ או לא להמליץ על חנינה, ועל כן לא חשבתי שאני צריך בהזדמנות זו להעלות את הנושא אם היה או לא היה גיבוי של הדרג המדיני לפעולת השב"כ, שהיתה המתת מחבלים ופעולת החיפוי".

מכל האמור נראה, כי שמיר לא ניסה להפריך את הרושם שנוצר או הרושם שיצר ראש השב"כ לפיו פעל ברשות ובסמכות עד אשר נתעוררה שאלת הגיבוי בכל חריפותה הן בשל הלחץ הציבורי והן ובעיקר בדיונים בנושא לצורך מציאת פתרון לבעיה בכלל ולנושא מתן החנינה לראש השב"כ בפרט.

על פי חומר החקירה כולל הפרטיכלים של ועדות השרים והדיון בקבינט אין אישור ששמיר ידע או נתן גבוי לראש השב"כ.

מכל האמור מתבקשת אפוא המסקנה כי לא ניתן לבסס על דבריו של ראש השב"כ בלבד את אחריותו של הדרג המדיני, מר שמיר.

מול הודעת מר שמיר הנתמכת בחלקה השונים ע"י מר ש. פרס, על ידי שר הבטחון משה ארנס, מר דן מרידור, מזכיר הממשלה, ע"י מר מודעי שר המשפטים דאז, ועו"ד ר. כספי כפי שפורט לעיל הרי שגירסתו של ראש השב"כ באשר לידיעתו וגיבויו של מר שמיר אינה נתמכת ע"י ראיה נוספת כלשהי, ומעוררת תמיהות בעיקר באשר לייחוס מתן ההוראה להמתת המחבלים לשר הבטחון כפי שפורט בהרחבה.

● העובדה שהוא (בכיר השב"כ ח') יחד עם אחרים הביא בסופו של דבר לחשיפת הפרשה וגילוי האמת בלי לבקש חיסיון כלשהו מצדיקה... סגירת החוק הפלילי נגדו. ●

העובדה שראש השב"כ נתן הוראה לפעולות שיבוש מהליכי משפט ולהסתרת עובדות מהוועדות כפי שתואר בהרחבה בודאי שאינה מאפשרת לסמוך על עדותו כעדות יחידה, ובמיוחד לא לגבי שיחות בארבע עיניים בינו ובין ראש הממשלה המוכחשות על ידי ראש הממשלה מר שמיר.

לאור כל האמור לא ניתן לקבוע שראש הממשלה מר שמיר ידע על ההוראה להמתת המחבלים ועל פעולות השבוש והסתרת העובדות בפני הועדות השונות וממילא גם לא ניתן לקבוע את אחריותו לפעולות השיבוש.

מעיין – קרן נאמנות לחלוקת דיבידנד

דיקלה
חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ
מנהל הקרן

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
בנק אגוד לישראל בע"מ
נאמנים של הקרן

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח־1968 ניתנת בזה הודעה כי ביום 30.12.86 פורסם תשקיף בדבר הנפקת מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.0001 שקל חדש ע.נ. כל יחידה, בתעודות השתתפות על שם בנות 1000 יחידות, או כפולה של 1000 יחידות לתעודה המוצעות במחיר היסודי בתוספת שיעור הוספה של 1.50% כמפורט בפרק 1 לתשקיף החל מיום 31.12.86 ועד 30.12.87.

מדיניות ההשקעות של הקרן:

בהתאם להסכם הנאמנות לפחות 50% מהשקעות הקרן בניירות ערך הם בניירות ערך בהן הקרן לפחות צמודה במלואה או בחלקה למדד המחירים לצרכן או למטבע חוץ ובניירות ערך הנסחרים במטבע חוץ. השקעות הקרן במניות לא תעלה על 30% מכלל נכסי הקרן.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, הבנקים הסוחרים בניירות־ערך ואצל סוכני ניירות־ערך החברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

את הבקשות לרכישת היחידות המוצעות יש להגיש למנהל הקרן באמצעות הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, סניף ראשי תל־אביב, רחוב אחד העם 9, תל־אביב.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו נמסרו לרישום אצל רשם החברות.

הודעה זו איננה מהווה הזמנה לציבור.

בית המשפט המחוזי בירושלים

הזמנות בדבר קיום צוואה ומנוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה למינוי מנהל עזבון, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מס' תיק (צוואות) 1204/86
שם המנוח [illegible]
מקום מגוריו האחרון בואנוס איירס, ארגנטינה.
תאריך הפטירה 15.4.84.
שם המבקש סופיה וייסקף.
ד"ר אליהו ד' ברזוני
29.12.86 רשם

הבנק הבינלאומי הראשון

הודעה ללקוחות הבנק הבינלאומי הראשון

ביום ד' – 31.12.86 סניפי הבנק הבינלאומי יהיו פתוחים לקהל הרחב עד השעה 14.00 בלבד*.

בשעות אחר הצהריים יהיו סניפי הבנק סגורים. ביום ה' – 1.1.87. כל סניפי הבנק סגורים.

* סניפים שבהם שעות הפתיחה רצופות יהיו פתוחים לקהל.

חוזרים לעתונות טובה. דבר

מנוי נכבד

"דבר" פותח במבצע חידוש המנוי לשנת 1987.
בשנה החולפת השתדלנו להגיש לך עיתון פתוח ומגוון שבו משתקפת קשת רחבה של דעות, השקפות ונושאים.
שנת 1987 תעמוד אף היא בסימן של שיפורים בתוכן העיתון ובצורתו, תוך הישענות גם על חידושים טכנולוגיים בתחום הדפוס.
דווקא עכשיו בעת תהפוכות בכלכלה וחוסר וודאות בדבר יציבות המחירים, כדאי לך לנצל היום את ההזדמנות ולשלם את דמי המנוי במחיר קבוע וסופי לכל שנת 1987. כל שעליך לעשות הוא: לכתוב, לטלפן או לגשת לסניף הקרוב למקום מגוריך לקבל פרטים עדכניים על התשלום לשנת 1987.

חתום עכשיו ותהנה מהנחה,
ומתנת "דבר" הספר המהודר
"לקסיקון לצמחי בית וקקטוסים"
בהוצאת "עם עובד".

כתובות סניפי דבר

תל־אביב, שינקין 45	טלפון 03-286141
באר־שבע, הרצל 42	טלפון 057-77043
חדרה, הרברט סמואל 66	טלפון 063-32296
חיפה, הנביאים 27	טלפון 04-642111
ירושלים, המלך ג'ורג' 16	טלפון 02-242203
כפר־סבא, ויצמן 95	טלפון 052-23301
נתניה, הרצל 31	טלפון 053-23148
פתח תקוה, ההסתדרות 19	טלפון 03-914728
רחובות, הרצל 168	טלפון 08-453798
טבריה, בנין רסקו	טלפון 067-20966
עפולה, ארלוזורוב 11	טלפון 065-93531

אמריק חברה לבטוח בע"מ (1)

דין וחשבון מקוצר ליום 31 בדצמבר, 1985

(מותאם להשפעת השינויים בכח הקניה של המטבע הישראלי)

מאזן

(הסכומים בשקלים חדשים)

	ליום 31 בדצמבר 1985
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה	2,838,483
חברות בת	17
רכוש קבוע ומקרקעין	2,653,712
פרודנשל חברה לבטוח בע"מ – הסוכנות בישראל	4,336,823
פרמיה לגביה ויתרות סוכנים	599,800
חייבים ויתרות חובה	545,066
מזומנים ופקדונות בבנקים לפי דרישה	87,059
	11,063,000

	ליום 31 בדצמבר 1985
הון עצמי	4,570,685
בעלי מניות	565,347
עתודות בטוח כללי	
בגין עסקי החברה	1,206,998
בגין פורטפוליו	73,417
תביעות תלויות	
בגין עסקי החברה	300,831
בגין פורטפוליו	3,647,023
חברות בטוח ותוכני בטוח	326,472
התחייבויות אחרות ויתרות זכות	372,227
	11,063,000

דין וחשבון על עסקי בטוח כלליים

פרמיה	2,027,954
פרמיה פורטפוליו	1,441,067
גידול בעתודות ביטוח	(1,228,399)
הכנסות מהשקעות	290,402
תביעות לשנת הדו"ח – בגין עסקי החברה	(554,142)
– בגין פורטפוליו	(1,311,931)
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	(52,016)
דמי עמילות, ניהול והוצאות הנהלה כלליות	(1,496,782)
דמי רישום ודמים אחרים	918,137
רווח	34,290

ביאורים:

(1) כל הסכומים בסייר העצמי.

(2) (א) החברה נתאגדה כחברה פרטית ביום 6 בספטמבר, 1984 וקבלה רשיון מבטח, על־פי חוק הפיקוח על עסקי הבטוח, התשמ"א־1981, לעסוק בכל ענפי הבטוח הכללי.

(ב) על־פי הסכם עם פרודנשל חברה לבטוח בע"מ (להלן – "פרודנשל") הועברו לחברה כל ההתחייבויות הביטוחיות של "פרודנשל" – הסוכנות בישראל. פעולה זו נכללה בדו"חות הכספיים בסעיפים נפרדים על־ידי כניסת פורטפוליו, שכלל את כל התביעות התלויות והסיכונים שטרם חלפו של פוליסות בתוקף של הסוכנות ליום 1 באפריל, 1985.

הערות: 1. דין וחשבון מפורט ומלא, עם הביאורים של הנהלת החברה, כולל דין וחשבון של מבקרי החשבונות, ימסר במשרדי החברה, ברחוב נחלת־בנימין 47, תל־אביב, לכל דורש.

2. הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח, התשמ"א־1981.

בשם מועצת המנהלים

אפרים חכמי
יו"ר הדירקטוריון

משה חכמי
חבר הדירקטוריון ומנהל כללי

הדשות • הדשות • הדשות

משפט דמיאניוק נדחה ל־16.2

השופטים מביעים מורת רוח מהתנהגות הסניגור

(ע). – משפטו של ג'ון איוואן דמיאניוק נדחה, וייפתח רק ב־16 בפברואר 1987 – החליט אתמול ההרכב המיוחד של בית־המשפט המחוזי בירושלים, אשר נענה בכך לבקשת סניגורו של דמיאניוק, עו"ד מרק אוקונור שאמר כי חומר הראיות רב וההמן לא יספיק לו להתכונן למשפט כראוי.

במהלך הדיון מתחו השופטים ביקורת על התנהגותו של אוקונור והדרך שבה הוא מנהל את ההגנה. "מה שאוקונור עושה מעורר מורת רוח רבה אצלנו", אמר אב בית־הדין השופט דב לוין. "אנחנו לא שבעי רצון מן הדרך שבה הוא מנהל את העניינים". אוקונור עצמו נעדר מן הדיון.

ביום ה' שעבר פנה אוקונור לעו"ד יורם שפטל מתל אביב וביקשו ליצגו בדיון. גם על כך היתה לשופטים ביקורת שכן הם סברו כי היה עליו להסדיר את ענייניו עד לדיון.

אולם התביעה לא הביעה התנגדות לדחות את הדיון בחודש ולאחר התייעצות הסכימו השופטים לדחות את תחילת המשפט ל־16 בפברואר. את החלטתם נימקו גם בכך שיתכן שעו"ד שפטל יסייע לאוקונור בהגנה על דמיאניוק ולכן יש לתת לשניים שהות לגבש עמדה משותפת. עו"ד שפטל הודיע כי ימסור את החלטתו הסופית בעניין הצטרפותו לאוקונור ב־7 בינואר. הוא הסביר כי החליט לא להודיע דבר עד מועד זה משום שעליו להסדיר עניינים מסויימים עם אוקונור. בינתיים הוא מתחיל ללמוד את התיק. לדבריו התנה את הצטרפותו בכך שדמיאניוק יודה בכל העובדות בכתב האישום למעט שאלת הזיהוי.

מזהיר מפגיעה ב"חוט השדרה של קיומנו"

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

"לו נשאלתי היכן יש למקד היום את המאמץ, הייתי אומר שלפני כל התישבות חדשה נוספת יש לחזק קודם כל את המערכת ההתישבותית הקיימת. בלי שהתנועה המושבית, הקיבוצית ועיירות הפיתוח יעמדו מחדש על רגליהם מבחינה כלכלית, חברתית, מרחף סימן שאלה על קיומה האיתן של המערכת ההתישבותית. בלי חיזוקה של המערכת הזאת, משקית וחברתית, נעשה מעשה שיפגע באחד ממרכיביו המרכזיים של חוט השדרה של קיומנו", אמר אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, בהרצאה שנשא בסיומו של יום העיון שנערך בקיבוץ ניר דוד (תל עמל), לציון 50 שנה להתישבות "חומה ומגדל".

סדרי העדיפות בקביעת היעדים להתישבות, לדידו של רבין הם: חיזוק ההתישבות הקיימת על ידי ביסוסם והרחבתם של הישובים, חיזוק ישובי קו העימות, בהם גם עיירות הפיתוח, ראיית ההתישבות כמרכיב מרכזי בקביעת המפה המדינית.

בדבריו על הביטחון אמר רבין כי אם תיכפה עלינו מלחמה "לא הישובים של 50 ק"מ מערבה מהירדן הם בעלי החשיבות הבטחונית".

"מגן שר הביטחון" ל־12 נכים ועובדי שיקום

(ע). – ששה חיילים נכי צה"ל מהמלחמות וששה עובדי אגף השיקום על שלוחותיו, קיבלו אתמול את "מגן שר הביטחון", כהוקרת צה"ל על פועלם במאמצים המשותפים להחזרת הנכים לחיי יום יום.

המגינים הוענקו להם מידי שר הביטחון, יצחק רבין, במשכן הנשיא בירושלים בהשתתפות הרמטכ"ל, ראשי משרד הביטחון ונכי צה"ל, שקיבלו את ברכת הנשיא חיים הרצוג.

"הכאב והסבל שהיו מנת חלקכם, וסבלן של המשפחות שבניהן נפלו, הם החוב המוסרי הכבד ביותר שהאומה חבה לבניה", אמר הנשיא.

הטכס נערך במסגרת "יום שיקום נכי צה"ל" שעליו הוכרז בחנוכה.

החיילים מקבלי המגן הם: ראובן גלמידי, פרץ גור, שמואל כרמלי, משה וייס, בעל עיטור העוז, רעד פאיז בעירית זהרוני. מקבלי המגן מקרב עובדי השיקום: טובה בן יהודה, עודד נגבי, משה ברנדר, ד"ר אלפרד קמחי ומרים רזון.

5 מבנים נטושים בני 100 דירות של עמידר נהרסו בדימונה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

חברת "עמידר" הרסה בדימונה חמישה בניינים נטושים שהיו מוקד לפעילות עבריינית, בעיקר בסמים. החברה עשתה זאת לבקשת ראש העיריה, אלי הללי.

היו אלה מבני מגורים שבכל אחד מהם היו 20 דירות בגודל 52 מ"ר. הן היו מוזנחות ביותר, לא ראויות לשימוש ונגרמו להן נזקים גדולים בשל היותן נטושות זמן רב, לאחר שהדיירים הועברו לדירות מרווחות יותר. המבנים הוקמו בתחילת שנות ה־60.

הללי מסר ליו"ר הדירקטוריון של "עמידר", מיכאל קליינר, שסייר באחרונה בדימונה, כי ביום יש 700 דירות ריקות במקום.

נמצאה המתנדבת

מאת דני צדקוני, סופר "דבר" בדרום

רנאטה באומס, המתנדבת הגרמניה בת ה־29, שנעלמה ביום חמישי שעבר מקבוץ ברור חיל ושהעלמותה עוררה חששות על רקע מעשי האונס והרצח של נשים שבוצעו בתקופה האחרונה בנגב, נמצאה אתמול בריאה ושלמה בתל־אביב. בעל מסעדה בעיר זיהה אותה לפי תמונתה שפורסמה בעיתונים, והודיע על כך למשטרה.

עו"ד זוכה מתיווך־שוחד

(ע). – עו"ד דורון רפואה (32) מתל־אביב, שהואשם בבית המשפט המחוזי בתיווך לשוחד, זוכה אתמול.

עו"ד דורון הובא לדין בעקבות האישומים שהוגשו בשעתו נגד אברהם מנובלה, אשר שימש כפקיד עזר וסדרן בבית הדין הרבני. התובעת, עו"ד מרים רוזנטל מפרקליטות מחוז תל אביב, טענה כי במארס־יוני 1979 נתן עו"ד רפואה למנובלה כספים כדי שיזרז תהליכי גירושין של לקוחותיו.

מנובלה זוכה בשעתו מן האשמות של לקיחת שוחד ולכן טען סניגורו של רפואה, עו"ד ויינשטיין, כי יש לזכות את מרשו בתיק זה, שנפתח ב־1982 והגיע רק עתה לדיון משפטי.

השופט אליהו מצא פסק אתמול כי העובדות הכלולות בכתב האישום נגד רפואה אינן ממלאות את היסודות לעבירות המיוחסות לו ולכן החליט לזכותו. השופט הודיע כי את הנימוקים להכרעת הדין יוציא לצדדים תוך 30 יום.

● 120 תנוריי חימום נתרמו על ידי הברון מוטי גלעדי ומשרדו "עידן ועידנים" לחלוקה בין נזקקים קשישים בעפולה, במהלך מסיבת חנוכה שהתקיימה.

לראשונה בישראל ערכה אתמול קופת חולים הכללית, באמצעות מוקד המידע שלה, קו פתוח לשואלים על מחלת האיידס. הצוות, מימין לשמאל – ד"ר יעקב גינדין, פרופ' צבי בנטוויץ' ופרופ' זאב הנדזל – השיבו למאות פניות. (צילום: כפיר מאיר – יפפ"א)

אושרו לזוג רקנאטי הקלות בחריגות הבניה בביתם בת"א

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה בתל־אביב אישרה הקלות על חריגות בניה בביתם של ליאון ומירה רקנאטי ברחוב פרופסור שור 16 בתל־אביב למרות שהעיריה הגישה נגדם כתב אישום לבית הדין לעניינים מקומיים על אותן עבירות בניה, באוגוסט השנה.

ב־28 באוגוסט השנה הגיש מ.בן־עמי, נציג היועץ המשפטי לממשלה, כתב אישום נגד ליאון ומירה רקנאטי, בנימין שושני, אלברט בדרדור ומאיר אלון מתל־אביב על ביצוע עבירות בניה בבית הזוג. התובע ביקש מבית המשפט להורות לשניים להרוס את אשר בנו בסטיה מההיתר או מהתוכנית ולהתאים את הבניה בהתאם להיתר וכן לחייב את הנאשמים בתשלום קנס.

כתב האישום הוגש לאחר שב־19 באוגוסט השנה ביקרו במקום מהנדס בניה של עירית תל־אביב, חנניה סמיונוב, ומפקח בניה של העיריה, יגאל לביא, שגילו כי בני הזוג בצעו עבודות בניה בסטיה מההיתר ויצקו עמודים וקורות בטון, יצקו שתי גגות מבטון בשטח כולל של 25.27 מ"ר.

ב־18 בספטמבר, חודש לאחר הגשת כתב האישום, הוגש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה של בני הזוג לשינוי בחדרי היציאה לגג, ואישור להחזקת שני החדרים שהוקמו על הגג ללא היתר.

בוועדה נערכה הצבעה וברוב של ארבעה בעד ושני נמנעים הוחלט לאשר את הבקשה של בני הזוג, וזאת לאחר קבלת חוות דעת של מהנדס העיר בנוגע להגבלת האישורים על המבנה שהוקם. הוועדה החליטה לאשר את הבקשה כהקלה בתנאי שבני הזוג ימלאו אחר דרישות מהנדס העיר ויקטינו השטח הבנוי.

דובר העיריה, בני כהן, ענה בתשובה על שאלת סופר "דבר" כי הגשת כתב האישום נגד בני הזוג נועדה "להרום לערוך תיקונים "וזהו מנהג שקורה יום־יום".

המלצה להעמיד למשפט מנהל מחלקת העיניים בבילינסון

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

היחידה הארצית לחקירות הונאה במטה הארצי ממליצה להעמיד לדין את פרופ' יצחק בן סירא (49), מנהל מחלקת עיניים ב"בילינסון", בחשד לביצוע עבירות מרמה, הפרת אמונים, לקיחת שוחד וגניבה בידי עובד ציבור. זאת, בעקבות חקירה שניהלה היחידה לאחר שעלה חשד, כי בן סירא גנב קרניות־עיניים במחלקתו והשתיל אותן בסופיו בבית חולים פרטי תמורת 7,500 ש"ח. פרופ' יצחק בן סירא נעצר ושוחרר בערבות בבית משפט השלום בתל־אביב ב־8 בנובמבר השנה לאחר ההסד הנזכר. בדיון בבית המשפט טענה באת־כוח היחידה, רב־פקד נורית פרנקל, כי החשוד הודה בעבירות המיוחסות לו ועל כן אין מניעה לשחררו בערבות.

אתמול נמסר כי במסגרת פרשה זו נחקרו ממצאי דו"ח מבקר המדינה שביצע חקירה מקפת במחלקת העיניים שבה עובד פרופ' בן־סירא והשדות למעשים נוספים שהתגלו בבהלך החקירה וכללו חשד לקבלת שוחד מלקוחות פרטיים לצורך הקדמת תורים לניתוח וביצוע הניתוח על ידי החשוד עצמו. החקירה הושלמה על ידי רב־פקד אשר שמיר ורב־פקד נורית פרנקל שהעבירו את התיק לפרקליטות מחוז המרכז בתל־אביב. הבכירה בבליצה, באבוד, להעמיד את פרופ' בן סירא למשפט.

ועד עובדי אל על אולץ לשתף אשה במשא ומתן עם ההנהלה

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

צו של רשות השיפוט העליונה בהסתדרות אילץ את ועד עובדי "אל על" לשתף אשה במשא ומתן עם הנהלת החברה על הסכם השכר החדש.

לפני כשבוע פורסם ב"דבר" שוועד עובדי "אל על" מסרב לכלול אשה בנציגות הנבחרת מו"מ עם ההנהלה. הוועד אף הפסיק את הדיונים על הסכם השכר לאחר שיו"ר המחלקה לעובדת הסכירה בהסתדרות, עליזה תמיר, פנתה בעתירה לרשות השיפוט העליונה, כדי זהו תבנע אפלייה לרעה של נשים בוועד.

תמיר טענה שהכללתה של אשה בצוות מו"מ עם הנהלת החברה נועדה להבטיח שבירה על אינטרסים יחודיים על נשים – בעיקר דיילות – המועסקות בחברת התעופה הלאומית.

"סופרמרקט של טרגדיות"

ביקורת על היועצים החינוכיים בבתי הספר

מאת יעל מישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

היועצים החינוכיים בבתי־הספר נתפסים לאופנות מתחלפות הופכים את המקצוע לסופרמרקט של טרגדיות כשמידי פעם באופנה נושא אחר כמו התאבדות ילדים, משפחות חד־הוריות, אלימות, סמים – במקום לטפל בנושאים אלה כחלק מעבודתם המקצועית – אמר אתמול ד"ר ישראל רייך, מהמגמה־ליעוץ חינוכי באוניברסיטת בר־אילן בכינוס השנתי של אגודת היועצים החינוכיים שנערך אתמול.

לדבריו נמנעו עד כה היועצים מלהגדיר עצמם כמקצוענים מתוך רצונם ליהנות משני עולמות: מצד אחד בתנאי עבודה מועדפים של מורים הכוללים מספר מצומצם של שעות עבודה בשבוע, ומצד שני תנאי עבודה של יועצים שהיא קלה ופחות מחייבת השקעות בזמן ובמאמץ מעבודת ההוראה הפשוטה.

כן האשים רייך את השירות הפסיכולוגי החינוכי של משרד החינוך בהיעדר מנהיגות בשטח היעוץ החינוכי ואת האוניברסיטאות בהיעדר קשר בינן לבין היועצים. מערכת־היעוץ סובלת מחוסר נכונות להיחשף לביקורת והיועצים נמנעים מלחשוף את דרכי עבודתם. עם זאת ציין כי היועצים הם כוח מוביל בדאגה לפרט ובלעדיהם אין מי שידאג לו במערכת החינוך.

בכינוס הועלה החשש על־ידי מספר יועצים שבהתקבל חוק הפסיכולוגים, יוכלו הדים להתלונן על יועצים חינוכיים העוסקים בעבודה טיפולית על שהם נותנים יעוץ פסיכולוגי מבלי שהוכשרו לכך ובלי שיש להם רשיון מתאים ולכן יש צורך דחוף בהגדרת מקצוע היועץ החינוכי ועיגונו בחוק.

ד"ר כרמי יוגב, מנהל גימנסיה "הרצליה", אמר שגם משרד החינוך לא יכשיר את המחנכים כראוי לעסוק בעבודתם החינוכית, עלול מקצוע זה להדרדר לשוליים.

ועדה ציבורית לציון 100 שנות התעשיה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות אישרה השתתפות ההסתדרות בוועדה ציבורית ארצית, המורכבת מנציגים בכירים של הממשלה, התעשיינים וההסתדרות, לציון מלאות 100 שנים לתעשיה הישראלית.

בראש הוועדה יעמדו שר התעשיה אריאל שרון, מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר ונשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן. כנשיא המועצה יתבקש לכהן נשיא המדינה חיים הרצוג.

המגמה היא לקיים ב־1987 אירועים בכל רחבי הארץ שיקבלו גושפנקה ממלכתית ויציגו את התעשיה הישראלית לכל מיגזריה: הממלכתי, הציבורי־הסתדרותי והפרטי.

קיסר הטעים שבמועצה הציבורית הרחבה ישותפו מטעם ההסתדרות ראשי משק העובדים, מזכירי הסתדרויות ארציות מקצועיות בענפי התעשיה וכן יו"ר של ועדי עובדים במפעלים הממלכתיים, הפרטיים וההסתדרותיים.

מנהל בתי הזיקוק ייחקר על הפרת צו

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

מנהל בתי־הזיקוק במפרץ חיפה, יצחק לדרפיין, יוזמן בימים הקרובים לחקירה במשטרת זבולון בעקבות תלונת מנהל השירות לאיכות הסביבה באיזור חיפה, צבי פורר, על חשד כי לדרפיין הפר את הצו האישי שהוציא נגדו שר הפנים יצחק פרץ בקשר לזיהום האוויר במפרץ חיפה על־ידי ארובות המפעל.

מבדיקות שערך השירות התברר כי ב־15 בנובמבר וב־20 בו קיבלו בתי הזיקוק הוראה לעבור לשימוש בדלק דל־גופרית, שהוא יקר יותר מהדלק שבשימוש יומיומי במפעל, אולם למרות ההוראה היא לא התמלאה.

שריר מצר על "אי־צבירת שכבות שומן" בבתי־המ"ש

מאת אמיר רוזנבליט סופר "דבר" בנגב

שר המשפטים, אברהם שריר, טוען כי דרושה רפורמה יסודית ומעמיקה במבנה ובשיטת הניהול של מערכת בתי המשפט. הוא אמר זאת אתמול בטקס חנוכת האגף החדש של בית משפט השלום בבאר־שבע.

"לצערי הרב", אמר, "מערכת בתי המשפט לא צברה שכבות שומן מספיקות שיוכלו לעמוד לה בשנים קשות, שאנו כיום בעיצומן".

לדעתו ללא רפורמה יסודית בכל המערכת לא תיפתר בעיתם של בתי המשפט אפילו אם יוזרמו להם המשאבים הכספיים הנאותים. נחוצה רפורמה שלא תהיה בלי מאבקים וביקורות שתבניה צריכים לבוא מתוך מערכת בתי המשפט.

"האיזור והשכונה חייבים להיות חזית הפיתוח של המדינה"

מאת צבי אילן סופר "דבר"

הכינוס השנתי של האגודה הגיאוגרפית הישראלית נפתח אתמול באוניברסיטת תל אביב במלאות 20 שנה להקמת מחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטה זו. בכנס ינשאו 90 הרצאות מפי חוקרים מחמש מחלקות לגיאוגרפיה באוניברסיטאות השונות וכן ממוסדות מחקר בתחומים קרובים.

את הרצאת הפתיחה בכינוס נשא פרופ' יהודה גרדוס נשיא האגודה ודיקן הפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטת בן גוריון. "החברה הישראלית: מבנין אומה לפלורליזם חברתי ולקראת פלורליזם טריטוריאלי". מסקנתו היתה שהאיזור והשכונה חייבים להיות חזית העיקרית חזית הפיתוח של המדינה ולצורך זה יש לטפחם ולעודדם ולבנות מהם מסגרות פורמליות, להקצות להם משאבים עצמאיים ולתת להם עוצמה פוליטית.

תחנות הדלק בי"ם שובתות 14 שעות

מאת יעל אדמוני, סופרת "דבר" בירושלים

כל תחנות הדלק בירושלים ישבתו היום מ־4 עד מחר ב־6 בבוקר במחאה על כוונת משרד האנרגיה ועיריית ירושלים להציב בעיר תחנות תדלוק על המדרכות, שיופעלו בעזרת כרטיסי אשראי.

ארגון בעלי התחנות טוען כי הקמתן תפגע בהכנסותיהם וכן כי הן סכנה אקולוגית ובטיחותית.

תחנות דלק בכל הארץ יואפלו לאות הזדהות. בבירה ייערך כינוס חירום של בעלי התחנות.

מיכל ביאליק למנוחות

(ע). – קהל רב ליווה אתמול למנוחות בבית העלמין בחוף הכרמל את מיכל ביאליק, כוותיקת ההגנה בחיפה, רעייתו של שמואל ביאליק, שהוא מנכ"ל החברה העירונית לתערוכות וירידים. אחרי ארונה הלכו בין היתר ראש עיריית חיפה אריה גוראל, נשיא בית־המשפט המחוזי בחיפה, אברהם פרידמן, נשיא בתי־משפט השלום, רם סביר ויוסף אלמוגי.

גוראל ואלמוגי ספדו וציינו את פעילותה הענפה בשירות הציבור.

● מטען חבלה קטן נתגלה אתמול ליד מאפיית פיתות ברחוב ביאליק ברמלה ופוצץ ללא פגע על ידי חבלני המשטרה.

● 800 מלגות בסך כולל של חצי מיליון שקל יוענקו היום לסטודנטים באוניברסיטת חיפה.

סכסוך ב"דן"

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

ועד הנהגים השכירים ב"דן", המייצג יותר מ־400 עובדים, הכריז אתמול על סכסוך עבודה, בגלל חילוקי דיעות עם ההנהלה על יישום הסכם השכר שנחתם עוד בשנת 1981.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	7- – 8-	מעונן
אמסטרדם	8 – 10	מעונן
בואנוס איירס	7 – 26	בהיר
הלסינקי	8- – 10-	בהיר
הונג קונג	5 – 7	בהיר
וינה	2 – 4	מעונן
ז'נבה	0 – 4	מעונן
טוקיו	5 – 7	מעונן
טורונטו	0 – 2	מעונן
יוהנסבורג	4 – 26	מעונן
לונדון	9 – 10	מעונן
ליסבון	6 – 12	מעונן
מדריד	0 – 10	בהיר
מונטריאול	9- – 0	מעונן
ניו יורק	0 – 4	בהיר
סאו פאולו	8 – 28	מעונן
פריס	9 – 2	מעונן
פרנקפורט	4 – 5	גשם
ציריך	4 – 9	מעונן
ריו דה ז'נרו	9 – 30	גשם
שטוקהולם	5- – 3-	שלג
שיקאגו	4- – 6	מעונן

swissair

לחברתנו ירדנה הדס משתתפים באבלך במות אמך ז"ל
המחלקה לחינוך
המרכז לתרבות ולחינוך
של ההסתדרות

לחברתנו שקד קולט
אנו באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מבצע עבודה
ההנהלה והעובדים

במלאות 25 שנה לפטירת יקירנו
שלמה גולדשטיין ז"ל
מפשמישל
איש העליה השלישית והמרכז החקלאי, ממקימיה של בריתפיקה לקואופרציה החקלאית העובדת "מנחלה – המייסדים"
העליה לקבר תתקיים עם זברי השלושי־משפחה בבית העלמין בקרית שאול
כ"ז בכסלו תשמ"ז
ד"ר פנחס גולדשטיין והמשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
לאה תלמי
ההלוויה תתקיים בכפר יחזקאל ביום רביעי כ"ט בכסלו תשמ"ז 31.12.86 בשעה 2.30 אחה"צ.
תהבורה למלווים תצא מבית המנוחה ברח' שפינוזה 24 פינת רח' מנדלסון 1 בתל־אביב בשעה 12.30.
האבלים:
תחיה וברוך פדה
חנה ויגאל תלמי
הנכדים והנינים.

לחברינו רוזה ודני דדון,
ברכות מזל טוב בהגיע
בנכם שחר למצוות
בית "דבר"

מפלגת העבודה הישראלית
לשכת המפלגה
בחירת המוסדות המשפטיים של המפלגה
1. הוועדה לבחירת המוסדות המשפטיים של המפלגה תתכנס בקרוב להציע ללשכה את מועמדיה.
2. על פי הנוהל לבחירת המוסדות המשפטיים תשמ"ו–1986 על לשכת המפלגה לבחור בשני נציגים לוועדת הבחירה הנ"ל. חבר או חברה המבקשים להיות מועמד/ת לוועדת הבחירה יגישו את מועמדותם בכתב בלשכת מזכ"ל המפלגה לא יאוחר מיום ראשון ג' בטבת תשמ"ז – 4.1.86 בשעה 14.00.
3. חבר או חברה המבקשים להציג מועמדותם לבית־הדין העליון של המפלגה, למוסד לביקורת ולבירור עתירות או לוועדת החוקה יגישו אותה בכתב בלשכת מזכ"ל המפלגה לא יאוחר מיום ראשון, ט' בטבת תשמ"ז 11.1.86 בשעה 14.00.
4. הלשכה תמליץ בפני מרכז המפלגה על מועמדיה לכהונה במוסדות המשפטיים בהתאם לנוהל לבחירת המוסדות המשפטיים.
עוזי ברעם
מזכ"ל המפלגה

בהרצליה דרוש
מחלק עתונים
בשעות הבוקר המוקדמות
בעל קטנוע תושב המקום.
☎ 052־552064

לתרומת דם פנה לסניף מגן דוד אדום הקרוב.
זכור תרומת דם אחת מקנה ביטחון לך ולמשפחתך
מנת דם חיים לאדם

הכל אותו דבר אבל...
מי ישמור על צינעת הפרט של תופרות עוספיה, המרוויחות כמו בכיר בבל"ל?
היכן כתב גורבאצ'וב את הידיעה הסודית על חידוש הקשרים עם ישראל?
מה אמר החבר של אבנר כך לחבר של אבנר כך?

כל ההתגלות הכל ההתחלקיות ב־ דבר־אחד
העתון היחיד שבבר סכם את שנת 1987, בשבל העתונים עוד לא הצליחו לגמור עם 1986
עם שלמה ניצן, דני קרמן, אמרלה שמיר, איציק ברנע, יאיר גרבוז, ספרל, תרזה איזנברג, אמיר אורן, יוני להב, יוסי אל־דורה, יענקל'ה רוטבליט, יוני בן־שלום ואבנר כץ הנ"ל כבר.
מחר ובכל יום ד'

הטור השבועי

ישיבת מרכז –
ביום 25 בדצמבר ש.ז. התקיימה ישיבת המרכז. פתח א. אברהמוביץ והעלה את זכרו של משה ברעם ז"ל וציין קוים לדמותו, כאיש ירושלים מראשי תנועת העבודה, חבר כנסת ושר העבודה, ובשנים האחרונות פעיל למען הגימלאים, ותרם רבות לביסוס מעמדה של הסתדרות הגימלאים. לאחר שציין את הפגיעות הכלכליות החמורות הכלולות בהצעות תקציב האוצר וקרא לצבור הגימלאים להיאבק על ביטול הצעות אלה, מסר את רשות הדיבור לדב פלג יו"ר האגף לבטחון סוציאלי.

דב פלג: הפעם ציבור העובדים עומד במערכה כוללת נגד תכנית כלכלית שהיא לא רק פגיעה בצבור הגימלאים אלא בחלק היצרני ובשכבות החלשות. יש כוונה לפגוע בהסכמי העבודה וביטול הסכמים שהושגו תוך מאבקים קשים במשך השנים. מבטיח שההסתדרות תהיה שותפה במאבק הגימלאים עד ביטולן של המגמות הנ"ל. לא ניתן לפגוע בקרנות הפנסיה.

חיים הברפלד יו"ר האגוד המקצועי ברך את ח"כ נאוה ארד על פעילותה המבורכת למען הגימלאים וציין כי ההסתדרות רואה בתכנית האוצר מגמה מסוכנת למשק, לחברה ולציבור העובדים. זו תכנית הפוגעה קשות בכבוד העובד ובאקדמאים בשכבות היצרניות. גם עם ראש הממשלה הקודם חברנו שמעון פרס עמדנו ביוכח עד שמצאנו דרך משותפת לקידום הכלכלה במדינה. תכנית שתתקבל בניגוד דעת ההסתדרות תתקל בתגובה נמרצת.

ח"כ נאוה ארד: מצהירה שהמאבק הנוכחי מזהה את כולנו כגימלאים הזדהות מלאה ומאבק כולל. התכנית פוגעת בכל תכניות הרווחה, בקופת־חולים, ב"משען", בקופות הפנסיה, בנכים, במשפחות ברוכות ילדים. יש לגייס את כל הכוחות לביטול הגזירות. בשם השדולה הודיעה שכל הצעה שהאושר ע"י הממשלה הפוגעת בגימלאים סיעת העבודה תצביע נגד. סיימה את דבריה בקריאה לציבור הגימלאים להתארגן לקראת המאבק. בדיון השתתפו עוד רחל סונס, ואורי אלפרט. לבסוף נתקבלו ההחלטות הבאות פה אחד.

1. מרכז הסתדרות הגימלאים מביע התנגדותו הנמרצת נגד ההצעות המועלות חדשות לבקרים ע"י האוצר במסגרת התכנית הכלכלית והנהגת רפורמות במיסים להורדת רמת־חייהם וקיפוח זכויותיהם של הגימלאים. הצעות האוצר באות לפגוע בציבור החלש מבחינה כלכלית שהפנסיה שלו נשחקה בשנים האחרונות בעשרות אחוזים. ההצעות החוזרות ונשנות כל מספר חודשים, בדרכים מתוחכמות, לקיצוץ בהכנסתם ובזכויותיהם של הגימלאים, תכליתן היא לא רק הורדת רמת־חייהם, אלא אף גורמות לחרדה בקרב ציבור הגימלאים.
2. הסתדרות הגימלאים תיאבק נגד ההצעה להטיל מס־הכנסה על קיצבאות הזיקנה של הביטוח הלאומי מטעמים עקרוניים ומעשיים כאחד. אין זכות מוסרית לממשלה לקחת פעם נוספת מס־הכנסה על כספים שהגימלאי שילם על ההפרשות לביטוח לאומי בהיותו עובד. כמו־כן, יתנגד ציבור הגימלאים בכל כוחו להקטנת תוספת הוותק הכלולה בקיצבאות הזיקנה אותן מקבלים כ־230,000 קיצבאים.
3. מרכז הסתדרות הגימלאים מביע התנגדותו לייקור שירותי הבריאות להם נזקק האדם המזדקן יותר מאשר חלקי אוכלוסיה אחרים. הטלת תשלום בעד ביקור אצל רופא, ייקור תרופות ושירותי בריאות אחרים הם פגיעה חמורה בבריאותם של הקשישים.
4. מרכז הסתדרות הגימלאים דורש משר העבודה והרווחה ומהביטוח הלאומי לדאוג לכך שקיצבאות הזיקנה תשולמנה במלוא שיעורן המובטח בחוק, דהיינו: 16% מן השכר הממוצע במשק לבודד, ו־24% לזוג.
5. מרכז הסתדרות הגימלאים פונה לממשלה ולועדת השרים לענייני התכנית הכלכלית והרפורמות במס, לשקול מחדש את הצעות האוצר ולבטל כל סעיף הפוגע בציבור הגימלאים.
6. המרכז פונה אל חברי הכנסת מכל הסיעות לפעול כמו בעבר ולא לאשר חוקים המקפחים את ציבור הגימלאים.
7. המרכז פונה אל מזכ"ל ההסתדרות ולועדה המרכזת להתגייס כמו בעבר למערכה זו להורדת ההצעות הנזכרות, ומטיל על מזכירות הסתדרות הגימלאים לפעול בכל הדרכים החוקיות לביטול ההצעות המוצעות.
8. המרכז פונה לגימלאים ומקבלי הקיצבאות בארץ להיות נכונים למערכה ציבורית גדולה, ולהשתתף בפעולות עליהן תודיע הסתדרות הגימלאים, למניעת הפגיעות הנ"ל.
9. מרכז הסתדרות הגימלאים תובע מן הממשלה לבצע את המלצת ועדת הכספים של הכנסת בדבר תשלום 26.7% לפנסיונרים התקציביים כפיצוי על השחיקה.

בית פתוח לגימלאים – ביום ד' 31 בדצמבר ש.ז. בשעה 10.00 בבוקר באולם הישיבות קומה 7. מזכ"ל ההסתדרות י. קיסר יקבל את פני הגימלאים לרגל חג החנוכה וחג ההסתדרות.

חברנו מיכה שביט הגיע לגיל 75. חבריו, ידידיו ומוקיריו במרכז ובסניפים מאחלים לו אריכות ימים ובריאות טובה.